

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra pomocných věd historických a archivnictví

Agenda kutnohorského městského soudu postoupená v letech 1548–1620 apelačnímu soudu
Diplomová práce

Autor: Bc. Eva Havlíková
Studijní program: N 7105 Historické vědy
Studijní obor: Archivnictví – modul Archivnictví a pomocné vědy historické
Forma studia: prezenční
Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

Hradec Králové 2019

Zadání diplomové práce

Autor: Eva Havlíková

Studium: F17NP0031

Studijní program: N7105 Historické vědy

Studijní obor: Archivnictví

Název diplomové práce: **Agenda kutnohorského městského soudu postoupená v letech 1548-1620 apelačnímu soudu**

Název diplomové práce AJ: Lawsuits of municipal court in Kutná Hora passed on the municipal appellate court in Prague in the years 1548-1620.

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Diplomová práce se bude zabývat agendou apelačního soudu z let 1548-1620 týkající se odvolání od kutnohorského městského soudu. V centru pozornosti budou záležitosti zachycené v českých ortelních manuálech a jejich analýza, a to v kontextu předbělohorských kutnohorských dějin i tehdejší právní a soudní praxe. Pramenný výzkum, analýza, syntéza, komparace, transkripce.

Prameny: NA, fond Apelační soud Praha, inv. č. 99, 102-133. SOkA Kutná Hora, fond Archiv města Kutná Hora. **Literatura:** Josef KINDL, Královéhradecké soudní pře z let 1548-1564 postoupené k apelačnímu soudu, Východočeský sborník historický 31, 2017, s. 105-132. Lenka KREUZOVÁ, Agenda městského soudu v Poděbradech v době předbělohorské ve světle knih čistopisů a ortelních manuálů apelačního soudu v Praze (1548-1618), diplomová práce na Ústavu českých dějin FF UK, Praha 2005. Karel MALÝ a kol., Dějiny českého a československého práva do roku 1945, Praha 2006. Karel MALÝ a kol. (edd.), Práva městská Království českého, Praha 2013. Helena ŠTROBLOVÁ - Blanka ALTOVÁ (edd.), Kutná Hora, Praha 2000. Klára WOITSCHOVÁ, Ortelní manuály a knihy protokolů apelačního soudu v Praze z let 1548-1783, Paginae historiae 16, 2008, s. 545-558.

Garantující pracoviště: Katedra pomocných věd historických a archivnictví, Filozofická fakulta

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D.

Oponent: doc. PhDr. Mgr. Jakub Zouhar, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 19.11.2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala pod vedením vedoucí práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 2. 7. 2019

.....
Eva Havlíková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé práce doc. PhDr. Janě Vojtíškové, Ph.D., a to zejména za její vstřícnost, cenné rady a čas, který mi při konzultacích věnovala. Velké poděkování patří také Mgr. et Mgr. Josefu Kindlovi za konzultace a poskytnuté informace z jeho rozpracované dizertační práce zabývající se východočeskými věnnými městy v agendě apelačního soudu. V neposlední řadě bych chtěla vyjádřit velký vděk také svým nejbližším, kteří mne po celou dobu studia podporovali.

Anotace

Eva HAVLÍKOVÁ, *Agenda kutnohorského městského soudu postoupená v letech 1548–1620 apelačnímu soudu*, Hradec Králové: Filozofická fakulta, Univerzita Hradec Králové, 2019, 342 s. Diplomová práce.

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na agendu kutnohorského městského soudu postoupenou v letech 1548–1620 apelačnímu soudu. Pozornost je věnována soudním případům zachyceným v českých ortelních manuálech apelačního soudu a jejich analýze, a to v kontextu tehdejší právní a soudní praxe, která je demonstrována na konkrétních příkladech. Práce si klade za cíl zpracování zaznamenané agendy a její zpřístupnění odborné veřejnosti. Součástí práce je příloha obsahující registrový přehled zachycených soudních případů celého zkoumaného období, který lze dále využít k širokému spektru výzkumů. Metody použité při zpracování této práce jsou: pramenný výzkum, diplomatický rozbor, analýza, syntéza, komparace, transkripce.

Klíčová slova: městské soudnictví, apelační soud, Kutná Hora, doba předbělohorská, ortelní manuály, knihy čistopisů

Abstract

Eva HAVLÍKOVÁ, *Lawsuits of municipal court in Kutná Hora passed on the municipal appellate court in Prague in the years 1548–1620*, Hradec Králové: Philosophical faculty, University of Hradec Králové, 2019, 342 pp. Diploma Dissertation.

The diploma thesis will be focused on lawsuits of municipal court in Kutná Hora passed on the municipal appellate court in Prague in the years 1548–1620. Attention is paid to the lawsuits from czech books of sentences of the municipal appellate court and their analysis in the context of practice of courts in the mentioned period. Practice of municipal appellate court is demonstrated on the particular examples. The aim of this thesis is to process the lawsuits and make them accessible to the professional public. At the end of the thesis there is a summary of all lawsuits in the period; this summary can be used for broad spectrum of researches. The methods used in this thesis are: source research, diplomatic analysis, analysis, synthesis, comparison and transcription.

Keywords: municipal judicature, municipal appellate court, Kutná Hora, early modern period, books of sentences, engrossment book

Obsah

Seznam zkratek	8
Úvod	9
1. Dějiny Kutné Hory se zvláštním zaměřením na 16. a počátek 17. století	13
1.1 Městská správa a soudnictví Kutné Hory v 16. a na počátku 17. století	19
1.2 Kutnohorská horní správa a soudnictví do roku 1620 ve vztahu k apelačnímu soudu	23
2. Apelační soud v letech 1548–1620	26
3. Diplomatická charakteristika knihy čistopisů pro kraj Čáslavský a Kouřimský z let 1548–1566 a ortelních manuálů z let 1548–1620	30
4. Kutnohorská soudní agenda postoupená apelačnímu soudu v letech 1548–1620	35
4.1 Případy procesní povahy	39
4.2 Případy trestněprávní povahy	44
4.2.1 Delikty proti osobním právům	44
4.2.2 Delikty proti životu a zdraví	47
4.2.3 Delikty proti vlastnictví a majetku	51
4.2.4 Delikty proti právnímu řádu, bezpečnosti a veřejnému pořádku	53
4.2.5 Delikty proti státu, státnímu zřízení a jeho představitelům	55
4.2.6 Žádosti o vykonání útrpného práva a útrpná vyznání	55
4.3 Případy civilněprávní povahy	57
4.3.1 Dědické spory	57
4.3.2 Závazkové spory	60
4.3.3 Vlastnické spory	64
Závěr	67
Seznam vyobrazení	69
Seznam pramenů a literatury	70
Příloha: Regestový přehled zaznamenaných odvolání od kutnohorských soudů k apelačnímu soudu v letech 1548–1620	79
Jmenný a místní rejstřík	317

Seznam zkratek

AS	fond Apelační soud 1548–1783 [1788]
FF	Filozofická fakulta
fol.	folio
inv. č.	inventární číslo
IRM	Ius regale montanorum
KPVHA	Katedra pomocných věd historických a archivnictví
NA	Národní archiv
odd.	oddělení
pag.	pagina
PF	Pedagogická fakulta
r	recto (přední strana listu)
SAP	Sborník archivních prací
SČ	Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu
SOkA	Státní okresní archiv
sv.	svazek
UHK	Univerzita Hradec Králové
UK	Univerzita Karlova
v	verso (zadní strana listu)

Úvod

Apelační soud byl založen instrukcí Ferdinanda I. ze dne 20. ledna 1548 jako odvolací stolice pro městské soudy. Ke zřízení této nové zeměpanské instituce v Praze došlo v reakci na protihabsburský odboj a jejím účelem bylo zrušení dosavadní působnosti městských soudních odvolacích stolic a významné omezení městské autonomie.

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na odvolání od kutnohorského městského soudu podaná v letech 1548–1620 s cílem přispět k poznání soudní praxe apelačního soudu a zpřístupnění zachycené agendy. Pramennou základnu interdisciplinárního výzkumu tvoří 32 českých *ortelních manuálů*¹ a *kniha čistopisů pro kraj Čáslavský a Kouřimský* z let 1548–1566² z fondu *Apelační soud 1548–1783 [1788]* uloženého v Národním archivu v Praze. Zápisy v ortelních manuálech a knize čistopisů byly s využitím poznatků a metodických postupů diplomatiky, dějin správy a právní historie podrobeny analýze. Diplomová práce seznamuje s výsledky analýzy a zasazuje je do kontextu tehdejší právní a soudní praxe.

Téma apelačního soudu se stalo předmětem řady odborných prací. Vznikem a vývojem apelačního soudu se zabývají tři starší práce. Nejstarší z nich jsou dějiny apelačního soudu sepsané *Josefem Auerspergem*,³ který sám zastával post prezidenta moravského apelačního soudu. Po necelém půl století vyšla obdobná práce *Johanna Ferdinanda Schmidta*.⁴ V obou dílech se ale objevují nepřesnosti či mylné údaje, což platí i pro dějiny *Václava Zdeňka*,⁵ knihovníka Vrchního soudu v Praze, tedy nástupnické instituce apelačního soudu. Tato díla je proto nutné komparovat s novějšími studiemi. Ze současných autorů je na místě zmínit *Karolinu Adamovou*, která se zabývala dějinami českého soudnictví a také přímo apelačním soudem v letech 1548–1651;⁶ její práce jsou velmi dobrým základem pro studium jeho fungování. Pro uvedení do tématu je dobré podívat se také do inventáře fondu

¹ Národní archiv (dále NA), fond Apelační soud 1548–1783 [1788] (dále AS), *Kniha českých ortelů*, inv. č. 102–133.

² NA, AS, *Nálezy a ortely městských soudů a jejich napravení, příp. ponechání apelačním soudem pro kraje Kouřimský a Čáslavský*, inv. č. 99.

³ Josef AUERSPERG, *Geschichte des königlichen böhmischen Appellationsgerichtes*, Prag 1805.

⁴ Johann Ferdinand SCHMIDT, *Monographie des kaiserl. königl. Böhm. Appellations-Gerichtes seit dessen Errichtung als Appellationskammer in dem Jahre 1548 bis zu dessen 1850 erfolgter Umwandlung in das kais. kön. Oberlandesgericht des zu dem constitutionellen Kaiserthume Oesterreich gehörigen Kronlandes Böhmen*, Prag 1850.

⁵ Václav ZDENĚK, *Dějiny král. apelačního soudu na Hradě pražském, nyní Vrchního soudu v Praze od roku 1548–1933*, Praha 1933.

⁶ Karolina ADAMOVÁ a kol., *Dějiny českého soudnictví od počátků české státnosti do roku 1983*, Praha 2005; TÁŽ, *Apelační soud v Českém království v letech 1548–1651*, in: Karel MALÝ (ed.), *Pocta akademiku Václavu Vaněčkovi k 70. narozeninám*, Praha 1975, s. 101–112.

Apelačního soudu.⁷ Působením soudu se zabývá několik závěrečných prací,⁸ např. disertační práce *Jaroslava Pleskota*.⁹

Pozornost byla věnována také dílčím tématům. Kancelář apelačního soudu představil *Vladimír Vašku*¹⁰ a personální obsazení soudu hned několik autorů. Jmenujme studii *Jaroslavy Hausenblasové*,¹¹ v níž autorka mimo jiné vyvrátila některá tvrzení *Václava Zdeňka*. Působení prvního prezidenta soudu Popela z Lobkovic postihla *Marie Ryantová*.¹² Nejnověji o personálním obsazení v letech 1548–1783 pojednává *Klára Woitschová*,¹³ která je autorkou studií předkládajících možnosti využití ortelních manuálů pro historické bádání.¹⁴ Na význam knih protokolů poté upozorňuje *Petr Kreuz*.¹⁵ Několik prací využívá ortelní manuály a zabývá se konkrétními soudními spory řešenými před apelačním soudem. Jedná se o autory *Josefa Kindla*, *Květoslavu Haubertovou*, *Renátu Růžickovou* a *Terezu Siglovou*.¹⁶ Zvlášť zde zmiňme *Lenku Kreuzovou*, která se ve své právněhistorické práci věnovala agendě

⁷ Anita KŘEPELKOVÁ, *Apelační soud 1548–1783 [1788]. Inventář*, Praha 1964.

⁸ Ladislav KRÁL, *Zřízení, pravomoc a působení apelačního soudu v době předbělohorské*, diplomová práce na Katedře právních dějin PF UK, Praha 2004.; Ivo PLECHÁČEK, *Apelační soud v Čechách do roku 1644*, diplomová práce na Katedře československých dějin a archivního studia Filozoficko-historické fakulty UK, Praha 1956.

⁹ Jaroslav PLESKOT, *Apelační soud v první fázi svého působení (od poloviny 16. století do počátku 17. století)*, disertační práce na Ústavu českých dějin FF UK, Praha 2016.

¹⁰ Vladimír VAŠKŮ, *Česká (královská) kancelář a kancelářská zařízení jiných stěžejních institucí státní (zeměpanské) správy v letech 1526–1848*, in: Jindřich ŠEBÁNEK – Zdeněk FIALA – Zdeňka HLEDÍKOVÁ (edd.), *Česká diplomatika do roku 1848*, Praha 1984, s. 204–251.

¹¹ Jaroslava HAUSENBLASOVÁ, *Počátky apelačního soudu v Čechách a jeho personální obsazení 1548–1627*, *Paginae historiae* 13, 2005, s. 5–31.

¹² Marie RYANTOVÁ, *Ladislav II. Popel z Lobkovic jako první prezident apelačního soudu*, in: Petr MAŤA (ed.), *Stavovský odboj roku 1547. První krize habsburské monarchie*, Pardubice 1999, s. 185–204.

¹³ Klára WOITSCHOVÁ, *Personální obsazení pražského apelačního soudu v letech 1548–1783. „...což slušného a spravedlivého jest fedrovati...“*, Pelhřimov 2010.

¹⁴ TÁŽ, *Ortelní manuály a knihy protokolů apelačního soudu v Praze z let 1548–1783*, *Paginae historiae* 16, 2008, s. 545–558; TÁŽ, *Obráz činnosti pražského apelačního soudu v letech 1672–1682 ve světle ortelních manuálů a knih protokolů*, *Paginae historiae* 19, 2011, s. 96–115; TÁŽ, *Edice nebo databáze? Ortelní manuály jako komplementární pramen k poznání raně novověkého městského soudnictví*, *Ústecký sborník historický. Supplementum* 1, 2010, s. 241–252.

¹⁵ Petr KREUZ, *K možností využití knih protokolů a německých prezidentských register pražského apelačního soudu ke studiu soudnictví v Kladsku v době předbělohorské*, *Kladský sborník* 11, 2016, s. 115–143.

¹⁶ Josef KINDL, *Zápisy v ortelních manuálech apelačního soudu z let 1548–1648 týkající se poddanského městečka Skutče*, in: Jana KUDRNOVÁ – Petr POLEHLA – Michal SEVERA – Jana VOJTÍŠKOVÁ (edd.), *Ad honorem VN: k 65. narozeninám Věry Němečkové*, Hradec Králové 2015, s. 211–225; TÝŽ, *Královéhradecké soudní pře z let 1548–1564 postoupené k apelačnímu soudu*, *Východočeský sborník historický* 31, 2017, s. 105–132; Květoslava HAUBERTOVÁ, *Loketsko v ortelních manuálech apelačního soudu v letech 1548–1740*, *Sborník Chebského muzea* 13, 2005, s. 8–22; Renáta RŮŽICKOVÁ – Tereza SIGLOVÁ, *Apelační soud a odvolání proti rozhodnutím nižších soudů pardubického panství. Případy řešené v civilním soudním řízení v 16.–18. století*, *Sborník prací východočeských archivů* 13, 2009, s. 13–130; TYTÉŽ, *Apelační soud a případy řešené v inkvizičním soudním řízení na pardubickém panství v 16.–18. století*, *Sborník prací východočeských archivů* 14, 2010, s. 13–110.

poděbradského městského soudu z let 1548–1620 zachycené v ortelních manuálech apelačního soudu.¹⁷ Její metodika byla použita i pro zpracování této práce.

Z období působnosti apelačního soudu po roce 1620 uveďme studii *Jiřího Veselého*, která se zaměřuje na přenesení agendy hejtmanství německých lén na apelační soud v roce 1651.¹⁸ *Boris Šalák* ve své diplomové práci zkoumá fungování apelačního soudu pro období 2. pol. 18. století,¹⁹ kterému doposud nebyla věnována přílišná pozornost ve srovnání s obdobím předbělohorským. Konkrétními soudními spory trestněprávní agendy se ve svých studiích zabývají *Eva Procházková*, *Michaela Neudertová* a *Lenka Kuthanová*.²⁰

Předkládaná práce je členěna do čtyř kapitol. První kapitola stručně přibližuje dějiny Kutné Hory se zaměřením na 16. a počátek 17. století. Představuje město z hospodářského i kulturního hlediska a celkový obraz doplňuje popisem jeho podoby. Kapitola také zmiňuje zásadní politické události, jejichž dějištěm se toto významné královské horní město stalo. Samostatná podkapitola je poté vyhrazena městské a horní správě a soudnictví za účelem přiblížení kutnohorského soudního prostředí.²¹

Druhá kapitola pojednává o vývoji a fungování apelačního soudu v letech 1548–1620. Stručně představuje okolnosti vzniku soudu a postupné vyhraňování jeho kompetencí. Dále podrobně seznamuje s mechanismem vyřizování odvolání od městských soudů a celým průběhem odvolacího řízení. Třetí kapitolu tvoří diplomatická charakteristika knihy čistopisů a ortelních manuálů apelačního soudu, z nichž předkládaná práce čerpá. Kapitola zasazuje knihu čistopisů a ortelní manuály do kontextu materiálu vzniklého z činnosti apelačního soudu a seznamuje se strukturou jejich zápisů a se stereotypními formulacemi.

¹⁷ Lenka KREUZOVÁ, *Agenda městského soudu v Poděbradech v době předbělohorské ve světle knih čistopisů a ortelních manuálů apelačního soudu v Praze (1548–1618)*, diplomová práce na Ústavu českých dějin FF UK, Praha 2005.

¹⁸ Jiří VESELÝ, *O přenesení působnosti hejtmanství německých lén na apelační soud na Hradě pražském*, *Právněhistorické studie* 26, 1984, s. 73–91.

¹⁹ Boris ŠALÁK, *Apelační soud v letech 1749 až 1790 (1850)*, diplomová práce na Katedře pomocných věd historických a archivního studia FF UK, Praha 2011.

²⁰ Eva PROCHÁZKOVÁ, *Perzekuce romských kočovníků v českých zemích v 18. století na základě rozboru ortelních manuálů pražského apelačního soudu*, SAP 42/2, 1992, s. 307–409; Michaela NEUDERTOVIČOVÁ – Lenka KUTHANOVÁ, *Ke komunikaci apelačního soudu a městských hrdelních soudů v době pobělohorské*, in: Jindřich FRANCEK (ed.), *Hrdelní soudnictví českých zemí 16.–18. století*, Pardubice 1996, s. 119–132.

²¹ Kutná Hora se již dočkala podrobné syntézy svých dějin v monografii Helena ŠTROBLOVÁ – Blanka ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, Praha 2000. Dějinám města a jeho podobě se věnoval také kutnohorský pedagog Emanuel Leminger (1846–1931), např.: Emanuel LEMINGER, *Stavební vývoj staré Kutné Hory, její ulice a tržiště*, in: Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české III., 1927, s. 18–25; TÝŽ, *Stará Kutná Hora. Část I. Místopis*, Kutná Hora 2006. Kutnohorskou městskou správou se v četných studiích zabývala archivářka Marie Bisingerová (Kapavíková), zejména poté v: Marie KAPAVÍKOVÁ, *Příspěvek k organizaci městské správy v Kutné Hoře v 16. století*, *Středočeský sborník historický* 16, 1981, s. 57–76.

V diplomové práci je stěžejní kapitola čtvrtá, která přibližuje zachycená odvolání od kutnohorského městského soudu k apelačnímu soudu z let 1548–1620. Zaznamenané případy jsou rozděleny na procesní, trestněprávní a civilněprávní, přičemž si uvědomujeme, že aplikace tohoto moderního pojetí práva na raně novověký materiál má své limity. Z metodického hlediska bylo ale kvůli zpřístupnění dané soudní agendy použito toto dělení, jemuž odpovídá i členění na tři podkapitoly, které se dále dělí. Podkapitoly představují druhy soudních případů dané kategorie a na konkrétních příkladech demonstrují tehdejší právní praxi s tím, že v rámci možností pramene postihují rozdíly praxe před a po vydání *Práv městských Království českého*.²²

Další stěžejní částí předkládané práce je taktéž textová příloha, kterou tvoří regestový přehled zachycených odvolání od kutnohorského městského soudu k apelačnímu soudu v letech 1548–1620. O užití metodice je pojednáno přímo v příloze.²³ Tento přehled by mohl sloužit dalším badatelům, kteří se zabývají kutnohorským městským soudnictvím. Lze jej využít také pro studium měšťanských elit či příbuzenských a majetkových vztahů apod. K propojení souvisejících případů lze částečně využít rejstřík.

²² Karel MALÝ a kol. (edd.), *Práva městská Království českého*, Praha 2013.

²³ Viz s. 79.

1. Dějiny Kutné Hory se zvláštním zaměřením na 16. a počátek 17. století

Kutná Hora leží na přechodu mezi teplým nížinatým Polabím a Českomoravskou vrchovinou, ve východní části středočeského regionu v blízkosti měst Čáslav, Kolín, Kouřim a Poděbrady. Město je ze severozápadu ohraničeno dvouvrcholovými Kaňkovskými vrchy, Sukovem, mezi nímž a Kaňkovskými vrchy se nachází bývalé horní město Kaňk, a Velkým a Malým Kuklíkem. Z jihovýchodu je pak město včetně svých nynějších částí Sedlce a Malína, ležících na úpatí Kaňkovských vrchů, vymezeno strmým údolím říčky Vrchlice (či Páchu), jejíž levostranný přítok, potok Bylanka, lemují město z jihu západu. Na protilehlé straně údolí Vrchlice se dnes rozprostírají předměstí Vrchlice a Karlov,²⁴ v době předbělohorské však Kutnou Horu tvořila pouze předměstí Cech, Hloušky, Nové město, Pách (a Roveň) a Kolmark.²⁵

Počátky města Kutné Hory klademe do 2. poloviny 13. století, kdy byla v okolí kláštera Sedlec nalezena stříbrná ruda. V následujících třech desetiletích po tomto objevu zaznamenáváme prudký příliv obyvatelstva, které začalo kolem cest utvářet hornické osady a obchodní centra. Prostor byl osídlován bezplánovitě a bez vyměřování, což je pro Kutnou Horu velmi typické. Hornické osady, tvořené zejména obyvateli německé národnosti, se v závěru 13. století sloučily v jeden územní celek, který se řídil zvyklostmi jihlavského práva a který někteří historikové považují za město. Městský charakter potvrzují i kamenné hradby, které byly zbudovány v letech 1308–1310.²⁶ Název Kutné Hory měl na počátku 14. století vcelku velké množství podob, v pramenech se vyskytují označení *Chutna*, *Mons Chutna*, *Mons Cuthna*, *Mons Cutta*, *Mons in Kutta* a další.²⁷

Kutná Hora se velmi brzy stala jedním z nejvýznamnějších měst Českého království. Významně tomu v roce 1300 přispěl král Václav II. vydáním horního zákoníku *Ius regale montanorum* stanovujícího pravidla pro těžbu stříbrné rudy a poté vytvořením centrální mincovny českého státu v Kutné Hoře.²⁸ Za Lucemburků se postavení Kutné Hory stalo přímo výjimečným. Nejenže město bylo díky panovnické listině z roku 1318 nezcižitelné od

²⁴ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 15–16.

²⁵ Marie KAPAVÍKOVÁ, *Kutnohorské radní knihy z let 1462–1527 a městská správa v tomto období*, SAP 23/1, 1973, s. 151.

²⁶ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 40–45.

²⁷ Antonín PROFOUS, *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny. Díl 1. A–H*, Praha 1947, s. 685–686.

²⁸ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 44–45.

České koruny,²⁹ ale také od roku 1363 podléhalo přímo králi, a proto mluvíme o Kutné Hoře jako o tzv. *privilegovaném městě*. V praxi to znamenalo, že město neplatilo speciální berni ani census a na oplátku poskytovalo panovníkovi různé druhy pomoci dle jeho aktuální potřeby.³⁰

Význam Kutné Hory byl zásadní, a proto nepřekvapí, že se ve městě odehrálo mnoho důležitých politických událostí. Václav IV. tu v roce 1409 podepsal Dekret kutnohorský a jeho bratru Zikmundovi Kutná Hora dočasně sloužila jako rezidenční město po ztrátě Prahy za husitských válek. Město stálo na protihusitské katolické straně a poskytlo stříbro na zaplacení žoldnéřského vojska. Po vypálení Sedlce v roce 1421 se Kutná Hora vzdala husitům³¹ a právě v době, kdy se zde husité dostali k moci, došlo zřejmě k počestění města.³²

O prestiži města svědčí i skutečnost, že se v něm uskutečnila volba Jiřího z Poděbrad zemským správcem v roce 1448 a volba Vladislava Jagellonského českým králem dne 27. května 1471. Za Jagellonců došlo díky nalezení nových ložisek stříbra k mohutnému rozkvětu města, a to zejména v hospodářské oblasti.³³ Mincovnictví dosáhlo vrcholu středověkých možností a díky prosperitě se rozvíjelo řemeslo a obchod; již v jagellonské éře fungovalo v Kutné Hoře 19 řemeslnických cechů.³⁴ Podnikatelé v dolech a mincovně nahromadili značné jmění, které jim umožnilo společenský vzestup, sahající až k erbovnímu měšťanství či šlechtickému stavu. Typickým a pravděpodobně i nejznámějším příkladem rychle zbohatlé patricijské rodiny jsou pánové z Vrchovišť.³⁵

Ve 30. letech 16. století ale město upadlo do politické, hospodářské a kulturní krize. Horní činnost začal negativně ovlivňovat přísun levného stříbra ze zámoří a technické problémy.³⁶ Král byl nucen zastavit práce v některých dolech, což společně se zmenšováním výsad vedlo ke značnému odlivu horníků.³⁷ Obrovský problém představovala i těžba stříbra v krušnohorském Jáchymově, protože jáchymovský tolar díky kvalitě kovu, modernějšímu

²⁹ *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae. Pars III. Annorum 1311–1333*, ed. Josef Emler, Praha 1890, s. 193–194, č. 470. Dostupné z: <http://147.231.53.91> [citováno k 5. 2. 2019].

³⁰ Jan JANÁK – Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*, Praha 2005, s. 243.

³¹ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 58, 61, 63.

³² Ludmila FIALOVÁ a kol., *Dějiny obyvatelstva českých zemí*, Praha 1998, s. 70.

³³ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 70 a 78.

³⁴ *Tamtéž*, s. 96.

³⁵ Roland NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*, Kutná Hora 1998, s. 6 a 65–69.

³⁶ Lubomír VANĚK – Marie KAPAVÍKOVÁ, *Průvodce po archivních fondech a sbírkách*, Kutná Hora 1969, s. 38.

³⁷ Josef ŠIMEK, *Dějiny města Kutné Hory*, in: Sborník vlastivědných statí o politickém okrese kutnohorském, Kutná Hora 1925, s. 167–168.

technickému zpracování a působivému vzhledu zcela zastínil kutnohorskou mincovní činnost. Ve zmíněných třicátých letech vyšlo do oběhu několik milionů jáchymovských tolarů.³⁸

Hospodářská činnost města jako celku spočívala nejen v investicích do podílů na dolech a důlních zařízeních, ale také v hospodaření na statcích a dalších majetcích za hradbami, což byla snaha vyrovnat se hospodářským aktivitám šlechty. V druhé polovině 16. století zaznamenáváme začátek rybničního hospodaření a zvýšenou frekvenci koupí pozemkového majetku. Od Kateřiny Žerotínské ze Smiřic byla zakoupena tvrz Lorec, která začala sloužit jako městský pivovar, a k velmi významnému obchodu došlo v roce 1595, kdy město koupilo vsi Křesetice, Chrást, Perštejtec, Krupou, Bykánec a Týniště od kutnohorského rytíře Zikmunda Kozla z Rýzntálu. Zmíněné majetky mimo město sloužily zejména jako zdroj prostředků pro špitál a záduší.³⁹

V roce 1547 došlo k protihabsburskému odboji, k němuž se Kutná Hora váhavě připojila až po počátečním vedení vyčkávací taktiky. Po neúspěchu odboje muselo město odevdat veškerá privilegia, což zde nastolilo bezprávný stav. Panovník si však uvědomoval, že Kutná Hora nebyla aktivním povstalcem, a proto jí nebyl zkonfiskován majetek – na rozdíl od většiny potrestaných měst. V roce 1549 panovník navrátil městu privilegia a v roce 1551 do města dosadil královského rychtáře, který měl být jakousi jeho prodlouženou rukou a dohlížet na situaci.⁴⁰

Určení počtu obyvatel v 16. století je nesnadné jak kvůli nedostatečné pramenné základně, tak kvůli námezdním pracovním silám a těžko spočítatelné chudině.⁴¹ Lze předpokládat, že reálný počet se pohyboval mezi 5–8 tisíci obyvateli, což je srovnatelné číslo například s Hradcem Králové, Jihlavou nebo Olomoucí. Na počet obyvatel měl vliv hladomor v poslední třetině 16. století a morové rány. Podle kronikářů jen při morové ráně v roce 1599 zemřelo 3 tisíce obyvatel. Toto číslo je ale zřejmě nadsazené.⁴² Do Kutné Hory směřovala migrace z německých oblastí za účelem zavedení nových technických prvků a zlepšení hornictví, ale jazykové rozdíly byly chápány jako rozdíly národnostní, což vedlo k silné averzi vůči německému obyvatelstvu. Společně s přítomností italských stavitelů a židovských obchodníků z nedalekého Kolína se vytvořilo velmi složité sociální prostředí.⁴³

³⁸ Petr VOREL, *Od pražského groše ke koruně české: průvodce dějinami peněz v českých zemích*, Praha 2004, s. 98 a 108–110.

³⁹ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 119–120.

⁴⁰ *Tamtéž*, s. 103–106.

⁴¹ *Tamtéž*, s. 133.

⁴² L. FIALOVÁ a kol., *Dějiny*, s. 87–90 a 99.

⁴³ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 133–139. V Kolíně působila rozsáhlá židovská komunita (po roce 1504 druhá největší v Čechách), která často sloužila jako zdroj úvěru. Přimo v Kutné Hoře, stejně jako v dalších horních městech, se židé v této době usazovat nesměli.

Náboženský život v Kutné Hoře zastupovala především utrakvistická konzistoř, která vznikla díky přechodnému působení kališnického biskupa Filipa de Villanuova v letech 1504–1507.⁴⁴ V jejím čele stál kutnohorský arciděkan a členy byli konšelé. Hlavní náplň činnosti konzistoře tvořilo řešení ideových sporů a manželských záležitostí. V menší míře se ve městě vyskytovali katolíci a od roku 1511 i členové Jednoty bratrské. Kromě toho se zde objevovaly i sekty a určité projevy, ne příliš přesně označované jako čarodějnictví.⁴⁵ S duchovním životem byly velmi úzce spjaty školy, které patřily ke kostelům. Největšího významu dosahovala vysokostelská škola u kostela sv. Jakuba, která byla zbudována v roce 1595 na místě původní dřevěné školy. Tato partikulární škola překračovala status městské školy a snažila se přiblížit pražské univerzitě; jejím cílem byla příprava městské inteligence na vykonávání nezbytných úřadů ve městě. Dále je pro 16. století doložena trojtřídní škola svatobarborská a na nejnižším stupni poté postranní soukromé školy, které poskytovaly pouze základní znalost čtení, psaní a počítání.⁴⁶

Kutná Hora patřila až do Bílé hory k městům s nejrozvinutější cechovní řemeslnou výrobou, důlní činnost totiž vyžadovala odpovídající výrobu a obchod. K roku 1585 zaznamenáváme 29 cechů, které sdružovaly 50 řemesel, v roce 1608 se jedná již o 35 cechů s 64 řemesly, což se počtem přibližuje Novému Městu pražskému. Kromě potravinářských cechů měly velké zastoupení také odvětví oděvní, zejména tkalci a soukeníci. Nacházíme zde samozřejmě i kovo zpracující řemesla a archeologické nálezy svědčí také o vysoké produkci keramiky. Mimo cechy stáli kameníci. Řemeslníci prodávali své výrobky na jarmarcích, ten nejdůležitější začínal v pondělí po sv. Martině a trval 15 dní. Další jarmarky se konaly od prvního postního pondělí a od svátku Božího těla, vždy po dobu 15 dní.⁴⁷ Jednotlivá řemesla a obchody můžeme ve městě velmi dobře lokalizovat. Po stranách náměstí se nacházely dostatečně široké prostory pro účely tržišť, tedy Hořejší rynek, nynější Šultysova ulice, a Dolejší rynek, nynější Kollárova ulice. Na Hořejším rynku se rozprostíral Kurný a Zvěřidlný trh a zvláště se tu také prodávaly ryby. Na Dolejším rynku stály masné krámy a mimo jiné i první budova radnice, která byla za husitství vypálena. Z rynku vystupoval do dnešního Václavského náměstí Hrnčířský trh, vedle něhož se až k rohu České ulice rozprostíral Masný

⁴⁴ J. JANÁK – Z. HLEDÍKOVÁ – J. DOBEŠ, *Dějiny*, s. 187.

⁴⁵ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 124–126.

⁴⁶ *Tamtéž*, s. 128–129.

⁴⁷ *Tamtéž*, s. 118–119.

trh. Poblíž se rozkládaly i trhy Uhelný, Olovný a Solný.⁴⁸ Dolní rynek sousedil se Solným trhem na severní straně, na jižní pak s Obilným.⁴⁹

Ze všech čtyř koutů rynku vycházely ulice směrem k městským branám. Brány nesly názvy podle měst, k nimž směřovaly, tedy brány Kolínská, Kouřimská, Čáslavská a čtvrtá brána byla pojmenována podle směru na Sedlecký klášter Klášterská.⁵⁰ Kolínskou bránu spojovala s rynkem Česká ulice, kde se usadili zejména hrncíři. Ke Kouřimské bráně vedla od božích muk ke Kamenné kašně ulice Vinná, dnes Husova, a odtud pokračovala k bráně pod názvem Ovesný trh. Je vcelku zajímavé, že ulice vedoucí k Čáslavské bráně neměla ve zkoumaném období název. O nynější Tylově ulici se mluvilo jako o ulici „jdouc od rathouzu k Čáslavské bráně“. Ulice směřující ke Klášterské bráně se nazývala Řeznická, nyní Jiřího z Poděbrad, a jak název napovídá, začínala u masných krámů a končila u jatek. V některých případech se pro ni používá i označení Dlouhá ulice. Ulicemi byly propojeny také brány samy mezi sebou, od Kouřimské ke Kolínské bráně se táhla ulice Soukenická, nynější Bartolomějská, kde měli své krámy soukeníci.⁵¹

Ve městě se nacházely další trhy, mezi nimiž byly například trhy Senný, Dřevný, Rudný nebo Chmelný. Největším byl Koňský trh, který se rozkládal na dnešním Smiškově náměstí. Velmi důležitým byl trh Rybný, umístěný před Vlašským dvorem,⁵² protože ryba byla častým pokrmem horníků. Město si v 15. století vymohlo na českém králi právo nuceného skladu ryb. Projíždějící obchodníci museli nabídnout ryby ve skladu, undrláku,⁵³ odkud je poté kupovali menší obchodnice herynkářky. Než rybáři ryby prodali, uchovávali je v menších nádržkách zvaných haltěře. Nejbližší haltěře se nacházely v Hlouškách, naproti tvrzi Lorec.⁵⁴

Podoba Kutné Hory na přelomu 16. a 17. století byla zachycena ve skicáři Jana Willenberga, který podle své skici následně vytvořil i kolorovaný výřez panoramatu města i s legendou a prodal jej městské radě. Výřez visel v budově radnice, ale časem zanikl. Jeho podoba se dochovala v *Kořínkových Starých pamětech kutnohorských*.⁵⁵

⁴⁸ E. LEMINGER, *Stavební vývoj*, s. 20–21.

⁴⁹ TÝŽ, *Radnice v Kutné Hoře*, in: Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české IV., 1929, s. 4.

⁵⁰ Josef ŠIMEK, *Brány a věže kutnohorské*, in: Kutná Hora v XV. a XVI. století, Kutná Hora 2014, s. 55.

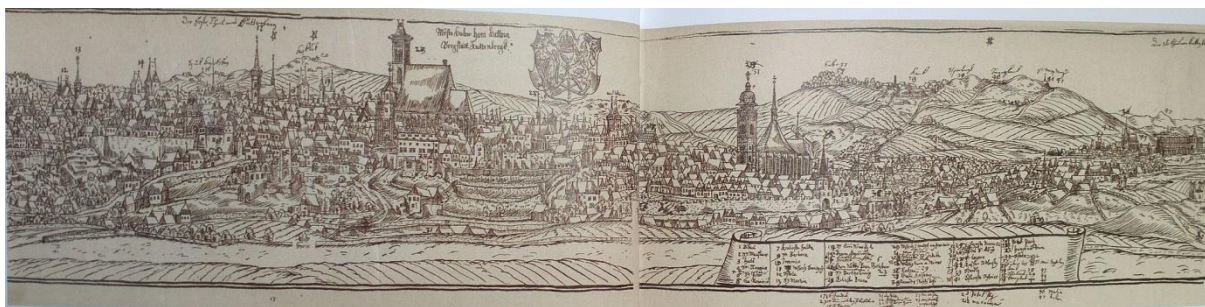
⁵¹ E. LEMINGER, *Stavební vývoj*, s. 21–22.

⁵² *Tamtéž*, s. 24.

⁵³ Undrlák se nacházel na Dolejším rynku pod krovem masných krámů. Srov. E. LEMINGER, *Stavební vývoj*, s. 20–21.

⁵⁴ E. LEMINGER, *Ryby a haltěře v Kutné Hoře*, in: Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české V., 1930, s. 37–40.

⁵⁵ Jan KOŘÍNEK, *Staré paměti kutnohorské*, Kutná Hora 1997.

Obr. 1. Willenbergova veduta Kutné hory z roku 1602⁵⁶

Ze skici zjišťujeme, že město si zachovávalo svůj gotický ráz a renesanční prvky jej doplňovaly pouze v detailech. Willenberg zachytil některé významné budovy, které později prošly přestavbami. Jsou jimi Hrádek, Vlašský dvůr, kostel sv. Jakuba a kostel Panny Marie na Náměti. Zpodobnil zde také dnes již nedochované kostely sv. Martina, sv. Jiří, sv. Bartoloměje, sv. Lazara, sv. Kříže, sv. Filipa a Jakuba v Sedlci a zaniklé městské brány – Kouřimskou, Kolínskou, tzv. Katovu branku a Čáslavskou bránu s přilehlou hradbou. Městská domovní zástavba je spíše schematická s tím, že jsou zvýrazněny nejdůležitější stavby, jako například Kamenný dům.⁵⁷

Nadcházející stavovské povstání městu přineslo hospodářský užitek a zisk zabavených statků kláštera v Sedlci.⁵⁸ Po bitvě na Bílé hoře se situace dramaticky změnila. Účastníci povstání městského stavu byli pokutováni na majetku, které se mělo využít na zaplacení vojska. Kutná Hora zaplatila císaři 5 444 kop grošů míšeňských, což jí poskytlo ochranu, nicméně pouze dočasnou.⁵⁹ Kutnohorský primátor Jan Šultys z Felsdorfu byl jakožto člen stavovského direktoria zajat nejvyšším mincmistrem Vilémem Vřesovcem a nedlouho poté byl 21. června 1621 popraven.⁶⁰

⁵⁶ Převzato z: Aleš POSPÍŠIL, *Zmizelá Kutná Hora*, Praha 2009.

⁵⁷ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 399–400.

⁵⁸ L. VANĚK – M. KAPAVÍKOVÁ, *Průvodce*, s. 38.

⁵⁹ Tomáš Václav BÍLEK, *Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618. Část 1*, Praha 1882, s. 25; TÝŽ, *Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618. Část 2*, Praha 1883, s. 1063.

⁶⁰ TÝŽ, *Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618. Část 1*, s. 642–643. Šultysovu sřatou hlavu odvezli pacholci kata do Kutné Hory, kde musela být přibita na městskou bránu. Teprve v roce 1724 byla hlava s povolením císaře sundána.

1.1 Městská správa a soudnictví Kutné Hory v 16. a na počátku 17. století

Pro městskou správu v Kutné Hoře je specifická velmi těsná souvislost s horní správou. Na původní horní instituce se napojily instituce městské, které byly až do počátku 16. století propojeny také personálně. Obojí vycházely z jihlavských právních zvyklostí a teprve po vydání *Ius regale montanorum* můžeme hovořit o jihlavsko-kutnohorském horním právu. Kutná Hora byla v oblasti městského práva ovlivněna zvyklostmi Starého Města pražského, ustanoveními *Brikciho z Licka*⁶¹ a také *Sbirkou brněnsko-jihlavských městských právních nálezů*.⁶² Poté se město povinně řídilo *Koldínovými Městskými právy*.

Správu města v 16. století měla v rukách úzká vrstva nejbohatších měšťanů, zejména z patricijských a podnikatelských rodin. Pro většinu obyvatel města to znamenalo naprosté vyloučení z možnosti získání jakéhokoliv správního úřadu.⁶³ K odloučení městské správy od horní došlo na konci 16. století, kdy se prosadil systém byrokratizovaných úřadů.⁶⁴

V čele města stála městská rada, kterou představoval osmnáctičlenný sbor konšelů, *šepmistrů*. Ti měli v kompetenci městskou správu a soudnictví.⁶⁵ Prvních dvanáct konšelů mělo významnější postavení, a proto byli nazýváni starší konšelé, zbývajících šest bylo nazýváno mladšími konšely. Starší konšelé se po 4 týdnech střídali v úřadu *primátora*, který stál v čele celého šepmistrovského sboru. Při výkonu správních záležitostí byli šepmistři rozděleni do dvojic pro plnění určených úkolů, nebo působili jako plná rada. Pro výkon soudních záležitostí byli šepmistři rozděleni do čtyř lavic⁶⁶ s tím, že v prvních dvou zasedalo pět šepmistrů, v dalších dvou čtyři šepmistři.⁶⁷

Městská rada povolávala *starší z obce* k rozhodování otázek obecnějšího charakteru, jakými bylo například vyhlášení statut nebo záležitosti týkající se městských financí.⁶⁸ Ke konci 15. století se jejich počet pohyboval mezi 80 a 90, což svědčí o rozsáhlé agendě.⁶⁹ V čele sboru stál *královský rychtář*, dosazený do Kutné Hory v roce 1551 jako prodloužená

⁶¹ M. KAPAVÍKOVÁ, *Kutnohorské radní knihy*, s. 128.

⁶² Český překlad sbírky je obsažen v tzv. Kutnohorském právním sborníku z roku 1468, jehož autorem je Vít Tasovský z Lipoltic. Druhý záznam českého překladu se nachází v rukopisném Sborníku práv horních a městských z let 1490–1515. Sbírkou vycházela z právní knihy písaře Jana z pol. 14. století, z díla Jana z Gelnhausenu, z právních nálezů a dalších textů. Srov. Martina JAMBOŘOVÁ, *Čeština brněnsko-jihlavské sbírky městských právních nálezů*, *Jazykovědné aktuality* 52, 2015, s. 27–33.

⁶³ M. KAPAVÍKOVÁ, *Příspěvek*, s. 72.

⁶⁴ *Tamtéž*, s. 73.

⁶⁵ *Tamtéž*, s. 58.

⁶⁶ Jedna renesanční lavice se dochovala a nyní je umístěna ve Vlašském dvoře.

⁶⁷ Marie BISINGEROVÁ, *Správa města Kutné Hory v 15. a 16. století a instituce městských písařů (shrnutí dosavadních poznatků)*, *Acta Universitatis Carolinae – philosophica et historica* 1, 1992, s. 48.

⁶⁸ M. KAPAVÍKOVÁ, *Příspěvek*, s. 58.

⁶⁹ M. BISINGEROVÁ, *Správa*, s. 48.

ruka panovníka. Dále ve městě působili také *obecní páni*, kteří v počtu šesti rozhodovali o hospodářských záležitostech města.⁷⁰

Rok	Jméno
1551	Ondřej Křivoláček
1551–1561	Jan Chyzdera
1562–1568	Samuel Vodolínský z Vodolína
1569–1572	Jakub Freisichselbst-Stejšek
1572–1597	Mikuláš st. Vodňanský z Čazarova
1597–1603	Řehoř Vodička Horažďovský
1603–1605	Leopold (Leipolt) Šetlar (Setler)
1605–1620	Václav Sixt ze Zvířetína

Tabulka 1. Královští rychtáři v Kutné Hoře v letech 1551–1620⁷¹

V roce 1538 vznikl *osmisoudcovský úřad*, který měl odlehčit rozsáhlé soudní agendě městské rady. Daných osm soudců bylo vybíráno z šepmistrů, obecních pánů a starších z obce.⁷² Osmisoudci se nejvíce zabývali finančními záležitostmi, konkrétně finančními pohledávkami na nemovitostech. Udělované pokuty se pohybovaly v rozmezí 20–100 kop grošů českých. Osmisoudci byli zmocněni královským rychtářem a jemu se také odpovídali, avšak městská rada musela být o jejich činnosti i schůzkách plně informována.⁷³ Odvolání bylo možné k městské radě a od roku 1586 k apelačnímu soudu. Od poloviny 16. století zastupoval město ve vnějších jednáních a přích *prokurátor*.⁷⁴

Sbor konšelů, starší z obce, obecní páni a osmisoudci tvořily tzv. *velkou obec*, která zasedala při řešení zásadních otázek týkajících se obecních záležitostí, jako například řemesel a financí. Z velké obce byli také vybíráni úředníci k obecním potřebám, tedy obecní hospodáři, páni k mírám, páni k chlebu, kostelníci a další, protože velké obci náležel dohled nad jednotlivými odvětvími městského hospodářství.⁷⁵ Důležitou funkci měli zejména obecní hospodáři, ti totiž vedli městský rozpočet a předkládali účty při obnově rady.⁷⁶

⁷⁰ M. KAPAVÍKOVÁ, *Příspěvek*, s. 58 a 73.

⁷¹ Marie BISINGEROVÁ, *Úřad královského rychtáře v Kutné Hoře a jeho písemnosti*, Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie 61/1–2, 2007, s. 82.

⁷² TÁŽ, *Osmisoudcovský úřad v Kutné Hoře*, Středočeský sborník historický 34, 2008, s. 37–38.

⁷³ *Tamtéž*, s. 43.

⁷⁴ L. VANĚK – M. KAPAVÍKOVÁ, *Průvodce*, s. 45.

⁷⁵ M. BISINGEROVÁ, *Správa*, s. 49.

⁷⁶ L. VANĚK – M. KAPAVÍKOVÁ, *Průvodce*, s. 49.

K obnově městské rady mělo docházet každý rok, avšak ukazuje se, že obnovy nebyly každoroční a naopak zaznamenáváme i několikaleté prodlevy.⁷⁷ V konšelském úřadu se střídali stálý okruh měšťanů. Odstupující navrhl dvě jména a královský rychtář, tedy zeměpanský úředník, musel jednoho z nich zvolit jménem panovníka. Ostatní složky městské správy si ale konšelé volili již sami po obnově rady.⁷⁸ Radní volili také dozorce nad řemesly cechmistry, každé řemeslo mělo dva až čtyři cechmistry, a městského rychtáře. Městský rychtář stál až do dob husitství v čele města, ale již v 15. století byla jeho pravomoc omezena pouze na policejní výkony a stíhání drobnějších přestupků a dluhů. Měštští radní „sázeli“ také konšely ve všech předměstích.⁷⁹

Jednání městské rady probíhalo na radnici, kam konšelé museli pod hrozbou pokuty docházet. Zasedalo se v pondělí, úterý a ve středu, ale v pramenech se vyskytují i další dny v týdnu.⁸⁰ Roku 1591 šepmistři rozhodli, že v době jarmarků nebudou zasedat, protože je před radnicí velký hluk a oni sami také chtějí prodávat své zboží.⁸¹ V 16. století se radnice nacházela na nynějším Palackého náměstí a byla v pořadí již třetím sídlem kutnohorské městské rady. Vznikla sloučením několika domů a ještě dlouhou dobu procházela úpravami pro radniční účely. Nacházela se v ní velká světnice, kde se řešily záležitosti obecní. První patro bylo mnohoúčelové. V jedné světnici zasedal sbor osmisoudců, v další primátor a největší část zabíraly soukenické a kožišnické krámky. Nechyběla ani malá kaple určená především zločincům, u vjezdu do radnice totiž stála šatlava. Již v roce 1504 nebyla dostačující, a proto jí bylo přistavěno další patro. Za šatlavou se nacházela místnost zvaná *zadnice*, kam se zavíraly osoby pomatené na smyslech. Důležité byly i radniční sklepy, protože se zde nacházela obecní váha. Ne všechny prostory radničních domů patřily od počátku městu, nacházela se zde například i Švankova lékárna nebo zlatnická místnost.⁸²

Jak již bylo psáno výše, v 16. století už městská rada vystupovala také jako městský soud a nejčastěji v tomto období řešila právě civilněprávní a trestní záležitosti. Co se týče civilněprávních, sporné převažovaly nad nespornými. Sporné pře tvořily především spory o majetek, peníze a dluhy. Z nesporných byly časté dědické záležitosti, tedy kšafy, majetkové smlouvy a stanovení poručnictví nad sirotky. Nejčtenější trestní případy představovaly urážky na cti, ublížení na těle, krádeže a přestupky proti mravopoctnosti. V omezenější míře se

⁷⁷ M. KAPAVÍKOVÁ, *Příspěvek*, s. 59.

⁷⁸ TÁŽ, *Kutnohorské radní knihy*, s. 146–147.

⁷⁹ *Tamtéž*, s. 150–151.

⁸⁰ *Tamtéž*, s. 138.

⁸¹ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 119.

⁸² E. LEMINGER, *Radnice*, s. 8–11.

jednalo o vraždy, zabití, výtržnost, hazardní hry, či čarodějnictví.⁸³ Například v roce 1560 řešili šepmistři 438 soudních případů: 220 civilněprávních, z čehož 187 bylo sporných a 33 nesporných, a 218 trestních případů. Některá jednání v téže záležitosti se opakovala, tudíž ve výsledku z celkových 438 případů pouze 210 bylo projednáváno jenom jednou. Ostatní případy byly projednávány dvakrát až osmkrát.⁸⁴

Podívejme se nyní na průběh městského soudního řízení v Kutné Hoře. Žalující strana se dostavila na radnici a podala žalobu. Poté šepmistři předvolali obžalovanou stranu, která musela dát na žalobu *odpověď*. Následné shromažďování výpovědí svědků a písemného materiálu k případu vyžadovalo často odklad a řízení se mohlo táhnout i 4 týdny.⁸⁵

Jak již bylo psáno výše, byl rozlišován civilní a trestní proces. Zásadním rozdílem je užívání tortury v trestním procesu. Běžné bývalo natažení na žebřík a skřípec. Vyznání na mučidlech bylo zapisováno krevními písaři do smolných knih, a pokud při něm byl označen spolupachatel, hrozilo mu mučení také, pokud pachatel své obvinění neodvolal. Žalující strana nesla plnou odpovědnost za případné škody způsobené obžalovanému, když se neprokáže jeho vina, a to nejen na majetku, ale také na životě a zdraví.⁸⁶

V průběhu soudního řízení se mohl vyslovit dílčí rozsudek, tzv. *dictum*, který měl pomocnou a krátkodobou platnost. Definitivním rozsudkem byla až *vejpověď*. Poražená strana musela často zaplatit určitou částku nebo odevzdat část majetku. Pokud se ani po třetím vymáhání nepodrobila rozsudku soudu, byla vsazena na šest týdnů do vězení. Během této doby mohla částku zaplatit nebo nabídnout exekuci svého majetku. Když se tak nestalo, následovala exekuce z moci úřední.⁸⁷

V případě složitého sporu se kutnohorští radní obraceli o právní naučení do Jihlavy, a to až do 17. století.⁸⁸ Jednalo se o pouhý návod, jak daný soudní spor řešit. Od roku 1548 bylo možné odvolání k apelačnímu soudu, které již mělo moc závaznou.

⁸³ Marie BISINGEROVÁ – Lubomír VANĚK, *Agenda kutnohorské městské správy v 16. st. ve světle radních manuálu*, in: Práce okresního archivu v Kutné Hoře, Kutná Hora 1984, s. 5–6.

⁸⁴ *Tamtéž*, s. 10–11.

⁸⁵ *Tamtéž*, s. 11–12.

⁸⁶ Karel MALÝ a kol., *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*, Praha 2010, s. 121.

⁸⁷ M. BISINGEROVÁ – L. VANĚK, *Agenda*, s. 12.

⁸⁸ H. ŠTROBLOVÁ – B. ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, s. 82.

1.2 Kutnohorská horní správa a soudnictví do roku 1620 ve vztahu k apelačnímu soudu

V agendě apelačního soudu nacházíme odvolání nejen od kutnohorského městského soudu, ale také od horního úřadu. Podívejme se proto nyní ve stručnosti na horní správu a soudnictví. V předchozí podkapitole již bylo nastíněno, že kutnohorské horní instituce fungovaly v těsné souvislosti s městskými a až do počátku 16. století s nimi byly propojeny také personálně. Obě měly základ v jihlavských právních zvyklostech a teprve po vydání zákoníku *Ius regale montanorum* (dále IRM) v roce 1300 se mluví o jihlavsko-kutnohorském horním právu.⁸⁹

Nejstarší písemné prameny vzniklé z činnosti horního úřadu a obsahující kromě finančních smluv a dolových propůjček i nálezy horního soudu se nedochovaly.⁹⁰ Raně novověkému hornickému soudnictví nebyla doposud věnována pozornost; na tomto místě můžeme zmínit pouze velmi stručný příspěvek Jaroslava Bílka zaměřený na obsah horních protokolů v Kutné Hoře.⁹¹ Soudní protokoly zachycují pro 2. pol. 16. století velké množství případů, pokles poté nastává na poč. 17. století v souvislosti s úpadkem dolování. Soud řešil kromě majetkových a právních sporů zejména výtržnosti. Provinilci byli trestáni vězením, či pokutami a za nejtěžší přestupky hrozilo vyhnání z hor, a tím pádem i zánik práva účasti na dolování.⁹²

Přibližme si nyní hierarchii vrchních horních úředníků, kterou podle zmíněného zákoníku IRM tvořil urburěř, přísežní, soudce, perkmistr a urburní písař. Nejvyšším představitelem královského horního úřadu byl *urburěř*, jehož úkolem bylo odvádět panovníkovi urburu, tedy podíl zisku z těžby, a zároveň dohlížet, aby nedošlo k jejímu ochuzení a škodě krále. Následné zřízení nových báňských úředníků, jimiž byl nejvyšší mincmistr a hofmistr, vedlo od konce 14. století k postupné ztrátě postavení urburěře; ten po počátku 15. století začal přejímat funkci výběrčího desátka a zástupce horního úřadu.⁹³

Horní přísežní byli jakousi obdobou městských přísežných a v kompetencích měli kromě řízení některých báňských záležitostí také rozhodování soudních sporů. V průběhu 15. století se instituce horních přísežných pozvolna přeměnila v orgán tzv. *starších nad havíři*,

⁸⁹ M. KAPAVÍKOVÁ, *Kutnohorské radní knihy*, s. 128.

⁹⁰ Jaroslav BÍLEK (ed.), *Ius regale montanorum aneb Právo královské horníkuov*, Kutná Hora 2000, s. 25.

⁹¹ TÝŽ, *Z protokolů horního soudu v Kutné Hoře*, in: *Kutnohorsko* 3, 2000, s. 1–3.

⁹² *Tamtéž*, s. 2–3.

⁹³ J. BÍLEK (ed.), *Ius*, s. 19–20.

kteřý sloužil k ochraně horníků a usměrňování jejich sociálních hnutí.⁹⁴ Vedle přísežných fungoval v Kutné Hoře *horní soudce (rychtář)*, a to jako protějšek městského rychtáře. Později byl soudce nahrazen *horním hofmistrem*, který se stal představitelem horního soudu a celého horního úřadu. Jistou měrou soudní pravomoci disponoval i *perkmistr*, nazýván taktéž jako *hormistr*, ale jeho hlavní kompetenci představovala správa dolů. Mezi vrchní horní úředníky se řadil také urburní písař, který vedl hlavní hospodářskou a finanční agendu horního úřadu.⁹⁵ Vývoj báňské správy po vydání IRM vedl dále ke vzniku úřadu *nejvyššího mincmistra*. Mincmistři fungovali již ve 13. století jako zástupci jednotlivých městských mincoven. Po soustředění mincoven do Kutné Hory se zde pozvolna etabloval centrální správní úřad, v jehož čele stál právě nejvyšší mincmistr.⁹⁶

Výše zmínění úředníci⁹⁷ bývali přítomni u rozhodování soudních sporů, přičemž u závažných při byli přizýváni také přísežní z Kutné Hory;⁹⁸ to ostatně dokládá i žaloba zachycená v agendě apelačního soudu k roku 1558, kterou řešili horní a městští úředníci společně.⁹⁹ Spory byly souzeny nejen na tzv. *zahájeném soudě*, ale také na *soudě nezahájeném*, který byl svoláván mimořádně v neodkladných případech (např. záležitosti bezpečnosti práce v dolech). Soudní proces začínal podáním žaloby, na níž musel žalovaný vydat odpověď. Po důkazním řízení, jemuž IRM věnuje značnou pozornost, byl přísežnými vynesena rozsudek; jeho realizaci zajišťoval soudce. Soudní praxe zakotvená v IRM byla zrušena až v roce 1604 vydáním tzv. rudolfínské reformace, která v Kutné Hoře a s ní spjatých revírech zavedla nový jáchymovský soudní řád.¹⁰⁰

Závěrem konečně zmiňme, že odvolací instancí horního soudu byl vedle krále nejvyšší zemský komorník,¹⁰¹ nicméně v letech 1548–1620 zaznamenáváme pět odvolání k apelačnímu soudu z Kutné Hory od „*ouřadu horního*“ a jedno od „*hofmistra ouřadu*

⁹⁴ *Tamtéž*, s. 23. Postupem doby se s rozvojem hornictví etablovaly další orgány *starších*; v agendě apelačního soudu se setkáváme se *staršími nad hašplíři*. Hašplíři vykonávali nejjednodušší, ale fyzicky namáhavé práce. Čerpali vodu z hlubin a také dopravovali vytěženou rudu na povrch. Hašplíři byli nejpočetnější a také nejhůře situovanou vrstvou báňského dělnictva, a proto jim panovník zaručil nezbytnou právní a sociální ochranu. Ve zkoumané agendě se setkáváme i s dalšími správními orgány, které v IRM nebyly zakotveny – dotčené žaloby mohou přinést poznatky případným studiím na dané téma.

⁹⁵ J. BÍLEK (ed.), *Ius*, s. 26–30.

⁹⁶ *Tamtéž*, s. 19.

⁹⁷ Snad kromě urburního písaře.

⁹⁸ J. BÍLEK (ed.), *Ius*, s. 24.

⁹⁹ Příloha: spor č. 96.

¹⁰⁰ J. BÍLEK (ed.), *Ius*, s. 64–67 a 80–84. V roce 1534 bylo vydáno *Narovnání o hory a kovy*, které upravovalo cenu stříbra, výši podílu pro panovníka a stavu apod. Nařízení ohledně horních úředníků zdůrazňovalo zejména loajalitu panovníkovi a prosazování jeho zájmů. Srov. *Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu (dále SČ)*. Sv. I. 1526–1545, Praha 1887. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/snemy/v010/1534/t024300.htm> [citováno k 22. 6. 2019].

¹⁰¹ J. BÍLEK (ed.), *Ius*, s. 24.

horního“.¹⁰² Tato odvolání sem putovala zřejmě kvůli zmiňovanému původnímu propojení horního a městského soudu. Určitou nevyhraněnost těchto dvou soudů by naznačovala například i žaloba z falšování vyúčtování důlního provozu, kterou podali v roce 1588 královský rychtář a horní hofmistr k městskému soudu.¹⁰³ V agendě apelačního soudu nacházíme i další žaloby, které horní úředníci podali k městskému soudu. Z tohoto malého vzorku případů ovšem nelze činit žádné závěry a pro hlubší poznání dané tematiky je nezbytné provést hlubší výzkum této problematiky.

¹⁰² Příloha: spory č. 31, 61, 81, 96, 503, 505.

¹⁰³ Příloha: spor č. 479.

2. Apelační soud v letech 1548–1620

Porážka protihabsburského odboje v roce 1547 vedla k potrestání vzbouřenců, přičemž jako jeden z trestů bylo vnímáno zřízení apelačního soudu – rady nad apelacemi – k němuž došlo vydáním instrukce Ferdinanda I. dne 20. ledna 1548 v Augsburgu.¹⁰⁴ Soud svou činnost zahájil velmi rychle, již 8. února 1548 byl řešen první spor.¹⁰⁵

Původním záměrem panovníka bylo podřízení všech soudů v zemi apelačnímu soudu, ten ale šlechta odmítla, protože by to znamenalo omezení suverenity jejího rozhodování, a to zejména na zemském soudu. Proto poté Ferdinand I. směřoval zřízení apelačního soudu proti městům, jednomu z iniciátorů protihabsburského odboje. Prostřednictvím apelačního soudu, který měl být nestavovský a podléhat výlučně panovníkovi, chtěl dohlížet na městskou jurisdikci a ovlivňovat ji.¹⁰⁶ Apelační soud vešel v činnost jako odvolací soud pro poražená česká města, v závěru 16. století však do jeho působnosti přibyla i ta moravská a od roku 1611 všechna česká města. Současně se soud prosadil také u slezských a lužických městských soudů, u hornolužického zemského soudu a u soudů bezprostředních slezských knížectví.¹⁰⁷

V počátcích soudu však panovala určitá nevyjasněnost kompetencí, posléze se začaly objevovat názory, že soud své kompetence překračoval. Předvolával totiž i osoby panského a rytířského stavu, které příslušely zemskému soudu. Proto bylo dané předvolávání v roce 1575 zakázáno, ovšem s výjimkou záležitostí šosovního majetku – majetku podléhajícího městské dani.¹⁰⁸ Apelační soud měl tedy v kompetenci civilní i trestní spory měšťanů, lidu zdržujícího se ve městě, vyššího stavu v záležitostech jejich majetku podléhajícího šosovní dani a zároveň také trestní spory selského a neusedlého lidu, které v první instanci soudili krajští hejtmané, královská města nebo vrchnostenské soudy se zvláštním oprávněním panovníka.¹⁰⁹

V čele byrokraticky organizovaného apelačního soudu stál prezident z panského stavu a vedle něho třináct radů, z toho tři ze stavu panského, dva z rytířského, čtyři doktoři práv a čtyři měšťané Starého a Nového Města pražského. Jednalo se o placené úředníky, kteří se zodpovídali přímo panovníkovi. Při zasedání, která probíhala denně kromě středy, soboty, neděle a svátků, muselo být přítomno nejméně devět osob. V době žní od 24. 7. do 24. 8. měli radové volno, přesto zasedali každý čtvrtek, a dalších 14 dní volna měli radové v době

¹⁰⁴ *SČ. Sv. II. 1546–1557*, ed. Jan Bedřich Novák, Praha 1880, s. 545–548.

¹⁰⁵ V. ZDENĚK, *Dějiny*, s. 14.

¹⁰⁶ K. ADAMOVIČOVÁ a kol., *Dějiny*, s. 29–30.

¹⁰⁷ J. JANÁK – Z. HLEDÍKOVÁ – J. DOBEŠ, *Dějiny*, s. 99.

¹⁰⁸ *SČ. Sv. IV. 1574–1576*, Praha 1886, s. 271–272.

¹⁰⁹ K. ADAMOVIČOVÁ, *Apelační soud*, s. 102–103.

vinobraní.¹¹⁰ Pracovní doba byla přesně dána: od dubna do září 6–10 a 13–16 a od září do dubna 7–10 a 13–16 hodin, přesto ji radové nedodržovali, a proto je král 7. listopadu 1548 napomenul, aby chodili do úřadu včas a neodcházeli dřív, na což měl dohlédnout prezident Ladislav Popel z Lobkovic.¹¹¹ Radové podle instrukce nesměli mít jiné zaměstnání, bez dovolení nesměli opouštět Prahu a museli dodržovat řád.¹¹² Kromě prezidenta a radů u soudu fungovalo několik stálých kancelářských zaměstnanců, jejichž počet mírně kolísal a časem se zvyšoval. Jednalo se zejména o sekretáře a několik kancelistů, soud zaměstnával také dva i více vrátných. Od počátku 17. století zaznamenáváme dva sekretáře, českého a německého, stejně tak českého a německého registrátora. Po roce 1651 se objevují nové funkce v souvislosti s převzetím agendy hejtmanství německých lén.¹¹³

Průběh odvolání k apelačnímu soudu byl pevně stanoven. Každý, kdo byl nespokojen s rozsudkem městského soudu, mohl podat odvolání k apelačnímu soudu. Záměr odvolat se bylo třeba oznámit do 14 dnů od rozsudku městského soudu a složit tzv. důkladní peníze, tedy soudní poplatek, který Ferdinand I. stanovil v listu zasláném do všech královských měst 3. dubna 1549 na dvě kopy grošů českých.¹¹⁴ Ze sněmovního usnesení z roku 1582 se dozvídáme, že tento poplatek byl dvakrát snížen – místo dosavadních dvou tolarů (tedy kopa grošů českých) se měl platit jeden tolar (tedy půl kopy grošů českých) za každou apelaci.¹¹⁵

Následovala lhůta šesti týdnů, v níž daná strana musela podat odvolání s udáním důvodů a obeslat žalovanou stranu. Za přítomnosti obou stran byly veškeré podklady ke sporu zapečetěny městskou radou a odeslány.¹¹⁶

Doručená apelace byla předána sekretáři, který potvrdil její přijetí a datum doručení. Toto potvrzení zároveň sloužilo jako kontrola včasného vyřízení apelace. Sekretář následně zanesl žádost odvolání do register a vybral, uložil a zapsal ortelní peníze. Apelační soud měl v dané při rozhodnout do jednoho měsíce od její registrace, a to v pořadí, v němž apelace docházely.¹¹⁷ Pře byly přiděleny jednotlivým referentům, kteří spisy nastudovali a poté je během zasedání přednesli. Radové se k záležitosti vyjádřili a poté hlasovali, rozhodovala většina.¹¹⁸ Radové měli být nezájatí, neměli brát ohledy na to, kdo se odvolával, a zvláště

¹¹⁰ *Tamtéž*, s. 105–106.

¹¹¹ *SČ. Sv. II. 1546–1557*, s. 546. O personálním obsazení více J. HAUSENBLASOVÁ, *Počátky*, s. 12–21; M. RYANTOVÁ, *Ladislav II. Popel z Lobkovic*, s. 185–204; K. WOITSCHOVÁ, *Personální obsazení*.

¹¹² *SČ. Sv. II. 1546–1557*, s. 545.

¹¹³ A. KŘEPELKOVÁ, *Apelační soud*, s. 1.

¹¹⁴ *SČ. Sv. II. 1546–1557*, s. 548.

¹¹⁵ *SČ. Sv. VI. 1581–1585*, Praha 1890, s. 204.

¹¹⁶ K. ADAMOVIČ, *Apelační soud*, s. 103–104.

¹¹⁷ J. HAUSENBLASOVÁ, *Počátky*, s. 8.

¹¹⁸ K. ADAMOVIČ, *Apelační soud*, s. 106–107.

neměli přijímat dary. Sekretář rozsudek zanesl do soudních knih a datovaný a soudem zpečetěný ortel byl poslán k soudu 1. instance – toto rozhodnutí bylo závazné, bylo vydáváno jménem panovníka a řídilo se právem, které užívalo město, z něhož odvolání přišlo.¹¹⁹ To se změnilo v roce 1579, kdy byla tiskem vydána *Koldínova Městská práva*, která v roce 1580 apelační soud prohlásil za závazná pro výkon soudní praxe.¹²⁰

Apelační soud vydával i tzv. slepé rozsudky či ortely. Ve složitých případech mohl městský soud poslat odvolání se změněnými jmény stran a požádat o dobrozdání. Slepé rozsudky byly vyřizovány přednostně a rozhodnutí apelačního soudu nemělo závaznou moc a bylo tedy pouze doporučením.¹²¹ Slepé rozsudky byly zakázány v roce 1575,¹²² a to zejména kvůli jejich zneužívání. Městské rady přenášely na apelační soud i jednoduché případy ve snaze ulehčit si práci, nebo ve snaze vyhnout se odpovědnosti při souzení dvou vlivných měšťanů.¹²³

Rozhodnutí apelačního soudu mohlo být na žádost jedné ze stran podrobena revizi panovníka s tím, že žádost bylo nutné podat do dvou měsíců od vyhlášení rozsudku apelačního soudu. Revize probíhala před komorním soudem.¹²⁴ Kvůli častým a bezdůvodným žádostem o revizi vydal Maxmilián II. 14. května 1571 mandát, v němž za taková odvolání stanovil pokutu a dva týdny vězení.¹²⁵ V roce 1610 bylo na zemském soudu usneseno, že odvolání od apelačního soudu k panovníkovi bude možné jen v případech, v nichž se jednalo o čest, hrdlo nebo dědictví.¹²⁶

V roce 1618 začalo v Čechách docházet k bouřím jak náboženským, tak protihabsburským. Radové o jednání nejevili zájem a někteří se přemístili do jiných úřadů.¹²⁷ V literatuře dlouhou dobu převládalo přesvědčení, že apelační soud v letech 1618–1620 vůbec nezasedal, nicméně tato tvrzení byla postupem času vyvrácena.¹²⁸ V důsledku povstání však byla činnost soudu ochromena, a to až do roku 1622.¹²⁹

¹¹⁹ J. HAUSENBLASOVÁ, *Počátky*, s. 8.

¹²⁰ K. MALÝ a kol., *Dějiny*, s. 109.

¹²¹ J. HAUSENBLASOVÁ, *Počátky*, s. 8.

¹²² *SČ. Sv. IV. 1574–1576*, s. 271–272.

¹²³ K. ADAMOVIČ, *Apelační soud*, s. 110.

¹²⁴ TÁŽ a kol., *Dějiny*, s. 31–32.

¹²⁵ *SČ. Sv. III. 1558–1573*, Praha 1884, s. 607.

¹²⁶ *Nová redakce zemského zřízení království českého z posledních let před českým povstáním*, ed. Julius Glücklich, Brno 1936, s. 349.

¹²⁷ V. ZDENĚK, *Dějiny*, s. 22.

¹²⁸ Například ve fondu města Poličky je dochována listina z 27. července 1620, kterou apelační soud napravil rozhodnutí městského soudu v Poličce ze dne 30. března 1620. Uložení listiny: SOKA Svitavy se sídlem v Litomyšli, fond Archiv města Polička (1402–1945), *Listina Fridricha Falckého z roku 1620*, inv. č. 26b.

¹²⁹ J. HAUSENBLASOVÁ, *Počátky*, s. 12.

Rok	Jméno
1548–1570	Ladislav II. Popel z Lobkovic
1570–1577	Jan Popel z Lobkovic
1577–1585	Jan Bezdrůžický z Kolovrat
1585–1590	Jiří mladší z Lobkovic
1592–1603	Kryštof z Lobkovic
1603–1610 (?)	Ferdinand z Donína
1610–1616	Johan Zbyněk z Hasenburka
1616–1618 (?)	Fridrich z Talenberka
1619–1620	Václav Budovec z Budova

Tabulka 2. Prezidenti apelačního soudu v letech 1548–1620¹³⁰

¹³⁰ *Tamtéž*, s. 14.

3. Diplomatická charakteristika knihy čistopisů pro kraj Čáslavský a Kouřimský z let 1548–1566 a ortelních manuálů z let 1548–1620

Fond Apelační soud 1548–1783 [1788] se dělí na dvě části; úřední knihy a spisový materiál. Do kategorie úředních knih patří zasedací protokoly, protokoly komisí, taxovní knihy, knihy zachycující různé aspekty činnosti soudu a pro naše bádání stěžejní knihy ortelů, které zaznamenávají závěrečnou fázi činnosti soudu, tedy rozsudky. Za úředními knihami následuje různorodý spisový materiál, jehož jádro tvoří materiály ke sporům, ty jsou ale dochovány velmi torzovitě. Spisový materiál dále obsahuje například patenty, normálie, záležitosti zaměstnanců, opisy městských statut, soudní pravomoci některých městských soudů a další.¹³¹

Zaměříme se nyní na knihy ortelů v širším slova smyslu. Ty můžeme rozdělit do několika kategorií.¹³² První skupinou jsou čtyři dochované *knihy čistopisů*, které byly vedeny v letech 1548–1566 pro jednotlivé kraje, tedy pro Hradecký, Boleslavský, Plzeňský, Žatecký, Slánský, Podbrdský, Prácheňský, Bechyňský, Rakovnický, Kouřimský, Čáslavský a zvláštní kniha pro pražská města.¹³³ Kniha čistopisů pro Litoměřický, Chrudimský a Vltavský kraj není dochována. V pozdějším období knihy nebyly vedeny s největší pravděpodobností kvůli nárůstu agendy a nadále nebylo možné vést záznamy ve dvojím provedení. Soudní spory z Kutné Hory jsou zaznamenány v knize čistopisů pro kraj Čáslavský a Kouřimský z let 1548–1566,¹³⁴ která má celkem 736 folií. Prvních 363 folií, které se týkají příslušného Čáslavského kraje, není foliováno, a proto je v práci používána vlastní foliace. Záznamy mají charakter konečného zápisu bez úprav a škrtnání a kromě rozsudku apelačního soudu je zde uveden i rozsudek příslušného městského soudu, což činí z knih čistopisů velmi cenný pramen. Další skupinu tvoří knihy, do nichž se zapisovaly *vzorové případy* v letech 1548–1605.¹³⁵

Nejpočetnější skupinu představují *ortelní manuály v užším slova smyslu*. V této kategorii rozlišujeme *ortelní manuály* a *knihy protokolů*, přičemž kritériem pro odlišení je jazyk, v němž bylo odvolání podáno. Ortelní manuály obsahují odvolání v češtině, knihy protokolů poté v němčině a tvoří je odvolání zejména ze Slezska a Lužice.¹³⁶ Pro léta 1548–1783 máme dochováno 87 ortelních manuálů a 97 knih protokolů pro léta 1550–1780. Pro

¹³¹ A. KŘEPELKOVÁ, *Apelační soud*, s. 7–8.

¹³² *Tamtéž*, s. 24–44.

¹³³ *Tamtéž*, s. 24–25.

¹³⁴ NA, AS, *Nálezy*, inv. č. 99.

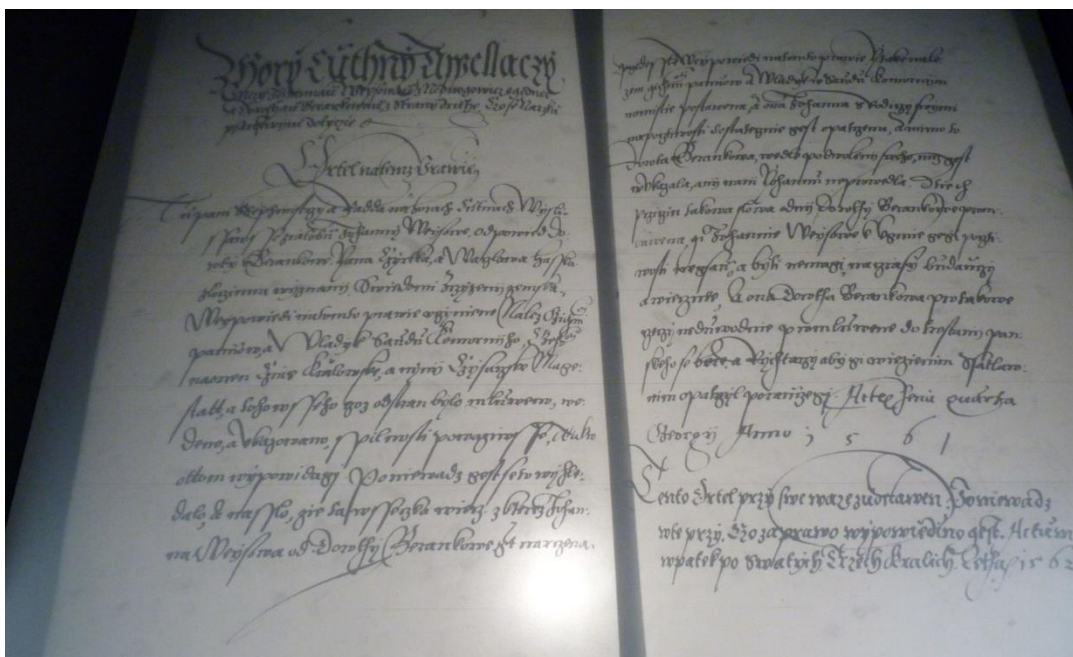
¹³⁵ A. KŘEPELKOVÁ, *Apelační soud*, s. 25.

¹³⁶ V. VAŠKŮ, *Česká (královská) kancelář*, s. 246.

námi zkoumané období chybí manuály z let 1549, 1551, 1552, 1558, 1565–1567, 1620–1621 a také část knihy z roku 1550.¹³⁷ Po komparaci manuálů s knihou čistopisů je zřejmé, že i v knize čistopisů chybí některá folia.

Na tomto místě je nutno podotknout, že pod pojmem ortelní manuály si nemůžeme představit manuály v pravém slova smyslu. Nejsou v nich zaznamenána jednání radů, nacházíme v nich pouze strany a předmět sporu, datum rozsudku městského soudu, rozsudek s datem apelačního soudu, popřípadě další údaje, které budou blíže rozebrány níže. Knihy jsou foliovány či paginovány a mohou mít místní nebo jmenný rejstřík, ten však není samozřejmostí.

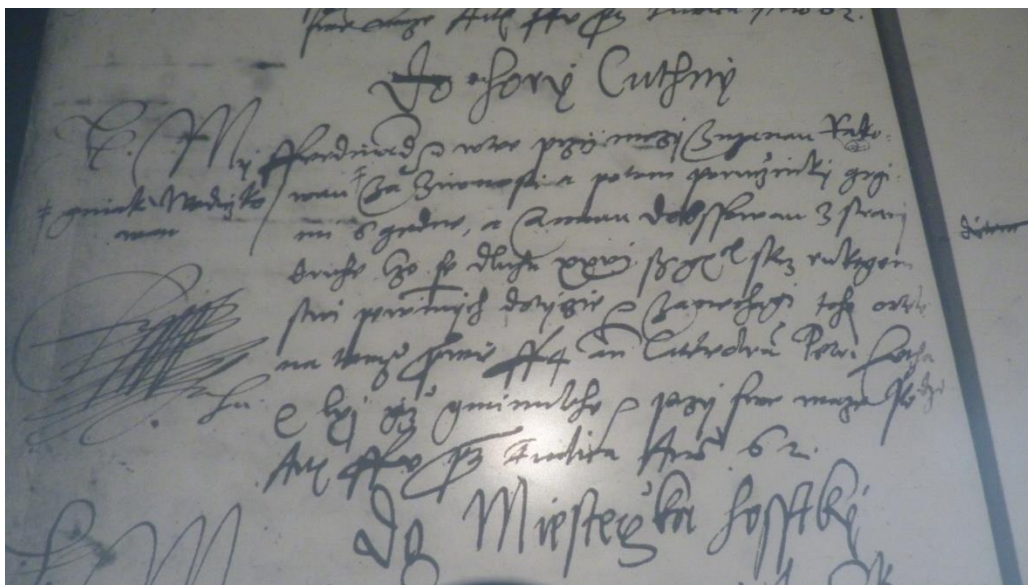
Knihy čistopisů je psána velmi úhlednou českou novogotickou kurzívou a polokurzívou a ve zvýrazněných nadpisech zápisů s názvy měst, odkud odvolání přišlo, se objevuje kreslené novogotické písmo. Pro ortelní manuály platí totéž, ale písmo je oproti čistopisům zběžnější, v některých zápisech až velmi zběžné. Materiál z fondu Apelačního soudu je přístupný na mikrofilmech, což zhoršuje čitelnost některých zápisů a občas zabraňuje čtení slov v černém záhybu knihy.

Obr. 2. Kniha čistopisů, zápis z roku 1562¹³⁸

¹³⁷ A. KŘEPELKOVÁ, *Apelační soud*, s. 25–44. Zde se jedná o datace knih. V jednotlivých manuálech však nejsou zápisy pouze z daného roku, ale zpravidla přesahují do příštího či přespříštího roku.

¹³⁸ NA, AS, *Nálezy*, inv. č. 99, fol. 212v–312r.

Obr. 3. Ortelní manuál, zápis z roku 1562¹³⁹

Struktura zápisů ortelních manuálů je stereotypní. V nadpisech zápisů je uvedeno město, kam se dané rozsudky posílaly. Pro Kutnou Horu se vyskytují formulace: „do Hory Kutny“, „k právu Hor Kuten“ či další obdobné. Několik rozsudků je adresováno přímo k hornímu úřadu. Jak již víme, ortel byl vydáván jménem panovníka s tím, že intitulace se objevuje ve zkrácené formě, například „My Rudolf etc.“ Následuje uvedení stran sporu: „v té při mezi ... z jedné a ... ze strany druhé“, přičemž jako první se uvádí žalobce a jako druhý obžalovaný. Nejčastěji se jedná o dvě strany, ale běžně se setkáváme také se třemi a více stranami. Předmět sporu je uveden typickou formulací „Co se ... dotýče“, po níž je uveden rozsudek apelačního soudu. Potvrzení rozsudku městského soudu je vyjádřeno formulací: „Zanechávají toho ortele na témž právě [datace] při své váze, poněvadž v té při co za právo vypovědíno jest“. Náprava rozsudku je oznámena slovy: „Takto ten ortel na témž právě [datace] napravují...“, po uvedení nového rozsudku je připojena formulace: „A co k apelaci složeno, to aby zase navráceno bylo“, to znamenalo, že poražená strana musela zaplatit vítězi veškeré výlohy. Zápis ukončuje datace, u velkého množství zápisů se však setkáváme pouze se zkratkou „Act uts“, tedy *Actum ut supra*, která odkazuje na datum rozsudku apelačního soudu předchozího sporu zapsaného v knize.

Ačkoliv zápisy v ortelních manuálech byly takto ustálené, setkáváme se i s výjimkami. Zejména v počátcích činnosti apelačního soudu je vidět jistá neukotvenost, kdy jsou zápisy v manuálech totožné se zápisy z čistopisů – nacházíme v nich tedy i rozsudek městského soudu, a to až do roku 1550.

¹³⁹ NA, AS, *Knihy*, inv. č. 111, pag. 116.

Pokud pisář udělal v zápise chybu, vepsal na dané místo grafickou značku, nejčastěji kříž, a opravu napsal na levý okraj.

Marginální poznámky nás informují o datu doručení odvolání k apelačnímu soudu, občas je zaznamenáno i datum odeslání rozsudku. V některých případech jsme dokonce informováni, kdo apelaci přinesl či odnesl, což je velmi cenná informace pro výzkum pohybu obyvatelstva. Ve sporu o kšaft Pavla Grynara¹⁴⁰ se z poznámky dokonce dozvídáme, že rozsudek byl vyzvednut od komorního soudu, kam byla pře postoupena. Jak již bylo psáno výše, zpřístupnění na mikrofilmu představuje komplikace při čtení slov v záhybu knihy, nejvíce se to týká právě těchto poznámek na rectech folií.

Po představení celkové struktury zápisu v manuálu, která byla kromě daných marginálních poznámek a uvedení rozsudku městského soudu totožná se strukturou zápisu v knize čistopisů, si uveďme konkrétní příklady.

1. Spor o kšaft¹⁴¹

Do Hory Kutny

My Ferdinand etc. v té při mezi slovným Janem Libenickým z Vrchovišť a na Libenicích z jedné a urozenou Evou Říčanskou z Olbramovic a na Zásmucích, co se odporu kšaftu někdy slovné Doroty z Dubenic učiněného dotýče etc., zanechávají toho ortele na témž právě feria II ante Ioannis Baptiste léta etc. [15]62 již minulého etc. při své váze, poněvadž v té při co za právo vypovědíno jest. Actum v sobotu po svatých Fabiánu a Šebestiánu léta etc. [15]73.

V této při žaluje Jan Libenický Evu Říčanskou skrze kšaft Doroty z Dubenic. Kutnohorský městský soud učinil 22. června 1562 v dané záležitosti rozsudek, s nímž Libenický nebyl spokojen a odvolal se. Odvolání bylo k apelačnímu soudu doručeno 25. srpna. Pře byla zřejmě složitá a soud si musel vyžádat další podklady k dané záležitosti, protože rozsudek vynesl až 23. ledna 1563. Ten byl do Kutné Hory odeslán 3. února, jak se dozvídáme z poznámky. V tomto případě byl rozsudek městského soudu potvrzen.

¹⁴⁰ Příloha: spor č. 27.

¹⁴¹ NA, AS, *Nálezy*, inv. č. 99, fol. 252; NA, AS, *Knihy*, inv. č. 112, s. 107.

2. Spor o neodpovídání na žalobu¹⁴²

Do Hory Kutny

My Rudolf etc. v té při mezi Adamem Hněvosickým z jedné a Vavřincem Ččetkou z strany druhé, co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče etc., takto ten ortel na témž právě léta tohoto etc. [15]80 etc. napravují, poněvadž se to z akt této pře nachází, že žaloba tato na zastínění a ku překážce hlavní pře, v kteréž¹⁴³ ještě průvodové vyhlášení nejsou, začata jest a nadepsaný Vavřinec Ččetka právní příčiny svého nám neodpovídání předkládá. Z těch příčin on Vavřinec Ččetka při svejch právních obranách se zůstavuje tak, že na tu zmatečnú žalobu odpovídati povinen není, nýbrž strany, jichž se dotýče, k hlavní při přikročiti a v průvodych svých beze všech odkladův vyslyšání býti mají. A co k apelaci složeno etc. Act. uts.

Adam Hněvosický žaluje Vavřince Ččetku z neodpovídání na žalobu. Z tohoto zápisu se dozvídáme pouze rok rozsudku městského soudu v dané při, tedy 1580. V tomto sporu apelační soud rozsudek změnil, uvedl důvody a určil další postup. Říká, že účelem této žaloby je pouhé odvedení pozornosti od hlavní pře, neboť Vavřinec předložil právní důvody svého neodpovídání na první žalobu, a proto na tuto druhou žalobu odpovídat nemusí. Strany mají přikročit k hlavní při a být bez odkladu vyslyšeny. Pro určení datace rozsudku apelačního soudu se musíme podívat na dataci předchozího zápisu, což je 13. května. V poznámce se objevuje také datum 13. května, tudíž si nemůžeme být jistí, zda se jedná o datum doručení nebo odeslání apelace.

¹⁴² NA, AS, *Knihy*, inv. č. 120, odd. 1, fol. 40v.

¹⁴³ *Kderěž*.

4. Kutnohorská soudní agenda postoupená apelačnímu soudu v letech 1548–1620

Pro období let 1548–1620 je v knize čistopisů a v ortelních manuálech apelačního soudu zachyceno celkem 659 soudních sporů postoupených z Kutné Hory. Reálný počet odvolání byl ale jistě vyšší, zde musíme brát v úvahu ztráty v dochovanosti archivního materiálu, které jsou blíže rozebrány ve výše psaném diplomatickém rozboru.¹⁴⁴

Zaměříme se nyní na počet dochovaných odvolání v jednotlivých letech. Je zřejmé, že celý proces od podání odvolání až po konečný rozsudek apelačního soudu se nemusel odehrát v tomtéž kalendářním roce. Samozřejmě se zde jedná o odvolání podaná ke konci kalendářního roku, ale také o spory, k nimž si apelační soud musel vyžádat další spisy, což mohlo celý proces velmi protáhnout. Vydání rozsudků oddalovalo také vyvstání postranních při; ty totiž musely být rozsouzeny nejdříve a teprve poté se mohlo přistoupit k hlavnímu sporu. Postranní pře mohly oddálit rozsudek v hlavní při i o několik let. Pro účely této práce řadíme spory k rokům podle dat rozsudků apelačního soudu.

Rok	Potvrzené	Napravené	Doplněné	Částečně napravené	Celkový počet
1548	-	-	-	-	-
1549	-	-	1	-	1
1550	-	2	-	-	2
1551	2	-	-	-	2
1552	3	4	1	-	8
1553	5	5	-	-	10
1554	5	1	-	-	6
1555	8	3	-	-	11
1556	10	5	-	-	15
1557	7	5	3	1	16
1558	13	7	2	-	22
1559	6	2	-	-	8
1560	1	1	3	1	6
1561	5	10	3	-	18
1562	4	7	1	-	12
1563	6	14	2	1	23
1564	12	8	1	2	23
1565	9	9	2	1	21
1566	2	2	-	-	4
1567	2	-	-	-	2
1568	3	5	3	-	11
1569	5	2	-	-	7
1570	3	6	-	-	9
1571	10	6	1	-	17

¹⁴⁴ Viz s. 30–31.

1572	2	10	1	1	14
1573	3	5	-	1	9
1574	8	8	1	2	19
1575	6	3	1	-	10
1576	4	2	-	2	8
1577	3	6	1	-	10
1578	2	2	1	-	5
1579	5	1	-	1	7
1580	4	7	4	-	15
1581	6	11	3	-	20
1582	3	3	1	-	7
1583	8	10	-	4	22
1584	5	5	2	1	13
1585	3	7	1	3	14
1586	11	10	-	-	21
1587	2	2	-	-	4
1588	11	3	3	-	17
1589	5	4	1	4	14
1590	5	3	2	-	10
1591	-	2	-	-	2
1592	7	10	1	-	18
1593	9	2	3	-	14
1594	2	1	-	-	3
1595	1	-	2	4	7
1596	8	2	-	-	10
1597	-	1	-	-	1
1598	3	2	-	-	5
1599	4	1	1	2	8
1600	2	3	1	-	6
1601	3	2	1	-	6
1602	3	4	-	2	9
1603	2	5	3	-	10
1604	-	4	-	-	4
1605	2	1	-	-	3
1606	1	2	-	-	3
1607	-	6	-	-	6
1608	2	2	-	-	4
1609	3	1	-	2	6
1610	3	-	-	-	3
1611	2	-	1	-	3
1612	2	2	-	-	4
1613	1	1	-	-	2
1614	6	1	-	-	7
1615	3	2	-	-	5
1616	3	2	1	-	6
1617	2	2	3	-	7
1618	-	2	2	-	4
1619	-	-	-	-	-
1620	-	-	-	-	-
Celkem	291	269	64	35	659

Tabulka č. 3. Odvolání z Kutné Hory k apelačnímu soudu v letech 1548–1620

První odvolání k apelačnímu soudu je zaznamenáno až v roce 1549, tuto skutečnost lze s největší pravděpodobností označit jako vzdorování nové zeměpanské instituci. Obdobně vyspělé město Hradec Králové totiž obdrželo rozhodnutí apelačního soudu datované již k 24. únoru 1548,¹⁴⁵ tedy měsíc a čtyři dny po jeho zřízení. Kutná Hora poté odvolací stolicí užívala po celé zkoumané období s tím, že v letech 1619–1620 není zaznamenáno žádné odvolání – s největší pravděpodobností z důvodu ochromené činnosti apelačního soudu.

Vzhledem k nekomplexnosti dochovaného materiálu je výše uvedená tabulka do určité míry zkreslující, přesto je patrné značné kolísání počtu sporů v jednotlivých letech. Čísla se pohybují v rozmezí 0–23, přičemž nejvyššího počtu dosahují v letech 1563–1564. Příčinou navýšení počtu odvolání v jednotlivých letech jsou v mnohých případech postranní pře procesní povahy. Od roku 1604 zaznamenáváme konstantní pokles počtu odvolání pod deset. Mezi faktory, které zapříčinily úbytek, patří jistě hladomor a morové epidemie konce 16. století.

Z celkového počtu dochovaných odvolání bylo 269 rozsudků napraveno a dalších 35 částečně napraveno. Potvrzených rozsudků je zaznamenáno 291 a zbývajících 64 odvolání představují rozsudky potvrzené s doplněním. Mezi spornými stranami se vyskytují nejen obyvatelé z Kutné Hory, ale také poddaní z okolních i vzdálenějších vesnic a měšťané z jiných měst jako například ze Starého a Nového Města pražského, Hradce Králové, Čáslavi, Českého Brodu, Chrudimi, Poděbrad a dalších. V zápisech nalézáme i několik osob z Markrabství moravského a jednu ze Slezského knížectví. Spornou stranu představovala jedna či více osob, které byly uvedeny zvlášť, nebo dohromady jako věřitelé, rukojmí, sirotci atd. Stranu mohla představovat ale i korporace (cech) nebo církevní organizace (konvent). Ve značném množství případů se setkáváme se zastupováním osoby ve sporu.

Sociální statut vystupujících stran lze zjistit pouze tehdy, jsou-li osoby konkrétněji specifikovány svou profesí nebo informacemi o tom, odkud pochází, či s kým jsou příbuzní. V záznamech s četností figurují erbovní měšťané,¹⁴⁶ nižší šlechta a ve čtrnácti případech přímo panský stav (či jeho plnomocníci). Dále zaznamenáváme řadu městských, horních a církevních úředníků, kteří se soudili buď za sebe, nebo z pozice svého úřadu. Velmi často stál jako sporná strana z pozice svého úřadu také královský rychtář. V soudní agendě poté

¹⁴⁵ NA, AS, *Nálezy a ortely městských soudů a jejich napravení, příp. ponechání apelačním soudem pro kraje Hradecký, Boleslavský a Plzeňský*, inv. č. 97, pag. 911–913.

¹⁴⁶ Ke kutnohorským erbovním rodům více R. NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*.

vystupuje široká škála obchodníků, řemeslníků a různých služebníků. V nejméně čtyřech případech se objevují kolínští Židé.¹⁴⁷

Témata kutnohorských soudních sporů postoupených apelačnímu soudu jsou velmi pestrá a bude jistě zajímavé podívat se na ně podrobněji. Na následujících stranách jsou soudní pře rozděleny podle své povahy do kategorií, přičemž kategorizace trestněprávních sporů je převzata od Karla Malého¹⁴⁸ a kategorizace civilněprávních sporů od Lenky Kreuzové.¹⁴⁹ V jednotlivých kategoriích budou uvedeny pouze delikty a druhy sporů, které se vyskytují ve zkoumané agendě.

Nemálo případů je smíšeného charakteru v tom smyslu, že v předmětu žaloby je uvedeno více deliktů či sporů, které mohou být navíc spojeny s procesní námitkou. Žaloby obsahující kromě její původní příčiny i procesní námitku jsou řazeny do kategorie podle dané příčiny. Žaloby obsahující více deliktů či sporů jsou započítávány pouze do jedné z příslušných kategorií s tím, že jsou okrajově zmíněny bez započítávání i v dalších příslušných kategoriích. Na tomto místě je třeba také zdůraznit, že nález apelačního soudu mnohdy přesahoval uvedený předmět žaloby a řešil případ komplexně. Díky tomu se dozvídáme o dalších deliktech a rozepřích.

Z celkových 659 zaznamenaných případů je 188 trestněprávních, 274 civilněprávních a 193 procesních. Povahu zbylých čtyř případů nelze kvůli charakteru pramene s jistotou určit; pokud totiž apelační soud nález městského soudu potvrdil, nedozvíme se z ortelního manuálu k případu žádné podrobnosti. U zmíněných čtyř žalob nelze určit jejich povahu ani podle jejich předmětu. Například u žaloby znějící „*Co se některých odporův mezi nadepsanými manželi vzniklých dotýče*“ nelze prokázat, zda se jedná o spor týkající se manželských, majetkových, či jiných záležitostí¹⁵⁰ – jeho zařazením do kategorie by mohlo lehce dojít k dezinterpretaci pramene.

¹⁴⁷ O kolínských židech např. Stanislav PETR, *Kolínská židovská komunita po prvním exodu Židů ze zemi Koruny české v roce 1541*, in: Ladislav JOUZA – Jaroslav PEJŠA (red.), *Židé v Kolíně a okolí*, Kolín 2005, s. 13–26.

¹⁴⁸ K. MALÝ a kol., *Dějiny*, s. 144–145.

¹⁴⁹ L. KREUZOVÁ, *Agenda*, s. 60.

¹⁵⁰ Příloha: spor č. 226. Dále spory 515, 535, 554.

4.1 Případy procesní povahy

Nejprve se zaměříme na spory procesní povahy, v nichž se řešily námitky stran související s průběhem soudního řízení. Uvádíme je před trestněprávními a civilněprávními případy, aby byl badatel nejdříve uveden do mechanismu a průběhu soudního řízení.¹⁵¹ Procesní spory tvoří podstatnou část zachycených odvolání z Kutné Hory, jedná se o 193 případů z celkových 659.

Soudní spor začínal podáním **žaloby**, na kterou byla žalovaná strana povinna dát tzv. **odpověď**. V odpovědi se měl žalovaný vyjádřit, zda obvinění popírá, nebo uznává.¹⁵² Tím daná osoba fakticky vstoupila do soudního řízení, a proto tedy není překvapující, že hned 48 procesních případů vzniklo kvůli samotné žalobě ve snaze vyhnout se soudnímu sporu. Přemohla vyvstat již při čtení žaloby před soudem, kdy se žalovaný pokusil čtení žaloby **zhajovat**, tedy zabránit. Dané zaznamenáváme ve dvou případech, nicméně žalovaní tak učinili zřejmě z toho důvodu, že nespádali pod městský soud v Kutné Hoře.¹⁵³ Apelační soud oba žalobce odkázal na příslušné vrchnosti.¹⁵⁴

Žalovaný mohl uvést důvody, proč se necítil povinen na žalobu odpovídat. Soud dané příčiny zhodnotil a rozhodl, zda jsou oprávněné.¹⁵⁵ Například syn Jana Ryšánka Jiřík v roce 1561 nechtěl odpovídat na žalobu Jiříka Voděradského z Hrušova a na Dobřeni z mordu Salomeny. Tvrdil, že otec Salomeny Matěj byl vyhoštěn z panství, tudíž Voděradský nebyl jejich vrchností, která by měla právo ho z činu zažalovat. Ryšánek ale vyhoštění z panství neprokázal, Salomena i s jejím otcem byli až do smrti poddaní Voděradského. Ryšánek byl proto povinen Voděradskému jakožto příslušné vrchnosti na žalobu odpovědět.¹⁵⁶

Pokud žalovaný nevydal odpověď a neuvedl příčiny, byl zažalován z **neodpovídání na žalobu**. Po podání této žaloby soud zkoumal, zda je žalovaný povinen odpovídat, nebo není. Často se stávalo, že soud neshledal žádnou právní překážku a žalovaný odpověď musel vydat. V roce 1577 zaznamenáváme dokonce žalobu, na kterou již odpověď vydána byla.¹⁵⁷ O tři roky později došlo k témuž případu, který je nám věrným dokladem o záměrném vytváření

¹⁵¹ Soudní praxi trestněprávní povahy věnovalo pozornost několik autorů. Zmiňme např. Ludmila SULITKOVÁ, *Právní normy a soudní praxe trestně právního charakteru ve vybraných královských a vrchnostenských městech*, SAP 67/1, 2017, s. 146–198; Petr KREUZ, *K charakteristice procesního projednávání trestních případů v českých městech doby předbělohorské*, in: Jindřich FRANCEK (ed.), *Hrdelní soudnictví českých zemí 16.–18. století*, Pardubice 1996, s. 63–100.

¹⁵² K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 91, čl. B. XII.

¹⁵³ *Tamtéž*, s. 87, čl. A. LXI.

¹⁵⁴ Příloha: spory č. 266, 278.

¹⁵⁵ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 91, čl. B. XII.

¹⁵⁶ Příloha: spor č. 109.

¹⁵⁷ Příloha: spor č. 317.

postranních při za účelem oddálení rozsudku v hlavní při. Sám apelační soud totiž prohlásil, že žaloba byla podána „na zastínění a ku překážce hlavní pře“.¹⁵⁸ O záměrném protahování soudního řízení svědčí také dvě žaloby z prázdného mluvení.¹⁵⁹

Žalovaný mohl být zbaven povinnosti odpovídat na žalobu proto, že byla nejasná a nesrozumitelná. Pokud se ale žalobce poté lépe vyjádřil, žalovaný musel odpovědět.¹⁶⁰ „Zatmělá“ nemusela být pouze žaloba, ale také odpověď na žalobu. Z nejasné odpovědi zažaloval kutnohorský kronikář Mikuláš Dačický v roce 1588 Marianu Šotnovskou z Krásné Hory, nicméně apelační soud prohlásil její odpověď za dostatečně jasnou.¹⁶¹

Žalovanému poskytoval soud k vydání odpovědi na žalobu lhůtu, tzv. **hojemství**. Hojemství dvou týdnů bylo poskytnuto například v roce 1557 Ondřejovi Křivoláčkovi k přípravě odpovědi na žalobu z dluhu 80 kop grošů, kterými se zaručil za nám neznámou osobu. Hojemství nebylo v roce 1561 uznáno Janu Lukaveckému z Lukavce, protože jej žádal z pozice žalobce po vyslyšení odporu obžalovaného, na což podle práva neměl nárok. Lukavecký poté žádal o zrušení žaloby, tomu apelační soud nevyhověl.¹⁶² Zrušení žaloby z mordu požadoval také Centurion Muk v roce 1595 z důvodu smrti žalobce, sedleckého opata Jiříka Taxera. Mukovi nebylo vyhověno a v žalobě proti němu dále stáli plnomocníci zesnulého opata.¹⁶³

Nyní se přesouváme do fáze samotného vydání odpovědi na žalobu, ale ani to nemuselo proběhnout bez obtíží. Ačkoliv žalovanému byla uložena povinnost odpověď vydat, mohlo být její vydání zhajováno. Martin Písecký takto bránil v roce 1589 tomu, aby Samuel Kavka vydal odpověď na žalobu z noční výtržnosti sám, protože společně s Kavkou zažaloval i další osoby. Podle rozhodnutí apelačního soudu ale každý obviněný měl odpovědět sám za sebe, a proto byla odpověď přijata.¹⁶⁴ V jednom případě zaznamenáváme také **zpěčování** odpovídat na žalobu, tzn. zdráhání se nebo vzpírání se. Jedná se o žalobu z mordu šlechtice, o níž je podrobně pojednáno u deliktů proti životu.¹⁶⁵

Na závěr při spojených s úvodem soudního řízení zmiňme spor z roku 1575 ohledně zastupování v žalobě¹⁶⁶ mezi Jiříkem Šatným z Olivetu a Jindřichem Vodolínským z Vodolína. Z ortelního manuálu se však nic konkrétního o sporu nedozvídáme.¹⁶⁷

¹⁵⁸ Příloha: spor č. 341.

¹⁵⁹ Příloha: spory č. 442 a 445.

¹⁶⁰ Příloha: spor č. 318, 339.

¹⁶¹ Příloha: spor č. 467.

¹⁶² Příloha: spor č. 58 a 118, 123.

¹⁶³ Příloha: spor č. 539, žaloba z mordu je spor č. 551.

¹⁶⁴ Příloha: spor č. 485.

¹⁶⁵ Viz s. 48–49.

¹⁶⁶ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 86, čl. A. LVIII.

Po vydání odpovědi se mohlo přistoupit k důkaznímu řízení, jehož se týká 54 zaznamenaných sporů. Nejdůležitějšími důkazními prostředky byla svědectví, kterým také Koldín věnuje náležitou pozornost v člancích B. XL až B. LXXXIV.¹⁶⁸ Procesní pře mohla vyvstat už jen z toho důvodu, jestli vůbec může předvedený svědek svědčit. Soud poté rozhodoval, zda svědek má svědectví vydat, či nikoli.¹⁶⁹ Ve většině případů soud nenalezl žádné právní příčiny, proč by svědectví nemělo být vydáno a posléze použito. Jako jednu z výjimek uveďme spor o svědka, který řešil apelační soud v roce 1558. Kryštof Šton z Hernštorfu již jednou stál s Bořkem Dohalským u soudu proti Kateřině Holické, a proto Dohalského nemohl v této při použít proti Kateřině za svědka.¹⁷⁰ Vydání svědectví, označovaného také jako **svědomí**, mohlo být zhajováno. V obou zaznamenaných případech apelační soud také neshledal žádné právní příčiny, proč by svědectví nemělo být vydáno.¹⁷¹ V roce 1583 je zachycená i žaloba Evy Kovářky ohledně zpěčování Jana Sládka vydat svědomí.¹⁷² Přivést svědka před soud mohlo nějaký čas trvat, a proto mohl být povolen **průtah** čili odklad. Takto byl povolen průtah o dva týdny Janu Zahrádkovi kvůli předvedení svědků ve sporu s Kateřinou Samserovou v roce 1553.¹⁷³

Největší podíl sporů ohledně důkazního řízení představují pře o zhajování čtení svědectví u soudu; jedná se celkem o 17 případů. Většina rozsudků byla apelačním soudem potvrzena, tudíž jsou nám neznámé. Postup byl ale obdobný jako u sporů o svědky – soud zkoumal, zda vydání svědomí nebránilo právní příčiny. Pokud se příčiny nenašly, svědectví byla použita. Jistou výjimku v užití svědectví zřejmě učinil apelační soud v roce 1581. Nařídil totiž, aby pro závažnost žaloby královského rychtáře Mikuláše Vodňanského na Tomáše Haška ze Sukova byla vyslechnuta všechna svědectví.¹⁷⁴

Kromě svědectví soud zkoumal také další písemné záznamy související s předmětem sporu. Mohlo se jednat o závěti, trhové smlouvy, dlužní úpisy a mnohé další. Souhrnně byly důkazy označovány jako **průvody** a soud vždy určil stranám termín k jejich přednesení. Pochopitelně mohla vyvstat pře i o ně. Na tomto místě zmiňme dvě žaloby ohledně žádosti přípuštění k dalším průvodům, na něž strana neměla nárok. První je z roku 1587, kdy se

¹⁶⁷ Příloha: spor č. 304.

¹⁶⁸ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 643.

¹⁶⁹ O problematice svědeckých výpovědí více Zlata BRÁTKOVÁ, *Pražské knihy svědomí z konce 16. století*, *Pražský sborník historický* 31, 2000, s. 5–36; Bohumír ROEDL, *Knihy svědomí Žatce a Loun jako pramen k dějinám městského soudnictví před Bílou horou*, *Folia Historica Bohemica* 7, 1984, s. 251–257.

¹⁷⁰ Příloha: spor č. 81.

¹⁷¹ Příloha: spory č. 262 a 353.

¹⁷² Příloha: spor č. 395.

¹⁷³ Příloha: spor č. 22.

¹⁷⁴ Příloha: spor č. 364.

taurgangský perkmistr Balcar Nejman postavil proti tomu, aby Jan Engler mohl užít průvody po uzavření hlavní pře. Apelační soud sice potvrdil, že po uzavření sporu již nemůže být připuštěno k dalším průvodům, nicméně spor se týkal nemalého nároku cti a při zápisu svědectví Kryštofa Jošta došlo k pochybení, a proto byla pře znovu otevřena a Nejmanovi bylo nařízeno složit očištnou přísahu.¹⁷⁵ K druhému sporu došlo o čtyři roky později, když Václav Porybný žádal další termín k přednesení důkazů poté, co vyslechl průvody protistrany. To bylo proti právu, a proto žádosti nebylo vyhověno.¹⁷⁶ Dále zaznamenáváme několik potvrzených rozsudků v žalobách ze zhajování vedení průvodů a jeden případ zhajování čtení plnomocenství po smrti jedné ze stran.¹⁷⁷

V mnohých případech musel být před soud předveden **soukup**, který je spojen s trestněprávními spory. Jednalo se o člověka, který byl označen za skutečného pachatele, a pokud se to prokázalo, žaloba přecházela na něj. Uvedme zde konkrétní příklad z roku 1562, kdy došlo ke krádeži sukna. Obvinění tvrdili, že čin nespáchali a Jetřich Špetle z Prudic proto požadoval předvedení soukupa. Žid Litman z Kolína byl od žaloby osvobozen, protože předvedl soukupa havíře Štěpána Kropáče.¹⁷⁸ Hlavní spor byl ale složitější, protože i Kropáč měl svého soukupa, a to žida Lva.¹⁷⁹ Soukupa musel předvést v roce 1564 kvůli nároku i Adam Loketský, který se hájil tím, že o nedodržení přísahy Veisové slyšel od královského rychtáře Samuela Vodolínského.¹⁸⁰ V roce 1595 se setkáváme i s nepřijetím soukupa; rozsudek v této záležitosti apelační soud potvrdil až po více než třech letech.¹⁸¹

Jak již bylo psáno výše, shánění svědků a důkazů mohlo trvat dlouhou dobu, a strany proto žádaly s uvedením právní příčiny o průtah, či odklad. V daném termínu se pak strany musely před soud dostavit. Nestání ku právu bylo nepřipustné a strana musela předem prokázat právní příčinu, proč se nedostaví. Takto v roce 1585 Jindřich Chulejovský z Chulejova předem oznámil, že v termínu soudního stání musí být u české komory v Praze.¹⁸²

Jestliže se strana nedostavila bez řádné omluvy k soudnímu stání, bylo vyhlášeno **stanné právo** či **obstavuňk**. Příslušné město nebo vrchnost dané osoby měly povinnost obstaveného předat soudu, který stavuňk vyhlásil. Pokud tak neučinily, jejich měšťané a poddaní mohli být ve vyhlašujícím městě zajati, a to do té doby, než byl obstavený vydán.

¹⁷⁵ Příloha: spor č. 452. Více o odvodu nevinu na s. 56.

¹⁷⁶ Příloha: spor č. 494; K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 106, čl. B. LVIII.

¹⁷⁷ Příloha: spor č. 566.

¹⁷⁸ V souladu s pozdějšími Městskými právy. Srov. K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 218, čl. H. XI.

¹⁷⁹ Příloha: spor č. 133.

¹⁸⁰ Příloha: spor č. 167.

¹⁸¹ Příloha: spor č. 555.

¹⁸² Příloha: spor č. 423.

Stavuňk byl vyhlašován také kvůli neplacení dluhů,¹⁸³ v tomto případě je jím míněno obstavení majetku.¹⁸⁴ Žádost obstavuňku nacházíme ve 12 případech. Například v roce 1563 bylo uvaleno stanné právo na Jana Libenického z Vrchovišť, protože se třikrát bez uvedení důvodu nedostavil k soudu. Nebo poté v roce 1617 na Jana Čermáka, protože se nedostavil k soudu, kde se měl zodpovídat z obvinění nářku cti. Nicméně apelační soud tentokrát obstavuňk zrušil.¹⁸⁵

Kromě obstavuňku fungoval také institut **rukojemství**, kdy se rukojmí za obžalovaného zaručil. Podle povahy případu se rukojmí mohl zaručit dvěma způsoby.¹⁸⁶ Záruka spočívala buď v předvedení obžalovaného k dalšímu soudnímu stání,¹⁸⁷ nebo v zaplacení dluhu místo něj.¹⁸⁸ Rukojemství se stalo předmětem 17 žalob; blízké mu jsou také spory o zaručení o škody,¹⁸⁹ za něž se museli zaručit žalobci, pokud byli přespolní.¹⁹⁰

Další předměty procesních sporů se vyskytují ojediněle. Jmenujme například žádost Anny Vodňanské z roku 1610 o přečtení městských práv nebo dvě žaloby z neuposlechnutí předešlých nálezů.¹⁹¹ Dva procesní spory vyvstaly kvůli odpečetění pokojů v domě po nebožtíkovi. V roce 1558 apelační soud potvrdil, že mají být zapečetěny všechny pokoje v domě, ne jen pokoj na spaní. V druhém případě z roku 1605 nařídil, aby byl zapečetěn celý dům až do skončení hlavního sporu, v němž se strany přely o závěť, aby si strany nemohly přivlastnit žádné svršky.¹⁹²

Po ukončení soudního řízení měly sporné strany možnost podat odvolání k apelačnímu soudu, přičemž samotné odvolání se mohlo stát předmětem dalšího procesního sporu. Celkem zaznamenáváme 16 případů souvisejících s odvoláním. Městský soud šestkrát řešil, zda byla žádost o odvolání podaná ve stanovené lhůtě, tedy 14 dní od vydání rozsudku. V roce 1556 dal za pravdu radnímu písaři mistru Václavovi, který tvrdil, že Šimon Pampa lhůtu promeškal. Apelační soud však apelování v hlavní při povolil, protože Žďárský v zastoupení Pampy včas odvolání oznámil a šepmistr Jakub Labuška povolil odklad odeslání apelace.¹⁹³ Také proti odvolání Vavřince Čečetky se v roce 1581 postavil Jakub Holý. Čečetka sice včas

¹⁸³ Příloha: spory č. 202 a 204.

¹⁸⁴ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 265–268, čl. L. XVII–L. XXXII; Jiří KLABOUCH, *K dějinám obstavování a přípovědí ve feudálním právu českém a moravském*, Sborník historický 8, 1961, s. 197–233.

¹⁸⁵ Příloha: spory č. 144 a 657.

¹⁸⁶ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 231–237, čl. J. IV–J. XXV.

¹⁸⁷ Příloha: spor č. 221.

¹⁸⁸ Příloha: spor č. 349.

¹⁸⁹ Příloha: spory č. 299, 457, 568 a 630.

¹⁹⁰ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 86, čl. A. LVI.

¹⁹¹ Příloha: spory č. 622, 277 a 459.

¹⁹² Příloha: spory č. 84 a 598.

¹⁹³ Příloha: spor č. 55.

oznámil apelování a složil důkladní peníze, ale v den odeslání apelace byl svátek a soud nezasedal. Apelační soud v tomto případě apelování povolil.¹⁹⁴ O deset let později se řešily dva obdobné případy, kdy bylo podání odvolání učiněno patnáctý den dopoledne. Apelační soud u obou potvrdil, že vše proběhlo ve stanovené lhůtě a odvolání má být odesláno. V roce 1557 však odvolání patnáctého dne uznáno nebylo.¹⁹⁵

V roce 1554 se vyskytuje i spor ohledně vydání apelace. Bývalý písař mince Adam Ždárský se dostavil k soudu bez urburního písaře Jana z Popovic, kteří ve sporu představovali jednu stranu. Městský soud vydání apelace odložil o dva týdny a zároveň upozornil, že pokud se v termínu strana znovu nedostaví, apelace bude vydána protistraně.¹⁹⁶ Pokud by rozsudek byl ku prospěchu písařů, zřejmě by v tomto případě o nárok přišli.¹⁹⁷ Zbylé čtyři apelace představují žádosti o vysvětlení rozsudku.¹⁹⁸ Tento prostředek zvaný jako *beneficium leutationis* právně zakotvila až instrukce z roku 1644. Strany měly možnost podat do 14 dnů od rozsudku apelačního soudu žádost o vysvětlení nejasných výrazů a formulací, soud poté musel dané vysvětlení vyhotovit do 8 dnů.¹⁹⁹ V kutnohorské agendě zaznamenáváme žádost o vysvětlení poprvé již v roce 1557.²⁰⁰

4.2 Případy trestněprávní povahy

4.2.1 Delikty proti osobním právům

Mezi časté soudní spory patřily nářek poctivosti a zhanění, které zaznamenáváme v 60 případech – z toho 51 nářků a 9 zhanění. V městském i zemském právu hrála ochrana cti důležitou roli, čest totiž představovala zejména právní instituci a její ztráta mohla znamenat i ztrátu společenského postavení, možnost zastávat úřad, nabývat majetek atd.²⁰¹ Z těchto důvodů byla ochrana cti zcela nezbytná. Pozdější Koldínova práva o nářku cti a zhanění pojednávají velmi podrobně. **Nářek cti** charakterizují jako „*škodlivé uražení a jako nějaké*

¹⁹⁴ Příloha: spor č. 367.

¹⁹⁵ Příloha: spory č. 78, 497 a 502. Odlišnou interpretaci odvolací lhůty zaznamenává i Lenka Kreuzová v poděbradské agendě. Odvolání patnáctého dne dopoledne bylo uznáno v roce 1573, kdežto v roce 1551 nikoliv. Srov. L. KREUZOVÁ, *Agenda*, s. 84.

¹⁹⁶ Příloha: spor č. 34.

¹⁹⁷ Jak stanovila pozdější Městská práva. Srov. K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 124, čl. C. X.

¹⁹⁸ Příloha: spory č. 68, 332, 411, 449.

¹⁹⁹ K. ADAMOVÁ, *Apelační soud*, s. 110.

²⁰⁰ Pro Poděbrady je vysvětlení ortele zaznamenáno poprvé až v r. 1607. Srov. L. KREUZOVÁ, *Agenda*, s. 84.

²⁰¹ Karel MALÝ, *Trestní právo v Čechách v 15.–16. století*, Praha 1989, s. 204. Více o pojetí cti v novověku Tomáš BOROVSÝ – Dalibor JANIŠ a kol., *Spory o čest ve středověku a raném novověku*, Brno 2010; Richard van DÜLMEN, *Bezectní lidé*, Praha 2003.

peské a jedovaté uštknutí, ublížení, vyprázdnění aneb zlehčení jména aneb cizí dobré pověsti“ s tím, že nezáleží, jestli byl napadený u výroku přítomen. Dále je uveden výčet urážek,²⁰² který je převzat z Vladislavského zemského zřízení. Po obvinění musel pachatel prokázat pravdivost nářku, nebo napadený jeho nepravdivost. Pachatelé se mohli hájit tím, že výrok slyšeli od někoho jiného a pouze jej reprodukovali. Pokud jeho jméno vyslovili při vyřčení urážky, přecházela žaloba na původce výroku, tzv. **soukupa**, který musel nářek prokázat.²⁰³

Žaloba z nářku cti byla dvojsečná, protože mohlo vyjít na světlo její opodstatnění a tím by žalující sám ztratil čest. Soudnímu procesu se dalo vyhnout tím, že se obě strany před zahájením soudu domluvily a uzavřely spolu smlouvu. V případě zahájení soudu a neprokázání nářku se pachatel musel před soudci nařčenému omluvit (**měšťanská náprava**) a odprosit jej. Pachatel byl poté na 14 dnů uvězněn a napadený byl očištěn na cti.²⁰⁴ V praxi však bylo vězení vyměřováno i pod 14 dnů a zaznamenáváme také případy, kdy bylo vězení zcela pomínuto.²⁰⁵ Dané zřejmě ovlivňovaly okolnosti činu, které soud pečlivě zkoumal. Velkou roli hrála skutečnost, zda napadený pachatele vyprovokoval. Před vydáním Koldínových práv bývaly strany v tomto případě potrestány vsazením do klády. Zmíňme zde nenapravitelného Jana Lomnického a Martina Hradeckého, kteří se po vynesení rozsudku z nářku cti začali znovu urážet hned po vyjití z radnice. Oba byli v roce 1562 ztrestáni vězením a vsazením do klády.²⁰⁶

Nepoučitelným se ukázal i Jan Hlaváč, který je zaznamenán hned ve třech sporech s konšelem Tobiášem Třískou Tábořským. Hlaváč Tábořského dvakrát označil za šelmu a za člověka nehodného svého úřadu, poté o něm dále hanlivě mluvil. Za urážky mu bylo v roce 1602 vyměřeno vězení, ale za nářek poctivosti městského úřadu ho stihl trest vyšší. V určeném termínu byl povinen prodat veškerý svůj majetek ve městě a navždy z něj odejít.²⁰⁷ Ve třetím sporu mezi stranami o hanlivých slovech již mluvíme o **zhanění**. Jedná se o veškeré urážlivé výroky, které nejsou definovány jako nářek cti.²⁰⁸ Hranice mezi těmito činy byla leckdy nestálá. Soudní proces byl obdobný jako u nářku cti, ale při neprokázání příčiny

²⁰² K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 312, čl. Q. XV–Q. XVII.

²⁰³ *Tamtéž*, s. 314, čl. Q. XXIII–Q. XXIV.

²⁰⁴ *Tamtéž*, s. 312–313, čl. Q. XVII–Q. XIX.

²⁰⁵ Příloha: ve sporu č. 66 kvůli špatnému zdravotnímu stavu místo trestu jen napomenutí.

²⁰⁶ Příloha: spor č. 129, dále obdobné spory č. 4 a 145.

²⁰⁷ Příloha: spor č. 576–578.

²⁰⁸ Všechny urážky a nadávky raného novověku jsou zachyceny v literatuře. Petr KREUZ, *Postavení a působnost komorního soudu v soustavě českého zemského trestního soudnictví doby předbělohorské v letech 1526–1547*, Praha 2000, s. 240–255.

zhanění hrozil pachateli týden vězení, pokuta ve výši 10 kop grošů českých a uhrazení procesních nákladů poškozené straně.²⁰⁹

Do kategorie deliktů proti osobním právům patří také manželské záležitosti a sexuální delikty.²¹⁰ V kutnohorské agendě se vyskytuje 10 případů cizoložství, 26 smilstev a 1 bigamie. **Cizoložství** je tradičně definováno jako pohlavní styk provdané ženy či muže s cizím mužem či ženou. Pro provinilce byla podle Koldínových práv trestem ztráta hrdla,²¹¹ tento kapitální trest stihl v roce 1581 Jana Hradištského a manželku Václava Vokáčka Kateřinu.²¹² V případě, že muž čin popřel a složil **očistnou přísahu**, byla potrestána žena. Pokud ženatý muž přísahu nesložil, byl ztrestán jako cizoložník. Svobodní muži pak byli donuceni danou ženu pojmout v manželství²¹³ s tím, že v praxi měla dané v kompetenci konzistoř, které byly spory také předány.

Vlekly spor o cizoložství vedl od roku 1593 královský rychtář Mikuláš Vodňanský s pekařem Janem Ticháčkem a manželkou Václava Koláčníka Evou. Vodňanský každého z nich několikrát zažaloval a k apelačnímu soudu se dostala hned čtyři odvolání. Na dvojici padlo podezření, protože Jan u Evy zůstal přes noc, ačkoliv měl své bydlení, a častokrát tam spolu pili a hodovali. Apelační soud vynesl rozsudek ve všech čtyřech sporech až v roce 1595 a potvrdil, že dvojici nestihne kapitální trest. Zrušil ale nařízenou očistnou přísahu a oba dva byli ve všech čtyřech rozsudcích odsouzeni ke 4 týdnům vězení.²¹⁴

Obdobným deliktem k cizoložství bylo **smilstvo**, zde se však jednalo o svobodnou ženu. Dané spory byly často doprovázeny obtěžkáním. Po prokázání smilstva měla být žena vymrskána z města ven,²¹⁵ vyhnání z města zaznamenáváme ve dvou případech.²¹⁶ Několik při bylo zrušeno, protože žaloby nebyly dostatečně podloženy, nebo se neprokázalo obtěžkání. U některých sporů šlo pouze o podezření, které nebylo možné prokázat. Za těchto okolností byla žalovaná strana ztrestána vězením na čtyři týdny jako se tomu stalo v roce 1603 u Šimona Kotrby a Doroty Matičky, kteří se spolu scházeli a pili v komoře Doroty.²¹⁷ Čtyři ženy se hájily tím, že se skutku smilstva dopustily „*pod slibem manželství*“.²¹⁸ Tyto spory a

²⁰⁹ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 317–319, čl. R. I–R. V.

²¹⁰ Ze studií na dané téma zmiňme např. Dana KELNEROVÁ, *Sexuální delikvence ve světle smolných spisů. Příspěvek k dějinám sexuality v 16.–18. století*, in: Sborník vědeckých prací Univerzity Pardubice. Série C 5, 1999, s. 159–188.

²¹¹ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 275, čl. M. XXIX.

²¹² Příloha: spor č. 355.

²¹³ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 278, čl. M. XLIII.

²¹⁴ Příloha: spor č. 531–534.

²¹⁵ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 275, čl. M. XXX.

²¹⁶ Příloha: spor č. 324 a 337.

²¹⁷ Příloha: spor č. 583–584.

²¹⁸ Příloha: spor č. 146, 472, 504, 594.

další obdobné byly předávány církevnímu soudnictví, které mělo v kompetencích manželské právo.

V zachycené agendě nacházíme jeden příklad **bigamie**. Za tento čin zažaloval v roce 1564 Pavel Šafář z Hradiska svou manželku Annu, když pobrala jeho majetek a oddala se s Václavem Dlabářem. Anna se u soudu k činu přiznala a ten jí a Václavovi vyměřil trest vězením. Apelační soud rozsudek zrušil a nařídil spor předat církevnímu soudnictví.²¹⁹ Po vydání Koldínových práv by byla bigamie trestána stětím nebo zahrabáním za živa.²²⁰

4.2.2 Delikty proti životu a zdraví

Z kategorie činů proti životu byly zaznamenány mord a vražda.²²¹ Za **mord** Koldín považuje umyslné a promyšlené jednání s cílem zabít, které je většinou spojené i s oloupením. **Vražda** je oproti tomu vnímána jako usmrcení člověka v hádce či v hněvu.²²² Spory však bývaly v zápisech jednotně označovány jako mord, tudíž vždy nelze jednoznačně určit, zda se jedná z pohledu dnešní terminologie o vraždu či zabití. Neurčité je i „*sprovození ze světa*“, které zaznamenáváme v roce 1589. Anna Vážná sprovodila ze světa Mateše Malíře, za což jí apelační soud vyměřil dva měsíce vězení a zároveň zrušil vypovězení z města.²²³

Za zabití se podle Koldína trestalo stětím, kdežto za úkladnou vraždu byl pachatel „... *k koni přivázán, potom po ulicích smýkán býti. Když by pak na rozhraní přivlečen byl, od poprávci mají mu kolem hnátové zpřeráženi býti; on pak, jsa roztažen aneb vpleten do kola, má k hrůzi a k přestrašení jiných morděřův s týmž kolem vyzdvižen býti.*“²²⁴ Soud velmi pečlivě zkoumal okolnosti činu, zejména skutečnost, zda byl vyprovokován a zda k usmrcení nedošlo v obraně. Podle toho se odvíjel i trest.

Žalobu z mordu zaznamenáváme ve 12 případech. První podala Regina Příhodka v roce 1562 na Jana Plška z mordu jejího bratra Matěje. Plšek s Janem Fífkem šli v noci z domu Jana Juliána za Matějem a zamordovali jej. Plšek neprokázal, že by se jednalo o sebeobranu, a proto mu městský soud nařídil zodpovídat se z mordu. Důkazy od Reginy

²¹⁹ Příloha: spor č. 179.

²²⁰ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 277, čl. M. XL.

²²¹ O vraždách a dalších trestních případech více Jindřich FRANCEK, *Zločin a trest v českých dějinách*, Praha 2007.

²²² K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 285, čl. N. XXVIII.

²²³ Příloha: spor č. 478.

²²⁴ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 286, čl. N. XXX. O hrdelním soudnictví např. Jaroslav PÁNEK, *Městské hrdelní soudnictví v pozdně feudálních Čechách*, Československý časopis historický 5, 1984, s. 693–728; Jindřich FRANCEK, *Hrdelní soudnictví v Čechách v 16.–18. století*, in: Jaroslav PÁNEK (ed.), *Česká města v 16.–18. století*, Praha 1991, s. 41–61.

ukazovaly ale také na Jana Fifka a apelační soud nařídil Plškovi předvést jej do šesti týdnů před soud. Pokud Plšek neuvede příčinu skutku, bude souzen za mord. Plšek Fifka před soud nepředvedl a neuvedl příčiny mordu. Městský soud potvrdil platnost rozsudku v hlavní při a nařídil zavřít Plška do šatlavního vězení, tento postup apelační soud potvrdil v roce 1564.²²⁵

Nutnost obrany prokázal Zikmund Zygel z Chocemic po zabití Jana, syna Petra Nykláska z Žitenic a na Dolanech. Jan Zikmunda totiž napadl úderem do hlavy. Apelační soud tedy v roce 1583 očistil Zygela od žaloby z mordu, ale pro závažnost skutku jej nařídil ztrestat vězením.²²⁶ Apelační soud uznal nutnost obrany také u Jana Jánského v roce 1617. Jánský viděl Jana Zemánka natahovat ručnici a urychleně se vydal pryč ze vsi. Zemánek jej ale dohnal a Jánský ho v sebeobraně zabil. Jánský byl zbaven obžaloby z mordu, ale byl ztrestán třemi měsíci vězení.²²⁷ Trest vězením za zabití v sebeobraně zaznamenáváme i před vydáním Koldínových práv v roce 1565. Jan Kalivoda byl městským soudem shledán vinným za mord Petra Sládka, apelační soud jej poté žaloby zprostil. Petr Sládek se v krčmě opil a zezadu udeřil kordem do hlavy Kalivodu. Následně šel Sládek ke Kalivodovi domů a vybízel jej a jeho tovaryše ke rvačce. Za čas se s posilami vrátil a rvačku vyprovokoval. Proto Kalivoda nebyl povinen žalobou z mordu Sládka. Pro závažnost činu ale strávil osm dní ve vězení o chlebu a vodě.²²⁸

Na tomto místě se nelze nezmínit o „mordu“ urozeného Felixe Novohradského z Kolovrat. V roce 1582 jej spáchal proslulý kutnohorský kronikář a renesanční zhýřilec Mikuláš Dačický z Heslova. Jednalo se o velmi závažnou situaci, kdy příslušník městského stavu „zamordoval“ příslušníka stavu panského. Dohnat Dačického k zodpovídání se z činu nebylo pro Felixovu manželku Apolenu vůbec snadné. Sotva apelační soud nařídil Dačickému vyjádřit se k obžalobě, Dačický začal další postranní při, když zabránil v přečtení svědectví Matěje Salavy. Apelační soud ale i tentokrát potvrdil rozsudek městského soudu a svědectví bylo přečteno. Dačický se zřejmě prostřednictvím postranních při snažil oddálit rozsudek v hlavní při, protože byl zažalován i za prázdné mluvení. K apelačnímu soudu bylo ale odvolání posláno po projití právní lhůty, tudíž propadlo. Poté už se přistoupilo k souzení hlavního sporu. Apelační soud 4. října 1584 uznal, že Kolovrat dal ke skutku záminku řečmi i činy, když Dačického začal sekat a zranil ho na hlavě. Dačický byl zproštěn obžaloby z mordu, ale na deset let byl vykázán z Českého království.²²⁹ Ve skutečnosti jej tento trest

²²⁵ Příloha: spor č. 143 a 168.

²²⁶ Příloha: spor č. 387.

²²⁷ Příloha: spor č. 652.

²²⁸ Příloha: spor č. 203.

²²⁹ Příloha: spor č. 383, 388, 410, 442.

nestihl a došlo pouze k finančnímu vyrovnání. Dačický o daném činu ve svých *Pamětech* napsal následující: „...*pan Šťastný Novohradský z Kolovrat, příjev do města Hory Kutny, dav zoumyslnou příčinu a sekaje na mne, mne zranil; jemu když jsem se bránil, jest mimo chťíc a naději mou zabit. Což jse stalo v domě řečeném u Svobodů u brány Kouřimské, skrze což jsem nemalých těžkostí a dlouhotrvajících soudů (neb mně jse ta nešťastná příhoda mezi vysoké dostala) pocejtiti musel...*“.²³⁰

Žaloba z mordu nemusela být dostatečně prokázána a obviněný jí byl zproštěn. Pokud na něho ale některé důkazy ukazovaly, byl vzat na rukojmí. Rukojmí se zaručil, že obviněný se dostaví k soudu, jestliže se objeví nové důkazy a spor bude obnoven. Pod zárukou rukojemství byl propuštěn Jiřík Růžička, jemuž v roce 1577 nebyl prokázán mord krejčího Vavřince Turka.²³¹

Za mord Koldínova práva považují i čarodějnictví, které má za následek smrt.²³² Čarodějnictví bez následků na životě bylo souzeno jako samostatný delikt. Za čáry a otrávení byla v roce 1586 souzena Anna Třepelka. Apelační soud rozsudek potvrdil, tudíž se ze zápisu nedozvídáme, jaký ji stihl trest.²³³

Vraždu zaznamenáváme v jednom případě s tím, že je označena jako „*vražedná vejtržnost*“. Vavřinec Musil jí v roce 1617 „*nenáležitě*“ spáchal nad úředníkem statku Hostačov, za což ho zažaloval Václav Chotouchovský z Nebovid na Hostačově. Rozsudek byl potvrzen, a proto se nedozvídáme, jaký byl nařízen trest. Apelační soud ale připojil doplnění, aby Musil písemně potvrdil, že pod hrozbou trestu nebude nikomu škodit řečmi ani skutky.²³⁴ Tento spor již splývá s výtržností, deliktem proti právnímu řádu a veřejnému pořádku. S výtržností bylo také velmi často spojeno **zranění**.

Naprostou většinu z 19 zaznamenaných zranění lze označit jako výtržnou, ostatně některá zranění jsou tak přímo charakterizována v zápise. Výtržností v ohledu ublížení na zdraví bylo míněno především **zbití** či **ozbrojené napadení**, trest za tento čin zcela závisel na uvážení městského soudu.²³⁵ Ve zkoumané agendě lze s jistotou označit za nevýtržné ublížení pouze úraz s následkem ochromení prstů, který v roce 1590 způsobil zlatník Kryštof Suchý Fridrichu Morenšperskému.²³⁶ Tato pře má charakter sporu o náhradu škody.

²³⁰Josef JANÁČEK (ed.), *Paměti*, Praha 1996, s. 233. Dostupné z: <http://www.rodon.cz/admin/files/ModuleKniha/369-Pam%C2%A6Tti.pdf> [citováno k 1. 7. 2019].

²³¹ Příloha: spor č. 321.

²³² K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 287, čl. N. XXXVI.

²³³ Příloha: spor č. 448.

²³⁴ Příloha: spor č. 653.

²³⁵ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 283–284, čl. N. XIX–N. XX a N. XXV.

²³⁶ Příloha: spor č. 489.

Většina rozsudků je potvrzena, tudíž není zaznamenán jejich obsah. Ve dvou případech apelační soud připojil doložení o povinnosti uhradit poškozenému finanční částku. Prvním je pře koželuhů Ondřeje Lazara a Václava Vsetečky z roku 1568, kdy Vsetečka zranil Lazara džbánem do hlavy. Vsetečkovi bylo mimo jiné nařízeno smluvit Lazarovi léčení a uhradit jej.²³⁷ Druhým sporem je poté uštědření políčku Zikmundovi Freisichselbstovi, čehož se v roce 1590 dopustil Jan Strunka.²³⁸ Není zřejmé, jestli se jednalo o facku, či pohlavek, nicméně za pohlavkování zaznamenáváme v roce 1603 trest vězením.²³⁹

Typického výtržného ublížení na těle se v roce 1552 dopustili Mikuláš Kozel a Jan Velký. Velký svévolně Kozlovi utrl rukáv, ten poté začal Velkého bít, dal mu po hlavě a vytasil proti němu kord. Velký si šel domů pro kord a vrátil se k šarvátce. Městský soud shledal oba za stejně vinné a vyměřil jim trest vězením. Apelační soud ale rozhodl, že Kozel způsobil šarvátku bitím a zprostil Velkého žaloby. Oba se ale dopustili přestupku, který měli konšelé potrestat podle zvyklostí. Do toho apelační soud řešil žalobu radního Jiříka Střelečka, kterého výtržníci při potyčce zranili, a potvrdil jejich vsazení do klády.²⁴⁰

O deset let později došlo k podobné události. Řezník Pavel Holý zažaloval syna Ondřeje Křivoláčka Jana z pobodání. Svědkové dosvědčili, že Pavel Holý a Šebestián Pinkas začali potyčku. Pinkas popadl konvici a zaútočil na Křivoláčka, poté se všichni prali o kord. Holý s Pinkasem popadli trnož a přeslici a znovu zaútočili na Křivoláčka, ten se musel bránit, a proto byl zproštěn žaloby. Nicméně všichni tři měli být ztrestáni šatlavním vězením, protože po činu nedodrželi právní postup. Apelační soud ale nespátkoval začátek potyčky u Holého a nařídil Janovi dva týdny vězení s tím, že bude puštěn pod zárukou rukojemství a bude se muset s Holým o spor smluvit.²⁴¹

Za výtržný byl výslovně považován i útok na osobu, proti níž pachatel stojí, nebo stál v jiném soudním sporu.²⁴² S tím se setkáváme již v roce 1558 ještě před vydáním Koldínových práv. Urban Špaček zažaloval Václava Mlynáře ze zranění. Svědkové dosvědčili, že Vaněk Mlynář a jeho tovaryš přišli v noci ke Špačkovi a zranili ho. Vaněk měl navíc do Špačkova domu **zápověď**, tzn. zákaz. Vaněk čin popíral, ale čtyři svědci dosvědčili, že byl zakrvavený a navíc se u něho našel kord, který byl doručen k soudu. Poté se Vaněk

²³⁷ Příloha: spor č. 214.

²³⁸ Příloha: spor č. 492.

²³⁹ Příloha: spor č. 589.

²⁴⁰ Příloha: spor č. 17 a 18.

²⁴¹ Příloha: spor č. 139.

²⁴² K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 284, čl. N. XXIII.

přiznal, ale neprokázal, že by mu dal Špaček příčinu. Městský soud čin označil jako výtržnost a nařídil Vaňka vsadit do klády, což apelační soud potvrdil.²⁴³

Je vhodné zmínit, že trestány byly i osoby, které k bití nabádaly. O daném nás informuje žaloba ze zranění z roku 1563, k němuž došlo zřejmě v krčmě. Ondřej Červenka přátelsky napomenul Martina Krčmáře, ten mu na oplátku vylil pivo mezi oči a začal ho za pobízení své manželky bít. Martin poté neprokázal vyprovokování skutku, a proto byl Ondřej zproštěn žaloby ze zranění. Martin byl ztrestán kládou a jeho manželka špalkem.²⁴⁴

Pro zajímavost uvedme dva vcelku netradiční předměty žalob. První je žaloba ze zbití, vyražení pěti zubů, braní klobouku a vzetí střevice s neznámým rozsudkem a druhá je neprokázaná žaloba ze strčení ze schodů a zranění hlavy.²⁴⁵

4.2.3 Delikty proti vlastnictví a majetku

Nejčastějším deliktem proti vlastnictví a majetku byla **krádež**, která může být lehce zaměněna s civilněprávním vlastnickým sporem, kdy vlastník vymáhá majetek, který se momentálně nachází v moci jiné osoby. Při interpretaci žaloby je proto potřeba zohledňovat okolnosti daného činu. O krádeži se výslovně mluví v sedmi případech. Za krádež Koldín ukládá ztrátu hrdla, nicméně při menší hodnotě ukradené věci mohli soudci pokutu zmírnit. Pro nezletilé neměl být vyměřován trest smrti,²⁴⁶ s čímž se v praxi setkáváme již v roce 1555, když Jan Bykanec zažaloval svého pacholka Bartáka za vloupání do almáry a ukradení peněz. Žaloba byla kvůli nezletilosti Bartáka zrušena.²⁴⁷

Rozsudky byly povětšinou potvrzeny, tudíž se o vyměřeném trestu nic konkrétnějšího nedozvídáme. Přísný trest stihl zřejmě havíře Václava Žemličku, kterého kdosi na mučidlech obvinil z krádeže rudy a dalších věcí. Apelační soud potvrdil rozsudek městského soudu až po dvou letech v roce 1589.²⁴⁸ Velmi přísný trest očekáváme také pro Mikuláše Žižku, jehož Hendrich Kustoš Kunětický z Lipky a Zubřího na Vlačicích v roce 1605 zažaloval z krádeže obilí ze stodol. Žižka se totiž krádeže dopustil v noci,²⁴⁹ tudíž mu hrozilo, že ho bude moci

²⁴³ Příloha: spor č. 98.

²⁴⁴ Příloha: spor č. 155.

²⁴⁵ Příloha: spor č. 380 a 431.

²⁴⁶ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 301 a 304, čl. P. IV a P. XIV. O krádežích dále Rudolf RAUSCHER, *O krádeži a loupeži v českém právu zemském*, Bratislava 1929.

²⁴⁷ Příloha: spor č. 44.

²⁴⁸ Příloha: spor č. 474.

²⁴⁹ Příloha: spor č. 602.

poškozený beztrestně zabít.²⁵⁰ Šibeníci měli být výslovně ztrestáni i zloději, kteří se skutku dopustili na silnici.²⁵¹ Takový čin zaznamenáváme v roce 1585, kdy Jiřík Hodný zbil a oloupil zámečnického tovaryše Jeronýma Kaňkovského na svobodné silnici.²⁵² Hodný se šibeníci zřejmě nevyhnul.

Zaměříme se nyní na delikty nenazvané jako krádež. Ve dvou případech se jedná o braní svršků z domu. Prvním je spor Jiříka Bračického s Mandalenou Plačkovou, které Bračický svěřil svůj dům a v roce 1606 ji zažaloval z přivlastnění si svršků. Bračický neprokázal, že by Plačkové cokoliv svěřil, ale Plačková nechala některé svršky převézt do svého domu, tudíž na sebe vztáhla podezření. Poté byla povinna se očistit přísahou, že z domu nic jiného nevzala.²⁵³ O rok později museli odpřísáhnout svou nevinnu i manželé Dušničtí. Na ty padlo podezření z krádeže, protože měli pronajaté pokoje v domě Červeného a byli poblíž, když došlo ke zmizení věci.²⁵⁴ Kromě braní svršků zaznamenáváme v roce 1586 i neurčité braní země v domě.²⁵⁵ V roce 1552 byla z braní peněz obviněna Anna Bobrová. Ta přes zákaz přísěžných chodila do komory, kde brala peníze a rozdávala je. Anně bylo nařízeno daných 15 kop grošů českých vrátit Martě Pražce.²⁵⁶ K roku 1586 je použit také termín odnešení. Sedlecký opat Bartoloměj Makš na místě celého konventu zažaloval Markétu Zelenkovou z odnešení věcí z kláštera. Žaloba nebyla prokázána, ale u Markéty se našlo cínové nádobí z kláštera, které musela vrátit a zároveň odpřísáhnout, že nic jiného nevzala.²⁵⁷

Činem proti vlastnictví je i odmítnutí navrácení svěřené či schované věci, což pro pachatele znamenalo ztrátu cti.²⁵⁸ Mlynář Jan Veverka z tohoto činu zažaloval Mandalenu Plačkovou v roce 1612, když mu odmítla navrátit „*k věrné ruce k schování daných*“ 71 kop grošů míšeňských.²⁵⁹

Z kategorie deliktů proti vlastnictví a majetku se ve zkoumané agendě objevuje také **podvod**, což je podle Koldína „*faleš všeliká, kteráž se působí, když pravda lstně a podvodně v lež se proměňuje*.“ Rozlišuje podvod spáchaný slovem, písmem a skutkem, přičemž trest závisel na uvážení soudců. Za falšování mince se však trestalo upálením.²⁶⁰ Všech pět zaznamenaných podvodů je skutkové povahy, z toho čtyři se týkají rudy a mince. Žalobcem

²⁵⁰ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 304, čl. P. XVIII.

²⁵¹ *Tamtéž*, s. 305, čl. P. XXI.

²⁵² Příloha: spor č. 416.

²⁵³ Příloha: spor č. 603.

²⁵⁴ Příloha: spor č. 608.

²⁵⁵ Příloha: spor č. 441.

²⁵⁶ Příloha: spor č. 11.

²⁵⁷ Příloha: spor č. 444.

²⁵⁸ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 227. čl. H. XXXIX.

²⁵⁹ Příloha: spor č. 627. Za svěřením peněz se dá považovat i předání peněz k dovezení do Prahy ve sporu č. 434.

²⁶⁰ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 294, čl. O. V.

byl ve všech čtyřech případech královský rychtář Mikuláš Vodňanský, jednou figuroval jako spolužalobce také horní hofmistr Zikmund Kozel. Předmětem žalob bylo falšování ryzosti rudy, mince a v neposlední řadě také vyúčtování důlního provozu.²⁶¹ Za podvod bylo považováno také užívání falešných měr a vah. To se objevuje ve sporu, který se týkal „*neupřímného a nevěrného soudku s krámskými věcmi a šmejdu vezení a opatrování*“.²⁶²

4.2.4 Delikty proti právnímu řádu, bezpečnosti a veřejnému pořádku

Do této kategorie deliktů patří především **výtržnost**, která byla rozlišována jak v ohledu ublížení na zdraví, tak v ohledu majetku. Výtržné ublížení na zdraví bylo výše podrobně rozebráno u deliktů proti životu a zdraví. Z 19 zaznamenaných zranění lze téměř všechny označit za výtržné. Dále zaznamenáváme blíže nespecifikovanou výtržnost pouze ve dvou případech. První rozsudek byl zřejmě přísný, protože výtržnost se stala v noci. U druhé žaloby je rozsudek potvrzen s doložením trestu vězením.²⁶³

Hned za výtržností uvedme **útok**, který lze charakterizovat jako ozbrojené napadnutí domu nebo jiného obydlí, často spojené se zraněním či přímo zabitím jeho obyvatelů. Trestem za tento čin byla ztráta hrdla.²⁶⁴ K útoku došlo v Kutné Hoře v roce 1580, kdy Pavel Krčmář napadl dům a zranil manželku Mikuláše Řízka Dorotu. Trest nám zůstává neznámý, stejně jako v druhém případě útoku z roku 1617. Jistě bylo přihlíženo ke skutečnosti, že se čin stal v noci. Z doložení se pouze dozvídáme, že Krčmář musel uvést jména spolupachatelů.²⁶⁵

Za jednání proti právnímu řádu bylo považováno **propuštění škůdce z vězení**. Za tento čin byl v roce 1557 zažalován městský rychtář Lukáš Labuška. Ten měl zajistit, aby Jan Prstek setrval ve vězení a vyjádřil se k žalobě z dluhu. Prstek dluh popřel. Rychtář poté přijal od rukojmího za Prstka Jakuba z Kaňku přípověď, tedy jakési přihlášení právního nároku, aby Prstka z vězení nepouštěl. Rychtář Prstka přesto z vězení pustil. Osmisoudci nařídili rychtářovi vzít jej zpět do vězení do dvou týdnů, což potvrdil městský i apelační soud.²⁶⁶

Žaloba z propuštění vězně byla podána i v roce 1566. Díky předchozím souvisejícím odvoláním se nám celý spor hezky odkrývá. Zuzana Kačicová podala zřejmě v roce 1561 žalobu z dluhu na Diviše Mlynáře. Ten byl uvězněn a poté pod zárukou rukojmích Ondřeje

²⁶¹ Příloha: spor č. 385, 450, 458, 479.

²⁶² Příloha: spor č. 618.

²⁶³ Příloha: spor č. 488 a 588.

²⁶⁴ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 281–282, čl. N. XI.

²⁶⁵ Příloha: spor č. 350, 650.

²⁶⁶ Příloha: spor č. 65.

Křivoláčka a Bartoně Vokáčka propuštěn. V daném termínu rukojmí ale Diviše nepředvedli před soud, a proto jim apelační soud nařídil zaplatit Kačicové 100 kop grošů českých, kterými se za Diviše zaručili. Diviš se poté znovu octil ve vězení, z něhož byl z nám neznámých důvodů propuštěn. Rukojmí za čin zažalovali radního Adama Zygele z Chocemic. Tuto žalobu však městský soud zrušil, protože Zygel nebyl jediným, kdo Diviše propustil. Apelační soud poté vyžadoval prokázat, že se tak stalo s povolením jeho spoluradních. Křivoláček a Vokáček následně z činu zažalovali společně s Zygelem i radní Jindřicha Trnku, Petra Bernáška a bakaláře Tomáše. Neprokázali ale, že by byl Diviš propuštěn bez rozhodnutí plné rady a svolení tehdejšího královského rychtáře Jakuba Stejška. Křivoláček s Vokáčkem navíc uvěznil Diviše a v právně stanovené lhůtě jej z ničeho neobvinili, ten byl proto z nařízení krajských hejtmanů propuštěn.²⁶⁷ Apelační soud nález potvrdil a tento spleťový spor tím skončil až v roce 1567.²⁶⁸

Právní řád byl ohrožován také zběhnutím z panství či odvedením poddaných. O útěku Štěpána Kosaře a jeho následném ukrývání před vrchností, kterou byl Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvorech, se nedozvídáme žádné podrobnosti.²⁶⁹ Zdeněk Vachtl z Pantenova žalobu z odvedení čeledína a děvečky v roce 1563 dostatečně neprokázal²⁷⁰ a s Václavem Chotouchovským z Nebovid na Hostačově a Hrádku nad Páchem musel v roce 1617 učinit Šimon Skřinecký učinit porovnání o vystěhování Anny a jejích dvou synů.²⁷¹

Připojme k této skupině deliktů také **pohrůžku**, kterou nalézáme ve třech žalobách. První se objevuje již v roce 1551, kdy tkadlec Vít Bernášek vyhrožoval konšelům z města Čáslavi škozením. Radní sice nepředvedli slíbené svědky, ale Bernášek pronesl řeči, kvůli nimž upadl v silné podezření. Apelační soud potvrdil nutnost složení očištné přísahy, v níž Bernášek odpřísáhne, že konšelům nevyhrožoval a nebude jim v budoucnu škodit.²⁷² Pohrůžku v roce 1598 zažaloval na místě mlynáře z Kobylnic Jana Smetany i Kašpar Melichar ze Žerotína a na Nových Dvorech. Pavel Šedivý hrozil mlynáři, že pokud mu nedá peníze, způsobí mu škodu. Šedivý se k činu přiznal a apelačním soudem mu byl vyměřen trest pro **opovědníky**.²⁷³ Jednalo se o trest smrti s tím, že Žerotín mohl udělit milost.²⁷⁴

Za delikt proti právnímu řádu lze označit i zabití psa, z čehož v roce 1563 obvinil řeznický cech Jiříka Frýzka z Braslavic a požadoval jeho vyloučení z cechu a ztracení cti.

²⁶⁷ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 597, čl. T. XII.

²⁶⁸ Příloha: spor č. 151, 178, 210.

²⁶⁹ Příloha: spor č. 561.

²⁷⁰ Příloha: spor č. 158.

²⁷¹ Příloha: spor č. 654.

²⁷² Příloha: spor č. 8.

²⁷³ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 279, čl. N. II–III.

²⁷⁴ Příloha: spor č. 550.

Cech nicméně nedisponoval žádným privilegiem, v němž by bylo dané zakotveno a na základě kterého mělo dojít k odsouzení. Frýzek prokázal, že psa zabil, protože jej pokousal a zranil. K činu navíc došlo předtím, než vstoupil do cechu. Frýzek byl od žaloby osvobozen.²⁷⁵

4.2.5 Delikty proti státu, státnímu zřízení a jeho představitelům

Delikty této kategorie jsou typické pro právo zemské. Jedná se zejména o poškozování zájmů, jakými byla ochrana státu a náboženství nebo prosazování práva a pořádku ve společnosti. Spáchal-li měšťan tento delikt, byl souzen u soudu zemského.²⁷⁶

Zařadíme do této skupiny deliktů i **čarodějnictví**,²⁷⁷ ačkoliv se jí do značné míry vymyká. Obvinění z čar a kouzel zaznamenáváme třikrát, žalobcem je vrchnost či její úředníci. Za čarodějnictví byly ženy upalovány nebo zahrabávány za živa.²⁷⁸ Škodná kouzla proti lidem a majetku nebyla v roce 1600 prokázána Martě Korbelce, ta byla posléze osvobozena od žaloby. Okolnosti v dalších dvou případech jsou neznámé, nicméně jako trest zaznamenáváme 4 týdny šatlavního vězení a učinění písemného prohlášení, které se s největší pravděpodobností týkalo slibu kouzla a čáry dále neprovozovat.²⁷⁹ Připomeňme zde i případ kouzel s následkem smrti, který je popsán výše ve skupině mordů.

4.2.6 Žádosti o vykonání útrpného práva a útrpná vyznání

Na tomto místě se zmíníme o žádostech předání zločince k výslechu mučením a o útrpných vyznáních.²⁸⁰ Ačkoliv žádosti útrpného práva mají v zásadě procesní charakter, jeví se nám jako vhodné zmínit případy spojené s útrpným právem zvlášť, a to právě zde u trestněprávních případů.

V ortelních manuálech nacházíme celkem 16 **žádostí o předání osoby k útrpnému právu**. Účelem mučení bylo zejména zjištění dalších okolností trestného činu a označení případných spolupachatelů. Z tohoto důvodu žádal v roce 1618 Kašpar Melichar ze Žerotína

²⁷⁵ Příloha: spor č. 162. Pozdější Městská práva za zabití psa také stanovují ztrátu cti a povolují jeho zabití pouze v případě, že ohrožuje zdraví člověka. Srov. K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 326, čl. S. III.

²⁷⁶ K. MALÝ, *Trestní právo*, s. 16.

²⁷⁷ Zuzana KOBRLOVÁ, *Sdružený zločin čarodějnictví a české země*, *Paginae historiae* 23, 2015, s. 104–135.

²⁷⁸ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 293, čl. O. II.

²⁷⁹ Příloha: spory č. 564, 567, 646.

²⁸⁰ Kutnohorská smolná kniha z let 1521–1571 se již dočkala svého zpracování: Marie BISINGEROVÁ – Zdeněk BISINGER, *Kutnohorský manuál práva útrpného (smolná kniha) 1521–1571*, Kutná Hora 1987.

na Nových Dvorech útrpné právo pro ovčácké pacholky, kteří se provinili jakousi nešlechtností. Apelační soud žádosti vyhověl.²⁸¹ Ze stejného důvodu uvalil soud v roce 1574 mučení na poddanou Josefa Gerstorfa z Gerstorfu a na Moravanech Markétu Krčmářku z Pařízova. Měla být nástrojem k zjištění, proč se dějí události, které způsobují tolik škody. Spor mezi stranami znovu vyvstal přesně po dvaceti letech, kdy bylo na Markétu útrpné právo použito hned třikrát a Jan starší Humpolecký z Rybenska poté žádal, aby byla vsazena do kozla na Pražském hradě. Rozsudek nám není znám, nicméně apelační soud připojil doložku, která Markétě zakazovala přiblížit se k Humpoleckého gruntu blíže než na čtyři míle.²⁸²

Žádost útrpného práva se vyskytuje často ve spojení s krádeží. Mučení stihlo v roce 1574 vdovu po Janovi Blanařovi Markétu i za povědomí o krádežích a za obcování.²⁸³ Šafář Šimon Hrachovina mučení kvůli svému špatnému hospodaření v roce 1581 unikl,²⁸⁴ stejně jako několik dalších osob v dalších žalobách. V některých případech se vůbec nedozvídáme důvod, proč bylo žádáno útrpné právo. Na Matěje Sedláčka, poddaného Jindřicha Chotouhovského z Nebovid na Žlebech, bylo dvakrát užito právo útrpné. Poté byl vypovězen z Českého království, tento nálezh apelační soud v roce 1599 zrušil.²⁸⁵ Závažný čin spáchal v roce 1593 i Jan Brepta, jehož Jan Jiří Háša z Újezda na Nebovidech nejenže žádal předat k mučení, ale dokonce odsoudit k smrti.²⁸⁶

Běžně se stávalo, že během mučení zločinec obvinil nějakou další osobu z trestného činu. Účastníkem následných trestních řízení ohledně daného obvinění je poté pouze žalovaná strana. Takových řízení je zaznamenáno šest,²⁸⁷ včetně obvinění z krádeže rudy nebo sprovození člověka ze světa, o nichž je blíže pojednáno v příslušných kategoriích výše.²⁸⁸ Předmět obvinění se ale ze zápisu nemusíme dozvědět vždy. Pokud se obvinění týkalo zachovalých měšťanů, mohli se od něj očistit. Měli možnost vyslychaného v přímé konfrontaci u soudu přimět k tomu, aby své obvinění odvolal.²⁸⁹ Pokud mučený před svou smrtí obvinění neodvolal, obviněný mohl prokázat svou nevinu. Jestliže se objevily jakékoliv pochybnosti, byl mu uložen **odvod nevinny**, tedy složení očistné přísahy.²⁹⁰ Odvod nevinny je zmíněn ve dvou případech ze šesti,²⁹¹ a poté v jednom ze tří sporů o **útrpná vyznání**. Tyto tři

²⁸¹ Příloha: spor č. 659.

²⁸² Příloha: spor č. 283 a 294.

²⁸³ Příloha: spor č. 275.

²⁸⁴ Příloha: spor č. 366.

²⁸⁵ Příloha: spor č. 559.

²⁸⁶ Příloha: spor č. 529.

²⁸⁷ Příloha: spor č. 460, 474, 478, 537, 562, 628.

²⁸⁸ Viz s. 47 a 51.

²⁸⁹ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 334, čl. S. XXVII.

²⁹⁰ *Tamtéž*, s. 334–335, čl. S. XXX.

²⁹¹ Příloha: spor č. 460, 628.

žaloby se staví proti obviněním vyřčeným během mučení. Například Matěj Nádvorník ve svém zločinném vyznání obvinil Jana Váčekového. Janova vina nebyla v dalším vyšetřování prokázána a v roce 1592 byl propuštěn za podmínky, že se pod trestem ztráty hrdla dostaví k soudu, kdyby se spor znovu otevřel.²⁹²

4.3 Případy civilněprávní povahy

4.3.1 Dědické spory

Jednou z výsadních svobod každého měšťana bylo právo činit poslední pořízení a svobodně rozhodnout o svém majetku.²⁹³ Dědickému právu byla ve městech věnována značná pozornost, o čemž ostatně vypovídá i počet zachycených sporů, který dosáhl výše 153. Třetinu případů tvoří spory o samotnou závěť, tedy **kšaft**.²⁹⁴ Po smrti zůstavitele byl kšaft veřejně přečten a v následujících šesti týdnech do něj mohl kdokoliv nahlédnout. Kdo se cítil daným testamentem poškozený na svých právech nebo k němu měl námitky, mohl podat **tzv. odpor kšaftu**.²⁹⁵ Námitky podané po dané lhůtě již ale nebyly brány v potaz.²⁹⁶

Značná část případů je spojená s rozepří o platnost závěti. Typickou příčinou neplatnosti kšaftu byla skutečnost, že závěť byla v rozporu s dříve uzavřenou smlouvou. V roce 1560 bylo například zneplatněno pořízení Jana Štuchala o jeho statku, protože jej předtím ve svatební smlouvě odevzdal své manželce Lidmile.²⁹⁷ Dalšími důvody zneplatnění kšaftu mohlo být jeho sepsání bez přítomnosti svědků,²⁹⁸ pochybení při sepisování,²⁹⁹ nebo skutečnost, že nebožtík kšaftoval bez souhlasu své vrchnosti. Kvůli poslední uvedené příčině napadl Ondřej Krivoláček v roce 1553 kšaft Vavřince Hrubého, poddaného města. Apelační soud ale kšaft uznal za právoplatný, protože městská rada byla přítomna u jeho zhotovení.³⁰⁰

²⁹² Příloha: spor č. 509 a dále č. 250 a 292.

²⁹³ Kšaftovat nemohli duševně choří, nedospělí a poddaní bez souhlasu vrchnosti. Srov. K. MALÝ, *Dějiny*, s. 138.

²⁹⁴ Marie BISINGEROVÁ – Vojtěch VANĚK, *Pozdně středověké testamenty z Kutné Hory, Kaňku a Čáslavi a jejich dochování v kutnohorském archivu*, in: Kateřina JÍŠOVÁ – Eva DOLEŽALOVÁ (edd.), *Pozdně středověké testamenty v českých městech. Prameny, metodologie a formy využití*, Praha 2006, s. 211–219; Michaela HOLUBOVÁ, *Kutnohorské knihy testamentů a inventáře do roku 1620*, diplomová práce na KPVHA FF UHK, Hradec Králové 2017.

²⁹⁵ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 171, čl. E. XLII–E. XLIII.

²⁹⁶ Příloha: spor č. 296.

²⁹⁷ Příloha: spor č. 116 a dále např. 46, 134, 195.

²⁹⁸ Příloha: spor č. 51.

²⁹⁹ Příloha: spor č. 303.

³⁰⁰ Příloha: spor č. 19. Souhlas vrchnosti s jakýmkoliv nakládáním s majetkem a převáděním dluhů a závazků nebyl potřeba v případě, že poddaný od vrchnosti obdržel **mocný list**, který mu dával plnou moc k dispozici

Na tomto místě je třeba zdůraznit, že naprostou většinu zmíněných příčin zaznamenáváme před vydáním Koldínových práv. Stejně jako jeden případ opomenutí zákonného dědice, druhý obdobný případ se poté objevuje v roce 1583.³⁰¹

Další odpory kšaftů souvisely již se samotnými námitkami ohledně dědictví, kdy se pozůstalí právě prostřednictvím odporu snažili získat větší část dědictví. Ačkoliv městské právo pamatovalo na tzv. nepominutelné dědice (děti zůstavitele), výše podílu na dědictví záležela výhradně na vůli zůstavitele. Za nejvíce spletitý spor o závěť můžeme v daném období dozajista označit spor o závěť kutnohorského konšela Mikuláše z Práchnan. Jednání probíhala od června 1550 do září 1554 a během této doby se u městského soudu uskutečnilo celkem 55 stání. Průběh řízení u městského soudu je podrobně zachycen v literatuře.³⁰² Vdově po Mikulášovi Justýně byl podle závěti přisouzen díl statku a 200 kop grošů. Mikulášův syn a manžel Doroty Prenárky slíbil, že dané Justýně vydá a zaplatí dluhy po svém otci. Jindřich ale zemřel a spor se dostal před apelační soud, který Prenárce nařídil zaplatit dluhy na statku a vydat Justýně její díl a peníze. Zároveň Prenárce na základě svatební smlouvy přisoudil Štraskytlovský dům.³⁰³ Prenárka poté začala kšaftu odporovat, ačkoliv byla při jeho sepisování. Kšaft byl ale sepsán podle práva a nikdo mu v právní lhůtě neodporoval. Za neplatnou byla označena pouze část týkající se vsi Poboří, o níž Mikuláš nemohl kšaftovat.³⁰⁴ Prenárka se přesto neřídila rozhodnutím apelačního soudu, a proto Justýna užila dalšího odvolání. Apelační soud potvrdil svůj předchozí rozsudek, podle něhož měla Prenárka Justýně odevzdat díl statku a 200 kop grošů českých.³⁰⁵

Vedle odporů kšaftů zaznamenáváme dalších 65 případů, jejichž předmětem byly rozepře o přihlášení pohledávek na pozůstalosti, dědické podíly a o uplatnění nároku na majetek. Pro přihlášení pohledávky na pozůstalosti, tzv. **přípovědi**, musel věřitel oznámit úmysl uplatnit pohledávku městské radě, písař ji zapsal, a tím pozůstalost obstavil.³⁰⁶ Věřitel poté do 14 dnů obeslal dědice, který dluh uznal nebo popřel. U připovídání byl uplatňován princip priority, tudíž první přihlášený věřitel měl přednost před později přihlášenými věřiteli.³⁰⁷ Přednost přípovědí se stala předmětem dvou sporů.³⁰⁸ Více věřitelů se objevuje

s majetkem. Srov. Jindřich ŠEBÁNEK – Zdeněk FIALA – Zdeňka HLEDÍKOVÁ, *Česká diplomatika do roku 1848*, Praha 1984, s. 200.

³⁰¹ Příloha: spory č. 175 a 396.

³⁰² M. BISINGEROVÁ – L. VANĚK, *Agenda*, s. 14–15.

³⁰³ Příloha: spor č. 10.

³⁰⁴ Příloha: spor č. 20.

³⁰⁵ Příloha: spor č. 21.

³⁰⁶ J. KLABOUC, *K dějinám*, s. 197–233.

³⁰⁷ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 207–211, čl. G. XXIV–G. XXXIV.

³⁰⁸ Příloha: spory č. 256 a 420.

například u přípovědí na statku po Václavovi Vachovi v roce 1563. První přípovědník Vít Had však svou pohledávku neprokázal, a proto byl z žaloby vyřazen. Dalšími přípovědníky byli Bonaventura z Hradce a Wolf Oxenfelder. Anna je měla po smrti svého manžela Vacha obeslat a splatit jim dluhy, což neudělala. Dále statek užívala, profitovala z něj a upomínala dluhy. Apelační soud Anně dalšího roku nařídil zaplatit dluhy věřitelům do dvou týdnů.³⁰⁹

Jak již bylo psáno výše, souzením o dědictví se strany snažily získat větší část **dědictvého podílu**, tedy podílu na **spravedlnosti**.³¹⁰ Předmětem několika žalob byly i **sirotčí díly**. Sirotčí díl, dědictví nezletilého sirotka, spravovali soudem určení **poručníci**. Ti se o majetek museli starat, neumenšovat ho a poté jej i s vyúčtováním odevzdat sirotkovi v době dosažení zletilosti. Vydání majetku sirotkům ale mohlo být zkomplikováno zdráháním poručníků, zvláště pokud se jednalo o sirotky se značným dědictvím. Takto museli svoje sirotčí díly vymáhat v roce 1583 bratři Zikmund a Matyáš, synové zesnulého královského rychtáře Jakuba Stejška-Freisichselbsta. Poručníci statku Kašpar Fifek, Pavel Pilgram a Václav Vilímovský se po smrti Kateřiny Stejškové zmocnili statku a drželi ho i poté, co sirotci dosáhli zletilosti. Nedbali ani svatebních smluv, v nichž bylo stanoveno, že po smrti Kateřiny zdědí majetek rovným dílem děti. Apelační soud nařídil poručníkům učinit inventář statku a odpřísáhnout, že si z něho nic nevzali a nemají na něm dluhy. Pokud se při soupisu zjistí, že došlo k umenšení statku, poručníci budou povinni bratrům uhradit náhradu. Poté bratři dostanou statek rovným dílem.³¹¹

V případě, že nebyla pořízena závěť, přicházelo na řadu dědění ze zákona, tzv. **nápad**.³¹² Pokud nebylo zákonných dědiců, majetek přecházel na nejbližšího příbuzného ve městě. Nebyl-li ani ten, majetek připadl královskému rychtáři, který ve většině případů figuroval jako sporná strana.³¹³ O dané posloupnosti nás nejlépe informuje spor z roku 1566 o pozůstalost po Kateřině Šmacové. Šmacová učinila kšaft o svém statku, domu a zahradě. O svrscích (kromě ložního prádla) však nekšaftovala. Nekšaftované svrsky připadly rychtáři, protože v Kutné Hoře nebyl žádný měšťan, který by byl pokrevním příbuzným Šmacové.³¹⁴ V roce 1574 jsme zaznamenali jeden spor o nápad, který nepříslušel městskému soudu. Jednalo se o nábytek z Bojanovského domu po Janovi Bohemickém z Bohemic. Podle

³⁰⁹ Příloha: spor č. 170.

³¹⁰ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 197–199, čl. F. LIV–F. LIX.

³¹¹ Příloha: spor č. 402.

³¹² K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 179–184, čl. F. V–F. XVI.

³¹³ V Poděbradech majetek přecházel na záduší sv. Kříže. Srov. L. KREUZOVÁ, *Agenda*, s. 65.

³¹⁴ Příloha: spor č. 209.

zemského zřízení totiž svršky osob panského a rytířského stavu pozůstalé v domě nenáležely městskému právu. Strany byly v dané záležitosti odkázány na zemský soud.³¹⁵

Součástí dědického řízení bývala také inventarizace majetku, tzv. **šacuňk** nebo popis,³¹⁶ jejímž účelem bylo zmapování velikosti dědictví. Spory v dané záležitosti se týkaly zejména žádosti uskutečnění šacuňku, ten ale nemusel být proveden vždy. Například v roce 1568 apelační soud rozhodl, že není důvod statek Václava Bodláka inventarizovat.³¹⁷

K dědickým sporům řadíme také záležitosti **poručnictví**,³¹⁸ které zaznamenáváme v pěti případech. Jednalo se zejména o spory ohledně určení poručníka. Uvedme na tomto místě spor z roku 1572 o poručnictví nad výše zmíněnými sirotky po Jakubovi Stejškovi-Freisichselbstovi. Kašpar Fifek, Václav Vilímovský, Pavel Pilgram a Pavel Hejmon se o poručnictví soudili s matkou sirotek Kateřinou Stejškovou a jako poručníci jsou titulováni již v žalobě. Apelační soud však jejich poručnictví neuznal, protože nebylo stanoveno v závěti. Poručnicí se stala Kateřina³¹⁹ a teprve po její smrti připadlo poručnictví prvním třem zmíněným měšťanům. Z nedobrého poručnictví byla v roce 1563 zažalována Regina Knězová z Hlouchek. Mrhání s majetkem sice nebylo prokázáno, nicméně Regina prodávala ke škodě sirotek haltěře a nevedla účty. Z důvodu její nedužnosti jí bylo nařízeno vše vykazovat a složit veškeré sirotčí peníze na radnici pro jejich lepší zabezpečení. Apelační soud doplnil, že Regina bude moci haltýře s povolením šepmistrů prodat, pokud budou mít větší náklady než zisky.³²⁰

4.3.2 Závazkové spory

Drtivou většinu závazkových sporů tvoří rozepře o peněžité **dluhy**, tedy o jejich existenci a vymáhání. Ve většině z celkových 67 odvolání ohledně dluhů se jedná o půjčky a dluhy z kupních smluv, jejichž předmětem byly movité věci, jako například víno, volové, pšenice a slad, krámské věci, kožišnické věci, vlna a lůj, což odpovídá skladbě řemesel a živností ve městě. Dále zaznamenáváme dluhy za práci, konkrétně za vytvoření epitafu,

³¹⁵ Příloha: spor č. 291.

³¹⁶ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 166, čl. E. XXVII.

³¹⁷ Příloha: spor č. 215.

³¹⁸ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 140–149, čl. D.V–D. XXXVIII; Jan KAPRAS, *Poručenství nad sirotky*, Praha 1904.

³¹⁹ Příloha: spor č. 267.

³²⁰ Příloha: spor č. 154.

písařskou práci, lékařství a pomoc s živností.³²¹ Výjimkou nejsou ani neodevzdané purkrechtní peníze,³²² ojediněle se poté vyskytují i zadržené gruntovní peníze, úroky, *ibrlauf*³²³ a činže.³²⁴

Vymáhání dluhu bylo mnohdy velmi nesnadné a provázelo jej mnoho komplikací, o to více, pokud chyběly písemné záznamy. V roce 1553 povolil Řehoř Strádal svým dlužníkům Jiříku Střelečkovi a Janu Senekovi delší lhůtu ke splácení dluhu ve výši 28 kop a 24 grošů českých za víno pod podmínkou, že půjdou do vězení, pokud dluh nezplatí do 11. listopadu téhož roku. Sám Strádal ale smlouvu porušil, když po určeném datu dne 8. prosince přijal díl od Jiříka Střelečka ve výši 21,5 kop grošů. Seneka žádal o další prodloužení lhůty, což Strádal povolil. Mezitím ale Seneka zemřel a apelační soud nařídil Střelečkovi zaplatit dluh i za Seneku.³²⁵ Kožišník Střeleček chtěl pochopitelně své peníze zaplacené za Seneku zpět, a proto z nich zažaloval Senekovu manželku Salomenu. Problém ale spočíval v tom, že se nevědělo, kolik za šenkování vína získali peněz a kdo si vzal jako částku k sobě, protože Jiřík neudělal žádný počet. Také nebylo prokázáno, že by Jiřík zaplatil dluh Strádalovi ze svých peněz a ne ze společných. Apelační soud Jiříkovi nařídil vyhotovit vyúčtování,³²⁶ těžko ale říci, jak se mu to zpětně podařilo.

Komplikaci při vymáhání pohledávky (označována také jako *šuldpryf*) představovala i skutečnost, když žalovaná strana nedisponovala danou částkou, nebo ji zkrátka odmítala vydat. Takto Kateřina Holická v roce 1555 tvrdila, že její a manželův dluh ve výši 50 kop grošů u Jana Roudnického z Olivetu byl promlčený. Odvolávala se na zemské zřízení, které stanovilo, že kdo neupomene dlužníka do tří let a osmnácti týdnů od roku plnění, dluh tím promlčí. Nicméně apelační soud upozornil na list, v němž již zesnulý manžel Holické požádal o prodloužení lhůty na splácení, a Holická proto musela dluh zaplatit.³²⁷

Pokud žalovaná strana neměla peníze na splacení dluhu, existovalo zde několik možností, jak situaci vyřešit. V souladu s městským právem bylo možné dluh zaplatit z majetku, jak se stalo v případě Zikmunda Kozla z Rýzntálu v roce 1583. Tomu bylo povoleno zaplatit dluh za vlnu ve výši téměř 546 kop grošů českých inventářem svého statku.³²⁸ Jestliže movitý majetek nestačil na pokrytí dluhu, mohlo dojít na právní institut **úvodu**, uvedení do

³²¹ Příloha: spory č. 527, 61, 336 a 255.

³²² Příloha: spory č. 85, 101, 119, 484, 525, 581 a 617.

³²³ Po celé zkoumané období se setkáváme s podobou slova *ibrlauf*. Jedná se o počestění německého *Überlauf*, což v překladu znamená zisk.

³²⁴ Příloha: spory č. 53, 335, 96 a 83.

³²⁵ Příloha: spor č. 47.

³²⁶ Příloha: spor č. 72.

³²⁷ Příloha: spor č. 39.

³²⁸ Příloha: spor č. 381.

nemovitosti, který sloužil k uspokojení finančních nároků určité osoby; ta mohla sumu získat na nemovitém majetku dlužníka (či osoby, která mu neodvedla odkázané finance nebo dluh). Když byl proveden úvod, majitel nemohl nemovitost odkazovat ani prodávat.³²⁹ Další možností pro dlužníka byla zástava³³⁰ či odbytí dluhu základem.³³¹ Za druhé situace dlužník složil veškerý svůj majetek a pro zbytek nezaplacené částky byl vsazen do dlužnického vězení.³³² Jedná se zde o osobní arestaci, ale mohla nastat i arestace majetková, zvaná jako obstavuňk. Velmi využívané bylo také rukojemství, kdy se určení rukojmí zaručili splatit peníze místo dlužníka, pokud je on sám nesplatí. O obstavuňku a rukojemství je pojednáno u procesních případů.³³³

Závazkovými spory byly také rozepře o **náhradu škody**,³³⁴ přičemž ve třech ze sedmi případů figuruje jako žalobce Adam Materna z Květnice. První žaloba je z roku 1569, kdy Materna zažaloval Jana Hradišťského ze Zahořan ze škody 42 kop grošů českých na ovcích. Škodu sice způsobil Havel Ovčák, ale Hradišťský jej jakožto rukojmí nepředvedl k soudu, a proto byl ze škody zažalován on.³³⁵ O rok později Materna zažaloval Ovčáka z „*provozování nemoci*“, čímž mu zřejmě také způsobil škody.³³⁶ Třetí Maternova žaloba směřovala na Mandalenu Zlatou kvůli škodám způsobeným „*z stavení vnově mimo starobylej způsob*“.³³⁷ Apelační soud všechny tři rozsudky městského soudu potvrdil, tudíž se o nich nic nedozvídáme. Třetí zmíněná žaloba je obdobná k žalobě z roku 1575 kvůli novým dveřím. Anna Zlatnice však neprokázala, jaké škody jí nové dveře způsobily, a proto bylo povoleno, aby na místě zůstaly.³³⁸ Rozsudek se nedozvídáme v případě z roku 1572, kdy řezník Vít Kozák zažaloval Endrese Kloboučnicka ze vzetí koně ze stáje, kterého poté odeslal zpět zmoženého.³³⁹ Stejně tak u sporu z roku 1592, kdy se kverkové sousedních dolů soudili o škody na rudě.³⁴⁰ Téhož roku došlo k velké škodě na nespecifikovaném mlýně, když se na něj strhla hráz. Jan Zubín byl několikrát předem varován, aby upustil vodu z rybníka, z něhož jde voda na mlýn. Zubín tak neučinil, hráz přetekla a celá se strhla. Škody Václavu

³²⁹ Příloha: spor č. 253, 543, 553, 572.

³³⁰ Příloha: spory č. 272 a 325. Více k tématice Josef KALOUSEK, *K dějinám českého zástavního práva*, Praha 1903.

³³¹ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 222–224, čl. H. XXIII–H. XXVIII.

³³² Příloha: spor č. 57, 64 a 75. Měšťanské vězení pro dlužníky bývalo zřízeno na radnici nebo v městské věži a bylo vcelku pohodlné. Zločinci byli naproti tomu zavíráni do šatlavy, jejíž součástí bývala i mučírna. Srov. J. FRANCEK, *Zločin*, s. 40–41.

³³³ Viz s. 42–43.

³³⁴ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 321–330, čl. R. XIII–S. XVI.

³³⁵ Příloha: spor č. 228.

³³⁶ Příloha: spor č. 254.

³³⁷ Příloha: spor č. 309; K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 250–257, čl. K. XIII–K. XXXIX.

³³⁸ Příloha: spor č. 306.

³³⁹ Příloha: spor č. 260.

³⁴⁰ Příloha: spor č. 506.

Voděradskému z Hrušova však neplatil Zubín, nýbrž mlynář Jan Šafařík. Ten totiž přenechal mlýn Zubínovi předtím, než jemu samotnému skončil nájem u Voděradského.³⁴¹ Připomeňme na tomto místě také žalobu z roku 1590 ze zranění s dotazem, jaké má být odškodnění za zameškání při řemesle způsobené zraněním ruky.³⁴²

Blízko ke způsobení škody má **ztráta**, která byla předmětem tří žalob. Je zajímavé, že všechna tři odvolání jsou datována k roku 1596. Jedná se o ztracení šesti ovcí, peněz a 222 kop grošů ze sirotčí truhlice na zámku Malešově.³⁴³ Ze ztráty sirotčích peněz obvinil královský rychtář Mikuláš Vodňanský Ezechiela Lopatského, měšťana Nového Města pražského. Lopatský ale prokázal, že než přebíral správu malešovského panství, truhlice nikdy nebyla vykazována. Na základě toho byl Lopatský zproštěn obžaloby.

Zvláštním typem sporů jsou poté rozepře o **škody útratní a nákladní**. Strana, která byla v soudním řízení úspěšná, měla podle čl. C. XIV–XX Městských práv nárok na zaplacení nákladů řízení protistranou.³⁴⁴ Nákladními škodami byly míněny soudní poplatky, odměny písařům apod. Útratními škodami se poté rozuměly výdaje spojené s cestou k soudu, tj. nocleh a strava. Nárok na škody bylo třeba uplatnit ve lhůtě 14 dní od konečného rozsudku v daném sporu. Celkem nacházíme 11 žalob s tím, že jedna nepožaduje uhrazení útratních škod³⁴⁵ – tento nárok totiž mohly uplatnit pouze osoby přespolní. Uznané škody se pohybují v rozmezí od 4 po více než 21 kop grošů českých. Tuto částku vysoudil Jaroslav Hlaváč z Vojenic v roce 1589 poté, co škody dostatečně prokázal. Častokrát musel jet s čeládkou k soudu, a zapřáhnout tak až čtyři koně. Jakožto osoba rytířského stavu měl také patričníou útratu v hostincích.³⁴⁶

Do této skupiny lze řadit i spory o **věno**³⁴⁷ nebo **plnění jiných povinností**. Příkladem může být spor z roku 1557, kdy se David Postřilhač zdráhal vydat kostelníkům od Matky Boží na Náměti odkázané peníze od Anny Muchové, která jej vydáním peněz pověřila.³⁴⁸

³⁴¹ Příloha: spor č. 510.

³⁴² Viz s. 49.

³⁴³ Příloha: spory č. 544, 547 a 548.

³⁴⁴ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 125–127, čl. C. XIV–XX.

³⁴⁵ Příloha: spor č. 620.

³⁴⁶ Příloha: spor č. 482.

³⁴⁷ Příloha: spor č. 451. O věnu více K. MALÝ, *Dějiny*, s. 124–125.

³⁴⁸ Příloha: spor č. 71.

4.3.3 Vlastnické spory

Jedním z vlastnických sporů je uplatnění nároku, kdy se vlastník domáhá vydání nebo vrácení movité věci, která se momentálně nachází v moci jiné osoby. Jak již bylo upozorněno u trestněprávních deliktů, tento druh vlastnických sporů může být při interpretaci lehce zaměněn s krádeží. Proto je třeba brát v úvahu okolnosti případu, které ale kvůli stručnosti zápisů v ortelních manuálech nemusí být vždy známy. Problematická by v tomto směru mohla být například žaloba z roku 1607. Martin Mareš prodal dům Václavu Jiráskovi, ale poté si z něj odnesl dvě almary a další věci. Apelační soud nařídil pouze odnesené věci navrátit, tudíž na čin zřejmě nebylo nahlíženo jako na krádež.³⁴⁹

V roce 1601 vymáhal plnomocník opata Mikuláše z kláštera Jindřichov³⁵⁰ na bratřech Lahvičkových vrácení dvou valachů. Jen díky zmínce o čl. H. XI městských práv³⁵¹ zjišťujeme, že bratři koupili kradené valachy a proto byli povinni je opatovi vrátit.³⁵² Dále zaznamenáváme dva případy vymáhání darovaných věcí zpět. V roce 1570 požadovala Anna Velká po svém zeti písaři mince Janu Volšanském navrácení výbavy po její dceři Anyžce, nebo vyplacení sto kop grošů českých.³⁵³ O čtyři roky později žádal vrácení darů a peněz poděbradský důchodní písař Havel Hněvosický po Anyžce Vodňanské, protože nedodržela slib manželství. Nabídku k sňatku ani slib manželství však neprokázal, a proto mu Anyžka nic nemusela vrátit.³⁵⁴

Druhou skupinou vlastnických sporů představují případy, kdy se žalobce domáhá, aby se protistrana zdržela určitého jednání, kterým se cítí být ohrožen nebo poškozován na svých právech. Jako typický příklad můžeme uvést záležitosti živnostenské a cechovní.³⁵⁵ V roce 1556 podaly herinkářky z undrláku žalobu na Jana Žlutického a jeho manželku Salomenu, kteří ve svém domě prodávali herinky. Herinkářky se odvolávaly na rozsudek z 1. února 1525, který byl učiněn mezi nimi a Vavřincem Růže ze Sionu na místě jeho manželky Anny. Anně bylo zakázáno prodávat ryby v domě, který nyní vlastní Žlutický, a měla začít prodávat s ostatními herinkářkami v undrláku, aby nebyly poškozovány obecní důchody. Městský soud potvrdil, že se v daném domě nesmí prodávat ryby. Nález apelačního soudu byl však rozdílný.

³⁴⁹ Příloha: spor č. 607.

³⁵⁰ Cisterciácký klášter Jindřichov v Polsku, cca 60 km jižně od Vratislavi.

³⁵¹ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 218, čl. H. XI.

³⁵² Příloha: spor č. 571.

³⁵³ Příloha: spor č. 233.

³⁵⁴ Příloha: spor č. 288.

³⁵⁵ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 243–244, čl. J. XLVI–J. XLVIII.

Herinkářky neměly žádnou výsadu na prodávání ryb, a proto nemohly Žlutickému a jeho manželce bránit v prodeji herinků v jejich domě.³⁵⁶

Ve třech případech byla podána žaloba z důvodu bránění vykonávat řemeslo. Starší krejčovští, krojerští a postřihačští zažalovali v roce 1561 Johanu Veisovou za provozování postřihačského řemesla a přednesli list, který potvrdil Veisovo propuštění od řemesla. Veisová poté nebyla přijata do cechu, a proto jí městský soud nařídil s živností skončit. Veisová se však řemeslu věnovala i za svého druhého manžela Jana z Dalkovic a uzavřela s ním smlouvu o rozdělení statku, kde si živnost nárokovala pro sebe. Veisové proto bylo povoleno živnost provozovat i nadále.³⁵⁷ Apelační soud v roce 1585 povolil i nadále provozovat zlatnické řemeslo Kryštofu Meixnarovi, protože spor vznikl předtím, než bylo cechu uděleno privilegium.³⁵⁸ O rok dříve však u soudu neuspěla vdova Kristýna Engelmajerová, které bylo povoleno provozovat zlatnické řemeslo pouze za podmínky, že se vdá za mistra téhož řemesla.³⁵⁹

Dále zaznamenáváme dvě žaloby z vkračování do řemesla. V roce 1566 byli zažalováni krejčí od kožišníků kvůli podšívání kožichů chlupatými věcmi a roku 1615 poté tři ručníci Tomášem Essem, protože k ručnicím dělali lůžka a pažby. Ess se odkazoval na privilegium císaře Rudolfa, v němž je stanoveno, že pražským šiftařům a lůžkařům se do řemesla nemají jiná řemesla mísit. Apelační soud ale nemůže ve spisech nalézt, že by se privilegium mělo vztahovat i na mimopražské lůžkaře, nicméně v kutnohorském cechu, do něhož byl Ess přijat, se to zachovává. Kdo udělá ručnici jako mistrovský kus, může takové řemeslo provozovat. Voňka mistrovský kus udělal a řemeslo mohl bez překážky provozovat.³⁶⁰ K roku 1610 nalézáme spor kvůli způsobu dělání kovářského řemesla.³⁶¹ V zachycené agendě se vyskytuje také nepřijetí do cechů vačkařského, zlatnického, kožišnického a soukenického a vyloučení z cechu řeznického.³⁶²

Zmíňme zde také spor starších nad hašplířů „*hor stříbrných*“ se staršími nad hašplíři perkverku³⁶³ kaňkovského z roku 1592, který se týkal každotýdenního popeněžného. Každý hašplíř odváděl starším daného perkverku popeněží ve výši 1,5 českého denáru pro případ zaopatření nemocných dělníků. Apelační soud zrušil neoprávněné nařízení horních úředníků

³⁵⁶ Příloha: spor č. 56.

³⁵⁷ Příloha: spor č. 136.

³⁵⁸ Příloha: spor č. 417.

³⁵⁹ Příloha: spor č. 404.

³⁶⁰ Příloha: spor č. 644.

³⁶¹ Příloha: spor č. 619.

³⁶² Příloha: spory č. 60, 359, 360, 541 a 615.

³⁶³ Důlní revír.

z předešlého roku, kterým bylo popeněžné zřejmě zvýšeno. Vybrané peníze měly být odevzdány na milosrdné skutky.³⁶⁴

Třetí skupinu vlastnických sporů tvoří určovací spory o nemovitý majetek, kdy žalobce zpochybňuje existenci vlastnického vztahu protistrany k nemovitosti. Takto zažalovali úředníci špitálského záduší v roce 1562 Rafaela Mincíře ohledně kusu role. Úředníci prokázali, že roli vždy obhospodařoval špitál, a protože Rafael neprokázal její koupi, byla městským soudem přisouzena špitálskému záduší. Nicméně apelační soud potvrdil, že roli skutečně od Václava Kasalického z Kaštic odkoupila Rafaelova manželka Dorota.³⁶⁵ Do této skupiny by se daly zařadit i neplatné prodeje. K tomu došlo v roce 1564, kdy byl Baltazar Nykl během prodeje domu Venclovi Formanovi zažalován Mandalenou Nožířkou z nezaplacených purkrechtních peněz. Tehdy se zjistilo, že dům není Nykla a nemůže s ním obchodovat, a proto apelační soud potvrdil zrušení prodeje.³⁶⁶

³⁶⁴ Příloha: spor č. 503.

³⁶⁵ Příloha: spor č. 138.

³⁶⁶ Příloha: spor č. 183.

Závěr

Kutná Hora patřila ve zkoumaném období mezi nejvýznamnější města v Českém království a tomu odpovídalo i její vyspělé právní prostředí. Městská kancelář, která byla prodlouženou rukou městského soudu, se řadila k těm nejvyspělejším a disponovala písaři na velmi vysoké právní úrovni. Kutnohorské právní prostředí bylo ovlivněno zejména působením *Brikciho z Licka* a poté vydáním *Práv městských Království českého* v roce 1579.

Cílem předkládané diplomové práce bylo zpracování a zpřístupnění kutnohorských soudních případů postoupených apelačnímu soudu v letech 1548–1620 a bližší poznání soudní praxe apelačního soudu. Pro zmíněné období je v ortelních manuálech a knize čistopisů apelačního soudu zachyceno celkem 659 kutnohorských soudních případů; daná agenda byla podrobena analýze a přinesla následující poznatky.

Už v počátcích výzkumu došlo k překvapivému zjištění, že ne všechna odvolání z Kutné Hory pocházela od městského soudu. Šest apelací je adresováno hornímu úřadu, z toho jedna přímo hofmistru, a poté zaznamenáváme jednu apelaci opatovi sedleckého kláštera. Odvolání od horního soudu mají své opodstatnění zřejmě v původním propojení kutnohorských horních a městských institucí. K odvolání od vrchnostenského soudu došlo s největší pravděpodobností kvůli skutečnosti, že spor byl souzen za přítomnosti městských úředníků. Z tohoto malého vzorku případů ale nelze činit žádné závěry, a proto by daná problematika zasluhovala hlubší výzkum na základě příslušných pramenů. Nejdříve by ale bylo třeba provést komplexní výzkum kutnohorské horní správy a soudnictví.

Z hlediska soudní praxe apelačního soudu výzkum ukázal, že institut vysvětlení ortele byl použit jistě už v roce 1557, ačkoliv právně byl zakotven až instrukcí z roku 1644. Ve zkoumaném období zaznamenáváme další tři vysvětlení ortele, a to v letech 1579, 1584, 1587. Užití tohoto institutu před rokem 1644 je zachyceno i pro Hradec Králové k roku 1553 a pro Poděbrady k roku 1607. Dále výzkum potvrzuje, že interpretace lhůty 14 dnů k podání odvolání od rozsudku městského soudu se změnila. V počátcích fungování apelačního soudu nebyla uznávána žádost o odvolání podaná 15. dne dopoledne, nicméně v posledním desetiletí 16. století již uznávána byla.

Škála vystupujících sporných stran je velmi pestrá; představují je úředníci, erbovní měšťané, nižší šlechta, panský stav a poté dále řada řemeslníků, obchodníků a dalších osob. Civilněprávní agenda sestávající z 274 soudních případů jednoznačně převažuje nad agendou trestněprávní, kterou tvoří 188 případů. Počtu 193 dosahují spory procesní, což tvoří

v porovnání s Poděbrady a Hradcem Králové opravdu nebývale vysoké procento žalob. U zbývajících čtyř případů nelze určit jejich civilní, či trestní charakter. Z civilněprávních případů jsou nejvíce zastoupeny dědické spory, z trestněprávních urážky na cti a co se týče procesních pří, nejpočetnější skupinu představují spory týkající se důkazního řízení.

Z celkového počtu odvolání bylo 269 soudních nálezů napraveno a dalších 35 částečně napraveno. Dále je zaznamenáno 291 potvrzených rozsudků a 64 rozsudků potvrzených s doplněním. Zásadní vliv na činnost městských soudů mělo vydání *Práv městských Království českého* v roce 1579; na aplikaci této právní normy výzkum nahlíží. Analýza soudních případů dokládá výrazné zlepšení kutnohorské dědické a pozůstalostní praxe po jejím vydání. Diplomová práce usilovala o to postihnout v rámci zachycené agendy soudní praxi před a po vydání *Městských práv* a představila ji na konkrétních příkladech. Jedná se ale pouze o dílčí poznatky; *ortelní manuály* totiž neobsahují rozsudky městského soudu, takže pokud apelační soud rozsudek potvrdil, nedozvídáme se o případu žádné podrobnosti. Na tomto místě je třeba zdůraznit význam *knihy čistopisů*, která velmi podrobně popisuje postup městského i apelačního soudu. Na otázku, zda apelační soud po roce 1580 vynášel rozsudky v souladu s *Městskými právy*, nelze jednoznačně odpovědět, a to taktéž z důvodu charakteru pramene. Pro získání jasných odpovědí by bylo třeba konfrontovat zápisy v *ortelních manuálech* s četnými prameny uloženými nejen ve Státním okresním archivu v Kutné Hoře, které by nám poskytly bližší informace o příbuzenských vztazích, obsahu smluv a právních pořízeních, či údaje o průběhu soudních řízení. Přesto již nyní můžeme na materiálu apelačního soudu sledovat tendenci vyměřování nižší délky vězení za urážky na cti s tím, že soud pravděpodobně bral v potaz, zda byl delikvent k činu vyprovokován.

Bádání přineslo poznatky nejen o tehdejší soudní praxi, ale také o samotném prostředí Kutné Hory a jejích obyvatelích. Nabízí se zde široká škála možností, jak výzkum dále využít. Lze jej použít jako pomůcku zejména při studiu kutnohorského městského soudnictví, ale také městských elit, erbovního měšťanství, majetkových a příbuzenských vztahů apod. K bádání lze využít knihy sentencí, svědomí, smluv a rukojmí, přípovědí k dluhům, inventářů, trhů atd., kterými kutnohorský archiv disponuje. V souvislosti s možností dalšího výzkumu je třeba znovu vyzdvihnout význam *knihy čistopisů*, která má velký badatelský potenciál. Nejenže podrobně seznamuje s postupem městského soudu u daného případu, ale většinou obsahuje také výčet právních pořízeních, smluv a různých písemných záznamů, které s případem souvisely. Pro badatele se tak *knihy čistopisů* může stát jakýmsi návodem a průvodcem při heuristice pramenů k dalšímu výzkumu.

Seznam vyobrazení

Obr. č. 1. Willenbergova veduta Kutné Hory z roku 1602, s. 18.

Obr. č. 2. Kniha čistopisů, zápis z roku 1562, s. 31.

Obr. č. 3. Ortelní manuál, zápis z roku 1562, s. 32.

Tabulka č. 1. Královští rychtáři v Kutné Hoře v letech 1551–1620, s. 20.

Tabulka č. 2. Prezidenti apelačního soudu v letech 1548–1620, s. 29.

Tabulka č. 3. Odvolání z Kutné Hory k apelačnímu soudu v letech 1548–1620, s. 35–36.

Seznam pramenů a literatury

Prameny nevydané

NA, fond Apelační soud 1548–1783 [1788], *Nálezy a ortely městských soudů a jejich napravení, příp. ponechání apelačním soudem pro kraje Boleslavský, Hradecký a Plzeňský*, inv. č. 97.

NA, fond Apelační soud 1548–1783 [1788], *Nálezy a ortely městských soudů a jejich napravení, příp. ponechání apelačním soudem pro kraje Kouřimský a Čáslavský*, inv. č. 99.

NA, fond Apelační soud 1548–1783 [1788], *Kniha českých ortelů*, inv. č. 102–133.

SOkA Svitavy se sídlem v Litomyšli, fond Archiv města Polička (1402–1945), *Listina Fridricha Falckého z roku 1620*, inv. č. 26b.

Prameny vydané

Jaroslav BÍLEK (ed.), *Ius regale montanorum aneb Právo královské horníkuov*, Kutná Hora 2000.

Josef JANÁČEK (ed.), *Paměti*, Praha 1996. Dostupné z:

<http://www.rodon.cz/admin/files/ModuleKniha/369-Pam%C2%A6Tti.pdf> [citováno k 1. 7. 2019].

Karel MALÝ a kol. (edd.), *Práva městská Království českého*, Praha 2013.

Nová redakce zemského zřízení království českého z posledních let před českým povstáním, ed. Julius Glücklich, Brno 1936.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae. Pars III. Annorum 1311–1333, ed. Josef Emler, Praha 1890. Dostupné z: <http://147.231.53.91> [citováno k 5. 2. 2019].

Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu. Sv. I. 1526–1545, Praha 1887. Dostupné z: <http://www.psp.cz/eknih/snemy/v010/1534/t024300.htm> [citováno k 22. 6. 2019].

Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu. Sv. II. 1546–1557, ed. Jan Bedřich Novák, Praha 1880.

Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu. Sv. III. 1558–1573, Praha 1884.

Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu. Sv. IV. 1574–1576, Praha 1886.

Sněmy české od léta 1526 až po naši dobu. Sv. VI. 1581–1585, Praha 1890.

Archivní pomůcka

Anita KŘEPELKOVÁ, *Apelační soud 1548–1783 [1788]. Inventář*, Praha 1964.

Literatura

Karolina ADAMOVÁ, *Apelační soud v Českém království v letech 1548–1651*, in: Karel MALÝ (ed.), *Pocta akademiku Václavu Vaněčkovi k 70. narozeninám*, Praha 1975, s. 101–112.

Karolina ADAMOVÁ a kol., *Dějiny českého soudnictví od počátků české státnosti do roku 1983*, Praha 2005.

Josef AUERSPERG, *Geschichte des königlichen böhmischen Appellationsgerichtes*, Prag 1805.

Jaroslav BÍLEK, *Kutnohorské dolování*, Kutná Hora 2000.

Jaroslav BÍLEK, *Z protokolů horního soudu v Kutné Hoře*, in: *Kutnohorsko* 3, 2000, s. 1–3.

Tomáš Václav BÍLEK, *Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618. Část 1*, Praha 1882.

Tomáš Václav BÍLEK, *Dějiny konfiskací v Čechách po roce 1618. Část 2*, Praha 1883.

Marie BISINGEROVÁ, *Osmisoudcovský úřad v Kutné Hoře*, *Středočeský sborník historický* 34, 2008, s. 37–46.

Marie BISINGEROVÁ, *Správa města Kutné Hory v 15. a 16. století a instituce městských písařů (shrnutí dosavadních poznatků)*, Acta Universitatis Carolinae – philosophica et historica 1, 1992, s. 47–51.

Marie BISINGEROVÁ, *Úřad královského rychtáře v Kutné Hoře a jeho písemnosti*, Sborník Národního muzea v Praze. Řada A – Historie 61/1–2, 2007, s. 81–86.

Marie BISINGEROVÁ – Zdeněk BISINGER, *Kutnohorský manuál práva útrpného (smolná kniha) 1521–1571*, Kutná Hora 1987.

Marie BISINGEROVÁ – Lubomír VANĚK, *Agenda kutnohorské městské správy v 16. st. ve světle radních manuálů*, in: Práce okresního archivu v Kutné Hoře, Kutná Hora 1984, s. 1–28.

Marie BISINGEROVÁ – Vojtěch VANĚK *Pozdně středověké testamenty z Kutné Hory, Kaňku a Čáslavi a jejich dochování v kutnohorském archivu*, in: Kateřina JÍŠOVÁ – Eva DOLEŽALOVÁ (edd.), *Pozdně středověké testamenty v českých městech. Prameny, metodologie a formy využití*, Praha 2006, s. 211–219.

Marie BLÁHOVÁ, *Historická chronologie*, Praha 2001.

Tomáš BOROVSKEÝ – Dalibor JANÍŠ a kol., *Spory o čest ve středověku a raném novověku*, Brno 2010.

Zlata BRÁTKOVÁ, *Pražské knihy svědomí z konce 16. století*, Pražský sborník historický 31, 2000, s. 5–36.

Richard van DÜLMEN, *Bezectní lidé*, Praha 2003.

Ludmila FIALOVÁ a kol., *Dějiny obyvatelstva českých zemí*, Praha 1998.

Jindřich FRANCEK, *Hrdelní soudnictví v Čechách v 16.–18. století*, in: Jaroslav PÁNEK (ed.), *Česká města v 16.–18. století*, Praha 1991, s. 41–61.

Jindřich FRANCEK, *Zločin a trest v českých dějinách*, Praha 2007.

Květoslava HAUBERTOVIČ, *Loketsko v ortelních manuálech apelačního soudu v letech 1548–1740*, Sborník Chebského muzea 13, 2005, s. 8–22.

Jaroslava HAUSENBLASOVÁ, *Počátky apelačního soudu v Čechách a jeho personální obsazení 1548–1627*, *Paginae historiae* 13, 2005, s. 5–31.

Michaela HOLUBOVÁ, *Kutnohorské knihy testamentů a inventáře do roku 1620*, diplomová práce na Katedře pomocných věd historických a archivnictví FF UHK, Hradec Králové 2017.

Martina JAMBOROVÁ, *Čeština brněnsko-jihlavské sbírky městských právních nálezů*, *Jazykovědné aktuality* 52, 2015, s. 27–33.

Jan JANÁK – Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*, Praha 2005.

Josef KALOUSEK, *K dějinám českého zástavního práva*, Praha 1903.

Marie KAPAVÍKOVÁ, *Kutnohorské radní knihy z let 1462–1527 a městská správa v tomto období*, *SAP* 23/1, 1973, s. 106–155.

Marie KAPAVÍKOVÁ, *Příspěvek k organizaci městské správy v Kutné Hoře v 16. století*, *Středočeský sborník historický* 16, 1981, s. 57–76.

Jan KAPRAS, *Poručenství nad sirotky*, Praha 1904.

Dana KELNEROVÁ, *Sexuální delikvence ve světle smolných spisů. Příspěvek k dějinám sexuality v 16.–18. století*, in: *Sborník vědeckých prací Univerzity Pardubice. Série C* 5, 1999, s. 159–188.

Josef KINDL, *Královéhradecké soudní pře z let 1548–1564 postoupené k apelačnímu soudu*, *Východočeský sborník historický* 31, 2017, s. 105–132.

Josef KINDL, *Východočeská věnná města v zápisech ortelních manuálů apelačního soudu v letech 1548 – 1648*. (dosud nepublikováno)

Josef KINDL, *Zápisy v ortelních manuálech apelačního soudu z let 1548–1648 týkající se poddanského městečka Skutče*, in: Jana KUDRNOVÁ – Petr POLEHLA – Michal SEVERA – Jana VOJTÍŠKOVÁ (edd.), *Ad honorem VN: k 65. narozeninám Věry Němečkové*, Hradec Králové 2015, s. 211–225.

Jiří KLABOUCH, *K dějinám obstavování a přípovědí ve feudálním právu českém a moravském*, *Sborník historický* 8, 1961, s. 197–233.

Vladimír KLECANDA, *Přijímání do rytířského stavu v zemích českých a rakouských na počátku novověku. Příspěvek k dějinám nižší šlechty*, *Časopis archivní školy* VI, 1928, s. 15–18.

Zuzana KOBRLOVÁ, *Sdružený zločin čarodějnictví a české země*, *Paginae historiae* 23, 2015, s. 104–135.

Jan KOŘÍNEK, *Staré paměti kutnohorské*, Kutná Hora 1997.

Ladislav KRÁL, *Zřízení, pravomoc a působení apelačního soudu v době předbělohorské*, diplomová práce na Katedře právních dějin PF UK, Praha 2004.

Petr KREUZ, *K charakteristice procesního projednávání trestních případů v českých městech doby předbělohorské*, in: Jindřich FRANCEK (ed.), *Hrdelní soudnictví českých zemí 16.–18. století*, Pardubice 1996, s. 63–100.

Petr KREUZ, *K možnostem využití knih protokolů a německých prezidentských register pražského apelačního soudu ke studiu soudnictví v Kladsku v době předbělohorské*, *Kladský sborník* 11, 2006, s. 115–143.

Petr KREUZ, *Postavení a působnost komorního soudu v soustavě českého zemského trestního soudnictví doby předbělohorské v letech 1526–1547*, Praha 2000.

Lenka KREUZOVÁ, *Agenda městského soudu v Poděbradech v době předbělohorské ve světle knih čistopisů a ortelních manuálů apelačního soudu v Praze (1548–1618)*, diplomová práce na Ústavu českých dějin FF UK, Praha 2005, 166 s.

Emanuel LEMINGER, *Mlýny v Kutné Hoře*, in: *Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české V.*, 1930, s. 1–15.

Emanuel LEMINGER, *Radnice v Kutné Hoře*, in: *Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české IV.*, 1929, s. 1–18.

Emanuel LEMINGER, *Ryby a haltěře v Kutné Hoře*, in: *Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české V.*, 1930, s. 37–55.

Emanuel LEMINGER, *Stará Kutná Hora. Část 1. Místopis*, Kutná Hora 2006.

Emanuel LEMINGER, *Stavební vývoj staré Kutné Hory, její ulice a tržiště*, in: *Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české III.*, 1927, s. 18–25.

Emanuel LEMINGER, *Umělecké řemeslo v Kutné Hoře*, Kutná Hora 2015.

Karel MALÝ a kol., *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*, Praha 2010.

Karel MALÝ, *Trestní právo v Čechách v 15.–16. století*, Praha 1989.

Michaela NEUDERTOVÁ – Lenka KUTHANOVÁ, *Ke komunikaci apelačního soudu a městských hrdelních soudů v době pobělohorské*, in: Jindřich FRANCEK (ed.), *Hrdelní soudnictví českých zemí 16.–18. století*, Pardubice 1996, s. 119–132.

Roland NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*, Kutná Hora 1998.

Jaroslav PÁNEK, *Městské hrdelní soudnictví v pozdně feudálních Čechách*, *Československý časopis historický* 5, 1984, s. 693–728.

Stanislav PETR, *Kolínská židovská komunita po prvním exodu Židů ze země Koruny české v roce 1541*, in: Ladislav JOUZA – Jaroslav PEJŠA (red.), *Židé v Kolíně a okolí*, Kolín 2005, s. 13–26.

Ivo PLECHÁČEK, *Apelační soud v Čechách do roku 1644*, diplomová práce na Katedře československých dějin a archivního studia Filozoficko-historické fakulty UK, Praha 1956.

Jaroslav PLESKOT, *Apelační soud v první fázi svého působení (od poloviny 16. století do počátku 17. století)*, disertační práce na Ústavu českých dějin FF UK, Praha 2016.

Aleš POSPÍŠIL, *Zmizelá Kutná Hora*, Praha 2009.

Antonín PROFOUS, *Místní jména v Čechách: jejich vznik, původní význam a změny. Díl 1. A–H*, Praha 1947.

Eva PROCHÁZKOVÁ, *Perzekuce romských kočovníků v českých zemích v 18. století na základě rozboru ortelních manuálů pražského apelačního soudu*, SAP 42/2, 1992, s. 307–409.

Rudolf RAUSCHER, *O krádeži a loupeži v českém právu zemském*, Bratislava 1929.

Bohumír ROEDL, *Knihy svědomí Žatce a Loun jako pramen k dějinám městského soudnictví před Bílou horou*, Folia Historica Bohemica 7, 1984, s. 251–257.

Renáta RŮŽIČKOVÁ – Tereza SIGLOVÁ, *Apelační soud a odvolání proti rozhodnutím nižších soudů pardubického panství. Případy řešené v civilním soudním řízení v 16.–18. století*, Sborník prací východočeských archivů 13, 2009, s. 13–130.

Renáta RŮŽIČKOVÁ – Tereza SIGLOVÁ, *Apelační soud a případy řešené v inkvizičním soudním řízení na pardubickém panství v 16.–18. století*, Sborník prací východočeských archivů 14, 2010, s. 13–110.

Marie RYANTOVÁ, *Ladislav II. Popel z Lobkovic jako první prezident apelačního soudu*, in: Petr MAŤA (ed.), *Stavovský odboj roku 1547. První krize habsburské monarchie*, Pardubice 1999, s. 185–204.

Johann Ferdinand SCHMIDT, *Monographie des kaiserl. königl. Böhm. Appellations-Gerichtes seit dessen Errichtung als Appellationskammer in dem Jahre 1548 bis zu dessen 1850 erfolgter Umwandlung in das kais. kön. Oberlandesgericht des zu dem constitutionellen Kaiserthume Oesterreich gehörigen Kronlandes Böhmen*, Prag 1850.

Ludmila SULITKOVÁ, *Právní normy a soudní praxe trestně právního charakteru ve vybraných královských a vrchnostenských městech*, SAP 67/1, 2017, s. 146–198.

Boris ŠALAK, *Apelační soud v letech 1749 až 1790 (1850)*, diplomová práce na Katedře pomocných věd historických a archivního studia FF UK, Praha 2011.

Jindřich ŠEBÁNEK – Zdeněk FIALA – Zdeňka HLEDÍKOVÁ, *Česká diplomatika do roku 1848*, Praha 1984.

Josef ŠIMEK, *Brány a věže kutnohorské*, in: *Kutná Hora v 15. a 16. století*, Kutná Hora 2014, s. 55–62.

Josef ŠIMEK, *Dějiny města Kutné Hory*, in: *Sborník vlastivědných statí o politickém okrese kutnohorském*, Kutná Hora 1925, s. 131–197.

Helena ŠTROBLOVÁ – Blanka ALTOVÁ (edd.), *Kutná Hora*, Praha 2000.

Ivan ŠŤOVÍČEK a kol., *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.–20. století pro potřeby historiografie*, Praha 2002.

Lubomír VANĚK – Marie KAPAVÍKOVÁ, *Průvodce po archivních fondech a sbírkách*, Kutná Hora 1969.

Vladimír VAŠKŮ, *Česká (královská) kancelář a kancelářská zařízení jiných stěžejních institucí státní (zeměpanské) správy v letech 1526–1848*, in: Jindřich ŠEBÁNEK – Zdeněk FIALA – Zdeňka HLEDÍKOVÁ (edd.), *Česká diplomatika do roku 1848*, Praha 1984, s. 204–251.

Petr Miloslav VESELSKÝ, *Hora Kutná. Úplný děje- a místopis*. Kutná Hora 2008.

Jiří VESELÝ, *O přenesení působnosti hejtmanství německých lén na apelační soud na Hradě pražském*, Právněhistorické studie 26, Praha 1984, s. 73–91.

Petr VOREL, *Od pražského groše ke koruně české: průvodce dějinami peněz v českých zemích*, Praha 2004.

Klára WOITSCHOVÁ, *Edice nebo databáze? Ortelní manuály jako komplementární pramen k poznání raně novověkého městského soudnictví*, Ústecký sborník historický. Supplementum 1, 2010, s. 241–252.

Klára WOITSCHOVÁ, *Obraz činnosti pražského apelačního soudu v letech 1672–1682 ve světle ortelních manuálů a knih protokolů*, *Paginae historiae* 19, 2011, s. 96–115.

Klára WOITSCHOVÁ, *Ortelní manuály a knihy protokolů apelačního soudu v Praze z let 1548–1783*, *Paginae historiae* 16, 2008, s. 545–558.

Klára WOITSCHOVÁ, *Personální obsazení pražského apelačního soudu v letech 1548–1783. „...což slušného a spravedlivého jest fedrovati...“*, Pelhřimov 2010.

Václav ZDENĚK, *Dějiny král. appellačního soudu na Hradě pražském, nyní Vrchního soudu v Praze od roku 1548–1933*, Praha 1933.

Internetové zdroje

<https://vokabular.ujc.cas.cz> [citováno k 16. 4. 2019].

Příloha: Regestový přehled zaznamenaných odvolání od kutnohorských soudů k apelačnímu soudu v letech 1548–1620

Předkládaná příloha obsahuje regestový přehled zaznamenaných odvolání od kutnohorských soudů k apelačnímu soudu v letech 1548–1620. Na tomto místě je příhodné zmínit se o metodice při jeho vytváření. Struktura regestů je následující:

- A. – Fond, inventární číslo knihy, folio/strana
- B. – Žalobce
- C. – Obžalovaný (u některých sporů jsou strany kvůli přehlednosti číslovány)
- D. – Předmět sporu (a shrnutí nálezu městského soudu, je-li uveden)
- E. – Datum vynesení rozsudku městského soudu
- F. – Vyjádření apelačního soudu
- G. – Datum vynesení rozsudku apelačního soudu

Při titulatuře sporných stran je respektováno znění pramene a zachováváno použité oslovení.³⁶⁷ Pokud je jako sporná strana uveden rychtář, je jím míněn královský rychtář. V titulatuře osob se objevují profese jako například pekař, koželuh, kožišník atd. Ty jsou považovány za profese v případě, že je společně s nimi uvedeno i příjímí. Pokud tomu tak není, je profese považována za příjímí. Tomu odpovídá i psaní velkých a malých písmen. Funkce úředníků jsou přepisovány s malým počátečním písmenem.

Předměty sporů jsou kvůli zachování autentičnosti transkribovány s tím, že při přepisu bylo využito transkripčních zásad Ivana Šťovíčka a kolektivu.³⁶⁸ Zvlášť na tomto místě zmíníme přepisování číslic a zkratk. Římské číslice jsou přepisovány arabskými číslicemi. Pokud je číslovka psána slovně, je tento jev respektován a ponechán i v přepisu. Peněžní částky jsou v některých případech vyjádřeny číslem s mocninou, tato čísla jsou přepisována již umocněná. Zkratku pro groše přepisujeme kvůli častému výskytu zkráceně jako *g.*, rozepsaný tvar ponecháváme i v přepisu. Ostatní běžné zkratky jsou rozepisovány. Na výše

³⁶⁷ Jedná se zejména o oslovení *slovutný*. Přesná pravidla pro přijímání do rytířského stavu byla kodifikována na zemském sněmu až v roce 1609, a proto je postavení dotyčné osoby po roce 1548 leckdy sporné. Materiál apelačního soudu tak může posloužit k dalšímu výzkumu této velmi komplikované problematiky. O přijímání do rytířského stavu více viz Vladimír KLECANDA, *Přijímání do rytířského stavu v zemích českých a rakouských na počátku novověku. Příspěvek k dějinám nižší šlechty*, Časopis archivní školy VI, 1928, s. 15–18.

³⁶⁸ Ivan ŠŤOVÍČEK a kol., *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Příprava vědeckých edic dokumentů ze 16.–20. století pro potřeby historiografie*, Praha 2002.

psané změny není upozorňováno v poznámkovém aparátu, ten je vyhrazen poznámkám ohledně jistých zvláštností či vysvětlení pojmů.

Regestový přehled

1.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 3v–4v; AS, inv. č. 102, pag. 147–148.
- B. Tomáš Holý, šmelíř³⁶⁹ z Kaňku
- C. Mandalena z Košic, manželka Matěje Kosa³⁷⁰
- D. „...*proti té žalobě Tomáše Holého, aby měl Třasorukého okrásti a o statek připraviti*“
Matěj Kos obvinil Tomáše Holého z okradení Třasorukého. Kos ale nepředložil žádný důkaz, a proto byl Holý zproštěn obžaloby.
- E. 1549, 29. IV.
- F. Potvrzen s doložením. Mandalena má učinit Holému nápravu, kterou určí městský soud v Kutné Hoře. Také je jí vyměřeno vězení na dva týdny.
- G. 1549, 28. VI.

2.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 10v–11v; AS, inv. č. 102, pag. 250–251.
- B. Estera, dcera nebožtíka Pavla Lahvičky
- C. Jindřich, syn Juliana Mečíře
- D. „*Co se z obtěžkání obvinění dotýče*“
Jindřich se před třemi svědky přiznal, že líhával s Esterou. Po jejím obtěžkání neuvedl, koho jiného by dítě bylo, a proto mu soud nařídil se s Esterou oženit.
- E. 1549, 4. XI.
- F. Napraven. Světskému soudu nenáleží soudit manželské záležitosti, proto rozsudek městského soudu neplatí.
- G. 1550, 13. V.

3.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 11v–14r; AS, inv. č. 102, pag. 252–256.
- B. Kaňkovský rychtář Pavel na místě manželky Doroty

³⁶⁹ Důlní dozorce, který se staral o hospodářskou stránku provozu.

³⁷⁰ Matěj Kos zřejmě během trvání sporu zemřel.

- C. Kateřina Bártová
- D. „...jedna pře byla o dvaceti kop grošův a druhá o čtyřidceti kop grošův“
Tomáš Havěř odkázal Bártovu synu Janovi 20 kop grošů českých. Nynější manželce Jana Barty Kateřině Bártové bylo nařízeno vyplatit Dorotě (bývalé manželce Jana Barty a nynější manželce Pavla) daných 20 kop grošů do dvou týdnů.
- E. 1549, 25. XI.
- F. Napraven. Rychtář Pavel neprokázal, že Jan Bárta odkázal Dorotě 20 kop grošů. Navíc manželství skončilo dříve, než Jan peníze obdržel. Kateřina Bártová proto rychtářovi není povinná žalobou. Druhá pře je podobná, Kateřina taktéž není ničím povinna.
- G. 1550, 13. V.
- 4.
- A. AS, inv. č. 99, fol. 20v–21r.
- B. Jířík Vodička, krejčí
- C. David Postřihač
- D. „Co se nářku dotýče“
Vodička dal Postřihačovi podnět k hádce. Postřihač jej nazval šustem, Vodička jeho blbým šustem z Chlumce a udal další příčinu k nepokoji. David to nesnesl, vrátil se s mečem a hádka pokračovala. Oba měli být vsazeni za nohu do klády v šatlavě.
- E. 1550, 9. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1551, 31. I.
- 5.
- A. AS, inv. č. 99, fol. 25r–26r.
- B. Voršila, matka Lorence Gorčanského
- C. Lidmila Lorencová
- D. „Co se padesáti kop g. českých kšaftem odkázaných dotýče“
Lorenc ve své závěti odkázal matce Voršile 50 kop grošů českých. Lidmila s kšaftem souhlasila, a proto jí bylo nařízeno vyplatit Voršile peníze do dvou týdnů.
- E. 1550, 12. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1551, 9. II.

6.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 30r–32r.
- B. Anna Suksová z Nového Města pražského
- C. Poručníci Václava Vinaře Martin Svíčník a kolmarský rychtář Václav
- D. „*Co se kšaftu dotýče*“

Václav Vinař sepsal kšaft a požádal rychtáře Václava Sládka a Bartoše Kováře, aby se stali poručníky. Nikdo se kšaftu ani poručníkům nepostavil a kšaft byl stvrzen. Anna neprokázala, že by se sirotkův otčím Jakub a jeho manželka chovali k sirotkovi špatně a nenáležitě jej trestali. Kšaft Vinaře platí a poručníci nejsou povinni Anně sirotčí statek vydat. Poručníci se mají o statek starat a až o něj sirotkové požádají, mají učinit pořádný počet a vydat jim jej. Anna přiznala, že druhý sirotek Martin u ní byl, ale že neví, kde nyní je. Anna je povinna jej najít a do šesti týdnů přivést poručníkům. Havel Kalfas bude uvězněn za vydání svědectví v rozporu s listem, který předtím podepsal.

E. 1551, 2 XI.

F. Napraven. Vinař v kšaftu neurčil Svíčníka, Sládka a Kováře za poručníky. Ti se o statek a sirotky nestarali dobře, a proto mají učinit počet a předat jej spolu s celým statkem Voršile a novým poručníkům, které určí šepmistři. Artikul ohledně Anny a předvedení sirotka se ruší. Nárek Havla není prokázán. Záležitost mu nemá být k újmě na cti a má být propuštěn z vězení bez záruky rukojemství.

G. 1552, 24. III.

7.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 29r–30r.
- B. Kateřina, kuchařka Johany Klobásky
- C. Jakub, služebník Klobásky
- D. „*Co se obtěžkání dotýče*“

Kateřina a Jakub bydlí ve stejném domě a padlo na ně podezření. Jakub musí odpřísáhnout, že Kateřinu neobtěžkal.

E. 1551, 9. XI.

F. Napraven. Kateřina neprokázala, že ji Jakub obtěžkal. Jakub je zproštěn obžaloby.

G. 1552, 1. IV.

8.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 33.

B. Konšelé města Čáslavi

C. Vít Bernášek, tkadlec

D. „*Co se pohružky dotýče*“

Konšelé neprokázali, že by jim Bernášek vyhrožoval a chtěl jim škodit. Také před soud nepředvedli slíbené svědky. Na Bernáška nebude použito právo útrpné. Bernášek ale pronesl řeči, kvůli kterým upadl v podezření z činu, a proto musí do dvou týdnů odpřísáhnout, že konšelům nevyhrožoval a nechce jim škodit.

E. 1551, 9. XI.

F. Potvrzen.

G. 1552, 26. IV.

9.

A. AS, inv. č. 99, fol. 38v–39v.

B.–C. 1. Soudci a obecní starší Kutné Hory

2. Justýna, vdova po Mikulášovi z Práchnan

Dcery Dorota a Lidmila

3. Dorota Prenárka

D. „*Co se svědomí dání dotýče*“

Prenárka nepožádala o svědectví radních a písařů, ti jí ho nyní nemusí vydat.

E. Sine dato

F. Napraven. Než Prenárka odpověděla na žalobu, oznámila, že bude potřebovat svědectví některých radních a písařů. Ti jsou povinni jí svědectví vydat a poté bude rozhodnuto, jestli se Prenárka bude zodpovídat ze žaloby.

G. 1552, 21. VI.

10.

A. AS, inv. č. 99, fol. 36r–38v.

B. Justýna, vdova po Mikulášovi z Práchnan

C. Dorota Prenárka

D. „*Co se třetiny a dvou set kop g. českých dotýče*“

Mikuláš si vzal za manželku Justýnu a učinil zápis, podle něhož jí v případě jeho smrti připadne 200 kop grošů a třetina statku. Manžel Prenárky Jindřich z Práchnan se zavázal, že po Mikulášovi zaplatí dluhy a vydá Justýně vše, co jí patří. Jindřich zemřel a Prenárka musí jako majitelka jeho statku dluhy zaplatit a vydat Justýně do dvou

týdnů daných 200 kop. Z Mikulášova statku budou vyplaceni jeho věřitelé a Justýně případně třetina zbylého majetku. Štraskytlovský dům³⁷¹ případně dle svatební smlouvy Prenárce.

- E. 1552, 28. III.
- F. Napraven. Justýně má být vydána třetina statku bez toho, aby se z něj předem platily jakékoliv dluhy. Ostatní je potvrzeno.
- G. 1552, 28. VI.

11.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 39v–40r.
- B. Marta Pražka
- C. Anna Bobrová, manželka Pavla Sladovníka
- D. „*Co se patnácti kop g. českých dotýče*“

Marta prokázala, že Anna chodila přes zákaz přísežných do komory, kde brala peníze a rozdávala je. Anna musí daných 15 kop vrátit a smluvit se s Martou o vzniklé náklady.

- E. 1552, 22. II.
- F. Potvrzen s doložením. Marta má do dvou týdnů stvrdit přísahou, že jí Anna vzala skutečně 15 kop grošů a ne méně.
- G. 1552, 26. VII.

12.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 23v–24r.
- B. Jindřich z Chocevic
- C. Lidmila, vdova po Lorencovi Gorčanském
- D. „*Co se sedmdesáti kop grošův českých dotýče*“

Jan Sus dlužil Jindřichovi 50 kop grošů českých, dluh s úrokem 20 kop dosáhl výše 70 kop. Jindřich Lorencovi svěřil dluh k vymáhání na šosovním³⁷² statku. Lorenc částku přijal a sám přiznal, že se jednalo pouze o svěřené peníze. Lidmila jako majitelka statku po Lorencovi musí do dvou týdnů vydat daných 70 kop grošů Jindřichovi.

- E. Sine dato

³⁷¹ Dům U Kurvy máteře, také zvaný Štraskytlovský nebo U pštrosů, byl zbourán během třicetileté války. Stával na místě dnešního parku U tří pávů.

³⁷² Podléhající městské dani.

F. Potvrzen.

G. 1552, 27. VII.

13.

A. AS, inv. č. 99, fol. 34v–36r.

B. Jan Smolík na místě manželky Kateřiny

C. Jiřík Děd

D. „*Co se podílu dědičného po otci dotýče*“

Jan, otec Jíry Děda, vyplatil dědovský grunt 49 kopami grošů českých. Otec Kateřiny Smolíkové nebožtík Jiřík Děd se do statku Jana Děda přiženil v roce 1524 a do roku 1530 doplatil na statku 9 kop grošů purkrechtních peněz. Není známo, v jakém stavu byl statek ohledně hotových peněz, svršků a dluhů v době Jiříkova přiženění. Jiřík Děd poté koupil Kryblovský dvůr za 120 kop grošů českých a za svého života zaplatil 40 kop. Není známo, že by zbytek sumy doplatil z příjmů z jiných gruntů. Jiříkova spravedlnost tedy činí 16 kop a 20 grošů (třetina z vyplacení dědovského gruntu, které do manželství přinesla Jiříkova manželka Anna), 9 kop za zaplacení purkrechtních peněz a 40 kop na Kryblovském dvoře – celková suma činí 65 kop 20 grošů. Anna přežila manžela Jiříka a měla by jí připadnout třetina částky, zbylých 43 kop a 13,5 groše by mělo připadnout Jiříkově dceři Kateřině. Kateřina si vzala výbavu, která byla ohodnocena do výše dvaceti kop. Po odečtení tedy Kateřina dostane 23 kop a 13,5 groše. Jiřík zřejmě z gruntu Jana Děda platil druhý statek, Jíra proto musí Kateřině sumu 23 kop a 13,5 groše zaplatit dvakrát. Prvních 10 kop jí musí zaplatit do dvou týdnů, zbytek do roka. Jiřík měl dva statky a není jasné, ke kterému se váží jaké pohledávky. Až se budou dluhy upomínat, třetina peněz připadne Anně, zbytek na rovný díl oboum sirotkům.

E. Sine dato

F. Potvrzen.

G. 1552, 18. VIII.

14.

A. AS, inv. č. 99, fol. 41r–42r.

B. Slovník Kateřina Malovcová z Pacova a na Borotíně

C. Vít Řezník z Chotěboře

D. „*Co se stavuňku pro Jana Vojvodu rychtáře, ty časy humpoleckého, dotýče*“

Kateřina se začala soudit u Trčků z Lípy, ale mezitím obstavila Víta u kutnohorského městského soudu. Podle zemského zřídění má být spor rozhodnut u toho soudu, kde byl začat, a proto je stavuňk zrušen a Kateřina se má obrátit na Trčky.

E. 1552, 27. VII.

F. Napraven. Kateřině pozůstal dluh 70 kop grošů míšeňských po Tomášovi Vnučkovi. Rychtář Vejvoda Kateřině slíbil, že jí pomůže dluh zaplatit, což nesplnil. Proto je dáno za právo Kateřině, která má užít stavuňku.

G. 1553, 16. II.

15.

A. AS, inv. č. 99, fol. 42.

B. 1. Lidmila, vdova po Petru Grynarovi

C. 2. Bratr Petra Grynara Jeroným Kůrka a jeho bývalá manželka Kateřina
Magdalena, vdova po jejich bratrovi Janovi Kůrkovi

D. „*Co se kšaftu tvrzení a je[mu] učiněného odporu dotýče*“

Žalovaná strana je důvěryhodná, ale podle práva nemůže nikdo svědčit v záležitostech, z nichž může mít užitek. Proto strana v daném sporu svědčit nemůže.

E. 1552, 1. VIII.

F. Potvrzen.

G. 1553, 16. II.

16.

A. AS, inv. č. 99, fol. 44v–45r.

B. Šebestián Hese

C. Jan Kabát

D. „*Co se nářku dotýče*“

Nejprve obeslal Kabát Hese ze zbití, ten se nedostavil k soudu. Hese přišel k soudu později, když podal žalobu na Kabátu z nářku cti. Svědkové Hese jsou zamítnuti, protože se jednalo o spolupachatele činu. Hese musí dát odpověď na Kabátovu žalobu.

E. Sine dato

F. Napraven. Kabát tvrdí, že svědkové Šebestiána jsou jeho čeled' a služebníci, kteří pomáhali Kabátu bít. Kabát je povinen nářek prokázat. Co se týče obvinění ze zbití, Kabát má právo se soudit.

G. 1553, 23. III.

17.

A. AS, inv. č. 99, fol. 42v–43v.

B. Mikuláš Kozel

C. Jan Velký od Zlaté Husy³⁷³

D. „*Co se bitvy a sekání dotýče*“

Velký svévolně Kozlovi utrl rukáv, Kozel poté Velkého začal bít, dal mu po hlavě a šel proti němu s kordem. Velký si šel domů pro kord a vrátil se k šarvátce, přitom nebral v úvahu, že je pod zárukou rukojmích. Oba jsou stejně vinni a budou ztrestáni vězením.

E. 1552, 9. V.

F. Napraven. Kozel způsobil šarvátku tím, že začal Velkého bít a honit se za ním. Velký je zproštěn žaloby. Kozel i Velký se ale dopustili přestupku, který má městský soud potrestat podle zvyklostí.

G. 1553, 14. IV.

18.

A. AS, inv. č. 99, fol. 43v–44v.

B. 1. Jiřík Střeleček, kožišník

C. 2. Jan Velký od Zlaté Husy

Mikuláš Kozel

D. „*Co se zranění dotýče*“

Velký a Kozel se nenáležitě bili, při tom zranili radního a přísěžného Střelečka. Oba budou ztrestáni vsazením do klády.

E. 1552, 26. IX.

F. Potvrzen.

G. 1553, 14. IV.

19.

A. AS, inv. č. 99, fol. 51r–52r; AS, inv. č. 104, pag. 25–26.

B. Marta, vdova po Vavřincovi Hrubém

³⁷³ Dům ve Vinné ulici.

C. Ondřej Křivoláček³⁷⁴

D. „Co se kšaftu dotýče“

Hrubý si vzal za manželku Martu, vdovu po poddaném Kutné Hory Říhovi. Hrubý zaujal jeho místo, převzal jeho dvůr v Hořanech a jiný statek a až do smrti platil městu úroky. Podle zemského zřízení poddaní nemohou kšaftovat bez souhlasu vrchnosti a šepmistři povolení nevydali. Artikul kšaftu ohledně daného dvoru proto neplatí. Marta má zůstat na dvoru, ale nesmí se bez souhlasu vdát.

E. 1553, 15. XI.

F. Napraven. Šepmistři s písařem byli přítomni u zhotovení kšaftu, ten je proto platný.

G. 1553, 15. V.

20.

A. AS, inv. č. 99, fol. 48v–50v; AS, inv. č. 104, pag. 24–25.

B.–C. 1. Obecní starší na místě celé obce Kutné Hory

2. Justýna, vdova po Mikulášovi z Práchnan

Dcery Justýny Dorota, Lidmila a Apolena

3. Dorota Prenárka na místě jejího sirotka

D. „Co se kšaftu někdy Mikuláše z Práchnan dotýče“³⁷⁵

Mikuláš sepsal závěť a předal ji dvěma přísežným konšelům a městskému písaři. Synové Mikuláše byli při sepisování, Jan dokonce sám kšaft sepsal. Nikdo z nich neměl námitky, a to ani po smrti otce. Poté ale začala odporovat Dorota, pozůstalá vdova po Jindřichovi. Podle práva ale nesmí nikdo, kdo je osobně při sepisování kšaftu a slyší jej, odepřít jeho pravost, a to ani po smrti kšaftovníka. Kšaft tedy platí a je povoleno, aby byl zapsán do městských knih. Co se týče vsi Poboří, neuznává se, že by o ní mohl Mikuláš kšaftovat, kromě počtu, kterým zůstal obci dlužen. Ohledně držení statku a jiných městských majetků mají strany přistupovat pořadem práva.

E. 1552, 29. XI.

F. Potvrzen.

G. 1553, 16. V.

³⁷⁴ Ondřej Křivoláček, otec Mikuláše Dačického, byl v roce 1551 prvním královským rychtářem v Kutné Hoře. O tento úřad nestál a ještě téhož roku se z něho vyvlékl.

³⁷⁵ Závěť Mikuláše v: Petr Miloslav VESELSKÝ, *Hora Kutná. Úplný děje- a místopis*. Kutná Hora 2008, s. 154. Přehled soudních sporů v záležitosti daného kšaftu v: M. BISINGEROVÁ – L. VANĚK, *Agenda*, s. 14–15.

21.

A. AS, inv. č. 99, fol. 50v–51r; AS, inv. č. 104, pag. 25.

B. Justýna z Hory

C. Dorota Prenárka

D. „*Co se obvinění z dvou set kop grošův českých dotýče*“

Dorota se má řídit předešlým rozsudkem apelačního soudu, který jí nařídil vrátit Justýně daných 200 kop grošů českých a třetinu statku.

E. 1553.

F. Potvrzen.

G. 1553, 16. V.

22.

A. AS, inv. č. 99, fol. 52; AS, inv. č. 104, pag. 39.

B. Kateřina, manželka Jakuba Samsery³⁷⁶

C. Jan Zahrádka

D. „*Co se průtahu k svědkům vedení užití dotýče*“

Nejedná se o protiprávní záležitost. Stání je odloženo o dva týdny a Zahrádka může předvést svědky.

E. 1553, 30. IV.³⁷⁷

F. Potvrzen.

G. 1553, 22. VI.

23.

A. AS, inv. č. 99, fol. 52v–53v; AS, inv. č. 104, pag. 52.

B. Václav Pařízek z Pařízu

C. Suda z Řehnic a na Zdechovicích na místě Jakuba Šafáře

D. „*Co se neodpovídání na žalobu z nevěry a nepravosti učiněnou dotýče*“

Šafář se při soudních stáních nehájil a protahoval spor. Obě strany použily svědky a poté se domluvily na přistoupení ke kutnohorskému městskému soudu, kde se spor mohl soudit, protože se týkal krádeže. Strany mají vypovědět vše, co vědí, jinak se spor zruší a nebude se moci předat žádnému jinému soudu.

³⁷⁶ Radní jistě v roce 1551.

³⁷⁷ Podle datace by se mělo jednat o pondělí, ale svátek Cirini připadá v roce 1553 na neděli. Celá datace zní: „*Actum feria secunda die Cirini léta etc. padesátého třetího*“.

- E. 1553.
- F. Napraven. Jakub má být propuštěn z vazby a vydán Sudovi.
- G. 1553, 3. VIII.

24.

A. AS, inv. č. 99, fol. 54v–55v; AS, inv. č. 104, pag. 94–95.

B. 1. Ondřej Křivoláček

Žid Mojžiš

Jiní věřitelé Jeronýma z Melhauzu³⁷⁸

C. 2. Anna Melhauzská

D. „*Co se dluhu třidcítí tří kop grošův Mojžiše žida dotýče*“

Jeroným učinil podporu 25 kop grošů českých svým rukojmím Hynkovi Martinickému z Chřenovic a Ondřejovi Křivoláčkovi, kteří za něj slíbili Václavovi Sokolovi z Čáslavi, že budou k statku Jeronýma připuštěni jako první. To dokládá zápis v městské knize. Rukojmí proto mají být vpuštěni do statku a vzít si danou sumu. Dluh Anny a Jeronýma u žida Mojžiše ve výši 33 kop grošů českých je stvrzen řezanou cedulí a přiznaný v kšaftu Jeronýma. Anna po smrti manžela statek stále užívala a z užitků platila jiné dluhy. Anna je povinná zaplatit dluh Mojžišovi do dvou týdnů, nebo se s ním smluvit.

E. 1553, 16. X.

F. Potvrzen.

G. 1554, 13. II.

25.

A. AS, inv. č. 99, fol. 56r; AS, inv. č. 104, pag. 95.

B. Jeroným Wolf z Prahy na místě manželky Anny a sirotek nebožtíka Šebestiána Wolfa z Normberga

C. Hanuš Hallar³⁷⁹

D. „*Co se smlouvě nedostiučinění dotýče*“

Šepmistři považují mocný list za dostatečný, a proto Hallar musí odpovědět na žalobu.

E. 1553.

F. Potvrzen.

³⁷⁸ Dům v Kutné Hoře.

³⁷⁹ Radní jistě v roce 1551.

G. 1554, 13. II.

26.

A. AS, inv. č. 99, fol. 56v–57v; AS, inv. č. 104, pag. 102.

B. Anna, pastorkyně u nebožtíka Ondřeje Trouсила

C. Kateřina, vdova po témž Ondřejovi

D. „*Co se 36 kop g. českých dotýče*“

Rozsudek od osmisoudců: Annina matka Lidmila získala za života svého prvního manžela (Annina otce) hotové peníze, ložní prádlo a šaty. Když se Lidmila vdala za Trouсила, schovala 36 kop grošů českých u Salomeny Šajlové. Cedule řezaná potvrzuje, že daných 36 kop patří Anně, čemuž Ondřej neodpíral a učinil o ně se Salomenou smlouvu. Svědek Mikuláš Brtnický a další doložili, že Ondřej měl peníze několikrát v ruce, mohl je užívat, ale prohlásil, že Anně neučiní žádnou křivdu. Kateřina, nynější majitelka Ondřejova statku, musí Anně zaplatit daných 36 kop grošů do dvou týdnů. Kateřina se od rozsudku odvolala k městskému soudu, který jej potvrdil.

E. 1553, 29. XI.

F. Potvrzen.

G. 1554, 15. III.

27.³⁸⁰

A. AS, inv. č. 99, fol. 59; AS, inv. č. 105, pag. 39.

B. Lidmila Grynarka

C. Kateřina Kůrková

D. „*Co se smlouvy o kšaft někdy Petra Grynara učiněné a v knihy vložené dotýče*“

Strany mezi sebou učinily smlouvu. Tu mají vložit do městských knih a Lidmila má podle ní Kateřině složit náležité peníze.

E. 1554.

F. Potvrzen.

G. 1554, 22. VI.

28.

³⁸⁰ U této pře proběhla revize před komorním soudem.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 60; AS, inv. č. 105, pag. 44–45.
- B. 1. Jan z Popovic, písař mince
Adam Žďárský
- C. 2. Dorota Nebozízková (Opozdílová)
Mariana z Hradiště, její dcera
- D. „*Co se dalšího mluvení a pokazování o kšaft Václava Opozdíla a tomu učiněného odporu dotýče*“
Nenastal žádný spor o náрек, pouze o stvrzení kšaftu. Svědectví Jana Šatného má být přečteno a strany mají vypovědět vše v záležitosti sporu o kšaft, aby se pře mohla uzavřít. Poté se strany mohou soudit z dalších činů.
- E. 1554, 11. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1554, 9. VII.

29.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 60v–61v; AS, inv. č. 105, pag. 62.
- B. Anna Dobšová
- C. Kateřina Vaničková
- D. „*Co se kšaftu dotýče*“
Manžel Anny Zikmund Huňka (Dobeš) a jeho sestra Kateřina získali nápadem po bratru Václavovi díl jeho majetku. Zikmund sestře v kšaftu nevyhradil tento díl ani věno. Navíc kšaftoval bez královského mocného listu, a proto kšaft neplatí.
- E. 1554, 9. V.
- F. Napraven. Kateřina Vaničková neprokázala žádnou právní příčinou, proč by kšaft jejího bratra Zikmunda neměl mít právní moc. Kšaft je platný.
- G. 1554, 20. VII.

30.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 64v–65v; AS, inv. č. 105, pag. 85–86.
- B. Jan Roudnický z Olivetu
- C. Kateřina Holická
- D. „*Co se odpovídání na žalobu pro padesáte kop g. českých dluhu učiněnou dotýče*“
Rozsudek osmisoudců: Nebožtík Severin a Kateřina Holická v listu potvrdili, že pokud nezaplatí dluh, bude je Roudnický moct soudit u osmisoudců. Kateřině proto bylo

nařízeno dát odpověď na žalobu. Po tomto rozsudku se Kateřina odvolala k městskému soudu, zde tvrdila, že daný list je promlčený. Tomu odporoval Roudnický s tím, že měl další psaní od Severina, které dluh také potvrzovalo. Kateřina stále tvrdila, že není povinná odpovídat na žalobu z dluhu, ani se takto nenáležitě soudit. Přátelé jí proto poradili, aby se odvolala k apelačnímu soudu. Kateřina se nedočkala rozsudku v hlavní při a poté prohlásila, že Roudnický ví, jak dosáhnout svého a požádala, aby mu byla vrácena jistota. Kateřina může podat odvolání k apelačnímu soudu a dává se jí odklad dva týdny, během nichž jí budou vydány podklady ke sporu.

- E. 1554.
- F. Potvrzen.
- G. 1555, 8. II.

31.³⁸¹

- A. AS, inv. č. 99, fol. 62v–63r; AS, inv. č. 105, pag. 91.
- B. Anna, vdova po Petru Šmelířovi
- C. Anna Dobšová
- D. „*Co se dvacíti pěti kop půl osmnácte grošův českých dotýče*“

Spor byl souzen u hofmistra, urbureře a celého horního úřadu. Závěť Petra Plimského je platná a je v ní zmíněn dluh Zikmunda Dobše ve výši 25 kop 17,5 grošů českých. Zikmund se za svého života nepostavil proti závěti a samotná Anna Dobšová se přiznala k dluhu 13 kop grošů. Anna Dobšová musí do dvou týdnů složit 13 kop a prokázat, že dluh nebyl vyšší.

- E. 1554, 3. VII.
- F. Napraven. Anna neprokázala výši dluhu, která byla uvedena v kšaftu, a proto jí Dobšová má zaplatit pouze tu částku, k níž se sama přiznala.
- G. 1555, 13. II.

32.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 67v–68r; AS, inv. č. 105, pag. 94–95.
- B. Jakub Mlynář
- C. Jan Veis a jeho manželka

³⁸¹ Apelace adresována přímo hofmistru.

- D. *„Co se čtyřicíti pěti kop grošův českých od Apoleny, manželky Jakuba, půjčených dotýče“*

Apolena půjčila bez vědomí svého manžela Jakuba Janu Veisovi a jeho manželce Johaně 45 kop grošů, to potvrzuje cedule řezaná. Apolena zemřela a Veisovi neprokázali, že by měla Apolena ve svatební smlouvě vymíněný nějaký majetek pouze pro sebe, a proto musí Jakobovi do dvou týdnů zaplatit dluh.

- E. 1554, 2. V.
F. Potvrzen.
G. 1555, 18. II.

33.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 70; AS, inv. č. 105, pag. 95.

B. Jakub Mlynář

C. Jan Arab a jeho manželka Magdalena

- D. *„Co se desíti kop grošův českých od Apoleny, manželky Jakuba Mlynáře, půjčených dotýče“*

Apolena půjčila bez vědomí svého manžela Jakuba Arabovi a jeho manželce 10 kop grošů, to potvrzuje cedule řezaná. Apolena zemřela a Arabovi neprokázali, že by měla Apolena ve svatební smlouvě vymíněný nějaký majetek pouze pro sebe, a proto musí Jakobovi do dvou týdnů zaplatit dluh.

- E. 1554, 2. V.
F. Potvrzen.
G. 1555, 18. II.

34.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 70v–71r; AS, inv. č. 105, pag. 102.

B. 1. Jan z Popovic, bývalý písař mince

Adam Žďárský, urburní písař

C. 2. Dorota Nebozízková (Opozdílová)

Mariana z Hradiště, její dcera

- D. *„Co se propuštění apelaci dotýče“*

Adam Žďárský se dostavil k soudu bez Jana z Popovic, a proto se vydání apelace odkládá o dva týdny. Pokud se oba nedostaví, apelace bude vydána protistraně.

- E. 1554.

F. Potvrzen.

G. 1555, 22. IV.

35.

A. AS, inv. č. 99, fol. 76v–78v; AS, inv. č. 105, pag. 112–113; AS, inv. č. 106, pag. 7–8.

B.–C. 1. Šimon z Nadějova, (místo)písař Markrabství moravského

2. Apolena z Práchňan

3. Jan, syn zesnulého Vavřince Růže ze Sionu

4. Dorota starší a Dorota mladší z Práchňan

5. Děti Martina Hrnečka Žofka, Salomena, Johanka, Ondřej

6. Václav z Písku

7. Jan Chyzdera, královský rychtář

D. „*Co se statku pozůstalého po někdy Anně Krbcové dotýče*“

Již dříve proběhl spor o kšaft mistra Matouše mezi Annou Krbcovou a zejména Janem z Polné na místě Michala a Šimona, bratry Matouše. Statek byl dědičně prisouzen Matoušově manželce Anně Krbcové a bratři slíbili, že si na statek a svršky nebudou v budoucnu dělat nároky. Vzali si pouze věci, které jim byly odkázány. Bratři kšaftu neodporovali a ten byl stvrzen, proto nyní na statek nemají žádný nárok. Statek nebyl opatřen závětí a ucházelo se o něj několik přípovědníků. Podle práva má statek připadnout nejbližšímu pokrevnímu příbuznému ve městě. Nejbližší příbuznost prokázala Apolena. Anna Krbcová byla dcera Prokopa, což byl syn Kateřiny, která byla sestra Bartoše z Práchňan. Apolena byla dcera Bartoše.

E. 1555, 6. III.

F. Potvrzen.

G. 1555, 28. V.

36.

A. AS, inv. č. 99, fol. 71v–72r; AS, inv. č. 105, pag. 122.

B. Estera Lavičková, manželka Jindřicha Juliana

C. Jan Bárta

D. „*Co se neodpovídání na žalobu dotýče*“

Jan neodpověděl na žalobu a tvrdil, že hlavní pře není dostatečně určena. Jan má dát odpověď a teprve poté mětský soud určí, která pře se bude soudit první.

- E. 1554
- F. Napraven. Bárta je připraven a dal Julianovi svědomí proti Esteře. Pokud hlavní pře nebude vyslyšena, Bárta není povinen Esteře odpovídat na tuto žalobu.
- G. 1555, 18. VI.

37.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 78v–79r; AS, inv. č. 105, pag. 123–124; AS, inv. č. 106, pag. 5.
- B. Anna Němečková
- C. Mandalena Joachimová
- D. *„Co se půl druhého sta kop grošův českých dotýče“*

Podle kšaftu Mikuláše Němečka a dalších svědectví se Joachim před svou smrtí přiznal, že přijal od svého otce Mikuláše Němečka 150 kop grošů českých. Tvrdil ale, že mu je otec daroval. Mandalena neprokázala, že se jednalo o dar a svědci naopak tvrdili, že Mikuláš se chtěl se synem o peníze soudit. Mandalena, majitelka statku po Joachimovi, musí vydat Anně Němečkové a jejím sirotkům peníze.

- E. 1555, 4. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1555, 21. VI.

38.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 76; AS, inv. č. 105, pag. 131; AS, inv. č. 106, pag. 7.
- B. Pavel, syn zemřelého konváře Jiříka Klabala
- C. Děti a poručníci téhož Jiříka Klabala
- D. *„Co se kšaftu dotýče“*

Statek po Jiříkovi Klabalovi byl rozdělen mezi děti. V kšaftu je uvedeno, že když někdo z dětí zemře, jeho díl připadne ostatním sourozencům. Není ale dáno, že se tento artikul vztahuje i na dcery, a proto se majetek vydal zletilým synům (i když ještě nebyli ženatí). Anna dospěla a chtěla část tohoto majetku. Kšaftovník ale může odkázat majetek dle své vůle, a proto je kšaft platný a má být zapsán do městské knihy. Sourozenci se odvolali k apelačnímu soudu.

- E. 1555, 9. I.
- F. Potvrzen.

G. 1555, 28. VI.

39.

A. AS, inv. č. 99, fol. 81r–82r; AS, inv. č. 106, pag. 86–87.

B. Jan Roudnický z Olivetu

C. Kateřina Holická, vdova po Severinu Kaňkovském z Kamsuštejna

D. *„Co se dluhu padesáti kop grošův českých dotýče“*

Roudnický zažaloval Holickou z dluhu 50 kop grošů českých, který s manželem učinila před šesti lety. Kateřina se odvolávala na zemské zřízení, kde je stanoveno, že kdo neupomene dlužníka do tří let a osmnácti týdnů od roku plnění, dluh tím promlčí. Z toho důvodu soud rozhodl, že Kateřina dluh nemusí zaplatit.

E. 1555, 17. VII.

F. Napraven. Apelační soud v podkladech ke při nalezl list, v němž Kaňkovský r. 1553 požádal o prodloužení lhůty na splácení, a proto Kateřina musí Janovi dluh zaplatit.

G. 1555, 15. XI.

40.

A. AS, inv. č. 99, fol. 85r; AS, inv. č. 106, pag. 100.

B. Jiřík Střeleček

C. Jiřík Růžička

D. *„Co se neodpovídání na žalobu dotýče“*

Střeleček podal jasnou a srozumitelnou žalobu, Růžička na ní musí odpovědět.

E. 1555, 30. I.

F. Potvrzen.

G. 1555, 13. XII.

41.

A. AS, inv. č. 99, fol. 87v–88r; AS, inv. č. 106, pag. 112.

B. Anna Dobšová, i na místě jejích sirotek

C. Jan z Liboslavě³⁸²

D. *„Co se svědomí vydání dotýče“*

Pokrevní příbuzní si navzájem nemohou svědčit. Jan nemusí svědčit proti Kateřině.

³⁸² Radní jistě v roce 1551.

- E. 1555, 14. X.
- F. Napraven. Jan je povinen vydat Anně Dobšové svědomí, protože neexistuje žádná právní příčina, proč by nemohl.
- G. 1556, 4. II.

42.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 82v–83v; AS, inv. č. 106, pag. 115.
- B. Jan z Popovic a po jeho smrti vdova Zuzana a sirotci
- C. Mikuláš Dítě, pekař
- D. „*Co se dluhu dotýče*“

Mikuláš Dítě dlužil Janovi z Popovic 50 kop grošů českých, dluh převedl na svůj statek zápisem do Žluté knihy (H 6). V dalším zápise do Žluté knihy (J 4) se zavázal k zaplacení dvojích purkrechních peněz sirotkům po Janovi v celkové výši 30 kop grošů. Dítě zápisům neodporoval, a proto musí Zuzaně do dvou týdnů zaplatit 80 kop grošů. Pokud tak neučiní, bude Zuzana se sirotky uvedena do jeho statku, ale bez újmy na poplatcích z dědiny a na spravedlnosti manželky Dítěte. Zuzana má na své náklady sklidit obilí a dané dva týdny s ním nehýbat. Pokud jí Dítě zaplatí dluh, nechá mu statek i s obilím s tím, že Dítě jí uhradí náklady na sklizení.

- E. 1555, 10. VII.
- F. Napraven. Jan za přítomnosti svědků sepsal smlouvu o statku, podle které zaplatil za Mikuláše dluhy. Mikuláš proto musí dluh splatit.
- G. 1556, 17. III.

43.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 75; AS, inv. č. 106, pag. 117.
- B. Lidmila Lorencová
- C. Jan Medový
- D. „*Co se dvou set kop grošův českých dotýče*“

Podle kšaftu Marty Zelové byl majetek rozdělen mezi poručníky, Lorencová přijala svůj podíl a svého manžela Medového z ničeho nevinila. Ostatní poručníci zemřeli a Lorencové mezitím prošla lhůta na souzení, proto jí Medový není penězi povinen.

- E. 1554, 2. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1556, 20. III.

44.

A. AS, inv. č. 99, fol. 91v–92r; AS, inv. č. 107, pag. 9.

B. Jan Montan Bykánecký

C. Barták, syn Tomáše Erzkafeře³⁸³

D. „*Co se do almarky vloupání a peněz pobrání dotýče*“

Montan měl dohlížet na svého nezletilého pacholka Bartáka. Podle práva nemůže být nezletilému vyměřen trest za krádež. Barták je od žaloby osvobozen.

E. 1555

F. Potvrzen.

G. 1556, 22. V.

45.

A. AS, inv. č. 99, fol. 91; AS, inv. č. 107, pag. 9.

B. Nykodem Sekera

C. Dorota, jeho kuchařka

D. „*Co se nářku a odporu obtěžkání dotýče*“

Svědkové vypověděli, že Sekera dal Dorotě 10 kop grošů, aby od něho odešla a rozmluvil knězi Jakubovi křest dítěte. Dorota požadovala přísahu jako konec sporu, což bylo v souladu s právem, a proto městský soud Sekerovi nařídil složit do 14 dnů přísahu, že Dorotu neobtěžkal a nic v dané záležitosti neví. Soudci Sekeru zároveň napomenuli, aby si svou odpověď dobře rozmyslel, protože svědkové mluvili proti němu a jeho duše je cennější než jeho majetek.

E. 1555

F. Potvrzen.

G. 1556, 22. V.

46.

A. AS, inv. č. 99, fol. 89v–90r; AS, inv. č. 107, pag. 10.

B. Petr Máša z Hornosína a jeho sestra Regina

C. Magdalena, bývalá manželka syna Matěje Máši Macha, i na místě jejího sirotka Anny

D. „*Co se kšaftu dotýče*“

³⁸³ Nákupčí rudy.

V městské knize je zapsána svatební smlouva, v níž nebožtík Matěj Máša odevzdal půl Mejšnarova domu³⁸⁴ svému synovi Machovi a jeho potomkům. Artikul kšaftu ohledně půlky domu se ruší, protože byl v rozporu s touto smlouvou. Zbytek kšaftu je potvrzen a půl domu připadne Magdaleně a sirotku Anně.

E. 1555, 25. XI.

F. Potvrzen.

G. 1556, 5. VI.

47.

A. AS, inv. č. 99, fol. 93v–94v; AS, inv. č. 107, pag. 16.

B 1. Řehoř Strádal

C. 2. Jiřík Střelecký

Jan Seneka

D. „*Co se obvinění z 28 kop a 24 g. českých dluhu za víno pozůstalého dotýče*“

Řehoř Strádal uzavřel 21. května 1551 smlouvu s Jiříkem Střeleckem a Janem Senekou. V ceduli řezané ze dne 23. září 1553 Strádal povolil dlužníkům delší lhůtu splácení. Pokud mu ale nezplatí do sv. Martina, půjdou do vězení, kde setrvají, dokud nebude dluh splacen. Sám Strádal ale smlouvu porušil, když po určeném datu dne 8. prosince přijal díl od Jiříka Kožišníka ve výši 21,5 kop grošů. Seneka žádal o další prodloužení lhůty, což Strádal povolil. Kožišník není povinen platit díl za zemřelého Seneku. Strádal se může soudit o peníze s vlastníkem Senekova statku.

E. 1555, 21. X.

F. Napraven. Střelecký a Seneka mají dluh u Strádala. Seneka zemřel, a proto dluh musí zaplatit Střelecký.

G. 1556, 9. VI.

48.

A. AS, inv. č. 99, fol. 90v–91r; AS, inv. č. 107, pag. 17.

B. Kristýna Sobolka

C. Kateřina Holická

D. „*Co se domu Holicovského držení a sp[ra]vování dotýče*“

³⁸⁴ Na Vinné (Husově) ulici.

Rozsudek ze dne 31. května 1542 mezi Matějem z Ostrova, Jakubem Sobolem a jeho manželkou Kateřinou přisoudil Matějovi Holicovský dům. Pokud mu ale Sobol zaplatí 150 kop grošů českých, Matěj mu musí dům bez odporu postoupit. Sobolovi danému rozsudku neodporovali. Matěj postoupil veškerou svou spravedlnost na domě Severinu Kaňkovskému, a proto dům připadne jeho manželce Kateřině Holické. Pokud však Kristýna Kateřině zaplatí danou sumu, dům jí bude postoupen.

- E. 1555, 9. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1556, 12. VI.

49.

A. AS, inv. č. 99, fol. 94v–95r; AS, inv. č. 107, pag. 29.

B. Jindřich Juliánový

C. Estera Lavičková, jeho manželka

D. „*Co se vystoupení z luže manželské[ho] dotýče*“

Svědkové obou stran si odporují, a proto jejich svědectví nebudou použita. Estera musí do 14 dnů stvrdit přísahou, že se nedopustila cizoložství s písařem mince Janem.

- E. 1555, 11. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1556, 24. VII.

50.

A. AS, inv. č. 99, fol. 98r–99r; AS, inv. č. 107, pag. 40.

B. Johana Veisová

C. Jan Veis z Dalkovic

D. „*Co se kšaftu Marty Klobásky dotýče*“

Marta postoupila své dceři Johaně půl statku, druhou půli si nechala. Vdova může dle svého uvážení kšaftovat se svým dílem majetku, a proto je kšaft Marty platný a má být zapsán do městské knihy. Ve svatební smlouvě má Johana 100 kop grošů českých vymíněných pro sebe. V kšaftu ale není uvedeno, co konkrétně představuje půl statku. Městský soud napravil artikul kšaftu a nařídil do dvou týdnů sepsat veškerý majetek po Martě a rozdělit ho na dva rovné díly, aby Johana a Jan věděli, co jim náleží.

- E. 1556, 11. V.
- F. Potvrzen.

G. 1556, 14. VIII.

51.

A. AS, inv. č. 99, fol. 96v–97r; AS, inv. č. 107, pag. 50–51.

B. 1. Říha, bratr Martina Famfrlíka

C. 2. Ondřej Cvoček na místě sirotka po Jakobovi Šlechtovi

3. Dorota Kotrbka³⁸⁵

D. „*Co se kšaftu dotýče*“

Při kšaftování musí být svědkové. Kšaft Martina Famfrlíka neplatí, protože nejsou žádní svědci a radě jej navíc místo Famfrlíka přednesla Mandalena Cvočková.

E. 1556, 4. III.

F. Potvrzen.

G. 1556, 28. VIII.

52.

A. AS, inv. č. 99, fol. 97v–98r; AS, inv. č. 107, pag. 58.

B. Lidmila z Litomyšle i na místě jejího syna Zikmunda

C. Dorota ze Psince

D. „*Co se v statek umazání dotýče*“

Nebožka Markéta byla manželkou nebožtíka písaře Jana a matkou Jana, který měl s Lidmilou syna Zikmunda. Markéta nezanechala závěť a její sestra Dorota neprokázala, že by Markéta majetek chtěla odkázat jí. Veškerý majetek po Markétě případně podle práva Zikmundovi a Dorota musí do dvou týdnů vrátit vše, co si z něj přivlastnila.

E. 1556, 27. IV.

F. Potvrzen.

G. 1556, 11. IX.

53.³⁸⁶

A. AS, inv. č. 99, fol. 99v–100v.

B. Václav z Bílového na místě sirotků po perkmistru Juzovi

C. Tomáš Holý z Kaňku

³⁸⁵ V knize čistopisů třetí strana sporu není zaznamenána.

³⁸⁶ Apelace „ze Sedlce od opata kláštera Matky Boží“.

D. „*Co se peněz gruntovních za zahradu zadržalých dotýče*“
Spor o 15 kop grošů českých za nedoplatení zahrady. Juza prodal zahradu na pozemcích sedleckého kláštera Koníčkov, ten ji postoupil svému pastorku Tomášovi nedoplatenou. Tomáš zahradu dle libosti využíval. Zbořil na ní zdi a celou ji zplundroval. Poté ji bez vědomí sirotků prodal za hotové peníze Harlánkovi, stále nedoplatenou Juzovým. Holý musí sirotkům do dvou týdnů sumu vyplatit.

E. 1556, 24. VI.

F. Potvrzen.

G. 1556, 9. XI.

54.

A. AS, inv. č. 99, fol. 103r–104r; AS, inv. č. 107, pag. 92–93.

B. 1. Bartoš Mydlář

Jan Žoldán

C. 2. Kašpar Mydlář

D. „*Co se práva outrpného puštění a vyznání Havla Šarovce dotýče*“³⁸⁷

Havel se při právu útrpném přiznal ke krádeži a obvinil Kašpara z navedení ke krádeži 2,5 tolaru a páteře,³⁸⁸ který prodal v Praze své švagrové za 5 tolarů. O peníze se pak dělili u Bartoše na dílně. Kašpar navíc neprokázal, že by sám vysloužil 5 kop grošů, které přinesl k sádce v „Norberku“. Havel stále obviňoval Kašpara, a to i na šibenici před velkým množstvím lidí. Soud rozhodl, že na Kašpara bude použito útrpné právo.

E. 1556, 23. X.

F. Napraven. Kašpar se u svého bývalého mistra choval dobře, nezpůsobil mu žádné škody a nic od něho neukradl. Vyznání Havla Šarovce proto nemá být Kašparovi ke škodě. Kašpar není povinen odpovídat na žalobu.

G. 1556, 9. XI.

55.

A. AS, inv. č. 99, fol. 107v; AS, inv. č. 107, pag. 93.

B. Šimon Pampa

³⁸⁷ Havel Šárovec se dopustil krádeže v Kutné Hoře a Praze v hodnotě 2,5 tolaru, 1 kopa a 24 českých grošů. Jeho spolupachateli byli zřejmě Kašpar, Kulhánek a Vopička. Havel byl 24. 7. 1556 oběšen a před smrtí prohlásil: „*a když přijdeš Kašpaře jako já v tato místa, budeš jináč praviti nebo ty příčina mý těžkosti...a to vše mluvil Kašparovi vůči, na žebříce jsa*“. Více v: M. BISINGEROVÁ – Z. BISINGER, *Kutnohorský manuál*, s. 41.

³⁸⁸ Tj. růženec.

- C. Mistr Václav, radní písař
- D. „*Co se apelaci puštění dotýče*“
Každý, kdo se chce odvolat k apelačnímu soudu, musí tuto skutečnost oznámit soudu do dvou týdnů od vydání rozsudku. Pampa lhůtu promeškal a na dotaz konšelů, zda se chce odvolat, odpověděl mlčením. Pampa se již nemůže odvolat.
- E. 1556
- F. Napraven. Žďárský na místě Pampy včasné oznámil, že chce využít odvolání. Šepmistr Jakub Labuška mu poté povolil odklad apelace do středy. Pampa proto podle práva může využít apelaci proti odporu mistra Václava.
- G. 1556, 9. XI.

56.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 113r–114v; AS, inv. č. 108, pag. 2.
- B. Herinkářky z undrláku
- C. Jan Žlutický a jeho manželka Salomena
- D. „*Co se herinkův v domě prodávání dotýče*“
Herinkářky se odvolávají na rozsudek ze dne 1. února 1525, který byl učiněn mezi nimi a Vavřincem Růže ze Sionu na místě jeho manželky Anny. Anně bylo zakázáno prodávat ryby v domě, který nyní vlastní Žlutický, a měla začít prodávat s ostatními herinkářkami v undrláku, aby nebyly poškozovány obecní důchody. Městský soud potvrdil, že se v daném domě nesmí prodávat ryby.
- E. 1556, 8. XII.
- F. Napraven. Herinkářky nemají žádnou výsadu na prodávání ryb. Není tedy důvod, proč by Žlutický se svou manželkou nemohli ve svém domě blízko undrláku také prodávat ryby. Herinkářky Žlutickým nemohou v prodeji bránit.
- G. 1557, 26. II.

57.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 152r–153v; AS, inv. č. 107, pag. 127–128.
- B. Hanuš Halar
- C. Kašpar Winter
- D. „*Co se dluhu základem odbytí dotýče*“
Zápis ve zdejších registrech ze dne 12. února 1555 udává, že Halar byl propuštěn z vězení (kde byl kvůli dluhu u Wintera ve výši 524 kop a 31 grošů českých) pod

podmínkou, že se do dvou týdnů s Winterem smluví a přinese jistotu. Pokud tak neučiní, půjde znovu do vězení. Šepmistři Halara nejednou žádali, aby se s Winterem přátelsky domluvil. V daném zápise však není žádná zmínka o základu a navíc není prokázáno, že by Hanuš po první žalobě na něho základ složil Winterovi v dané lhůtě. Halar již nemůže Wintera odbýt základem a musí se řídit zápisem v registrech.

- E. 1556, 7. XII.
- F. Potvrzen s doložením. Halar musí zaplatit dluh svému věřiteli Winterovi ze svého majetku. Pokud se tím nezaplatí celá suma, za nezaplacenou částku půjde do vězení.
- G. 1557, 11. III.

58.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 116r–117r; AS, inv. č. 108, pag. 5–6.
- B.–C.
 1. Poručníci Jana Masníka: Václav Vozka, Samuel z Vodolína,³⁸⁹ na místě Natanyela Hložka z Byslavic
 2. Jan Zlatník z Liboslavě³⁹⁰
 3. Ondřej Křivoláček
- D. „*Co se svědomí dání a hojemství na žalobu z osmdesáti kop grošův českých rukojemstvím povinných dotýče*“
Poručníci promeškali právní lhůtu, proto jim Jan z Liboslavě není povinen vydat svědectví. Křivoláčkovi je uznána žádost o hojemství, dávají se mu dva týdny k přípravě odpovědi na žalobu. Poručníkům bylo také povoleno žádané hojemství dvou týdnů, poté se odvolali k apelačnímu soudu.
- E. 1557, 3. III.
- F. Částečně napraven. Ondřej neodpověděl na žalobu poručníků zemřelého Jana Masníka. Ondřej je povinen jim vydat svědomí. Druhá artikule týkající se hojemství zůstává nezměněna.
- G. 1557, 29. IV.

59.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 104v–105v, 106v–107r; AS, inv. č. 107, pag. 144–145.
- B. 1. Jan Chyzdera na místě manželky Anny a její sestry Kateřiny z Vilémovce
- C. 2. Burian z Chořov na místě manželky Doroty z Práchňan

³⁸⁹ Zde mylně uváděn jako Odolínský.

³⁹⁰ Řezač kolků.

3. Johana ze Všehrd

D. „*Co se domu Knejslíkovského*³⁹¹ *dotýče*“

V městské knize je zaznamenán kšaft Jana z Práchnan. Jan odkázal svým dcerám díly v hotových penězích ve výši 50 kop grošů českých a věno 30 kop. V případě smrti jedné z nich případnou peníze té druhé. Tímto Jan oddělil dcery od možnosti dědit zbylý majetek včetně domu. Ten odkázal svým synům Zikmundovi a Matyášovi s tím, že kdyby jeden z nich zemřel bez potomků, majetek připadne druhému. Po smrti Jana dostali všichni podle kšaftu svůj podíl. Zikmund svou část odkázal své manželce Ludmile a bratru Matyášovi, jak potvrzuje jeho kšaft v městské knize. Matyášova část je opatřena ve svatební smlouvě. Kdyby Matyáš s Johanou neměli děti, majetek připadne jejímu novému manželu kromě 50 kop grošů, které může Matyáš poručit, komu chce. V případě, že zemře bez kšaftu, mají připadnout Johaně. Soud rozhodl ve prospěch Johany, která získá dům. Musí na něm ale splatit všechny případné dluhy.

E. 1556, 12. X.

F. Potvrzen.

G. 1557, 13. V.

60.

A. AS, inv. č. 99, fol. 108v–109r; AS, inv. č. 107, pag. 145–146.

B. Ambrož Váčkař

C. Cechmistři řemesla váčkařského

D. „*Co se cechu zapovědění jemu Ambrožovi dotýče*“

Ambrož neprokázal, že by mu cechmistři bránili ve výkonu řemesla.

E. 1556, 17. VIII.

F. Napraven. Cechmistři jsou povinni přijmout Ambrože do cechu. Nenašel se důvod, proč by neměl být přijat.

G. 1557, 14. V.

61.³⁹²

A. AS, inv. č. 99, fol. 108; AS, inv. č. 107, pag. 146.

B. Apolena z Práchnan

³⁹¹ Původně byl dům nazýván Minsterberský. V r. 1558 jej zakoupil administrátor solnohradského arcibiskupství Arnošt Bavorský, který mu nechal vystavět věž. Od té doby byl nazýván domem Knížecím. Více v: P. M. VESELSKÝ, *Hora*, s. 168. O významu domu svědčí i skutečnost, že jej Willenberg zachytil ve své vedutě.

³⁹² Apelace adresována „*k ouřadu hornímu*“.

C. Matěj Táta, šafář mince³⁹³

D. „*Co se dluhu vosmnácte kop třidcítí šesti grošův českých dotýče*“

Rozsudek od hofmistra, urburéře a celého horního úřadu. Matěj předložil ceduli, v níž je dáno, že od Anny Krbcové přijal peníze na písařství. Podle svědků jí částku zaplatil zpět, ale neprokázal, že by ji splatil celou. Matěj proto musí zaplatit Apoleně z Práchnan, majitelce statku po Krbcové, daných 18 kop a 26 grošů do dvou týdnů.

E. 1556, 3. XI.

F. Potvrzen.

G. 1557, 14. V.

62.

A. AS, inv. č. 99, fol. 110r–111v; AS, inv. č. 107, pag. 149–150.

B. Mistr Václav na místě jeho manželky Alžběty

C. Šimon Pampa a jeho manželka Markéta

D. „*Co se kšaftu někdy Václava Pampy dotýče*“

Markéta dala svému manželovi bakaláři Václavu Hradeckému (Pampovi) celý svůj statek k užívání. Ten jej v kšaftu odkázal své ženě a dětem, čemuž Markéta ani Šimon neodporovali. Alžběta v dané době nebyla zletilá a podle práva se spravedlnost sirotek nepřomlčuje. Konšelé proto kšaft potvrzují a povolují zápis do městské knihy.

E. 1556, 27. VII.

F. Napraven. Markéta dala svému bývalému manželovi Václavu Pampovi celý svůj statek k užívání. Protože statek vlastní Markéta, Václav s ním nekšaftoval podle práva.

G. 1557, 20. V.

63.

A. AS, inv. č. 99, fol. 109r–110r; AS, inv. č. 107, pag. 150.

B. Bartoloměj Vokáček

C. Konvář Rafael³⁹⁴ na místě jeho manželky Markéty

D. „*Co se poručenství sirotek po nebožtíkovi Janovi Vokáčkovi pozůstalých dotýče*“

³⁹³ Šafář mince měl na starost ekonomické záležitosti mincovny.

³⁹⁴ Rafael Klabal, syn Jiříka Klabala, pojal za svou druhou manželku vdovu po Janovi Vokáčkovi. Ve svém kšaftu z roku 1562 odkazuje statek jí a svému synovi rovným dílem. K roku 1599 je uváděn jako cechmistr nad konváři, v roce 1561 seděl mezi konšely pregéřskými. Více v: Emanuel LEMINGER, *Umělecké řemeslo v Kutné Hoře*, Kutná Hora 2015, s. 35.

Nelze prokázat, že by Pavel Kloboučník a Matouš Žižka byli poručníky Jana Vokáčka. Proto je dané poručenství zrušeno. Vokáček nemá o stavu majetku přehled a Markéta proto musí do dvou týdnů složit hotové peníze a cenosti. Mezitím konšelé rozhodnou, kdo se stane poručníkem.

- E. 1556, 3. XI.
- F. Napraven. Majetek po Janovi není řádně sepsán. Markéta má dát celý statek vykázat a městská rada jej má popsat. Poté bude vynesena rozsudek ohledně vlastnictví statku.
- G. 1557, 20. V.

64.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 117v–118v; AS, inv. č. 108, pag. 26.
- B. Kašpar Winter, měšťan z Nového Města pražského
- C. Hanuš Halar, měšťan z Kutné Hory
- D. „*Co se odbytí dluhu základem dotýče*“

Městský soud se řídil předchozím rozsudkem apelačního soudu. Winter neprokázal, že by Halar vlastnil další majetek kromě toho, který sepsal a složil při právě, a že by tím chtěl Wintera odbýt. Winter musí přijmout to, co Halar složil a ten musí do dvou týdnů odpřísáhnout, že skutečně nevlastní další majetek. Pokud Halar Winterovi nezaplatí zbytek sumy, půjde do vězení.

- E. 1557, 19. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1557, 19. VIII.

65.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 121; AS, inv. č. 108, pag. 29.
- B. Jakub z Kaňku, rukojmí za Jana Prstka
- C. Lukáš Labuška, městský rychtář
- D. „*Co se téhož Jana Prstka z vězení po přípovědi vzaté upuštění dotýče*“

Rychtář Labuška měl zajistit, aby Prstek setrval ve vězení a poskytl odpověď na žalobu. Prstek prohlásil, že nic není dlužen. Rychtář poté přijal od Jakuba přípověď, aby Prstek nebyl puštěn z vězení. Osmisoudci nařídili rychtářovi, aby Prstku do dvou týdnů vzal zpět do vězení. Rychtář Labuška se odvolal k městskému soudu, který rozsudek osmisoudců potvrdil.

- E. 1557, 10. II.

F. Potvrzen.

G. 1557, 23. VIII.

66.

A. AS, inv. č. 99, fol. 123v–124v; AS, inv. č. 108, pag. 43.

B. Matěj Koželuh

C. Jan Dub

D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“

Dub neprokázal náрек. Měl by být potrestán, ale kvůli jeho zdravotnímu stavu ho soudci pouze napomenuli. Koželuhovi spor nemá být k újmě na cti.

E. 1557

F. Potvrzen.

G. 1557, 8. X.

67.

A. AS, inv. č. 99, fol. 127r–128v; AS, inv. č. 108, pag. 58.

B. Bartoloměj Vokáček, strýc sirotků po Janovi Vokáčkovi

C. Markéta, manželka Rafaela Konváře a matka sirotků

D. „*Co se dílův sirotších a poručenství dotýče*“

Městský soud se řídil předchozím rozsudkem apelačního soudu, který určil, že po vyhotovení popisu statku má být bez odkladů určen poručník. Tím se stal strýc sirotků Bartoloměj Vokáček a Jakub Labuška. Zároveň konšelé nařídili, aby Bartoloměj vychovával dva syny a Markéta dvě dcery.

E. 1557, 28. VI.

F. Potvrzen s doložením. Poručníci sirotčího statku Bartoloměj Vokáček a Jakub Labuška mají ročně vydávat Markétě peníze (částku určí šepmistři) na výchovu dvou jejích dcer. Až dcery dospějí, poručníci jsou povinni učinit popis statku.

G. 1557, 9. XI.

68.

A. AS, inv. č. 99, fol. 128v–129v; AS, inv. č. 108, pag. 59.

B. Jan Veis z Dalkovic

C. Johana Veisová, jeho manželka

D. „*Co se vysvětlení vejpovědi dotýče*“

Manželé se mají společně ujmout dílu statku po Martě Klobásce. Jan nemá majetek mrhat a utrácet.

- E. 1557, 12. VII.
- F. Potvrzen. Johana se má ujmout dílu statku po Klobásce, manžel jí v tom nemá bránit.
- G. 1557, 12. XI.

69.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 129v–131v; AS, inv. č. 108, pag. 65–66.
- B. Mlynář Jan Novomlejnský³⁹⁵ na místě jeho schovankyně Kateřiny
- C. Václav, tovaryš mlynářský
- D. „*Co se některých řečí o jmenované Kateřině od téhož Jana mlynáře obtěžkání a plodu vyhnání mluvených dotýče*“

Kateřina se svěřila Václavovi Smetánkovi, že byla ve třetím měsíci těhotenství. Mlynářka jí vařila lektvary na vyhnání plodu a mlynář jí nutil s kordem v ruce, aby je pila. Jakub Holík se to dozvěděl od Václava a Jana Sušila, a když se na to zeptal Kateřiny mimo mlýn, potvrdila mu to s tím, že kord ještě stále leží v komoře na truhle. Václav podal oznámení konšelům, kterým se Kateřina přiznala. Ohledně kordu ale prohlásila, že se jednalo o žert. Kateřina je prohlášena za vinnou a umístěna do vězení.

- E. 1557, 23. VI.
- F. Napraven. Tovaryš rozhlašoval, že mlynář obtěžkal Kateřinu. Ta před lidmi mluvila tak, že tomu vše nasvědčovalo. Proto je tovaryš zproštěn žaloby. Co se týče těhotenství, není možné ho prokázat a určit, jak byl plod vyhnán. Kateřina tedy nepřistoupí k právu útrpnému. Z vězení má být propuštěna na rukojmí, kdyby se v této při objevily nové důkazy a spor byl obnoven.
- G. 1557, 29. XI.

70.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 131v–133r; AS, inv. č. 108, pag. 68.
- B. Jan, syn nebožtíka Martina Šáši
- C. Poručníci Jan z Liboslavě a Řehoř Vodička, vdovec po Zuzaně Vodičkové

³⁹⁵ Nové mlýny, někdy označovány také jako Komoráčovský mlýn, stojí ve vyvýšené poloze naproti Macháckovu nábřeží dodnes. Od poloviny 16. století se místo označení Nový mlýn začíná objevovat plurál Nové mlýny, což zřejmě souvisí s rozšířením mlýna. Ten byl na vysoké úrovni, měl sedm kol, které byly umístěny tak, aby voda přetékala z jednoho na druhé. Bylo tak dokonale využito síly vody. Více v: Emanuel LEMINGER, *Mlýny v Kutné Hoře*, in: Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české V., 1930, s. 1–9.

- D. *„Co se odporu kšaftu Zuzany Vodičkové učiněného dotýče“*
Jan prokázal, že jeho bába Markýta Šášová odkázala jemu a jeho sestře Kateřině 50 kop grošů českých v hotových penězích, klenoty a svršky (ložní prádlo, cínové nádoby a další). Zuzana po dílech majetek přijala a poté ho kšaftovala. Zuzana ale kšaftovala o sirotčím statku, ne o svém. Její závěť proto neplatí.
- E. 1557, 12. VII.
- F. Potvrzen s doložením. Zuzana se svou částí statku kšaftovala podle práva.
- G. 1557, 7. XII.

71.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 124v–125r; AS, inv. č. 108, pag. 46–47.
- B. Kostelníci Kostela Matky Boží na Náměti
- C. David Postřihač
- D. *„Co se desíti kop grošův českých od Anny Muchové k témuž kostelu odkázaných dotýče“*
Anna Muchová ve své závěti odkázala 10 kop grošů českých kostelu na Náměti a pověřila Postřihače, aby je vydal. Ten je proto musí vydat, a pokud tak neučiní, na jeho dům bude puštěn úvod.
- E. 1557, 12. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1557, 10. XII.

72.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 133r–134v; AS, inv. č. 108, pag. 70.
- B. Jiřík Kožišník
- C. Salomena Seneková
- D. *„Co se obvinění ze dvacíti osmi kop grošův českých na[d]jmenovaném[u] Jiříkovi Kožišníkovi přisouzených dotýče“*
Jiřík předložil řezanou ceduli a svědectví, že zesnulý Jan Seneka spolu s ním koupil od Řehoře Strádala z Polné víno. Společně víno šenkovali, ale neví se, kolik za to získali peněz a kdo si vzal jako částku k sobě, protože Jiřík neudělal žádný počet. Také není prokázáno, že by Jiřík zaplatil dluh Strádalovi ze svých peněz a ne ze společných. Jiřík musí do dvou týdnů složit přísahu, že u sebe nemá více než polovinu vydělaných peněz, zaplatil Strádalovi dluh ze svých vlastních peněz a Seneka zůstal dlužen

Strádalovi svůj díl ve výši 28 kop grošů českých. Až Jiřík vykoná přísahu, stranám bude oznámeno, jak se mezi sebou mají porovnat.

- E. 1557, 5. V.
- F. Napraven. Jiřík je povinen vyhotovit počet. Pokud Salomena nebude chtít počet uznat, Jiřík musí jeho pravost stvrdit přísahou.
- G. 1558, 18. I.

73.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 135r–136r; AS, inv. č. 108, pag. 75.
- B.–C.
 1. Řehoř Pivka z Mělníka
 2. Ondřej Cvoček na místě sirotka po Jakobovi Šlechtovi
 3. Korbelář Bauslav Bauša na místě manželky Anny a vlastní dcery Řehoře
- D. „*Co se statku po někdy Martinovi Famfrlovi pozůstalého dotýče*“
Nepořízený statek připadne podle práva na nejbližšího pokrevního příbuzného, tím je Řehoř Pivka.
- E. 1557, 11. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 28. II.

74.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 154v; AS, inv. č. 108, pag. 83.
- B. Šebestián Perman
- C. Izdrahel, žid z Kolína
- D. „*Co se základu na p[rá]vě složení dotýče*“
Perman svému věřiteli Izdrahelovi zastavil základ. Izdrahel není povinen Permanovi základ vrátit do té doby, než mu Perman splatí dluh.
- E. 1557, 24. XI.
- F. Potvrzen s doložením. Šebestián má před šepmistry složit peníze a Izdrahel základ.
- G. 1558, 17. III.

75.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 136; AS, inv. č. 108, pag. 89.
- B. Wolf Oxenfelder
- C. Erhart Opl, kramář

- D. „*Co se dluhu stopadesáte kop g. českých za věci krámské povinných dotýče*“
Opl stvrdil přísahou, že kromě složeného základu nemá více majetku. Základ ale nestačí na pokrytí dluhu, a proto je Opl odsouzen k vězení, kde setrvá, dokud dluh nesplatí, nebo se o něj s Wolfem nesmluví.
- E. 1557
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 31. III.

76.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 155r; AS, inv. č. 108, pag. 92.
- B. Václav Šatný z Olivetu, radní písař
- C. Burian z Chořov
- D. „*Co se rukojemství dotýče*“
Václav obeslal Buriana z vyvedení z rukojemství. Podpora se nevztahuje na sirotčí statek, ale na statek Buriana a nebožky Doroty. Není určeno, co je Doroty a co je sirotčí část. Rukojemství je platné, dokud nebude určeno, čím je statek.
- E. 1558, 21. II.
- F. Napraven. Burian neuvedl žádné právní příčiny, proč by za něj měl Václav dále zůstat v rukojemství. Burian musí do 14 dnů od přečtení ortele Václava z rukojemství vyvést.
- G. 1558, 28. IV.

77.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 156v–157r.
- B. Václav Šatný z Olivetu, radní písař
- C. Burian z Chořov
- D. „*Co se pokazování a svědkův čtení dotýče*“
Burian upustil od poručenství, ale určil podmínku, která mezi stranami vytvořila další odpor. Strany mají vše vypovědět a soud poté určí, jak se spolu porovnají.
- E. 1558, 2. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 2. V.

78.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 138r–139r; AS, inv. č. 108, pag. 94.
- B. Adam Žďárský na místě Kateřiny Človíčkové
- C. Marta Vopselková
- D. „*Co se promlčení apelaci dotýče*“
Žďárský neohlásil odvolání do 14 dnů, ale až patnáctý den. Odvolání nemůže užít.
- E. 1557, 26. XII.
- F. Napraven. Žďárský včas neohlásil, že se chce odvolat k apelačnímu soudu. Šepmistři a rada jsou povinni mu apelaci propustit.
- G. 1558, 2. V.

79.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 137r–138r; AS, inv. č. 108, pag. 93.
- B. Samuel z Vodolína³⁹⁶ na místě Doroty Vopozdilky
- C. Kateřina Bukařka
- D. „*Co se dluhu 7 kop g. českých od někdy ma[n]žela jejího pozůstalého dotýče*“
V roce 1549 byl před osmisoudci řešen dluh Ambrože Bukaře Václavu Vopozdilovi. Vopozdil potřeboval peníze a nemohl od nikoho ze svých dalších dlužníků nic vymoci, a proto se rozhodl vymáhat dluh Bukařových. Neprokázal ale výjimku možnosti vymáhat dluh právě na Bukařových, pokud nezíská peníze od jiných dlužníků. Kateřina mu není povinná žalobou.
- E. 1557, 8. VII.
- F. Napraven. Kateřina neprokázala, že její manžel dluh 7 kop grošů českých zaplatil. Proto musí zaplatit ona.
- G. 1558, 2. V.

80.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 139; AS, inv. č. 108, pag. 96.
- B. Cechmistři a starší řemesla řeznického
- C. Dorota, manželka Pavla Plata
- D. „*Co se domův v dluhu pošacova[ný]ch a p[ro]daje dotýče*“

³⁹⁶ Zde uváděno: z Odolína.

Dorota podala slušnou žádost, a proto je povolen odklad do příštího pátku. Teprve v tuto dobu si budou moci řezníci vzít z domu, co jim náleží. Ze zbytku budou vyplaceni věřitelé a dům poté bude nabídnut k prodeji.

- E. 1557, 8. XI.
- F. Potvrzen s doložením. Domy, které ještě stojí za peníze, se mají pošacovat a prodat.
- G. 1558, 6. V.

81.³⁹⁷

- A. AS, inv. č. 99, fol. 149v–150r; AS, inv. č. 108, pag. 118.
- B. Slovník Kryštof Šton z Hernštorfu
- C. Kateřina Holická
- D. „*Co se odporu o svědka dotýče*“
Neprokázala se příbuznost s Bořkem, ten proto může svědčit.
- E. 1557, 26. X.
- F. Napraven. Bořek Dohalský s Kryštofem již jednou stáli u soudu proti Kateřině. Proto Kryštof nemůže Bořka použít za svědka.
- G. 1558, 10. V.

82.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 147v–148r; AS, inv. č. 108, pag. 110.
- B. Jiří Sudesa z Nového Města pražského
- C. Poručníci Václava Vinaře z Kolmarku
- D. „*Co se z jedenácti kop grošův českých škod outratních a nákladních obvinění dotýče*“
Poručníci u soudu hájili sirotky. Jiříkovi patří díl sirotčího statku, a proto mu poručníci nemusí hradit škody.
- E. 1557, 4. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 12. V.

83.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 148r–149r; AS, inv. č. 108, pag. 111.
- B. Věřitelé domu Buzenovského

³⁹⁷ Apelace „*od ouřadu horního na Horách Kutnách*“.

- C. Václav Kopřiva
- D. „*Co se obvinění z činže domu Buzenovského dotýče*“
Kopřiva se zavázal, že do dvou týdnů splatí svým majetkem dluh svým věřitelům.
- E. 1557, 26. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 17. V.

84.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 157v.
- B. Burian z Chořov
- C. Václav Šatný z Olivetu
- D. „*Co se odpečetění pokoje a komory dotýče*“
Podle práva nemá být zapečetěn pouze pokoj na spaní, ale všechny místnosti. Tak to zůstane i nadále.
- E. 1558, 27. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 25. V.

85.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 157v–158r.
- B. Anna Špalková z Prahy
- C. Markéta, manželka Šimona Pampy
- D. „*Co se peněz purkrechtních na pivovaru Šašatovským³⁹⁸ zadržalých dotýče*“
Václav Pampa koupil purkrechtní peníze 25 kop grošů českých na Šašatovském pivovaru od Jiříka Šašaty a jeho manželky Mandaleny za 15 kop grošů. Václav zaplatil pouze 5 kop a po jeho smrti jeho manželka Markéta částku nedoplatila. Markéta musí zaplatit zbylých 10 kop do dvou týdnů.
- E. 1558, 18. IV.
- F. Napraven. Špalková nedokázala, že Markéta drží statek po svém bývalém manželovi Václavu Pampovi a purkrechtní peníze [...] ³⁹⁹
- G. [...]

³⁹⁸ Pivovar na Kolmarku.

³⁹⁹ Zápis na další straně nepokračuje.

86.

A. AS, inv. č. 99, fol. 154.

B. Petr Němec, tesař

C. Kateřina Naučová

D. *„Co se půl sedmnáctý kopy grošův českých půjčených a svěřených dotýče“*

Svědkové dosvědčili, že Němec svěřil Naučové 16,5 kop grošů. Naučová tvrdí, že od něho darem přijala 14 kop grošů ve svrčících, to ale neprokázala. Osmisoudci jí nařídili do dvou týdnů vrátit oněch 14 kop grošů Němcovi a stvrdit přísahou, že zbylé dvě a půl kopy grošů nemá. Naučová se během dané doby odvolala k městskému soudu, který rozsudek potvrdil.

E. 1557, 25. X.

F. Potvrzen.

G. 1558, 14. VI.

87.

A. AS, inv. č. 99, fol. 157.

B. Bartoloměj Vokáček

C. Markéta, manželka Rafaela Konváře

D. *„Co se dílu sirotka léta nemajícího a na vychování sirotka menšího vydání dotýče“*

Zletilý sirotek Mandalena povoluje, aby její sirotčí díl zůstal v opatrování její matky. Konšelé to povolili pod zárukou rukojemství. Markéta po předchozím rozsudku apelačního soudu složila peníze, aby jimi ručila díl Mandaleny. Díly dalších třech sirotek předala poručníkům. Co se týče sirotka, který stále potřebuje chůvu, poručníci musí Markétě každý rok vydat 4 kopy grošů českých na jeho vychovávání.

E. 1558

F. Potvrzen.

G. 1558, 12. VII.

88.

A. AS, inv. č. 99, fol. 150r–151r; AS, inv. č. 108, pag. 121.

B. Hanuš Halar

C. Dorota Prenarová, poručnice sirotka Anny a statku po někdy Jindřichovi z Práchnan

D. *„Co se dluhu půl dvacátý kopy grošův českých za krámské věci dotýče“*

Jindřichovi pozůstal dluh jeho otce Mikuláše. Jindřich jej chtěl splatit a šel se s Halarem domluvit. Není prokázáno, že by byl dluh skutečně zaplacen, a proto jej musí zaplatit Dorota Prenarová, poručnice majetku po Jindřichovi.

- E. 1557, 8. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 1. VIII.

89.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 158v–159r.
- B. Petříček Ječmínek Forman
- C. Balcar Nykl z „Norberka“
- D. *„Co se dluhu vosmnácti kop čtyřicíti pěti grošův českých od čtyř koní půjčených dotýče“*

Balcar dluh nepopírá a do dvou týdnů musí stvrdit přísahou, že už jej zaplatil.

- E. 1558
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 12. VIII.

90.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 159
- B. Matěj Machota z Prahy
- C. Poručníci statku Jana Máslníka
- D. *„Co se spravedlnosti odevzdané nepropuštění dotýče“*

Prokázalo se, že manžel Machotovy sestry Kateřiny Jan Svojan prodal grunt v Černinách Vránovi za 59 kop grošů českých a že poručníci Machotovi odevzdali jednu kopu. Svojan nezanechal žádné dědice, a proto byla Machotovi přiznána spravedlnost na gruntu po jeho sestře. Poručníci musí do dvou neděl vydat Machotovi nedoplačené purkrechtní peníze a dále je platit do dosáhnutí kupní ceny gruntu.

- E. 1558, 16. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 19. VIII.

91.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 160r.

- B. Žid Jakub Kadeřavý z Kolína na místě žida Ezara z Prahy
- C. Burian z Chořov
- D. „*Co se dluhu ucteného 22 kop 25 g. českých za věci krámské dotýče*“
 V ceduli řezané je jasně dáno, že dluh se netýká nebožky Doroty, ale Buriana. Ten musí dluh 22 kop a 25 grošů českých zaplatit do dvou týdnů.
- E. 1558, 2. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 26. VIII.
- 92.
- A. AS, inv. č. 99, fol. 162.
- B. Pavel Hradištek a jeho přátelé
- C. Martin Ševčík z Kaňku
- D. „*Co se neodpovídání na žalobu dotýče*“
 Hradištek dostatečně prokázal, že Ševčík je majitelem statku po nebožtíkovi Staňkovi. Z toho důvodu mu Ševčík musí odpovědět na žalobu.
- E. 1558
- F. Potvrzen.
- G. 1558, 27. X.
- 93.
- A. AS, inv. č. 99, fol. 164.
- B. Samuel z Vodolína
- C. Jiřík Mlynář, postřihač
- D. „*Co se odpovídání na žalobu dotýče*“
 Jiřík trval na tom, aby u soudu byla přítomna i Mariana. Šepmistři její přítomnost povolili, protože to není proti právu.
- E. 1558
- F. Napraven. Jiřík musí odpovědět na žalobu Samuela, protože rozsudek s nařízením vydání odpovědi na žalobu padl dříve, než Jiřík obeslal Samuelovu manželku Marianu.
- G. 1558, 15. XI.
- 94.
- A. AS, inv. č. 99, fol. 162v–163r.

- B. David, žid z Kolína
- C. Šebestián Perman
- D. „*Co se 24 kop grošův českých dluhu dotýče*“
Perman neprokázal, že by peníze nedlužil a nejednou mu bylo nařízeno, aby zaplatil šuldpryf. Perman musí Davidovi zaplatit dluh 24 kop grošů českých do dvou týdnů.
- E. 1558, 19. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1559, 26. I.

95.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 163r–164r.
- B. Prokop Pikhart ze Starého Města pražského
- C. Apolena Rendličková
- D. „*Co se utrpného práva propuštění za příčinou přijetí a prodávání roušek kradených dotýče*“
Žid z Kolína Josef prohlásil, že od Apoleny kupoval roušky. Ta to při několika soudních stáních popírala, ale poté se přiznala, že roušky prodávala asi před čtyřmi nebo pěti týdny, tedy v době zamordování Reginy Houdkové. Dcera Jana Košťála Voršila při útrpném právu vyznala, že Apolena brala roušky od jejího otce a matky a prodávala je, i když věděla, že jsou ukradené při mordu. Apolena je proto předána k právu útrpnému.
- E. 1558, 3. X.
- F. Napraven. Prokop neuvedl žádnou právní příčinu, proč by na Apolenu mělo být použito utrpné právo. Apolena není Prokopovi ničím povinná.
- G. 1559, 17. II.

96.⁴⁰⁰

- A. AS, inv. č. 99, fol. 164v–165v.
- B. Slovutný Kryštof Šton z Endrštorfu⁴⁰¹
- C. Kateřina Holická
- D. „*Co se obvinění padesáti kop dvaceti pultřetího groše vše českých z Hubáčků ibrlaufu přijatých dotýče*“

⁴⁰⁰ Apelace „z Hory Kutný od ouřadu horního“.

⁴⁰¹ V předchozím sporu je Kryštof uváděn jako „z Hernštorfu“.

Neprokázalo se, že Severin z Kamsuštejna měl pro Kryštofa ibrlauf ve výši 50 kop a 22,5 grošů českých. Svědek Arnošt Vitanovský je jediný, a proto nedostatečný. Výpis nebožtíka písaře mince Jana není uznán, protože se v něm ani nepodepsal. V knihách horního úřadu se nachází zápis, v němž jsou kukusy zapsány Severinovi, tály doposud nebyly odevzdány. Kryštof na dané tále nemá zápis u horního úřadu, a proto mu Kateřina není povinna žalobou.⁴⁰²

- E. 1558
- F. Potvrzen.
- G. 1559, 24. II.

97.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 165v–166r.
- B. Hanuš Halar
- C. Jan Chanický ze Všehrd
- D. „*Co se dluhu půl sedmý kopy grošův českých dotýče*“

Bratři Zikmund a Matyáš z Práchňan dlužili kupci Halarovi 12 kop a 41,5 groše české, z toho 6,5 kopy mu nezaplatili. Tento dluh nebyl omezen časem ani pokutou. Statek bratrů připadl Johaně ze Všehrd s tím, že bude povinna zaplatit všechny dluhy na statku. Halar prokázal, že majitelem statku a Knejslíkovského domu je nyní Johanin bratr Jan Chanický. Ten musí Halarovi do dvou týdnů dluh splatit, nebo se s ním o něj smluvit.

- E. 1558, 17. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1559, 7. III.

98.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 167v–168r.
- B. Urban Špaček
- C. Václav Mlynář ze mlýna Štolce⁴⁰³
- D. „*Co se zranění dotýče*“

Svědkové dosvědčili, že Vaněk Mlynář a jeho tovaryš přišli v noci ke Špačkovi a zranili ho. Vaněk měl navíc do Špačkova domu záповěď. Vaněk čin popíral, ale čtyři

⁴⁰² Kukusy jsou důlní podíly, stejně tak tály.

⁴⁰³ Štolec, později Koudelkův mlýn. Stával na okraji Sedlce v ulici V Olšínách.

svědci dosvědčili, že byl zakrvavený a navíc se u něho našel kord, který byl doručen k soudu. Poté se Vaněk přiznal. Neprokázal, že by mu dal Špaček příčinu, ten mu proto nemusí dát odpověď na žalobu. Za tuto výtržnost má být Vaněk vsazen do klády.

- E. 1558, 12. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1559, 8. V.

99.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 171v–172r; AS, inv. č. 109, pag. 21.
- B. Wolf Oxenfelder ze Starého Města pražského
- C. Mates Forman
- D. „*Co se postoupení dvoru dotýče*“

Mates upustil od držení dvoru a poručníci jej propustili z rukojemství. Konšelé tento postup potvrzují a Mates musí Wolfovi dvůr předat do tří dnů.

- E. 1559
- F. Potvrzen.
- G. 1559, 3. VII.

100.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 171; AS, inv. č. 109, pag. 27.
- B. Voršila, vdova po Martinovi Zoubkovi
- C. Poručníci Martina Zoubka Bartoň Vokáček a Michal Řezník
- D. „*Co se na žalobu neodpovídání dotýče*“

Poručníci odpověděli Voršile na artikul žaloby ohledně množství tolarů, které měla bába. Srozumitelně mají uvést i množství dalších druhů mincí.

- E. 1559
- F. Potvrzen.
- G. 1559, 21. VII.

101.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 166v–167v.
- B. 1. Magdalena Šašatka
Jan Špalek a jeho manželka Anna
- C. 2. Izaiáš, syn zemřelého Jana Medového

D. *„Co se ze 30 kop g. českých míně jednoho tolaru peněz purkrechtních na pivovaře Jana Medového zadržalých dotýče“*

Rozsudek od osmisoudců, který potvrdil městský soud. Jan Medový neodevzdal 19 kop a 40 grošů českých. Izaiáš je musí do dvou týdnů zaplatit.

E. 1558, 28. IX.

F. Napraven. Dne 18. prosince 1545 Medový složil u soudu 3 kopy a 54 grošů českých. 1. prosince téhož roku Vít (syn Medového) přijal díl svůj a své matky Magdaleny. Dcera Magdaleny Anna přijala svůj díl ve výši jedné kopy a 18 grošů dne 24. listopadu. Tím se vzdali gruntu a Izaiáš proto není povinen žalobou.

G. 1559, 21. VIII.

102.

A. AS, inv. č. 99, fol. 170r–171r; AS, inv. č. 109, pag. 89–90.

B. Voršila, vdova po Martinovi Zoubkovi

C. Poručníci Martina Zoubka Michal Řezník a Bartoň Vokáček

D. *„Co se nepořádu při vzetí peněz s truhlicí učiněného dotýče“*

Poručníci vzali z domu Voršily truhlici s penězi a v domě Řezníka ji bez Voršily otevřeli. 15 kop grošů českých odevzdali na záduší a dvě kopy Regině Pečkařce. V kšaftu Zoubka se ale o penězích pro Reginu nemluví, kšaft byl navíc sepsán Bartoněm a nebyl přečten před vyslanými konšely. Poručníci musí do dvou týdnů stvrdit přísahou, že v truhlici nebylo více než 100 kop grošů, které dali Voršile, 25 kop na záduší a 2 kopy, které dali Regině.

E. 1559, 18. XII.

F. Napraven. Poručníci musí do dvou neděl učinit popis peněz a ceností a stvrdit přísahou na kříž, že si z truhlice nic nevzali.

G. 1560, 8. III.

103.

A. AS, inv. č. 99, fol. 173v–174r; AS, inv. č. 109, pag. 102.

B. Václav Šatný z Olivetu, radní písař

C. Adam Žďárský

D. *„Co se nářku poctivosti dotýče“*

Václav měl pouze jediného svědka Buriana z Chořov, což nebylo dostačující. Adam prohlásil, že o Václavovi nic zlého neřekl a má ho za dobrého člověka. Poté byl

zproštěn žaloby. V jeho odpovědi na žalobu ale byly jisté narážky, a proto má být Adam ztrestán vsazením do klády.

- E. 1559, 3. VII.
- F. Potvrzen s doložením. Nařčení od Adama nemají být Václavovi k újmě jeho cti.
- G. 1560, 4. IV.

104.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 182r–184r; AS, inv. č. 110, pag. 15.
- B. Bratři z Chočemic Řehoř a Jakub Orynové i na místě sestry Mariany
- C. Johana Kašková
- D. *„Co se kšaftu dotýče“*
Nebožtík Pavel Havíř koupil dům vedle domu Albrechta Supa, po jeho smrti jej vlastnila jeho manželka Anna Pštrosová. Nebyly předneseny žádné právní překážky, a proto je kšaft stvrzen a zapsán do městské knihy.
- E. 1560, 17. I.
- F. Potvrzen s doložením. Slova od Anny Pštrosové na konci kšaftu nemají být žalující straně na újmu poctivosti.
- G. 1560, 30. IV.

105.

- A. AS, inv. č. 110, pag. 20.
- B. 1. Voršila Zoubková
- C. 2. Michal Řezník
Bartoň Vokáček
- D. *„Co se přísahy na [kříž] klečíc vykonání dotýče“*
- E. 1560, 6. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1560, 25. VI.

106.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 195r–196r; AS, inv. č. 110, pag. 72.
- B. Dcera zemřelého Ignáce Bradiče Regina i na místě jiných pozůstalých dětí
- C. Jiřík Rychnovský z Rychnova
- D. *„Co se neodpovídání na žalobu z mordu učiněnou dotýče“*

Podle práva má být zločin souzen tam, kde se stal. Ignác byl zamordován v Kutné Hoře, a proto musí Rychnovský dát odpověď na žalobu.

- E. 1560, 16. X.
- F. Potvrzen s doložením. Jiřík musí do dvou týdnů od přečtení ortele doložit, že užívá rytířského stavu po svých předcích, nebo do něho byl on sám přijat.
- G. 1560, 3. XII.

107.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 192v–193v; AS, inv. č. 110, pag. 85.
- B. Jan Lomnický
- C. Martin Hradecký, jinak Maršatka
- D. „*Co se nářku poctivosti psanstva dotýče*“
Rozsudek se řídí předchozím rozsudkem apelačního soudu. Z vyznání Jíry Moravce a Jana Nečase nevyplývá, že by jim Lomnický pomáhal při činu. Maršatka neprokázal, že by byl Lomnický psancem. Lomnickému nemá být spor k újmě na cti a Maršatka bude ztrestán šatlavním vězením, protože již poněkolikáté zaneprázdnil konšely.
- E. 1560, 18. IX.
- F. Částečně napraven. Vězení se ruší.
- G. 1560, 20. XII.

108.⁴⁰⁴

- A. AS, inv. č. 99, fol. 185r–186r; AS, inv. č. 110, pag. 126.
- B. Václav Šatný z Olivetu
- C. Adam Žďárský
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
Žďárský roznášel po Kutné Hoře, že Šatný přijal svědectví ve sporu Jana z Liboslavě s Viktorínem Severínem z Kapí Hory (tento spor souzen na Starém Městě pražském) a dal je přepsat jinému písaři. Žďárský ale nepředvedl soukupa, nepředložil přiznání Severína, a tudíž neprokázal náрек. Šatný prokázal, že Žďárský o něm vedl dané řeči. Podle zemského zřízení musí Žďárský provést nápravu a pak jít do vězení.
- E. 1560, 1. VI.
- F. Napraven. Žďárský náрек prokázal a není proto povinen touto žalobou.

⁴⁰⁴ U tohoto sporu proběhla revize před komorním soudem.

G. 1561, 13. V.

109.

A. AS, inv. č. 99, fol. 210v–211r.

B. Slovník Jiřík Voděradský z Hrušova a na Dobřeni

C. Jiřík, syn Jana Ryšánka

D. „*Co se odpovídání na žalobu z mordu učiněnou dotýče*“

Spor se týká nebožky Salomeny. Její otec Matěj byl až do smrti poddaným Jiříka Voděradského. Jiřík Ryšánek neprokázal, že by byl Matěj vyhoštěn. Z toho důvodu je Ryšánek povinen zřetelně odpovědět na žalobu Voděradského.

E. 1561, 30. IV.

F. Potvrzen.

G. 1561, 13. VI.

110.

A. AS, inv. č. 99, fol. 186r–187v; AS, inv. č. 110, pag. 138.

B. Blažek, syn zemřelého mlynáře Víta Dlabáře

C. Vdova po Vítovi Dlabarovi Kateřina i na místě sirotků

D. „*Co se kšaftu učiněného odporu dotýče*“

Jakub koupil sobě a svým potomkům mlýn za 215 kop grošů českých, z toho 195 kop zaplatil on a 20 kop Kateřina, kterou poté pojal za manželku a vyplatil jí 130 kop. Po Jakubově smrti připadl mlýn Vítovi Dlabarovi. Vít vydal spravedlnost 50 kop grošů Jakubovým sirotkům a také díly a spravedlnost Janovi Šafářovi, jeho sestře Dorotě a jejímu manželovi mlynáři Janovi z Vítovic. Vít zaplatil i Jakubovy dluhy. Je prokázáno, že mlýn Vítovi skutečně patřil, tudíž jej mohl odkázat své manželce Kateřině. Kšaft je stvrzen a zapsán do městské knihy.

E. 1560, 7. VIII.

F. Potvrzen.

G. 1561, 16. VI.

111.

A. AS, inv. č. 99, fol. 188r–189r; AS, inv. č. 110, pag. 141–142.

B. Jan Kofrla na místě jeho manželky Magdaleny a pastorka Jana

C. Pavel Hajman, kloboučník

- D. *„Co se obvinění z peněz od Markéty Zlaté nekšaftovaných dotýče“*
Kšaft Markéty Zlaté byl stvrzen konšely. Po smrti Zlaté se našly peníze, o nichž v kšaftu nebyla zmínka a sám Hajman potvrdil, že o nich nevěděl. Jedná se tedy o nepořízené peníze, které připadnou nejbližšímu pokrevnímu příbuznému, tím je vnuk Markéty a syn Petra Jan.
- E. 1560, 30. IX.
- F. Napraven. Markéta v kšaftu učinila Pavla poručníkem, ten proto není žalobou povinen.
- G. 1561, 17. VI.

112.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 206v–208r.
- B. 1. Magdalena, vdova po Hanušovi Halarovi
- C. 2. Lidmila, manželka Václava Šatného z Olivetu
Kateřina Kůrková, manželka Jiříka Zlatníka
- D. *„Co se smlouvy v knihy zapsání a jí dostiučinění dotýče“*
Městský soud se řídil předchozím rozsudkem apelačního soudu. Petr Grynar a Jeroným Kůrka, již zesnulí vlastní bratři, uzavřeli s vdovou po Janu Tyránkovi smlouvu za přítomnosti královského rychtáře Jana Chyzdery, Jiříka Kožišníka, Jindřicha z Petrovic, Ondřeje Krivoláčka a Rafaela Mincíře. Bratři Mandaleně přenechali statek po Tyránkovi a nechali ji převzít úroky od Kateřiny z Rokyc ve výši 100 kop grošů českých a dalších šest kop od čáslavského soudu. Vdova po Grynarovi Lidmila a vdova po Kůrkovi Kateřina se smluvily podle Grynarova kšaftu o statky po manželích a smlouvu nechaly vepsat do městské knihy. Z původní smlouvy je patrné, že Jeroným Kůrka musí s manželkou platit po 15 groších až do vyplnění celkové částky. Lidmila se řídila podle smlouvy a složila 15 kop grošů. Smlouva bude vepsána do městské knihy a žalovaná strana je povinná dodržet i další její body a vydat Mandaleně vše, co jí náleží.
- E. 1560, 10. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1561, 19. VI.

113.

- A. AS, inv. č. 110, pag. 146–147.
- B. Dorota Beránková

- C. Johana Veisová
- D. „*Co se neodpovídání na žalobu z peněz a ze statku po Kateřině Šmacové pozůstalého a popsaneho dotýče*“
- E. 1561, 12. III.
- F. Napraven. Apelační soud nenalezl, že by peníze a svršky pozůstalé po Kateřině a uvedené v popisu statku měly být právem přisouzeny, ani to, že se o ně Dorota již soudila. Proto je Johana Dorotě povinná žalobou.
- G. 1561, 26. VI.

114.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 194v–195r; AS, inv. č. 110, pag. 154.
- B. Burian z Chořov
- C. Adam Žďárský
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
Žďárský pronesl náрек pouze před rychtářem. Řeči mají být zapomenuty a žaloba se ruší. Žďárský zaneprázdnil konšely, za trest nesmí bez jejich povolení opustit město.
- E. 1560, 2. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1561, 14. VII.

115.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 197r–198r; AS, inv. č. 110, pag. 160.
- B. Markéta Prášková
- C. Apolena Rendličková
- D. „*Co se vydání svědomí od Jana Hrušky dotýče*“
Pře začala mezi Práškovou, Rendličkovou a Janem Čečetkou. V této při nebylo použito svědectví Jana Hrušky. Apolena po prvním rozsudku neprokázala právní příčinu, proč by Hruška nemohl svědčit. Tvrdila, že Hruška není nestranný, což se ale neprokázalo. Hruška je povinen vydat svědectví.
- E. 1560
- F. Potvrzen s doložením. Obě strany mohou napadnout Hruškovo svědectví.
- G. 1561, 26. VII.

116.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 198r–199r; AS, inv. č. 110, pag. 164.
- B. Matěj Maříkovský z Bernatic a jiní pozůstalí po Janu Štuchalovi
- C. Lidmila, vdova po Janovi
- D. *„Co se odporu kšaftu dotýče“*
Jan byl přijat do statku Lidmily a ve svatební smlouvě bylo vymíněno, že pokud Jan zemře, statek zůstane Lidmile. Kšaft Jana je neplatný, protože je v rozporu s touto smlouvou. Statek je přisouzen Lidmile.
- E. 1560, 7. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1561, 8. VIII.

117.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 203r–204r; AS, inv. č. 111, pag. 39.
- B. Jan Krajčí z Nového Bydžova a jeho manželka Markéta
- C. Jakub Pařízek z Velkých Lošan
- D. *„Co se spravedlnosti napadení po manželu dotýče“*
Jakub z Lošan přijal ze statku nebožtíka Prokopa 54 kop 28 grošů českých a 5 denárů a Jan Krajčí s manželkou 46 kop 52,5 groše. Jedná se o nekšaftovanou sumu v celkové výši 101 kop 21 grošů a 1,5 denáru. Dva díly ve výši 67 kop 34 grošů a 1 denár případnou sirotku a třetí díl ve výši 33 kop 47 grošů 0,5 denáru Markétě. Krajčí s Markétou tedy musí do dvou týdnů vrátit 13 kop 5 grošů a 3 denáry, které náleží sirotku. Pokud po Prokopovi pozůstaly další peníze, třetina připadne Markétě a Janovi.
- E. 1560, 23. X.
- F. Potvrzen s doložením. Daných 67 kop 34 grošů a 1 denár bude mít v držení Marta a Jan na opatrování sirotka. Jsou vyžadováni rukojmí z Nového Bydžova.
- G. 1561, 21. VIII.

118.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 220; AS, inv. č. 111, pag. 48.
- B. Slovní Jan Lukavecký z Lukavce i na místě jeho sester Anny, Johany a Anežky
- C. Slovní Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích⁴⁰⁵
- D. *„Co se původům hojemství dání po vyslyšení odporu obžalovaného dotýče“*

⁴⁰⁵ Libeničtí z Vrchovišť patřili k významným kutnohorským rodům, samotný Jan byl hejtmanem časlavského kraje.

Libenickému bylo v této při povoleno několik odkladů. Poté požádal o odklad Lukavecký. Odklad je povolen do dvou týdnů, ale pokud se tehdy strana nedostaví k soudu, spor prohraje.

- E. 1561, 25. VI.
- F. Napraven. Zemským zřízením je dáno, že hojemství bývá dáváno obžalovanému, ne žalobci. Proto Lukavecký nemá nárok na hojemství, které žádá.
- G. 1561, 4. IX.

119.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 208v–209v.
- B. Šimon Vnuček z Čáslavi
- C. Jan Harlánek
- D. *„Co se obvinění z trojích peněz purkrechtních zadržalých a z tří kop g. českých půjčených dotýče“*
Horní úřad se již dříve přihlásil ke stodole s tím, že náleží králi. Proto Harlánek není Vnučkovi povinen purkrechtními penězi.
- E. 1561, 5. II.
- F. Napraven. Harlánek neodevzdal Vnučkovi purkrechtní peníze za grunty, které od něho koupil, a navíc mu ještě dlužil 3 kopy grošů českých. Harlánek musí Vnučkovi peníze i dluh zaplatit do dvou týdnů od přčtení ortele.
- G. 1561, 7. X.

120.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 224v–225r; AS, inv. č. 111, pag. 67.
- B. Lidmila, manželka Jiříka Holoubka
- C. Eva Waldyková
- D. *„Co se důtky na poctivosti dotýče“*
Eva nepředvedla soukupa a ani nikoho, kdo by její řeči o Lidmile potvrdil, či popřel. Pře se odkládá o dva týdny, během nichž musí Eva nářek prokázat.
- E. 1561, 27. VIII.
- F. Napraven. Eva dala Lidmile odpověď na žalobu, v níž není nářek poctivosti. Žaloba se ruší a odpověď nemá být Lidmile k újmě.
- G. 1561, 9. X.

121.

- A. AS, inv. č. 111, pag. 70.
- B. Regina, dcera nebožtíka Ignáce Bradiče, i na místě jiných sirotků
- C. Jiřík Rychnovský z Rychnova
- D. *„Co se užívání stavu rytířského pokazování dotýče“*
- E. 1561, 14. IV.
- F. Napraven. Jiřík již byl žalován z mordu a užívání titulu stavu rytířského. Mord již zemský soud a rytířského titulu užívá Jiřík právem. Obě strany budou vyslyšeny a rozsouzeny na nejbližším zasedání zemského soudu.
- G. 1561, 23. X.

122.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 226; AS, inv. č. 111, pag. 72.
- B. Slovní Jiřík Voděradský z Hrušova a na Dobřeni
- C. Jiřík, syn Jana Ryšánka
- D. *„Co se svědomí listovních ku při o mord podaných zbraňování, aby čtena byla, dotýče“*
Podle zemského zřízení má být přijímáno svědectví s přísahou, když se žaloba týká mordu, gruntu a poctivosti. Ryšánek v tomto pochybil, a proto nemůže užít svědků.
- E. 1561, 10. IX.
- F. Napraven. Dle zemského zřízení má stav panský a rytířský dávat stavu městskému listovní svědectví zapečetěné svými pečetěmi, pokud o to požádá. Proto svědectví od Jiříka má být přijato a čteno.
- G. 1561, 6. XI.

123.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 227v–228r; AS, inv. č. 111, pag. 76–77.
- B. Slovní Jan Lukavecký z Lukavce
- C. Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích
- D. *„Co se žaloby vymazání dotýče“*
Soud se řídil rozsudkem apelačního soudu. Ten rozhodl, že Lukavecký nemůže jakožto žalující užít hojemství. Dle zemského zřízení bude půhon vymazán.
- E. 1561, 13. X.

F. Napraven. O poskytnutí hojemství a vymazání žaloby již byl vydán rozsudek. Šepmistři jsou povinni vyslyšet strany a učinit mezi nimi rozsudek.

G. 1561, 18. XI.

124.

A. AS, inv. č. 99, fol. 209v–210r; AS, inv. č. 111, pag. 81.

B. Slovní Anna Niklásková z Přerubenic

C. Markéta Fabiánka z Lipan

D. „*Co se zhanění dotýče*“

Svědkové potvrdili, že Niklásková dala Fabiánce k řečem podnět, obě se poté navzájem zhanily. Stranám nemají být řeči k újmě. Fabiánka nedodržela právní postup a bez dovolení šepmistrů nesmí odejít z radnice.

E. 1561, 30. IV.

F. Potvrzen s doložením. Markéta zůstane na radnici do západu slunce od přečtení ortele.

G. 1561, 28. XI.

125.

A. AS, inv. č. 99, fol. 225v–226r; AS, inv. č. 111, pag. 83–84.

B. 1. Rychtář

C. 2. Gabriel Šaršuna

3. Jan Bzynka na místě dcery Doroty

D. „*Co se odporu svědkům, aby čtení nebyly, učiněného dotýče*“

Rychtář i Dorota vedli svědky, tak to má být i nadále.

E. 1561, 11. VIII.

F. Napraven. Nenašel se důkaz, že by rychtář obeslal Gabriela a Dorotu a obvinil je z obcování. Svědectví nemají být čtena. Rychtář nyní může podat žalobu z obcování.

G. 1561, 11. XII.

126.

A. AS, inv. č. 99, fol. 212v–213r; AS, inv. č. 111, pag. 91.

B. Johana Veisová z Nedvojovic

C. Dorota Beránková

D. „*Co se nářku psanstvím dotýče*“

Soud se řídil předchozím rozsudkem apelačního a revizí komorního soudu. Johana byla se svými rodiči dostatečně opatřena na poctivosti a Dorota navíc nářek neprokázala. Johaně nemá být záležitost k újmě na cti a Dorota bude ztrestána šatlavním vězením.

- E. 1561, 12. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1562, 9. I.

127.

- A. AS, inv. č. 99, fol 216v–217r; AS, inv. č. 111, pag. 101.
- B. Hedvika z Čáslavi
- C. Svatoš ze Zábouří
- D. „*Co se obvinění z loupeže a násilí dotýče*“
Svatoš je osvobozen od žaloby, protože Hedvika čin neprokázala.
- E. 1561
- F. Potvrzen.
- G. 1562, 24. I.

128.

- A. AS, inv. č. 99, fol 214v–216r; AS, inv. č. 111, pag. 112.
- B. Bratři Jan Ječmínek a Řehoř Hůra
- C. Anna Petrová, jejich macecha
- D. „*Co se obvinění z spravedlnosti a z nápadův po bratřích dotýče*“
Rozsudek od starších, spoluradních a rady pekverků. Petr Šmelíř v kšaftu odkázal manželce a malým dětem cínové nádoby a šaty. Ječmínek a Hůra tento majetek chtějí užít po zemřelých bratřích, ale v kšaftu není určeno, že by měli být nápadníky těchto svršků. Dále je uvedeno, že vdova Anna s dětmi bude moci bez překážky bydlet v domě. Konšelé rozsudek změnili. Šmelíř v kšaftu odkázal statek všem pěti synům s tím, že třetina připadne Anně a budou splaceny dluhy. Šmelíř třem malým synům vymínil svršky, o které se sami podělí, a manželce Anně kromě zmíněné třetiny statku také ložní prádlo, cínové nádoby a šaty. Ječmínek a Hůra přežili své bratry Martina, Burše a Matěje a jakožto nejbližším pokrevním příbuzným jim připadne jejich díl statku.
- E. 1561, 29. V.

- F. Potvrzen.
- G. 1562, 17. III.

129.

- A. AS, inv. č. 99, fol 219; AS, inv. č. 111, pag. 113.
- B. Jan Lomnický
- C. Martin Hradecký
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
Po minulém rozsudku ohledně nářku psanstva a poctivosti se strany začly znovu urážet hned po vyjití z radnice. Lomnický i Hradecký budou ztrestáni šatlavním vězením a vsazení do klády.
- E. 1561, 18. VI.
- F. Potvrzen s doložením. Záležitost nemá být k újmě ani jedné straně.
- G. 1562, 17. III.

130.

- A. AS, inv. č. 99, fol 240r–241r; AS, inv. č. 112, pag. 8–9.
- B. 1. Michal Kobler od sv. Havla
Hanuš Elznhamer ze Salcpurku
- C. 2. Anna z Vilímovce, vdova po Janovi Chyzderovi
3. Poručníci Janových synů Jindřicha a Mikuláše
- D. „*Co se dluhův za věci krámské a předčení ve spravedlnosti dotýče*“
Kobler a Elznhamer doručili šuldpryf psaný a zpečetěný Chyzderou a dokázali tak jeho dluh. Poručníci a Anna jsou povinni dluh splatit do dvou týdnů, jinak jsou podle práva věřitelé prvními dědici.
- E. 1562, 11. II.
- F. Napraven. Anna vnesla do manželství majetek a nyní žádá po věřitelích Koblerovi a Elznhamerovi, aby jej mohla užívat. Poručníci sirotků (které měl Jan s první manželkou) žádají pro sirotky jejich dědičný díl, šepmistři jim vůbec nedali možnost dokázat jejich nárok. Šepmistři jsou povinni dát stranám jeden den k přednesení důkazů, vyslyšet jejich výpovědi a učinit mezi nimi rozsudek.
- G. 1562, 17. III.

131.

- A. AS, inv. č. 99, fol 218r–219r; AS, inv. č. 111, pag. 116.
- B. Zuzana Raková, jinak Vodičková (po její smrti poručníci)
- C. Anna Dobšová
- D. „*Co se dluhu 26 kop g. českých skrz rukojemství povinných dotýče*“
Vodičková zaplatila za nebožtíka Zikmunda Dobše 26 kop grošů českých, kterými se za něj zaručila. Částku nyní vymáhá na Dobšové. Ta musí jako majitelka statku po Dobšovi zaplatit peníze do dvou týdnů.
- E. 1561, 19. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1562, 19. III.

132.

- A. AS, inv. č. 99, fol 238v–239v; AS, inv. č. 112, pag. 13–14.
- B. Jan Bykánecký z Bykánce, jinak Montan
- C. Ondřej Křivoláček
- D. „*Co se odporu o nepřipuštění k řečňování téhož Ondřeje Křivoláčka pro jeho Jana Bykaneckého spravedlnosti přes vězení a s ním v té při stávání vzešlého dotýče*“
Mezi stranami nedošlo k řádnému obeslání, ale Montan viní Křivoláčka, že proti němu vedl řeči v minulé při. To Křivoláček nepopřel a soud mu další řeči zakazuje. Bořek ve sporu může svědčit.
- E. 1562, 8. IV.
- F. Napraven. Spor se týkal peněz a statku po Kateřině, bábě Jana Montana. Jan Bořek Dohalický z Dohalic byl vyslán od Magdaleny Salámové z Újezda a žádal na Křivoláčkovi vydání majetku. V tomto sporu již vydal rozsudek komorní soud, a proto je rozsudek městského soudu zrušen.
- G. 1562, 5. V.

133.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 243v–244r; AS, inv. č. 112, pag. 16.
- B. 1. Slovutný Jetřich Špetle z Prudic
- C. 2. Adam, syn Jana Toboláře
Litman, žid z Nového Kolína nad Labem
- 3. Štěpán Kropáč, havíř
- D. „*Co se postavení soukupa sukně ukradené dotýče*“

Soukup Litmana Štěpán uvedl, že Litman zná žida, od něhož Štěpán koupil kradené sukno. Štěpán a Litman jsou povinni do 4 týdnů přivést před soud soukupa žida Lva.

- E. 1562, 6. V.
- F. Napraven. Žid Litman určil svého soukupa Štěpána, od něhož koupil kradené sukno, a proto není povinen žalobou.
- G. 1562, 25. V.

134.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 220v–222r; AS, inv. č. 111, pag. 130–131.
- B. Martin Kalenda
- C. Obecní hospodáři
- D. „*Co se odporu kšaftu Markéty z Šipčič⁴⁰⁶ učiněného dotýče*“

Kalenda neprokázal, že by byla uzavřena smlouva a ani neuvedl den, kdy k tomu mělo dojít. Městský soud našel zápis z roku 1556, který potvrdil, že Kalenda v zastoupení za Jana Měchuru složil purkrechtní peníze za zahradu. Smlouva ale byla uzavřena až rok poté, co Kalenda pojal Markétu za manželku. Jedno je s druhým neslučitelné, Kalendovi navíc nenechali smlouvu vepsat do městské knihy, a proto se tyto odporující si důkazy ruší. Co se týče stvrzení kšaftu, Kalenda bude mít možnost prokázat, že na doplacení zahrady vydal vlastní peníze a svůj majetek připojil ke statku Markéty.

- E. 1561, 30 VI.
- F. Napraven. Markéta si ve svatebních smlouvách vymínila 40 kop grošů českých. Po roce manželství Martina učinila majitelem statku. Martin má tedy právo na statek, kromě vymíněných 40 kop grošů. Kšaft se ruší, protože je v rozporu se svatební smlouvou.
- G. 1562, 19. VI.

135.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 211r–212r; AS, inv. č. 111, pag. 133–134.
- B. Dorota Beránková
- C. Johana Veisová
- D. „*Co se statku nepořízeného po Kateřině Šmacové pozůstalého dotýče*“

⁴⁰⁶ Jedná se o část Kutné Hory Šipší.

Tento spor již byl rozsouzen, Veisová je proto osvobozena od žaloby. Beránková stále obsílá Veisovou z rozsouzeného sporu, a proto bude vsazena do šatlavy.

- E. 1561, 5. XI.
- F. Napraven. Beránková neprokázala, že je pokrevně příbuzná s Kateřinou. Proto na statek nemá nárok. Pokud by chtěl někdo jiný uplatnit právo ke statku, bude mu to umožněno.
- G. 1562, 25. VI.

136.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 223r–224v; AS, inv. č. 111, pag. 141–142.
- B. Starší krejčovští, krojerští a postřihačští
- C. Johana Veisová
- D. *„Co se chování tovaryše a dělání řemesla postřihačského dotýče“*
Starší přednesli list s pečetí Veise, který potvrdil, že Veis přijal propuštění od postřihačského řemesla. Veisová neprokázala, že by poté byla přijata do cechu, a proto musí s živností skončit.
- E. 1561, 25. VII.
- F. Napraven. Johana se věnovala postřihačskému řemeslu už za svého prvního manžela Jana Veise a poté i za druhého manžela Jana z Dalkovic – ještě před tím, než s ním uzavřela smlouvu o rozdělení statku, kde si nárokovala živnost pro sebe. Johana proto může živnost dále provozovat.
- G. 1562, 20. VII.

137.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 241r–242v; AS, inv. č. 112, pag. 71–72.
- B. 1. Ondřej Křivoláček
Martin Hruška
- C. 2. Dorota Prenarová i na místě jejího sirotka Anny
- D. *„Co se z desíti kop grošův českých dluhu podle rukojemství obvinění dotýče“*
V předchozím případě byla žaloba proti Jakobovi Hebnštreitovi a Dorotě Prenarové pod jistou podmínkou zrušena – Křivoláček s Hruškou měli možnost soudit se s rukojmími, poručníky a kverky dolu Plimle. Podle zápisu se Ondřej Křivoláček, Martin Hruška, Mikuláš z Práchňan a Staněk z Liškova domu postavili Masníkovým poručníkům jako rukojmí za kverky dolu Plimle. Jindřich z Práchňan se poté zavázal

k placení dluhů za svého otce. Po smrti Jindřicha připadlo Dorotě rozhodnutím zemského soudu poručnictví nad sirotkem Annou a statkem. Žalující strana prokázala, že Dorota je skutečnou majitelkou statku a podle práva tedy musí zaplatit dluhy i rukojemství za Mikuláše. Dorota musí složit Mikulášův díl 10 kop grošů do dvou týdnů a má možnost soudit se s kverky dolu Plimle.

- E. 1562, 12. I.
- F. Napraven. Mikuláš z Práchnan za svého života nikdy nebyl vyzván zaplatit za kverky 10 kop grošů, tedy svoji část z celkových 40 kop. Rukojemství s rukojmím umírá – pokud není dotčený ještě během života vyzván k zaplacení částky – a proto Dorota není povinna zaplatit spolurukojmím oněch 10 kop grošů.
- G. 1562, 22. IX.

138.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 249; AS, inv. č. 112, pag. 101.
- B. Jakub Srb a Václav Bodlák, úředníci špitálského záduší
- C. Rafael Mincíř
- D. „*Co se klínu neb kusu role dotýče*“
Žalující strana prokázala, že roli obhospodařoval špitál. Rafael neprokázal, že by ji kdy koupil. Role je proto přisouzena ke špitálskému záduší.
- E. 1562, 17. VI.
- F. Napraven. Manželka Rafaela Dorota koupila roli od slovatného Václava Kasalického z Kaštic a jeho manželky Lidmily. Proto Rafael není povinen na žalobu odpovídat.
- G. 1563, 22. I.

139.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 250; AS, inv. č. 112, pag. 107.
- B. Pavel Holý, řezník
- C. Jan, syn Ondřeje Křivoláčka
- D. „*Co se pobodení tulichem*⁴⁰⁷ *dotýče*“
Svědkové dosvědčili, že Pavel Holý a Šebestián Pinkas začali potyčku. Pinkas popadl konvici a zaútočil na Křivoláčka, poté se všichni prali o kord. Holý s Pinkasem popadli trnož a přeslici a zaútočili na Křivoláčka. Ten se bránil, a proto není povinen

⁴⁰⁷ Tulich je dýka.

žalobou. Všichni tři mají být uvězněni v šatlavě, protože po činu nedodrželi právní postup.

E. 1562, 22. VI.

F. Napraven. Jan probodl Pavla a není prokázáno, že by mu k tomu Pavel dal důvod. Šepmistři mají Jana na dva týdny uvěznit a dohlédnout, aby se s Pavlem smluvil a určil se rukojmí, který se za Jana zaručí.

G. 1563, 22. I.

140.

A. AS, inv. č. 99, fol. 252; AS, inv. č. 112, pag. 107.

B. Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích

C. Urozená Eva Říčanská z Olbramovic a na Zásmucích

D. „*Co se odporu kšaftu někdy slovné Doroty z Dubenic učiněného dotýče*“

Část kšaftu ohledně domu je potvrzena, vdova Dorota z Dubenic mohla kšaftovat o svém dílu majetku. Artikul ohledně svršků, nábytku a klenotů se ruší, protože tento majetek byl již dříve postoupen deskami zemskými – toto postoupení je potvrzeno.

E. 1562, 22. VI.

F. Potvrzen.

G. 1563, 23. I.

141.

A. AS, inv. č. 99, fol. 255v–256v; AS, inv. č. 112, pag. 127.

B.–C. 1. Bohunka z Plaňan

2. Anna, manželka zesnulého Jakuba Pařízka z Lošan, i na místě sirotka

3. Regina z Kaňku

D. „*Co se dílu v statku nebožtíka Jiříka Špačka náležitého dotýče*“

Jiřík Špaček po sobě zanechal nepořízený statek. Statek poté užíval jeho syn Jakub z Lošan bez odporu Bohunky a Reginy. Synové ze zákona dědí veškerý pozůstalý majetek po otci. Statek patřil Jakobovi právem a po jeho smrti připadá na jeho manželku Annu a sirotka.

E. 1562, 26. VIII.

F. Napraven. Špaček z Kaňku zemřel bez závěti. Anna neprokázala, že by ostatní nápadníci dostali ze statku větší díl. Bohunka, Regina a sirotek po Jakobovi (vnučka a vnuk Jiříka) budou dědit rovným dílem.

G. 1563, 26. I.

142.

A. AS, inv. č. 99, fol. 250v–252r; AS, inv. č. 112, pag. 123.

B. Ondřej Křivoláček

C. Dorota Prenárová

D. „*Co se 40 kop g. českých od někdy Justýny, Mikuláše z Práchňan manželky, poručníkům Masníkovských povinných dotýče*“

Vdova po Mikulášovi z Práchňan Justýna se již dříve soudila s Dorotou Prenárkou u apelačního soudu. Justýně bylo přisouzeno 200 kop grošů českých a třetí díl statku po Mikulášovi s tím, že nebude povinná z toho platit žádné zůstalé dluhy. Poté Dorota Justýně postoupila část statku, ale ve smlouvě nebylo řečeno, že by z něj měla dluh zaplatit. Justýna byla tedy osvobozena od placení jakéhokoliv pozůstalého dluhu, k placení se zavázal Mikulášův syn Jindřich. Křivoláček prokázal, že po smrti Jindřicha se Dorota stala majitelkou celého statku, na němž bylo poručníkům Masníka přisouzeno oněch 40 kop grošů. Dorota je musí Křivoláčkovi do dvou týdnů zaplatit.

E. 1562, 22. VI.

F. Napraven. Mikuláš na místě všech kverků dolu Plimle půjčil 40 kop grošů a jeho manželka Justýna také 40 kop grošů od poručníků nebožtíka Masníka, za rukojmí postavili Ondřeje Křivoláčka, Martina Hrušku a Staňka z Liškova domu. Po smrti Mikuláše si jeho synové Jindřich a Jan rozdělili statek po otci rovným dílem a Jindřich se zavázal, že splatí všechny dluhy po otci. Křivoláček neprokázal, že by dluh byl Mikuláše a také předešlý rozsudek apelačního soudu se vztahuje pouze na dluhy Mikuláše a ne Justýny. Dorota Křivoláčkovi není povina žalobou.

G. 1563, 29. I.

143.

A. AS, inv. č. 99, fol. 255; AS, inv. č. 112, pag. 135–136.

B. Regina Příhodka

C. Jan Plšek, jinak Brožek

D. „*Co se mordu dotýče*“

Plšek šel v noci z domu Jana Juliána s Janem Fífkem za Matějem a zamordovali ho. Plšek neprokázal, že by se jednalo o obranu, a proto je Regině povinen žalobou.

E. 1562, 20. VII.

F. Napraven. Důkazy od Reginy ohledně mordu jejího bratra Matěje ukazují kromě Jana Plška i na Jana Fifka. Plšek musí do šesti týdnů od přečtení ortele přivést k soudu i Fifka. Pokud Plšek neprokáže obranu, bude souzen za mord.

G. 1563, 28. I.

144.

A. AS, inv. č. 99, fol. 258; AS, inv. č. 112, pag. 132.

B. Slovutný Jan Lukavecký z Lukavce, i na místě jeho sester

C. Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích

D. „*Co se stanného p[rá]va dotýče*“

Libenický se třikrát nedostavil k soudu a neuvedl důvod, je vyhlášeno stanné právo.

E. 1562, 30. IX.

F. Potvrzen s doložením. Pokud Libenický důvod udá, stanné právo se zruší.

G. 1563, 3. II.

145.

A. AS, inv. č. 99, fol. 230r–231r; AS, inv. č. 111, pag. 162.

B. Anna Petrová z Kaňku

C. Jan Nosek, tesař

D. „*Co se hanění a nářkův dotýče*“

Petrová dala k nářku příčinu, když Noska nazvala zrádцем. On jí nazval kurvou a poté se oba začali navzájem urážet. Žaloba se ruší. Protože se oba chovali neřádně a zaneprázdnili tak soudce, budou ztrestáni: Petrová špalkem a Nosek oběma nohama do klády. Řeči Noska o Petrové, že by jednoho umořila, druhého vyhnala a třetího si nechala, jsou souzeny v jiném rozsudku.

E. 1561, 22. IX.

F. Potvrzen.

G. 1563, 4. V.

146.

A. AS, inv. č. 99, fol. 262; AS, inv. č. 113, pag. 56–57.

B. Dorota od Šadky

C. Václav, lojovnický tovaryš

D. „*Co se obtěžkání pod připovídáním manželstva dotýče*“

Dorota prokázala, že Václav se před lidmi přiznal k obcování s ní. Oba dva mají být zavřeni do šatlavy, kde budou drženi do západu slunce s tím, že se do té doby musí oddat, jinak budou ztrestáni na pranýři.

- E. 1563, 22. III.
- F. Napraven. Šepmistři mají spor předat církevnímu soudnictví, kterému přísluší soudit záležitosti manželské.
- G. 1563, 8. VI.

147.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 263; AS, inv. č. 113, pag. 57–58.
- B. Dorota, vdova po Bartolomějovi Kasovi
- C. Anna, manželka Ondřeje Říhy
- D. „*Co se kšaftu dotýče*“
Nebožtík Bartoloměj kšaft zrušil. Žaloba se ruší.
- E. 1563, 22. III.
- F. Napraven. Bartoloměj sepsal závěť a obě strany žádají jeho stvrzení a vepsání do městské knihy. Závěť je platná a má být zapsána do městské knihy.
- G. 1563, 9. VI.

148.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 262v–263r; AS, inv. č. 113, pag. 62.
- B. Příbuzní nebožtíka Jana, syna Jiříka Kremše
- C. Blažek Voleník z Němčic
- D. „*Co se odporu kšaftu Jana Kremšova učiněného dotýče*“
Kšaft Jana Kremše je stvrzen a je povolen zápis do městské knihy.
- E. 1563
- F. Potvrzen.
- G. 1563, 9. VI.

149.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 263v–264r; AS, inv. č. 113, pag. 68–69.
- B. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
- C. Martin Kalenda ze Šipší
- D. „*Co se 80ti kop míšeňských nepořízených dotýče*“

Městský soud se řídil rozsudkem apelačního soudu v předešlé při. Markéta pro sebe měla ve svatební smlouvě vymíněno 40 kop grošů českých.⁴⁰⁸ Nikomu je neodkázala, a proto případnou jejímu manželovi Martinovi.

- E. 1563, 19. V.
- F. Napraven. Kalenda měl za manželku již zesnulou Markétu ze Šipší, která mu odkázala celý svůj statek kromě vymíněných 40 kop grošů českých. Tyto peníze však v kšaftu nezmínila, ani neurčila nikoho, kdo by se o ně mohl přihlásit. Z těchto důvodů dané peníze případnou rychtáři.
- G. 1563, 21. VI.

150.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 264v–265r; AS, inv. č. 113, pag. 73.
- B. Slovník Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích
- C. Městská rada z roku 1562
- D. „*Co se svědomí vydání dotýče*“
Městská rada postupovala protiprávně, když Libenickému nevydala svědectví. Libenický ale nechal projít právní lhůtu pěti týdnů, a proto mu rada není ničím povinná.
- E. 1563
- F. Napraven. Stará rada neudala žádný důvod, proč by neměla vydat Janovi svědectví. Svědectví má být vydáno.
- G. 1563, 22. VI.

151.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 233r–234r; AS, inv. č. 113, pag. 182–183.
- B. Zuzana Kačicová
- C. Rukojmí za Diviše Mlynáře Ondřej Křivoláček a Bartoň Vokáček
- D. „*Co se p[ro]padení 100 kop g. českých základu pro nepostavení téhož Diviše ku p[rá]vu na čas určitý dotýče*“
Po žalobě Kačicové byl Diviš uvězněn, poté byla o dané záležitosti uzavřena smlouva a Diviš byl propuštěn z vězení pod zárukou rukojmích Křivoláčka a Vokáčka. Diviš dlužil Zuzaně a jejímu manželu Janovi, ti složili 30 kop jako podporu svým rukojmím,

⁴⁰⁸ 80 kop grošů míšeňských = 40 kop grošů českých.

kteří se za ně postavili Wolfovi Kroftovi z „Normberka“. Rukojmí žádali Václava Žehusického, aby jim dopomohl na Divišovi dané peníze získat. Zuzana se soudila pro vymoženou věc, a proto bude ztrestána šatlavním vězením. Rukojmí nejsou povinni žalobou.

- E. 1561, 11. VIII.
- F. Napraven. Zuzana žalovala Diviše a rukojmí se za něj zaručili 100 kopami grošů. Diviš nepředstoupil před soud a nebyla k tomu udána žádná právní příčina. Křivoláček a Vokáček jsou povinni Zuzaně zaplatit 100 kop grošů do dvou neděl od přečtení ortele.
- G. 1563, 1. VII.

152.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 267r; AS, inv. č. 113, pag. 77.
- B. Ondřej Oks
- C. Matouš, knihař z Prahy
- D. „*Co se zbití dotýče*“
Oks dostatečně neprokázal žalobu. Strany si daly příčinu k potyčce slovy a Matouš i činy. Oba dva budou vsazeni do šatlavy a Matouš navíc do klády.
- E. 1563
- F. Potvrzen.
- G. 1563, 17. VII.

153.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 245v–246v; AS, inv. č. 112, pag. 140–141.
- B. Mikuláš Kozel
- C. Kateřina Holická
- D. „*Co se smlouvy trhové o spravedlnost na domu Holicovském dotýče*“
Holická uzavřela smlouvu s Kozlem ohledně podílu na domě po jejím zemřelém manželovi Severinovi z Kamsuštejna. Smlouva ale nebyla zapsána do městské knihy, Kozel Holickou nezažaloval a ani nesložil závdavek. Smlouva není platná.
- E. 1562, 15. IV.
- F. Napraven. Kateřina prodala Mikulášovi svoji spravedlnost za 150 kop grošů českých s tím, že on složí 50 kop hned a zbytek částky bude splácet po 15 kopách. Také slíbila,

že vše nechá vepsat do městských knih. Kateřina musí peníze od Mikuláše přijmout, vložit trhovou smlouvu do městské knihy a postoupit mu svoji spravedlnost na statku.

G. 1563, 22. VII.

154.

A. AS, inv. č. 99, fol. 268v–269v; AS, inv. č. 113, pag. 93.

B. Jakub Přibík

C. Regina Knězová z Hloušek

D. „*Co se peněz sirotčích k schování daných a přitom haltýřů prodávání dotýče*“

Jiřík ve svém kšaftu určil za poručnici Reginu s tím, že nikdo z příbuzných se neměl o majetek ucházet. Regina se měla chovat poctivě a majetek neumenšovat. Přibík neprokázal, že by Regina s majetkem mrhala, a proto zůstává dále jeho poručnicí a není Přibíkovi ničím povinna. Regina ale prodávala ke škodě sirotků haltěře a není známo, kolik peněz za ně přijala. Je už nedužná, a proto bude muset vykazovat přichodící peníze na sirotky a opatrovat haltěře dokud sirotci nedospějí. Také musí složit na radnici veškeré sirotčí peníze pro jejich lepší zabezpečení.

E. 1563, 5. VII.

F. Částečně napraven. Jestliže šepmistři zhodnotí, že haltěře sirotků mají větší náklady než zisky, poručnice sirotků Regina je bude moci s povolením šepmistrů prodat.

G. 1563, 13. VIII.

155.

A. AS, inv. č. 99, fol. 268; AS, inv. č. 113, pag. 97.

B. Ondřej Červenka

C. Martin Krčmář z Opatovic a jeho manželka

D. „*Co se sekání a zranění dotýče*“

Ondřej přátelsky napomenul Martina. Ten mu na oplátku vylil pivo mezi oči a začal ho bít. Martin neprokázal, že by mu Ondřej dal příčinu. Svědkové jsou neusedlé osoby ze Sedlce a užití jejich svědectví by bylo proti zemskému zřízení. Ondřej není Martinovi povinen žalobou. Martin má být ztrestán vsazením do klády a jeho manželka špalkem, protože jej k bití pobízela.

E. 1563, 28. VI.

F. Potvrzen.

G. 1563, 23. VIII.

156.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 236r–237r; AS, inv. č. 112, pag. 142.
- B. Slovutný Šimon z Nadějova a na Bohutíně
- C. Apolena z Práchňan
- D. *„Co se odporu, že by dotčený Šimon z Nadějova při rozepři o kšaft někdy mistra Matouše a statek po něm pozůstalý vzeslán nebyl, ani k ní žádného nezmocil, dotýče“*
Šimon se soudil o statek po Anně Krbcové a odvolal se k apelačnímu soudu. Rozsudek městského soudu byl potvrzen a statek připadl Apoleně. Rozsudek je i nyní potvrzen, Apolena není Šimonovi ničím povinná a Šimon může vinit Ondřeje Křivoláčka ze psaní, které mu zaslal.
- E. 1561, 12. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1563, 4. X.

157.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 274; AS, inv. č. 113, pag. 122–123.
- B. Regina Kněžová
- C. Jakub Přibík
- D. *„Co se směny haltýřův dotýče“*
Pokrevní strýc sirotka Přibík může od poručnice Reginy koupit haltýř, když složí 49 kop grošů českých. Až sirotek dospěje a bude-li chtít daný haltýř, Přibík jej musí za stejnou sumu peněz směnit zpět.
- E. 1563, 27. IX.
- F. Napraven. Přibík neprokázal, že by Regina měla prodat jiný haltýř než ten v Hlouškách Janu Malinskému za 49 kop grošů. Přibík k haltýřům nemá žádné právo, které žádá. Regina může se svolením šepmistrů haltýře prodávat, budou-li z toho mít užitek sirotci, kterých je opatrovníci.
- G. 1563, 3. XI.

158.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 273v–274r; AS, inv. č. 113, pag. 127.
- B. Slovutný Zdeněk Vachtl z Pantenova a na Konicích
- C. Vít Příhoda

D. „*Co se vymluvení a vyšikování Brože poddaného s nějakou děvečkou, obou dčeledínův, dotýče*“

Vachtl dostatečně neprokázal žalobu, Příhoda mu není povinen odpovídat.

E. 1563, 11. X.

F. Potvrzen s doložením. Vít má být na osm dní uvězněn, protože kněze Jana Příbrama mylně informoval, že Brož a děvečka jsou svobodní. Propuštěn bude na rukojmí.

G. 1563, 5. XI.

159.

A. AS, inv. č. 99, fol. 272v–273r; AS, inv. č. 113, pag. 130–131.

B. Samuel z Vodolína, rychtář

C. Poručníci statku a kšaftu zesulé Kateřiny Šmacové Václav z Páchu a Jakub Brodský z Tarmarku

D. „*Co se odpovídání na žalobu dotýče*“

Městský soud bral v úvahu předešlý rozsudek apelačního soudu ohledně statku Šmacové. Rychtář nevinil poručníky z žádného konkrétního činu a neuvedl, co mínil nepořízeným statkem. Žaloba se jako nesrozumitelná ruší.

E. 1563, 26. VII.

F. Napraven. Poručníkům bylo v předchozím rozsudku nařízeno, aby rychtáři odpověděli na žalobu. Od daného rozsudku se neodvolali, a proto musí odpovědět.

G. 1563, 8. XI.

160.

A. AS, inv. č. 99, fol. 278r–279r; AS, inv. č. 113, pag. 158.

B. Sestry Magdalena Zygelka a Kateřina Pikhartová

C. Kašpar Fifek⁴⁰⁹ a jeho žena Lidmila

D. „*Co se stanného práva dotýče*“

Kašpar se měl řídit podle předešlých rozsudků a odpovědět na žalobu. Je vyhlášen obstavuňk.

E. 1563, 8. XI.

⁴⁰⁹ Kašpar Fifek byl velmi bohatý kožišník, který přišel ke jmění pěti sňatky s bohatými vdovami. Podle Dačického byl i lichvář. V roce 1566 stál v čele kutnohorské jednoty proti Turkům. Srov. J. KOŘÍNEK, *Staré paměti*, s. 177, 368, 566.

F. Napraven. Šepmistři mají do dvou neděl od přečtení ortele předvolat obě strany, vyslechnout je a poté rozsoudit.

G. 1563, 14. XII.

161.

A. AS, inv. č. 99, fol. 270; AS, inv. č. 113, pag. 97.

B. Václav Magrle ze Sobišku na místě Bohunky z Plaňan

C. Anna z Lošan

D. „*Co se popisu statku po někdy Jiříkovi Špačkovi z Kaňku pozůstalého dotýče*“

Strany souhlasí se šacováním statku po Jiříkovi Špačkovi, šacovat bude Magrle jakožto nejstarší. Nejmladší sirotek bude mít podle práva možnost volby. Co se týče popisu statku, zemské zřízení říká, že umřel by úředník u pána a nevykonal popis, jeho syn není popisem povinen. Proto Anna Václavovi také není popisem povinna.

E. 1563

F. Částečně napraven. Šepmistři jsou povinni opatřit podle práva statek s inventářem.

G. 1564, 21. I.

162.

A. AS, inv. č. 99, fol. 272; AS, inv. č. 113, pag. 177.

B. Starší řezníci na místě celého cechu

C. Jiřík Frýzek z Braslavic

D. „*Co se zabití psa dotýče*“

Starší nedisponují žádným privilegiem, v němž by bylo stanoveno vyloučení z cechu a ztracení cti za zabití psa. Frýzek prokázal, že v mladém věku zabil psa, protože jej pokousal a zranil a že v té době ani v cechu nebyl. Frýzek je osvobozen od žaloby.

E. 1563, 21. VII.

F. Potvrzen.

G. 1564, 21. I.

163.

A. AS, inv. č. 99, fol. 274v–276r; AS, inv. č. 113, pag. 180.

B. Anna Dlabačka a její syn Václav

C. Jan Dlabač, mlynář

D. „*Co se prodaje mlejna a v trh vkročení dotýče*“

Anna Dlabačka sice prokázala, že je vlastní bába Markéty a Anny, sirotek po Vítovi Dlabačovi a jeho manželce Kateřině, ale Vít před svou smrtí s povolením šepmistrů prodal mlýn Janovi. Jan má složit závdavek 60 kop grošů českých a poté každý rok splácet po 15 kopách do zaplacení částky. Jan se má starat o sirotky a jejich díly na mlýně, které jim předá, až dospějí. Anna má více mužů, a proto bude ztrestána vězením.

- E. 1563, 6. X.
- F. Částečně napraven. Anna nebyla nikým obviněna z neřádného chování a navíc nenáleží pod kutnohorský soud, a proto se vězení ruší. Prodej mlýna je potvrzen.
- G. 1564, 31. I.

164.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 280v–281v; AS, inv. č. 114, pag. 7.
- B. Sestry Magdalena Zygelka a Kateřina Pikhartová
- C. Kašpar Fifek a jeho žena Lidmila
- D. „*Co se neodpovídání na žalobu dotýče*“
Rozsudek se řídí předchozím rozsudkem apelačního soudu. Žalující strana nepopřela, že Salomena, manželka Pavla Pilgrama a vlastní sestra Zygelky a Pikhartové, byla společnicí nápadu Magdaleny, dceři nebožtíka Zikmunda Kalderfera. Strana zároveň neprokázala, že by jí Salomena nápad spravedlnosti odevzdala a zapsala nebo nad ním předala moc. Také v zemském zřízení je stanoven postup pro společníky a nápadníky, který sestry nedodržely. Žaloba se ruší.
- E. 1564, 17. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1564, 9. III.

165.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 277r–278r; AS, inv. č. 113, pag. 198.
- B. Jakub Bzenecký
- C. Jiřík Pernštejnský ze Skalice
- D. „*Co se přívovědi domu mimo jiné prodání dotýče*“
Bzenecký prokázal, že Jiřík ze Skalice slíbil prodat svůj dům jemu a nikomu jinému. Jiřík ale neurčil den k vykonání prodeje a poté dům prodal Kašparovi Fifkovi. Osmisoudci rozhodli, že Bzenecký do dvou týdnů složí daných 120 kop grošů českých

a Jiřík ze Skalice mu dům postoupí. Městský soud rozsudek změnil. Jiříkova manželka Regina totiž osmisoudcům včas ohlásila, že si bere čas na rozmyšlenou a poté oznámila, že chce dům koupit. Žaloba se ruší a dům připadne Regině, která do dvou týdnů musí složit 120 kop grošů českých.

- E. 1563, 6. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1564, 10. III.

166.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 271v–272r; AS, inv. č. 113, pag. 198–199.
- B. Jan Žák
- C. Václav Kozák/Kozáček
- D. *„Co se nářku nesvědčením pravdy a zlopověstnosti dotýče“*
Žák neprokázal, že Kozák nesvědčil podle pravdy a že by byl souzen o poctivost. Kozákovo svědectví se shoduje s ostatními svědky. Kozákovo svědectví vydané Anně Hanykové má být použito u soudu.
- E. 1563, 28. VII.
- F. Napraven. Šepmistři po přečtení svědectví dávali Kozákovi neprávem odklady, aby mohl přednést další důkazy. Spor se ruší a nemá být žádné straně ke škodě.
- G. 1564, 20. III.

167.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 282v–283r; AS, inv. č. 114, pag. 12.
- B. Johana Veisová z Nedvojovic
- C. Adam Loketský z Hořkovce
- D. *„Co se nářku svědomí a soukupa postavení dotýče“*
Loketský prohlásil, že Veisová nedodržela svou přísahu a odvolával se na to, že dané slyšel od královského rychtáře Samuela z Vodolína. Loketský musí do dvou týdnů přivést soukupa Vodolínského k soudu. Vodolínský vypoví, jestli Loketský měl skutečně dané řeči od něho.
- E. 1564, 16. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1564, 21. III.

168.

A. AS, inv. č. 99, fol. 276.

B. Regina Příhodka

C. Jan Plšek, jinak Brožek

D. „*Co se mordu a nepostavení ku právu Jana Fifka dotýče*“

Podle předchozího rozsudku apelačního soudu měl Plšek přivést před soud Jana Fifka, což neučinil. Plšek také neprokázal nutnost obrany při mordu Reginina bratra Matěje. Platí rozsudek učiněný v hlavní při a Plšek má být vsazen do šatlavy.

E. 1563, 15. XII.

F. Potvrzen.

G. 1564, 22. III.

169.

A. AS, inv. č. 99, fol. 283; AS, inv. č. 114, pag. 19.

B. Slovutný Samuel z Vodolína, královský rychtář

C. Poručníci statku po Kateřině Šmacové

D. „*Co se vejpovědi na hlavní při pro nářek svědka neučiněný dotýče*“

Podle práva nemůže být učiněn rozsudek ve sporu, v němž je nařčen svědek. Johana Veisová již zažalovala Loketského z nářku, a dokud nebude tato žaloba rozsouzena, žaloba Vodolínského se odkládá.

E. 1564, 16. II.

F. Potvrzen.

G. 1564, 13. IV.

170.

A. AS, inv. č. 99, fol. 281v–282v; AS, inv. č. 114, pag. 38.

B.–C. 1. Bonaventura z Hradce

2. Vít Had

3. Wolf Oxenfelder

4. Anna, dříve manželka Václava Vacha a nyní Víta Hada

D. „*Co se dluhu a přípovědí dotýče*“

Vít Had učinil přípověď na statek po Václavovi Vachovi a zažaloval svou manželku Annu z 61,5 kop grošů českých. Přípověď ani žalobu ale neprokázal, a proto přípověď neplatí a Anna je osvobozena od jeho žaloby. Dalšími

přípovědníky byli Wolf a Bonaventura. Anna měla po smrti manžela Václava obeslat jeho věřitele a odevzdat jim statek, což neudělala a dále jej užívala. Upomínala dluhy a brala zisky. Anna je povinna zaplatit do dvou týdnů dluhy po manželovi – Wolfovi podle řezané cedule 201 kop grošů míšeňských a svůj vlastní dluh 17 kop grošů českých a Bonaventurovi 59 kop grošů míšeňských.

- E. 1563, 4. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1564, 4. V.

171.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 286v–287v; AS, inv. č. 114, pag. 51–52.
- B. Slovník Jan Lukavecký z Lukavce
- C. Slovník Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích
- D. „*Co se příčiny právní pokazování ku právu nestání dotýče*“
Libenický neuvedl důvod, proč se nedostavil k soudu. Je vyhlášen obstavuňk.
- E. 1564, 28. II.
- F. Napraven. Strany se mezi sebou domluvily, že pokud se nebudou moci dostavit k soudu, včas to šepmistrům ohlásí. Libenický dané oznámil a žádal jiný termín. Proto se stavuňk ruší a šepmistři jsou povinni mezi stranami učinit rozsudek.
- G. 1564, 12. V.

172.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 287v–288r; AS, inv. č. 114, pag. 59.
- B. Martin Nadřínek
- C. Anna Staňka
- D. „*Co se nářku cti dotýče*“
Nadřínek neprokázal, že by o něm Staňka pronesla řeči týkající se Petra z Hradce. Staňka je proto osvobozena od žaloby z nářku. Co se týče dalších řečí, Staňka prokázala, že Nadřínek seděl tři dny v řetězech při dole Oslu.
- E. 1564, 15. III.
- F. Napraven. Martin žalobu dostatečně neprokázal, ta se proto ruší. Anna však má být pro svou vřetečnost zavřena na tři dny do vězení.
- G. 1564, 15. V.

173.

A. AS, inv. č. 99, fol. 288; AS, inv. č. 114, pag. 58.

B. Gabriel „Rzaun“ z Chotěboře

C. Havel z Bahna

D. „*Co se škod outratních a nákladních dotýče*“

Havel musí Gabrielovi zaplatit výlohy ve výši 14 kop 40,5 grošů 5 denárů českých. Gabriel musí do dvou týdnů potvrdit přísahou, že je to skutečná výše jeho výloh spojených se soudním řízením.

E. 1564, 8. III.

F. Potvrzen.

G. 1564, 18. V.

174.

A. AS, inv. č. 99, fol. 291v–292v; AS, inv. č. 114, pag. 78–79.

B. Adam Kule, řezník z Českého Brodu

C. Havel Judex, řezník z Kutné Hory

D. „*Co se obvinění z nářku cti dotýče*“

Adam Kule vznesl jasnou žalobu, Havel Judex na ní má dát jasnou odpověď.

E. 1564, 24. V.

F. Napraven. Havel si nepamatuje nic, z čeho ho Adam obvinil. Pře nemá být k újmě poctivosti ani jedné straně, ale pokud bude kdy Havel opilý a nebude zachovávat klid, šepmíři ho mají zavřít na tři dny do vězení.

G. 1564, 27. VI.

175.

A. AS, inv. č. 99, fol. 284r–285v; AS, inv. č. 114, pag. 81.

B.–C. 1. Tomáš Hašek ze Sukova i na místě jiných poručníků kšaftu zesnulého Martina Poláka a kostelníků záduší sv. Vavřince z Kaňku

2. Anna, dcera Martina

3. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína

D. „*Co se odporu kšaftu učiněného dotýče*“

Martin Polák učinil kšaft, v němž dceři Anně odkázal 20 kop grošů českých a dvoje ložní prádlo. Polák dané složil u kaňkovského soudu a Anna se zároveň vzdala dílu na statku a slíbila, že se o žádný další majetek nebude soudit. Polák

ale v kšaftu neoddělil Annu od dědění statku a Anna se nedopustila ničeho, proč by měla být jako dědička dílu statku po otci vynechána. Kšaft se proto ruší. Anně případnou dva díly statku po otci a třetí neporučený díl rychtáři.

E. 1563, 10. XI.

F. Potvrzen.

G. 1564, 30. VI.

176.

A. AS, inv. č. 99, fol. 292v–294r; AS, inv. č. 114, pag. 86–87.

B.–C. 1. Poručníci kšaftu zemřelé Doroty Kotrbky Ondřej Křivoláček, městský rychtář Václav z Páchu a Jan Tručný

2. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína

3. Sestry Magdalena, Anna, Marta a další příbuzní

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

Rozsudek se řídil předchozí revizí komorního soudu. Jiřík Kotrba odkázal statek své manželce Dorotě. Kdyby zemřela, půl statku mělo připadnout jejich dceři Regině z Čáslavi a druhou půlku měla poručit dle libosti. Dorota přežila Reginu a učinila o statku kšaft. Část majetku odkázala příbuzným, ale větší část poručila podle Jiříkova přání chudým lidem a na milosrdné skutky. Strany neprokázaly, že by Dorota kšaftovala proti kšaftu svého manžela či proti jinému právu. Kšaft je stvrzen a povoluje se jeho zápis do městské knihy.

E. 1564, 8. V.

F. Potvrzen.

G. 1564, 14. VII.

177.

A. AS, inv. č. 99, fol. 289v–290v; AS, inv. č. 114, pag. 95.

B.–C. 1. Kostelníci záduší kostela sv. Jakuba

2. Příbuzní zesnulé Kateřiny Srbkové

3. Matěj Wamhal ze Sadské, bratr Kateřiny

4. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

Rozsudek se řídil předchozím rozsudkem apelačního soudu. Srbková sepsala kšaft za přítomnosti Vorla, Pilgrama a přísežného písaře vyslaných od soudu.

Srbková poručila Vorlovi a Pilgramovi po 1,5 kopě grošů českých. Oba dva při sepisování kšaftu prohlásili, že o peníze nestojí a nic předem neočekávali. Kšaft je stvrzen a má být vepsán do městské knihy.

- E. 1564, 13. III.
- F. Potvrzen s doložením. Jakub Vorel a Pavel Pilgram si nemají peníze vzít.
- G. 1564, 20. VII.

178.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 297v–298v; AS, inv. č. 114, pag. 109.
- B. 1. Ondřej Křivoláček
Bartoň Vokáček
- C. 2. Adam Zygel z Chocemic⁴¹⁰
- D. „*Co se odpovídání na žalobu z upuštění vězně dotýče*“
Adam Zygel neodpověděl na žalobu, protože nebyl jediným šepmistrem, který pustil Diviše Mlynáře z vězení. Žaloba se ruší.
- E. 1564, 12. VI.
- F. Napraven. Adam pustil z vězení Diviše Mlynáře a nyní musí prokázat, že se tak stalo s povolením dalších spoluradních.
- G. 1564, 4. IX.

179.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 295r–296r; AS, inv. č. 114, pag. 114–115.
- B. Petr Šafář z Hradiska
- C. Václav Dlabař a jeho manželka Anna
- D. „*Co se ženy pryč od muže ujiti a s jinejm voddání dotýče*“
Anna se před lidmi přiznala, že Petr je její manžel. Některým dokonce ukázala i potvrzení o oddání od kněze. Anna poté vzala jeho majetek a vzala si za manžela Václava Dlabaře, což také u soudu přiznala. Václav a Anna budou ztrestáni vězením.
- E. 1564, 19. VI.
- F. Napraven. Anna je oddaná s Petrem i s Václavem. Šepmistři mají spor postoupit církevnímu soudnictví, kterému manželské záležitosti náleží.
- G. 1564, 4. IX.

⁴¹⁰ Zygelové z Chocemic byli významnou kutnohorskou erbovní rodinou.

180.

A. AS, inv. č. 99, fol. 301r–302r; AS, inv. č. 114, pag. 140–141.

B. Markéta Prášková

C. Jan Čečetka, kloboučník

D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“

Hlavní spor se týkal kšaftu Jana Čečetky, při jehož sepisování mělo dojít k jistému pochybení. Žaloba byla zrušena a Jan prohlásil, že pokud ho chce Markéta z čehokoliv obvinít, na žalobu jí odpoví. Jan proto musí na žalobu odpovědět.

E. 1564, 31. VII.

F. Napraven. Markéta se postavila proti kšaftu svého manžela Jana Čečetky a uzavřela o něm smlouvu s poručníkem svého manžela Pavlem Kloboučником. Markéta přijala odkázaný majetek a zavázala se, že si statek po Janovi nebude nárokovat. Jan proto Markétě nemusí na žalobu odpovídat.

G. 1564, 5. X.

181.

A. AS, inv. č. 114, pag. 145.

B. Poručníci zesnulé Kateřiny Kozlové Pavel Hejman, Mikuláš Vodňanský a Mariana Perečka

C. Mikuláš Kozel

D. „*Co se kšaftu Kateřiny Kozlové dotýče*“

E. 1564, 7. VIII.

F. Potvrzen.

G. 1564, 17. X.

182.

A. AS, inv. č. 99, fol. 300v–301r; AS, inv. č. 114, pag. 149.

B. Johana Veisová z Nedvojovic

C. Adam Loketský z Hořkovce

D. „*Co se svědkův čtení dotýče*“

Svědék Loketského v daném sporu doposud nevyprávěl a jeho svědectví bylo zaznamenáno mimo řízení. Takové svědectví nemůže být použito. Pokud se strany

nezachovají podle rozsudku, hlavní spor bude zrušen. Šepmistři mají vyslyšet obě strany a učinit rozsudek.

- E. 1564, 9. VIII.
- F. Napraven. Johana neuvedla důvod, proč by proti ní svědectví nemělo být použito. Šepmistři jsou proto povinni jej přečíst.
- G. 1564, 24. X.

183.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 306v–307r; AS, inv. č. 114, pag. 175.
- B. Vencel Forman
- C. Baltazar Nykl
- D. „*Co se trhu domu dotýče*“

Strany se již soudily o trh domu na Páchu proti pivovaru Zikmunda Loreckého. Forman podle rozsudku složil závdavek 45 tolarů a Nykl měl dům vyprázdnit, předat, osvobodit od úvodu a prodej potvrdit zápisem do městské knihy. Nykl se podle rozsudku nezachoval a poté byl zažalován Mandalenou Nožírkou ze zadržených purkrechtních peněz na daném domě. Tehdy se zjistilo, že dům na Nykla není zapsán a nemůže s ním obchodovat. Trh se ruší a Vencel si má vyzvednout svých 45 tolarů u šepmistrů.

- E. 1564, 18. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1564, 1. XII.

184.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 311.
- B. Mikuláš Chyzdera
- C. Anna Chyzderka z Vilémovce
- D. „*Co se obeslání ku právu a hojemství dání dotýče*“

Anna se musí za dva týdny dostavit k soudu a nemůže užít odklad.

- E. 1564, 9. X.
- F. Napraven. Annu obeslal její pastorek Mikuláš Chyzdera, ona žalobu vyslechla a potvrdila, že odpoví. Šepmistři musí Anně poskytnout lhůtu k přípravě odpovědi.
- G. 1565, 18. I.

185.

A. AS, inv. č. 99, fol. 305v–306v; AS, inv. č. 114, pag. 199.

B. David Postřihač

C. Štěpán, šafář mince z Vlašského dvoru

D. „*Co se nářku dotýče*“

Postřihač věděl od horních úředníků o spisu, z něhož poté obvinil Štěpána před šmitnou na Vlašském dvoře. Nazval Štěpána šibalem a pankhartem. Štěpán na Postřihače vyběhl s cánhamrem⁴¹¹ a nazval jej lotrem a šibalem, Postřihač poté urážky oplácel. Žaloba se ruší, řeči nemají být nikomu k újmě na cti a oba dva budou ztrestáni v šatlavě, zejména Štěpán má být vsazen do klády.

E. 1564, 4. IX.

F. Potvrzen.

G. 1565, 12. II.

186.

A. AS, inv. č. 99, fol. 299v–300v; AS, inv. č. 114, pag. 203.

B. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína

C. Kateřina Humpolecká z Pucheře

D. „*Co se nápadu domu s zahradou podle privilegium nekšaftovaného dotýče*“

Jan Pucheřský z Pucheře obdržel mocný list na veškerý svůj majetek kromě lenního statku a učinil závěť o domě na Náměti, který i se zahradou a vším příslušenstvím koupil od Jana Toboláře. Dům odkázal manželce Kateřině, která již byla více než rok jeho majitelkou. Rychtář Vodolínský kšaftu neučinil odpor v právní lhůtě, Kateřina mu proto nemusí na žalobu odpovídat.

E. 1564, 2. VIII.

F. Potvrzen s doložením. Ve svatebních smlouvách je uvedeno, že Jan Pucheřský přijímá Kateřinu po roce a po dni do svého statku.

G. 1565, 12. II.

187.

A. AS, inv. č. 99, fol. 311v–312v.

B. Václav Hrubý z Čáslavi

⁴¹¹ Šmitna – minciřská dílna, šibal – podvodník, pankhart – levoboček, cánhamr – kladivo na prutové železo. Dostupné z: <https://vokabular.ujc.cas.cz/hledani.aspx> [citováno k 16. 4. 2019].

- C. Sestry Mandalena, Marta, Anna
- D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“
Kutnohorský městský soud a apelační soud již rozhodly o obou polovinách statku po Dorotě Kotrbce. Hrubý se od rozsudků neodvolal ve stanovené lhůtě a možnost odvolání již tedy nemá. Platí předešlé rozsudky a sestry jsou osvobozeny od žaloby.
- E. 1565, 11. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 23. II.

188.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 309v–310v.
- B.–C.
 1. Lucina, jinak Lucka
 2. Jan Žoček
 3. Salomena Strejcová
 4. Johana Mlynářka z Jilmanic
 5. Johana Kousalová z města Šternberka
- D. „*Co se kšaftu Markéty z Jilmanic a jemu učiněného odporu dotýče*“
Rozsudek se řídí předchozím rozhodnutím apelačního soudu. Markéta sepsala závěť a na její žádost k ní byli vysláni tři přísežní, a to bakalář Jakub, Jiřík Voselský a radní písař Jan Tapin. Markéta jim závěť předala a na její žádost byla před přísežnými přečtena. Potvrdila i ústně, že statek odkazuje Janu Žočkovi. Statek Markéta zdělila po svém bratru Markvartovi z Jilmanic. Salomena závěť Markéty napadla, ale neprokázala, že by došlo při sepsání k pochybení. Kšaft Markéty je potvrzen a bude zapsán do městské knihy.
- E. 1564, 11. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 3. IV.

189.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 312r–313r.
- B. Poručníci zemřelé Doroty Kotrbky a všichni, kterým je jejím kšaftem odkázáno
- C. Tomáš Jirásek z Čáslavi
- D. „*Co se dělení a polovice sumy odkázané ujímání dotýče*“

Apelační soud vydal rozsudek ohledně kšaftu Doroty Kotrbky. Jirásek a další, kterým bylo v kšaftu odkázáno, žádali svůj nově nabytý majetek. Kdyby se všem dědicům mělo vydat jim odkázané z daného jednoho dílu majetku, peníze na záduší kostela na Náměti a na milosrdné skutky by podlehly újmě. Jiráskovi a dalším dědicům případně polovice sumy jednoho dílu majetku, zbytek půjde na záduší a milosrdné skutky.

- E. 1565, 24. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 10. IV.

190.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 313r–315v.
- B. Slovný Jan Lukavecký z Lukavce i na místě jeho sester Anny, Johany a Anežky
- C. Slovný Jan Libenický z Vrchovišť a na Libenicích
- D. „*Co se mlejna Štolce se vším jeho příslušenstvím a věna podle zápisu splacení⁴¹² dotýče*“

Prokop Lukavecký koupil mlýn Štolec s rybníky, potoky, dědinami, ornými i neornými loukami, vrbinami, rostlinami a se vším příslušenstvím za 350 kop grošů českých od Jana a Anny ze Skalice, zletilých sirotků po Janovi ze Skalice. Prokop tento majetek nechal zapsat své manželce Mandaleně z Chřenovic jako věno, které obdrží v případě, že Prokop zemře dřív než ona. Mandaleně v užívání majetku nebude moci nikdo bránit, pokud jí nevyplatí daných 350 kop. Mandalena se po smrti Prokopa ujala majetku a poté jej odevzdala svému novému manželu Jiříkovi Loreckému. Libenický neprokázal, že by Prokop majetek někomu odkázal a ani to, že by jej od Prokopových dětí Jana a jeho sester nebo Jiříka Loreckého koupil. Mlýn se vším příslušenstvím je tedy dědictvím Jana a jeho sester, Jan ale musí do dvou týdnů složit 350 kop grošů. Libenický po přijetí peněz mlýn se vším příslušenstvím odevzdá Janu Lukaveckému, který zaplatí dluhy po otci a opraví závady na mlýně. Libenický může žalovat své úředníky.

- E. 1565, 22. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 10. IV.

⁴¹² Zplacení.

191.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 318r–319v.
- B. Anna z Vilémovce
- C. Mikukáš Chyzdera
- D. *„Co se odporu vzešlého o činění počtu v pucholterii z odoumrti na jeho milost císařskou slavné a svaté paměti za rychtářství někdy Jana Chyzdery příšlých dotýče“*
Mikuláš získal díl statku po otci Janovi, ostatní majetek připadl vdově Anně. Anna svolila, že dluhy po manželovi zaplatí sama. Anna je proto povinna do dvou týdnů dojet na Pražský hrad do buchhalterie české komory a předložit soupis příjmů a vydání Jana Chyzdery z doby, kdy zastával úřad královského rychtáře.
- E. 1565, 5. III.
- F. Napraven. Mikuláš je dědicem po Janovi, jistý díl statku po otci již přijal. Není příčiny, proč by nebyl s Annou povinen počtem buchhalterii. Šepmistři mají strany vyslyšet, určit den k průvodům a poté mezi nimi učinit rozsudek.
- G. 1565, 24. V.

192.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 322.
- B. Mikuláš Chyzdera
- C. Anna z Vilémovce
- D. *„Co se protahu původovi dání dotýče“*
Chyzdera požádal o odklad s uvedením řádné příčiny, stání se odkládá na 28. března.
- E. 1565, 19. III.
- F. Napraven. Šepmistři již učinili mezi stranami rozsudek pod hrozbou ztracení pře. Mikuláš se nezachoval podle rozsudku. Soudní spor se ruší.
- G. 1565, 24. V.

193.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 323v–325r.
- B. Mikuláš Chyzdera
- C. Anna z Vilémovce
- D. *„Co se příčin neodpovídání k žalobě stavuňku a některých průvodův ku přečtení podaných nedopuštění čísti dotýče“*

Anna nevyslyšela celý spis a vzala si čas na rozmyšlenou. Šepmistři měli podezření, že pouze protahuje spor, a proto jim měla sdělit, od čeho konkrétně si bere čas na rozmyšlenou. Důvodem bylo, že jí nepůjčili daný spis, aby se o něm mohla s někým poradit. Anna měla nechat spis přečíst u soudu s tím, že poté bude mít možnost se k němu vyjádřit. Pokud Anna nedostane odklad, odvolá se k apelačnímu soudu. Anna proti sobě navíc nemohla vyslyšet důkazy, protože ještě neodpověděla na žalobu. Anna má oznámit, jestli se chce odvolat k apelačnímu soudu.

- E. 1565, 30. IV.
- F. Napraven. Anna předložila důvody svého neodpovídání na žalobu, šepmistři je mají vyslyšet a poté určit stranám termín k přednesení důkazů. Bude-li Anna povinna odpovídat Mikulášovi, šepmistři mají mezi stranami učinit rozsudek.
- G. 1565, 24. V.

194.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 319v–322r.
- B.–C.
 1. Mandalena, manželka Adama Zygela
Kateřina, manželka Prokopa Pikharta
 2. Rafael Mincíř
 3. Kašpar Fifek a jeho manželka Lidmila
- D. „*Co se nápadu po někdy Magdaleně, Zigmunda Kalderfera dcery, dotýče*“
Rozsudek se řídí předchozím ortelem apelačního soudu. Sestry Mandalena a Kateřina neprokázaly, že byly nejbližší pokrevní příbuzné dcery jejich bratra Kalderfera Magdaleny. Nejbližší pokrevní příbuznou byla Magdalenina matka Lidmila. Ta sirotka Magdalenu opatrovala až do její smrti a poté se stala jedinou dědičkou nápadu, ten předala i svému manželovi Kašparovi. Manželům patří majetek a nejsou povinni žalobou sestrám ani Magdaleninu dědovi Rafaelovi.
- E. 1565, 31. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 25. V.

195.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 327v–330r.
- B. Anna z Liboslavě

- C. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
- D. „*Co se kšaftu oustního statku po někdy Tomášovi Zelím pozůstalého dotýče*“
 Při kšaftování došlo k pochybení a Tomášovi se po smrti narodilo dítě, kšaft se proto ruší. S majetkem bude naloženo podle svatební smlouvy. Anna dostane věno ve výši 100 kop grošů českých a výbavu poté, co prokáže, že dané vnesla do manželství. Dále jí připadne třetina majetku. Zbytek se rozdělí mezi dceru a pohrobka, jehož díl bude Anna opatrovat a až sirotek dospěje, vydá mu jej. Adam Pečka neprokázal, že by se Tomáš uvolil ke splacení dluhů po svém otci, Anna a děti tedy dluhy platit nemusí.
- E. 1565, 4. IV.
- F. Částečně napraven. Ve svatební smlouvě (v knize Starého Města pražského) mezi slovným Petrem Hlavsou z Liboslavi na místě jeho dcery Anny a Tomášem Zelím je stanoveno, že kdyby Tomáš zemřel dřív než Anna, může Anna s dětmi zůstat na statku. Anna má u soudu použít svatební smlouvy – Tomáš kšaftoval proti nim. Má být učiněn popis statku a Anně mají být přiděleni dva opatrovníci k sirotku a statku.
- G. 1565, 28. V.

196.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 325r–327r.
- B. Poručníci zemřelého Jakuba Kubíčka Jakub Labuška a Václav Bodlák
- C. Adam Čechtický a jeho manželka Dorota
- D. „*Co se odporu kšaftu téhož Jakuba mlynáře dotýče*“
 Závěť mlynáře Kubíčka je potvrzena a má být vepsána do městské knihy. Kubíček statek odkázal dcerám Kateřině a Dorotě, ale není prokázáno, že by předtím Kubíčkově statek odkázala manželka Apolena. Statek si dcery mají rozdělit rovným dílem.
- E. 1565, 21. V.
- F. Napraven. Závěť je na mnoha místech vyškrapaná a opravovaná, což je proti právu. Po sepsání závěti žádal Jakub své dcery Dorotu a Kateřinu, aby se spravedlivě rozdělily a nesoudily se, čímž chtěl odvolat původní závěť. V průběhu pře se strany smluvily a odstoupily od sporu. Dcery se mají srovnat rovným dílem. Pokud některá z nich již nějaký majetek od otce dostala, odečte se od jejího dílu.
- G. 1565, 26. VII.

197–198.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 342v–344r.

- B. Anna z Vilémovce / Mikuláš Chyzdera
- C. Mikuláš Chyzdera / Anna z Vilémovce
- D. *„Co se odporu odoslyšení při začatých pro outok o škody outratní a nákladní vložení dotýče“*
 Apelační soud v předešlých rozsudcích nařídil šepmistrům, aby vyslyšeli strany, určili jim termín k přednesení důkazů a učinili mezi nimi rozsudek s možností odvolání. Rozsudky apelačního soudu platí. Anna poté zažalovala Mikuláše ze škod, které jí vznikly kvůli sporu o odklad, který Mikuláš žádal. Termín k průvodům je stanoven na pondělí 27. června.
- E. 1565, 20. VI.
- F. Napraven. Od vyslyšení minulých ortelů Anna zažalovala Mikuláše ze škod. Šepmistři musí nejdříve učinit rozsudek v této záležitosti a teprve poté strany vyslyšet ohledně předešlých při a učinit v každé rozsudek.
- G. 1565, 13. VIII.

199.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 341r–342v.
- B. Kateřina Matrasová
- C. Mandalena Bodláková
- D. *„Co se statku po někdy Janoši Matrasovi pozůstalého dotýče“*
 Jan Matras za přítomnosti přísežných učinil kšaft, v němž svůj statek odkázal své dceři Kateřině a synu svého bratra Ondřeje Jiříkovi. Pokud se Kateřina nedožije dospělosti, její díl připadne Jiříkovi a jeho matce Mandaleně. Pokud se Jiřík nedožije dospělosti, jeho díl připadne jeho matce Mandaleně. Kšaft byl po mnoho let vepsán v městské knize a teprve nyní ho Kateřina Matrasová napadla. Neprokázala ale, že by při sepsání kšaftu došlo k pochybení a ten proto platí. Půlka statku připadne Kateřině, půlka Mandaleně, která přežila syna Jiříka.
- E. 1565, 18. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 18. VIII.

200.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 340r–341r.
- B. Zikmund Škorníček i na místě sestry Johany

- C. Potenciána z Bezdědic
- D. „*Co se o své újmě v dům vkročení a uvázání po nebožtkovi Sanctorinovi pozůstalý dotýče*“
Sanctorin z Nedvojovic zemřel bez závěti. Jeho dcery Anna a Dorota měly děti Zikmunda, Johanu a Potenciánu. Není prokázáno, že by se Anna, Zikmund a Johana vzdali domu a svršků. Zikmundovi a Johaně případně jeden díl, Potenciáně druhý díl majetku. Pokud si již nějaký majetek po Sanctorinovi přisvojili, bude jim z dílu odečten.
- E. 1565, 9. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 25. IX.

201.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 348.
- B. Slovutný Jan Lukavecký z Lukavce i na místě sester Anny, Johany, Anežky
- C. Slovutný Jan Libenický
- D. „*Co se z škod outratních a nákladních odpovídání dotýče*“
Lukavecký na místě sester obeslal rukojmí za Libenického, ale neprokázal, že by ho k tomu sestry zmocnily. Žaloba se ruší.
- E. 1565, 10. IX.
- F. Napraven. Lukavecký byl dostatečně zmocněn od sester a Libenický je proto povinen odpovědět mu na žalobu a připravit si důkazy.
- G. 1565, 27. X.

202.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 346r–348r.
- B. Jiřík Hlaváček
- C. Říha Černý z Bylan
- D. „*Co se stavuňku dotýče*“
Rozsudek od rychtáře: Hlaváč se zachoval podle zemského zřízení a Černého jakožto jistce obstavil. Černý dluh při stavuňku neodepřel, proto byl stavuňk uznán za platný. Šepmistři rozsudek změnili. Pokud měšťan učiní smlouvu o obilí, travách nebo loukách se sedlákem vrchnosti a zjistí se, že daná vrchnost k tomu nedala svolení, měšťan podle zemského zřízení nemusí smlouvu dodržet. Hlaváč obstavil Černého

z nedodání pšenice, o níž uzavřeli smlouvu. Hlaváč ale neprokázal, že by smlouvu s Černým uzavřel se souhlasem Jana Bořka Dohalického z Dohalic a Davida Střely z Rokyc a na Cerhenicích, poručníků Leonory Hrabáňové z Rokyc. Stavuňk se ruší.

E. 1565, 10. IX.

F. Potvrzen s doložením. Záležitost se totiž týká smlouvy o obilí na poli a ne prodeje sutého obilí.

G. 1565, 29. X.

203.

A. AS, inv. č. 99, fol. 344v–346r.

B. Šimon, Vavřinec a Mikuláš, bratři z Kasanic

C. Jan Kalivoda z Kasanic

(obě strany jsou poddanými urozeného Diviše Slavaty z Chlumu a Košumberka)

D. „*Co se mordu dotýče*“

Kalivoda byl dotazován od lidí na šavli, kterou u sebe měl. Zároveň po něm chtěli, aby se přiznal, že zamordoval Petra Sládka. A jestli jej nezamordoval on, tak kdo jiný. Kalivoda u soudu neprokázal nutnost obrany, a proto je povinen žalobou z mordu.

E. 1565, 8. VIII.

F. Napraven. Petr Sládek se v krčmě opil a zezadu udeřil kordem do hlavy Kalivodu. Poté byl Sládek vzat na rukojmí, přesto šel ke Kalivodovi domů a vybízel jej a jeho tovaryše ke rvačce. Za čas se Sládek s posilami vrátil a rvačku vyprovokoval. Proto Kalivoda není povinen žalobou z mordu Sládka, čtvrtého bratra z Kasanic. Jedná se ale o závažný čin, a proto Kalivoda stráví osm dní ve vězení o chlebu a vodě.

G. 1565, 2. XI.

204.

A. AS, inv. č. 99, fol. 330r–332r.

B. Jan Skřivan, krejčí

C. Blažek, poddaný slovatného Jana Libenického z Vrchovišť a na Libenicích

D. „*Co se stavuňku pro nedopomožení práva dotýče*“

Rozsudek od rychtáře: Poddaný Oldřicha Malovce z Malovic a na Zbraslavicích Jan Skřivan neprokázal, že stavuňk byl v souladu se zřízením zemským. Blažek z Libenic naopak prokázal, že v souladu nebyl. Blažek se postavil jako jistec Regině Krčmáře, poddané Libenického. Nepotvrdilo se, že v době vyhlášení stavuňku již Regina nebyla

poddanou Libenického. Stavuňk se proto zrušil a Skřivan mohl žalovat Reginu, ten se ale odvolal k šepmistrům, kteří rozsudek změnili. Libenický od Malovce obdržel několik žádostí o vymožení dluhu 23,5 kop grošů českých na Regině, která jej dlužila Skřivanovi, a také několik napomenutí od soudu. Regina se k dluhu sama přiznala a Libenický se nezachoval podle zemského zřízení, když ji do šesti týdnů nepřivedl k soudu. Stavuňk proto platí a Blažek jako jistec Reginy musí Skřivanovi dluh zaplatit do dvou týdnů. Blažek poté může zažalovat Reginu.

- E. 1565, 6. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1565, 15. XI.

205.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 349v–350r.
- B. Anna, Dorota a Jindřich, sirotci po zemřelém Jiříkovi Střelečkovi
- C. Anna, vdova po Jiříkovi
- D. *„Co se smlouvy učiněné v knihy městské vložení dotýče“*

Vdova může se svým majetkem kšaftovat podle svého uvážení. Vdova po Jiříkovi Střelečkovi Anna uzavřela se sirotky smlouvu, v níž se s nimi srovnala o majetek po Jiříkovi. Neprokázala, že by k tomu byla přinucena, a proto smlouva platí a do dvou týdnů má být vepsána do městské knihy.

- E. 1566, 16. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1566, 17. V.

206.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 358v–359v.
- B.–C.
 1. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
 2. Slovník Jiřík Voděradský z Hrušova a na Dobřeni
 3. Eva, vdova po Matějovi Krátkém
- D. *„Co se odporu kšaftu a nápadu v statku po dotčeném Matějovi Krátkém pozůstalého dotýče“*

Matěj Krátký s povolením své vrchnosti nebožtíka Jindřicha Voděradského opustil statek a začal provozovat živnost v Kutné Hoře. Zde koupil majetek a zapsal ho do městské knihy své manželce a dědicům. Poté si vzal za manželku

vdovu po Martinovi Pazderovi Evu, kterou ve svatební smlouvě po roce a po dni přijal do svého statku. Předchozí rozsudek uznal, že Krátký nemohl kšaftovat proti svatební smlouvě, a proto statek připadne Evě.

- E. 1566, 20. V.
- F. Napraven. Potvrzen předešlý rozsudek městského soudu. Jiříkovi připadnou dva díly, Evě jeden díl statku.
- G. 1566, 20. VI.

207.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 354.
- B. Johana Veisová z Nedvojovic
- C. Adam Loketský
- D. *„Co se škod outratních a nákladních dotýče“*
Loketský musí Veisové uhradit škody ve výši 10 kop 24 grošů českých, pokud Veisová odpřísáhne, že daná suma odpovídá skutečné výši jejích škod.
- E. 1566, 13. III.
- F. Napraven. Loketský vedl při na místě královského rychtáře a poté o Veisové řekl slova, za která šel do vězení. Loketský není Veisové povinen úhradou škod.
- G. 1566, 5. VIII.

208.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 356v–357r.
- B. Mikuláš Chyzdera
- C. Anna z Vilémovce
- D. *„Co se na žalobu učiněnou neodpovídání a poručníkův menším sirotkům daných ku při připuštění dotýče“*
Anna odpověděla na žalobu Chyzdery ze 100 kop grošů českých. Uvedla důvody, na základě kterých tvrdila, že penězi není povinna. Poručníci sirotků tvrdili, že sirotci měli k daným penězům spravedlnost a že smlouva, v níž bylo Mikulášovu bratru Jindřichovi dáno oněch 100 kop, není platná. Poručníci se mají za dva týdny dostavit k soudu a uvést, proč smlouva není platná.
- E. 1566, 31. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1566, 1. X.

209.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 351v–352v.
- B. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
- C. Poručníci kšaftu zemřelé Kateřiny Šmacové
- D. *„Co se nápadu v statku po dotčené Kateřině Šmacové pozůstalém a jeho na právě složení i počtu pořádného učinění dotýče“*

Rozsudek se řídí předchozím ortelem apelačního soudu. Šmacová učinila kšaft o svém statku, domu a zahradě. Poručníkům dala instrukce, komu rozdělit hotové peníze. O svršcích kromě ložního prádla ale nekšaftovala. Rychtář neprokázal, že by Šmacová nařídila poručníkům předat svršky k záduší nebo na milosrdné skutky a ani to, že by se v jejím sklepě našla černá okovaná truhlice s dalšími penězi. Kšaft platí a poručníci podle něj mají majetek rozdělit. Nekšaftované svršky případnou rychtáři, protože v Kutné Hoře není žádný měšťan, který by byl pokrevním příbuzným Šmacové. Poručník Jakub Brodský musí do dvou týdnů učinit popis statku.

- E. 1566, 27. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1567, 18. II.

210.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 360.
- B. 1. Ondřej Křivoláček
Bartoloměj Vokáček
- C. 2. Adam Zygel z Chočemic
Jindřich Trnka
Petr Bernášek
Tomáš, bakalář
- D. *„Co se Diviše Mlynáře z vězení puštění dotýče“*

Rozsudek se řídí předchozím ortelem apelačního soudu. Křivoláček a Vokáček neprokázali, že by žalovaná strana pustila Diviše Mlynáře z vězení bez rozhodnutí plné rady a bez svolení tehdejšího královského rychtáře Jakuba Stejška. Křivoláček a Vokáček uvěznil Diviše, nic neřekli a z ničeho ho nevinili. Ani v právní lhůtě stanové v zemském zřízení jej neobvinili. Z nařízení krajských hejtmanů byl Diviš z vězení propuštěn. Obžalovaní jsou osvobozeni, žalobci mohou obeslat krajské hejtmany.

- E. 1566, 21. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1567, 13. V.

211.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 14v.
- B. Lidmila Mlíčná
- C. Jan Vážný
- D. „*Co se nářku poctivosti obvinění dotýče*“
- E. 1568, 9. II.
- F. Potvrzen s doložením. Jan už nesmí o Lidmile takto mluvit.
- G. 1568, 22. III.

212.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 21r.
- B. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
- C. Jakub Brodský, poručník po zemřelé Kateřině Šmacové
- D. „*Co se exekuci vykonání a počtu podle poručení učinění dotýče*“
- E. 1567, 1. IX.
- F. Potvrzen s doložením. Jakub je povinen stvrdit přísahou, že se při poručení choval podle práva. Také má složit vše, co s jinými poručníky po Kateřině přijal.
- G. 1568, 27. IV.

213.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 23r.
- B. 1. Jakub Brodský, poručník zemřelého Ludvíka – syna Jana Toboláře
- C. 2. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
- 3. Mandalena Nožířka
- 4. Mikuláš Horník
- 5. Lidmila, vdova po Vávrovi Nožíři
- 6. Eva Kovářka
- D. „*Co se nápadu na statek po někdy Janovi Tobolářovi a Ludvíkovi, synu jeho, pozůstalém dotýče*“
- E. 1568, 14. IV.

F. Potvrzen.

G. 1568, 10. V.

214.

A. AS, inv. č. 115, fol. 23v.

B. Ondřej Lazar, koželuh

C. Václav Všetečka, koželuh

D. „*Co se džbánem v hlavu ranění dotýče*“

E. 1568, 23. II.

F. Potvrzen s doložením. Všetečka je povinen smluvit a zaplatit hojení Lazara.

G. 1568, 10. V.

215.

A. AS, inv. č. 115, fol. 30v–31r.

B. Eva Husová a jiní poručníci

C. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína

D. „*Co se kšaftu někdy Václava Bodláka a při tom zinventování statku po témž Václavovi Bodlákově pozůstalého dotýče*“

E. 1568

F. Napraven. Bodlák nechal sepsat závěť a rychtář neprokázal, proč by měl být statek inventarizován. Proto inventarizován nemá být.

G. 1568, 14. VI.

216.

A. AS, inv. č. 115, fol. 33r.

B. Kateřina Lahvičková

C. Lidmila Fausová

D. „*Co se domu pro dluh v něj uvedení zase postoupení dotýče*“

E. 1568, 31. III.

F. Potvrzen.

G. 1568, 14. VI.

217.

A. AS, inv. č. 115, fol. 32r.

- B. Mikuláš Chyzdera
- C. Anna z Vilímova
- D. „*Co se čtyř set a vosmi zlatých dluhu podle stavuňku učiněného za ní Annu z Vilímovce zaplaceného obvinění dotýče*“
- E. 1568, 16. II.
- F. Napraven. Neexistuje žádný soupis krámských věcí a dluhů za ně. Mikuláš s Annou musí do čtyř týdnů od přečtení ortele sepsat seznam krámských věcí od kupců a za ně nezaplacené dluhy.
- G. 1568, 1. VII.

218.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 38v.
- B. Marta Johaneska Hrubá
- C. Kateřina, děvečka a služebnice Marty
- D. „*Co se z ztracených⁴¹³ peněz obvinění a podle toho žádosti outrpného práva puštění dotýče*“
- E. 1568
- F. Napraven. Děvečka se přiznala, že peníze vzala. Proto má být dána k útrpnému právu.
- G. 1568, 19. VII.

219.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 42.
- B. 1. Poručníci
Eva Husová
Kostelníci městského záduší a školy
- C. 2. Rychtář Samuel Vodolínský z Vodolína
- D. „*Co se kšaftu někdy Václava Bodláka a při tom nápadu v statku po něm pozůstalém dotýče*“
- E. 1568, 23. VI.
- F. Napraven. Rychtář přípověď neučinil v právním čase, proto nemá být vyslyšena.
- G. 1568, 19. VII.

⁴¹³ *Stracených.*

220.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 44r.
- B. Bartoloměj Vokáček
- C. Anna Vokáčková, dcera Davida Postřihače
- D. *„Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče“*
- E. 1568
- F. Potvrzen.
- G. 1568, 5. VIII.

221.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 72v.
- B. Albrecht Vorel z Rokycan
- C. Jakub Hošek a Daniel Lehnar, rukojmí za Jaroše Truhláře
- D. *„Co z pokuty týmž rukojemstvím propadené obvinění dotýče“*
- E. 1568, 3. XI.
- F. Napraven. Jaroš byl propuštěn z vězení poté, co se za něj Hošek a Lehnar zaručili pod pokutou sto tolarů. V daném termínu jej ale nepostavili před soud, proto jsou povinni vydat Albrechtovi peníze do dvou neděl od přečtení ortele.
- G. 1568, 16. XII.

222.

- A. AS, inv. č. 99, fol. 355v–356r.
- B. Starší mistři řemesla kožišnického
- C. Starší řemesla krejčovského
- D. *„Co se podšívání kožichův věcmi chlupatými v řemeslo vkračování dotýče“*
- E. 1566, 14. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1569, 24. I.

223.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 81v.
- B. Jan Jeliva, ševcovský tovaryš

- C. Václav Najerník z Orlova domu⁴¹⁴
- D. „*Co se z zbití a z ztlučení*⁴¹⁵ obvinění dotýče“
- E. 1568, 8. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1569, 3. II.

224.

- A. AS, inv. č. 115, fol. 81v.
- B. Anyžka, dcera Anny Velké
- C. Anna Velká od Zlaté Husy
- D. „*Co se z dílu statku otcovského náležitého obvinění dotýče*“
- E. 1568, 20. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1569, 3. II.

225.

- A. AS, inv. č. 116, fol. 5r.
- B. Žofka, manželka Balcara Nykla
- C. Zikmund Škornička
- D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“
- E. 1569
- F. Napraven. Zikmund neudal žádnou právní příčinu, proč by neměl na žalobu odpovídat. Proto odpovědět musí.
- G. 1569, 3. II.

226.

- A. AS, inv. č. 116, fol. 40r.
- B. Jiřík Zlatník
- C. Jiříkova manželka Kateřina a její matka Marta
- D. „*Co se některých*⁴¹⁶ odporův mezi nadepsanými manželi vzniklých dotýče“
- E. 1569, 9. III.

⁴¹⁴ Na hrncířském tržišti pod bývalým loubím.

⁴¹⁵ *Stlučení.*

⁴¹⁶ *Někderých.*

F. Potvrzen.

G. 1569, 23. VII.

227.

A. AS, inv. č. 116, fol. 40r.

B. 1. Matouš Netolický

C. 2. Jiřík z Bačetína

Hanzl, služebník

Mikuláš Horníček a Lidmila

Rychtář Jakub Stejšek⁴¹⁷

D. „Co se odporu kšaftu dotýče“

E. 1569

F. Napraven. Nikdo neprokázal, že by závěť Mandaleny Nožířky, manželky Matouše Netolického, nebyla sepsána podle práva. Závěť je tedy platná.

G. 1569, 23. VII.

228.

A. AS, inv. č. 116, fol. 69r.

B. Slovný Adam Materna z Květnice

C. Jan Hradištský ze Zahořan

D. „Co se ze 42 kop g. českých z škody na ovcech a skopcích skrze Havla Ovčáka vzaté pro nepostavení téhož Ovčáka podle rukojemství ku právu obvinění dotýče“

E. 1569, 19. X.

F. Potvrzen.

G. 1569, 29. XI.

229.

A. AS, inv. č. 117, oddělení (dále odd.) 1, fol. 3v.

B. Regina z Českého Brodu

C. Matouš Netolický

⁴¹⁷ Jakub Freisichselbst přijal jméno svého tchána Stejšek, který měl zavedenou kramářskou živnost. V dané době se jednalo o běžnou záležitost. V roce 1570 byli Freisichselbstové nobilitováni. Srov. R. NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*, s. 21–23.

D. „Co se z padesáti čtyř tolarův dluhu podle rukojemství postavení za pivo vystavované pozůstalého obvinění dotýče“

E. 1569, 9. XI.

F. Potvrzen.

G. 1570, 13. II.

230.

A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 9.

B. Anna, vdova po Janovi⁴¹⁸ Vokáčkovi, i na místě svého nezletilého syna Mikuláše

C. Bartoloměj Vokáček a Jakub Labuška, poručníci sirotek a statku po Janovi Vokáčkovi

D. „Co se zápisu na dům učinění dotýče“

E. 1568, 8. XI.

F. Napraven. Majetek po Janovi byl řádně popsán a zaručen rukojmími, aby každý sirotek dostal svůj díl, až dovrší dospělosti. Majetek ale nebyl rozdělen, a aby si poručníci nemohli bez povolení přivlastňovat jeho části, má se spravedlivě rozdělit mezi sirotky.

G. 1570, 15. III.

231.

A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 9v.

B. Václav Vokáček

C. Anna Vokáčková

D. „Co se odporu zápisu na domu učinění dotýče“

E. 1569, 7. XII.

F. Napraven. Strany se mají řídit předchozím ordelem apelačního soudu ve sporu mezi Annou Vokáčkovou a poručníky sirotek po zemřelém Janovi Vokáčkovi Bartolomějem Vokáčkem a Jakubem Labuškou.

G. 1570, 15. III.

232.

A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 31v.

B. 1. Anna Baušková i na místě jejích dětí

⁴¹⁸ V zápisu je uvedeno chybně jméno Mikuláš.

- C. 2. Ondřej Cvoček
Dorota Krumlovská
- D. „*Co se ze 28 kop g. českých dluhu od někdy Jakuba Šlechty pozůstalého obvinění dotýče*“
- E. 1570, 15. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1570, 13. VI.

233.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 30v.
- B. Anna Velká
- C. Jan Volšanský, písař mince
- D. „*Co se vejpravy po Anyžce, dceři Anny Velké, dané zase navrácení, a nebo sto kop g. českých za vydání dotýče*“
- E. 1570, 6. III.
- F. Napraven. Neprokázano se, že by Anna cokoliv po své dceři Anyžce dala svému zeti Janovi Volšanskému. Jan tedy Anně není povinen žalobou.
- G. 1570, 20. VI.

234.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 66v.
- B. Samuel z Vodolína a Jiřík Šatný z Olivetu, poručníci statku a sirotka Jana po zemřelém Jakobovi Vorlovi
- C. Mandalena, manželka Jana Havlana a dcera Jakuba Vorla
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1570, 9. VIII.
- F. Napraven. Mikuláš Vodňanský, Vít Jalovský a radní písař Jindřich Trnka – všichni přítomní při sepisování kšaftu Jakuba Vorla – dosvědčili, že Vorel byl při sepisování kšaftu zcela zdrav. Závěť je tedy platná. Neexistuje důvod, proč by 60 kop grošů českých odkázaných od bednářky Doroty Matoušové Kateřině Vorlové a její dceři Mandaleně nemělo být vydáno právě jim. Vše od Doroty, co doposud nebylo přijato k majetku od Jakuba Vorla, má být Mandaleně vydáno.
- G. 1570, 24. X.

235.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 74r.
- B. Johana Kuchařka
- C. Václav Kloboučník, vnuk Matěje Brože
- D. *„Co se z obtěžkání a o poctivost připravení obvinění dotýče“*
- E. 1570
- F. Napraven. Neproázalo se, že by Václav Johanu připravil o poctivost. Za zplození nemanželského dítěte budou oba ztrestáni vězením. Bude-li Johana chtít vinit Václava ze slibu manželského, může být z vězení propuštěn pod zárukou rukojmích.
- G. 1570, 7. XI.

236.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 75v.
- B. Regina z Českého Brodu
- C. Matouš Netolický
- D. *„Co se škod outratních a nákladních dotýče“*
- E. 1570, 14. VI.
- F. Napraven. Netolický musí Regině do dvou týdnů od přečtení ortele zaplatit osm kop grošů míšeňských za škody.
- G. 1570, 10. XI.

237.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 76r.
- B. Lidmila z Práchnan
- C. Anna Kloková, manželka Jiříka Hlaváče
- D. *„Co se z slov důtklivých obvinění dotýče“*
- E. 1570, 20. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1570, 14. XI.

238.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 14v–15r.
- B. Slovtuný Jiřík Hostačovský z Petrovic a v Toušicích
- C. Jakub Brodský

- D. „*Co se ze 30 kop g. českých pokuty rukojemstva propadené obvinění dotýče*“
E. 1570, 4. XII.
F. Potvrzen s doložením. Poddaný slovutného Jana Hrabáně z Přerubenic Petr Petříček z Kozích Mančic pobral seno, které patřilo Hostačovskému. Šepmistři mají zjistit prohledáním, o jaké množství sena se jedná. Petříček do dvou týdnů od přečtení ortele veškeré sebrané seno zaplatí.
G. 1571, 31. I.

239.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 14v.
B. Slovutný Jiřík Hostačovský z Petrovic a v Toušicích
C. Jakub Brodský
D. „*Co se škod outratních a nákladních dotýče*“
E. 1570, 11. XII.
F. Potvrzen.
G. 1571, 31. I.

240.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 10v.
B. Tobiáš Šatný
C. Lidmila Šatná
D. „*Co se ze 28 kop g. českých peněz sirotčích, na právě složených od někdy Václava Šatného, k sobě přijatých obvinění dotýče*“
E. Sine dato
F. Napraven. Pře není srozumitelná. Šepmistři mají dát stranám den k přednesení důkazů, vyslyšet je a poté mezi nimi učinit rozsudek.
G. 1571, 12. II.

241.

- A. AS, inv. č. 116, fol. 90v.
B. Samuel Vodolínský z Vodolína, na onen čas rychtář
C. Slovutný Bohuslav Flašar z Dolan a na Levíně
D. „*Co se nápadu 14 kop g. českých na zahradě někdy Evy Holubrusky pozůstalých dotýče*“

- E. 1569
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 15. II.

242.

- A. AS, inv. č. 116, fol. 91r.
- B. 1. Eva Husová
Poručníci zemřelého Václava Bodláka
- C. 2. Samuel Vodolínský z Vodolína, na onen čas rychtář
- D. „*Co se instrukcí proti sobě k svědomí složení dotýče*“
- E. Sine dato
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 15. II.

243.

- A. AS, inv. č. 116, fol. 91r.
- B. Samuel Vodolínský z Vodolína, na onen čas rychtář
- C. Anna Křepelková na místě Markéty, sirotka po Martě Křepelkové
- D. „*Co se nápadu v domečku po někdy Janovi Křepelkovi pozůstalém dotýče*“
- E. 1569, 23. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 15. II.

244.

- A. AS, inv. č. 116, fol. 91r.
- B. 1. Samuel Vodolínský z Vodolína, na onen čas rychtář
- C. 2. Anna Vávrová
Kateřina
Dušek
Mikuláš ze Starého Kolína
- D. „*Co se nápadu v statku po někdy Václavovi Klobásovi na p[rá]vě Hloušeckém dotýče*“
- E. 1569, 23. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 16. II.

245.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 20r.
- B. Slovutný Jindřich starší Materna z Květnice na místě Zikmunda, jinak Zíchy z Morašic
- C. Ludvík Šafář
- D. „*Co se škod outratních a nákladních dotýče*“
- E. 1571, 21. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 21. III.

246.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 21v.
- B. Pavel Brtík, lochský dvořák
- C. Šimon (Šimek) z Třebešic, poddaný slovutného Jana Chotouchovského z Nebovid
- D. „*Co se devadesáti pěti kop g. českých dluhu pozůstávajícího obvinění dotýče*“
- E. 1571, 16. I.
- F. Napraven. Brtíkovy důkazy nejsou dostatečné. Pokud chce Šimona žalovat, musí do dvou týdnů od přečtení ortele odpřísáhnout, že mu skutečně peníze půjčil a nedostal od něj (ani nikoho jiného) nic zpět.
- G. 1571, 26. III.

247.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 36v.
- B. Slovutný Adam Hlaváč z Vojenic
- C. Šimon Hrubeš
- D. „*Co se pro ztracenou klisnu žádosti outrpného práva propuštění dotýče*“
- E. 1571, 24. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 28. V.

248.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 96r.
- B. Poručníci zemřelého Jana Ryšánka Jan Smetana, Václav Vizina a Ryšánkův syn Jiřík
- C. Slovutný Natanael Hložek z Byslavic

- D. „Co se pro 40 kop g. českých přívědi na peníze, které⁴¹⁹ od Jakuba Stejška nadepsanému Natanaelovi Hložkovi za dvůr Fausovský i s pivovarem klásti jmají, učiněné dotýče“
- E. 1570, 16. VIII.
- F. Napraven. Hložek koupil dům s pivovarem a v termínu je splatil. Aby nebyl zatížen dvojím placením, mají mu šepmistři vydat peníze složené od Stejška.
- G. 1571, 1. VI.

249.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 43v.
- B. Lidmila Nožířka
- C. Ludvík Šafář z Kaňku
- D. „Co se ze 23 kop g. českých spravedlnosti na domě Jihlavově na Kaňku pokládající [...] obvinění dotýče“
- E. 1571, 14. V.
- F. Napraven. Platí ortel učiněný staršími nad havíři a radou perkverků na Kaňku.
- G. 1571, 12. VII.

250.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 55v.
- B. 1. Slovutný Jetřich Lukavecký z Lukavce
- C. 2. Mikuláš Těšínský, kovář
Kateřina Mlynářka, manželka Jakuba Mlynáře z Chrudimi
- D. „Co se outrpného vyznání a proti tomu odvodu dotýče“
- E. 1571, 20. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 6. IX.

251.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 72v.
- B. Regina Višňovská
- C. Pavel Pilgram na místě manželky Salomeny

⁴¹⁹ Kderé.

- D. „*Co se spravedlnosti dědičné obvinění dotýče*“
- E. 1571, 8. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 26. X.

252.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 81.
- B. Slovutný Jan Chlum z Chlumu
- C. Mandalena Holoubková
- D. „*Co se od Jakuba Vilímovského svědomí vydaného u práva čtení zhajování dotýče*“
- E. 1571, 26. II.
- F. Napraven. Holoubková neudala právní příčinu, proč by svědectví Vilímovského nemělo být u soudu použito. Svědectví má být použito.
- G. 1571, 26. XI.

253.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 2, fol. 88r.
- B. Eva Husová i na místě jejích dětí
- C. Samuel Vodolínský z Vodolína a Jiřík Šatný, poručníci Jakuba Vorla
- D. „*Co se žádosti v dvůr pod šosní na Kolmarce ležící i s jeho příslušenstvím, někdy Jakubovi Vorlovi náležící, pro nezaplacení 50 kop grošů na louku témuž Jakubovi Vorlovi půjčených podle jistoty na to v znějícím ouvodu dotýče*“
- E. 1571, 22. VIII.
- F. Napraven. Je doloženo, že Bodlák poskytl Vorlovi 50 kop grošů jako jistotu na louku, která je Bodlákovi nyní zastavena. Pokud by louku někdo Bodlákovi nebo jeho potomkům odňal, bude Bodlák moci užívat dvůr pod šosní na Kolmarce i se vším jeho příslušenstvím purkrechtním právem, dokud mu nebude navráceno oněch 50 kop grošů. Husová a její děti mají dostat peníze ze zvodu⁴²⁰ dvoru.
- G. 1571, 12. XII.

254.

⁴²⁰ Zvod bylo uvedení vítěze pře ve statek toho, jenž byl povinen jej vydat nebo zaplatit prosouzenou částku. Nejednalo se však o uvedení v držbu, držitelem stále zůstávala poražená strana. Srov. K. MALÝ, *Dějiny*, s. 120.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 1, fol. 97v.
- B. Slovutný Adam Materna z Květnice
- C. Havel Ovčák
- D. „*Co se nemoci provozování dotýče*“
- E. 1570, 10. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1571, 13. XII.

255.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 3v.
- B. Jan Nožíř
- C. Matouš Netolický
- D. „*Co se z devadesáti kop g. českých od někdy Mandaleny Nožířky služby zadržalé obvinění dotýče*“
- E. 1571, 22. XI.
- F. Napraven. Obžalovaná strana přiznává, že Jan několik let pomáhal u zesnulé Mandaleny s její živností a že mu tato služba nebyla zaplácena. Anna, vdova po Netolickém a nynější majitelka jeho statku, musí do šesti týdnů od přečtení ortele zaplatit Janovi nevydané peníze od Mandaleny.
- G. 1572, 29. I.

256.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 17v.
- B. 1. Jan Kořínek
- C. 2. Rychtář Jakub Stejšek
Václav Vočko
Kašpar Fifek
- 3. Poručníci na místě sirotků = rukojmí Anny, manželky Matěje Koželuha = věřitelé
Jana Kořínka a jeho zesnulé manželky Anežky:
Kateřina Lazarka
Cipřínek Trnka
Josef Sedlář
Urozená Eliška z Landštejna a na Žehušicích
- D. „*Co se předčení v záplatě dluhův dotýče*“

- E. 1572, 11. II.
- F. Napraven. Hlavní přípovědníci na dům Jana Kořínka Stejšek, Vočko, Fifek byli před jinými věřiteli uvedeni do domu a zaplatili za Kořínka dluh, za který se předtím postavili jako rukojmí. Dluh jim má být splacen z daného domu.
- G. 1572, 18. III.

257.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 18r.
- B. Slovník Jan Švonc z Vejgeštorfu a ve Svítkově
- C. Matouš Pleskota, poddaný starších nad havíři
- D. *„Co se z rukojemství za Jakuba Mlynáře postaveného obvinění dotýče“*
- E. 1572, 12. I.
- F. Napraven. Pleskota se spolu s jinými postavil jako rukojmí za Jakuba Mlynáře. Není prokázáno, že by Jakub Švoncovi zaplatil, a proto je Pleskota povinen zaplatit čtvrtý díl dluhu Jakuba do čtyř týdnů od přečtení ortele.
- G. 1572, 18. III.

258.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 21r.
- B. 1. Ondřej Cvoček
Jiřík Krumlovský na místě manželky Doroty
- C. 2. Anna Bušková Korbelářka na místě jejích nezletilých sirotek po Bohuslavovi
Korbeláři
- D. *„Co se z dluhův od Martina Famfrle někdy Jakubovi Šlechtovi náležitých z vyupomínaných počtů činění dotýče“*
- E. 1572, 5. II.
- F. Napraven. Zanechává se na rozsudku od osmisoudců.
- G. 1572, 21. III.

259.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 32r.
- B. Slovník Tomáš Bykánecký z Lipan a na Bykání
- C. Dorota Linhartová

D. „*Co se z padesáti kop g. českých podle cedule řezané dluhu povinného obvinění a podle toho na žalobu neodpovídání dotýče*“

E. 1572

F. Potvrzen.

G. 1572, 3. VI.

260.

A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 33v.

B. Vít Kozák, řezník

C. Endres Kloboučník

D. „*Co se z koně o své újmě z marštale a z domu vzatého a zase zmoženého odeslaného obvinění dotýče*“

E. 1572, 5. II.

F. Potvrzen.

G. 1572, 17. VI.

261.

A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 44v–45r.

B. Eva Waldeková z Waldeku

C. Ludvík Šafar⁴²¹ z Jelče, urbureř

D. „*Co se nářku falešného svědomí vydání dotýče*“

E. 1572, 28, V.

F. Napraven. Eva nevydala svému bratru Adamovi Vaškovi svědectví proti Ludvíkovi podle práva. Ludvík poté u soudu prokázal svou nevinu. Toto nenáležitě svědectví nemá být použito u soudu a Eva má být vsazena do vězení, ze kterého bude propuštěna pod zárukou rukojmích. Poté se bude zodpovídat z vydání nenáležitě svědomí.

G. 1572, 30. VII.

262.

A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 51r.

B. Marta Kraunská

C. Jan Skřivan

⁴²¹ *Ssaffar*. Jedná se o počestěné Schaffer. Totožné v titulacích Schaffera i v dalších žalobách.

- D. „*Co se od Duška Haviře svědomí ku potřebě Martě Kraunské vydání zhajování dotýče*“
- E. 1572, 30. VI.
- F. Napraven. Skřivan nevedl žádné právní příčiny, proč by Dušek neměl dát Martě svědectví. Proto jej vydat může.
- G. 1572, 7. VIII.

263.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 69r.
- B. Anna, vdova po Martinovi Svíčníkovi
- C. Salomena a Mandalena, dcery po Svíčníkovi
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1572, 4. VIII.
- F. Napraven. Kšaft je neplatný. Dva díly majetku připadnou dcerám, jeden vdově.
- G. 1572, 30. IX.

264.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 74v.
- B. Slovutný Jan Dobřenský z Dobřenic
- C. Marta Halásková ze Zaříčan, poddaná urozené Elišky z Landštejna a na Žehušicích a Tuchorazi
- D. „*Co se podle zlosyného vyznání žádosti na dotčenou Martu Haláskovou outrpného p[rá]va propuštění dotýče*“
- E. 1572, 7. VII.
- F. Napraven. Dobřenský neprokázal, že by mu Marta ukradla zlato. Marta nyní žalobou povinná není, ale má být zaručena rukojmími pro případ, že se objeví důkazy.
- G. 1572, 13. X.

265.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 77r.
- B. Anna Kliková
- C. Magdalena Švorcová
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1572, 24. IX.

- F. Částečně napraven. Rozsudek platí kromě artiklu ohledně vězení.
- G. 1572, 21. X.

266.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 89r.
- B. Bartoň Vokáček
- C. Sestry Lidmila a Marta
- D. „*Co se u p[rá]va žaloby čtení zhajování dotýče*“
- E. 1572
- F. Potvrzen s doložením. Vokáček musí sestry vinit u jejich vrchnosti.
- G. 1572, 2. XII.

267.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 93r.
- B. Kateřina, vdova po Jakubovi Stejškovi
- C. Kašpar Fifek, Pavel Hejmon, Václav Vilímovský, Pavel Pilgram, poručníci sirotků a statku po Stejškovi
- D. „*Co se poručenství dotýče*“
- E. 1572
- F. Napraven. V závěti Stejška není uvedeno, že by výše nadepsané učinil poručníky svých dětí. Kateřina navíc předkládá, že ona bude lépe opatrovat děti a statek díky ní bude mít větší výnosy. Proto je poručníci statku a sirot určena Kateřina. Kateřina musí zaručit, že statek neumenší a užitky ze statku bude dávat na schválení městské radě. Dále bude povinna vést seznam přijatých věcí. Výše zmínění budou na žádost Stejška rádcí a pomocníci Kateřiny.
- G. 1572, 10. XII.

268.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 91v.
- B. Jan Nožíř
- C. Anna Netolická
- D. „*Co se škod outratních a nákladních dotýče*“
- E. 1572, 15. X.

F. Napraven. Anna musí do dvou týdnů od přečtení ortele zaplatit Janovi jeho škody ve výši 10 kop grošů míšeňských.

G. 1572, 12. XII.

269.

A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 1r.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský

C. Bartoň Vokáček, řezník

D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“

E. 1572

F. Napraven. Bartoň se sestrami Lidmilou a Martou již stáli před soudem. Přes však ještě není rozsouzena. Bartoň proto na žalobu rychtáře nemusí odpovídat.

G. 1573, 8. I.

270.

A. AS, inv. č. 117, odd. 3, fol. 96v.

B. Kateřina, vdova po Jakubovi Holíkovi

C. Tomáš [...] ⁴²² a Simeon Srbový, poručníci sirotka Zikmunda po Holíkovi

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

E. 1572, 15. X.

F. Napraven. Podle svědectví Stanislava Kožišníka oznámil Holík před přísedními svou poslední vůli. Ta má platit jako závěť.

G. 1573, 26. I.

271.

A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 5v–6r.

B. Urozený Václav z Valdštejna ⁴²³ a na Lomnici na místě své poddané Mariany Hatalčové z Kašova

C. Bartoloměj Vokáček

D. „*Co se neřádného obvinění a dotčené Mariany na poctivosti snížení a podle toho na žalobu neodpovídání dotýče*“

E. 1572, 3. XII.

⁴²² Příjmi je v záhybu knihy, rejstřík chybí.

⁴²³ V zápise psáno bez písmene D.

F. Napraven. Bartoloměj sváděl Marianu milými řečmi a slibem manželství. Poté byl nucen, aby si ji skutečně vzal. Manželské záležitosti však náleží církevnímu soudnictví, k němuž Mariana při muže podat.

G. 1573, 9. II.

272.

A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 15r.

B. 1. Eva Husová i na místě jejích nezletilých dětí

C. 2. Samuel Vodolínský z Vodolína a Jiřík Šatný z Olivetu, poručníci Jakuba Vorla
3. Rychtář

D. *„Co se louky od někdy Václava Bodláka Jakubovi Vorlovi [...] ⁴²⁴ padesáti kop g. českých na jistý způsob ⁴²⁵ zastavené dotýče“*

E. 1572, 4. XII.

F. Napraven. Není prokázáno, že Husová oněch 50 kop grošů půjčených od Bodláka na louku skutečně dostala. Peníze zůstávají nekšaftované.

G. 1573, 12. III.

273.

A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 18v.

B. 1. Regina Višňovská z Višňového

C. 2. Pavel Pilgram a manželka Salomena
David Kazda a manželka Dorota

D. *„Co se ze sta grošův českých, jí Regině Višňovské náležitých, mimo náležitost vyzdvižených obvinění dotýče“*

E. 1573, 19. I.

F. Potvrzen.

G. 1573, 30. III.

274.

A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 25v.

B. Marta Kraunská

C. Jan Skřivan, krejčíř

⁴²⁴ V záhybu knihy.

⁴²⁵ Spůsob.

- D. *„Co se počtu činění z užívání statku po někdy Anně Lukšové pozůstalého dotýče“*
- E. 1573, 14. I.
- F. Částečně napraven. Marta neprokázala, že by Skřivan po smrti manželky prodal statek. Navíc již byla ohledně statku sepsána smlouva. Tento artikul rozsudku se proto ruší.
- G. 1573, 20. IV.

275.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 51r.
- B. Slovutný Jan starší Humpolecký z Rybenska
- C. Markéta, vdova po Janu Blanařovi
- D. *„Co se žádosti outrpného práva propuštění dotýče“*
- E. 1573, 27. V.
- F. Napraven. Blanař potvrdil, že Markéta věděla o jeho krádežích. Další svědkové pak dosvědčili její neřádné obcování. Markéta má být dána k útrpnému právu.
- G. 1573, 16. VII.

276.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 77r.
- B. 1. Anna Svíčnice
- C. 2. Sestry Mandalena a Kateřina
Ambrož Tkadlec
- D. *„Co se dluž v statku po někdy Martinovi Svíčnickovi pozůstalém a dluhův téhož statku povinných zaplacení dotýče“*
- E. 1573, 2. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1573, 15. X.

277.

- A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 93r.
- B. Matěj, syn zesnulého Pavla Turka z Jarovic
- C. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- D. *„Co se odporu kšaftu dotýče“*
- E. 1573, 21. X.
- F. Potvrzen.

G. 1573, 10. XII.

278.

A. AS, inv. č. 117, odd. 4, fol. 102r.

B. Anyžka Vodňanská

C. Havel Hněvovský, poděbradský duchovní písař

D. *„Co se proti sobě žaloby v spisu ku právu složené čtení zhajování dotýče“*

E. 1573

F. Napraven. Anyžka žaluje Havla z nářku poctivosti, ale Havel nepodléhá soudu v Kutné Hoře. Anyžka se má obrátit na příslušný soud.

G. 1574, 12. I.

279.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 2r.

B. Slovutný Jan starší Humpolecký z Rybenska na Vesci a Puchři

C. Slovutný Josef Gerstorf z Gerstorfu a na Moravanech na místě své kmetičny Markéty Krčmářky z Pařizova

D. *„Co se odkladu dotýče“*

E. 1573, 3. XII.

F. Potvrzen.

G. 1574, 19. I.

280.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 3v.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. Alžběta Vrchlabská z Vrchlabí

D. *„Co se nápadu v domu Svojanovském i také v něm svrškům pozůstalým užití a týchž svrškův inventování dotýče“*

E. Sine dato

F. Částečně napraven. Artikul ohledně inventarizace svršků se ruší.

G. 1574, 5. II.

281.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 4v.

- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Alžběta Vrchlabská z Vrchlabí
- D. „*Co se odvolání k vrchnímu p[rá]vu i také apelaci vyzdvižení dotýče*“
- E. 1574
- F. Potvrzen.
- G. 1574, 12. II.

282.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 10r.
- B. Václav Drobnovský, mlynář
- C. Jan Hovorka, mlynář
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1574, 20. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1574, 9. III.

283.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 15r.
- B. Slovutný Jan Humpolecký z Rybenska a na Vesci
- C. Slovutný Josef Gerštorf z Gerštorfu a na Moravanech na místě jeho kmetičny Markéty z Pařízova
- D. „*Co se žádosti dalšího outrpného práva na nadepsanou Markétu puštění a do kozla dání dotýče*“
- E. 1574
- F. Napraven. Dějí se události, které způsobují mnoho škody. Markéta je s nimi spojena, a proto má být dána do kozla, aby se v záležitosti zjistilo více.
- G. 1574, 23. III.

284.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 16v.
- B. Jiřík Hamerperger z Nového Města pražského
- C. Kateřina Stejšková

D. *„Co se z devadesáti čtyř kop 19 g. 3 denárů vše českých od někdy Jakuba Stejška, nadepsané Kateřiny manžela, dluhu za rejnská vína někdy Kristiánovi Ditrichovi pozůstalého obvinění dotýče“*

E. 1574, 18. I.

F. Potvrzen.

G. 1574, 1. IV.

285.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 24r.

B. Martin Špicfous a manželka Elena

C. Anyžka Šustýrková

D. *„Co se Jiříka, syna nadepsané Anyžky Šustýrkové, pro násilný skutek ku právu postavení dotýče“*

E. 1574, 24. III.

F. Potvrzen.

G. 1574, 17. V.

286.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 26v.

B. Slovutná Johana z Veltrus

C. Soukup Šimon z Malína, poddaný sedleckého opata Ondřeje

D. *„Co se stavuňku dotýče“*

E. 1573, 25. XI.

F. Potvrzen.

G. 1574, 8. VI.

287.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 28v.

B. Urozený Václav z Valdštejna a na Lomnici

C. Bartoloměj Vokáček, jinak Bartoň

D. *„Co se předešlým nálezům dosti učinění dotýče“*

E. 1574

F. Napraven. Mikuláš Peklo, plnomocník Valdštejna, se vícekrát nedostavil k soudu a neuvedl žádné příčiny. Proto byl Vokáček zproštěn žaloby. Poté již Vokáček nebyl

řádně obeslán k soudu. Proto Vokáček nyní není žalobou povinen, ale bude-li ho chtít plnomocník řádně zažalovat, může.

G. 1574, 14. VI.

288.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 39r.

B. Havel Hněvosický, poděbradský důchodní písař

C. Anyžka Vodňanská, manželka rychtáře Mikuláše Vodňanského

D. *„Co se z některých⁴²⁶ darův od zlata na dukátech zlatých uherských a jiné stříbrné minci penězích hotových, též obilí a potravy i také šactvu za příčinou přípovědi k stavu manželskému darovaných, aby zase navraceny byly, obvinění dotýče“*

E. 1574, 17. II.

F. Napraven. Hněvosický obviňuje Anyžku, že když byla ještě vdovou, slíbila mu za jistých podmínek manželství. Nic z toho včetně nabídky k sňatku ale neprokázal. Anyžka tedy není povinná Havlovi nic z darů vracet. Co se týče krámských věcí, pokud Hněvosický odpřísáhne, že byly Anyžce dodány a že na její žádost půjčil 4 kopy grošů českých Zlatohlavovi, které mu doposud nebyly vráceny, Anyžka mu bude muset vše vrátit a smluvit se s ním do 4 týdnů od přečtení ortele.

G. 1574, 23. VII.

289.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 41v.

B. Havel Hněvosický, poděbradský důchodní písař

C. Anyžka Vodňanská, manželka rychtáře Mikuláše

D. *„Co se škod outratních a nákladních dotýče“*

E. 1574, 10. III.

F. Napraven. Apelační soud uznává, že škoda pět kop grošů českých je vysoká, a proto je Anyžka povinna částku Havlovi do dvou týdnů od přečtení ortele zaplatit.

G. 1574, 29. VII.

290.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 43v.

⁴²⁶ *Někderých.*

- B. Adam Hazler, probošt chotěšovský
- C. Dorota Linhartová
- D. „*Co se z vosmdesáti kop míšeňských, které⁴²⁷ někdy Linhart Ohman Toužimský, dotčené Doroty Linhartové manžel, na místě nadepsaného kněze Adama Hazlera od Marty Svičnickové⁴²⁸ z Prahy přijal obvinění dotýče*“
- E. 1574
- F. Napraven. Probošt velmi dobře věděl o závěti zemřelého Linharta, ale v právní lhůtě neučinil žádné námitky. Proto je Anna zproštěna žaloby.
- G. 1574, 4. VIII.

291.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 44.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Alžběta Vrchlabská z Vrchlabí
- D. „*Co se v domu Bojanovském⁴²⁹ a nábytku v něm po někdy slovuťném Janovi Bohemickém z Bohemic pozůstalém nápadu užití dotýče*“
- E. 1574, 3. V.
- F. Částečně napraven. Ortel je potvrzen, co se týče samotného domu. Co se týče všeho, co v domě zůstalo, je napraven. Podle zemského zřízení svršky a jiné věci osob stavu panského a rytířského pozůstalé v domě, nenáleží k městskému právu. Strany se o ně mohou soudit u zemského soudu.
- G. 1574, 7. VIII.

292.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 45v.
- B. Kateřina Komochová
- C. Hokyně Marta, jinak Joaneska
- D. „*Co se outrpnýho vyznání Káči Šklebnový na dotčenou Kateřinu Komochovou se vztahujícího dotýče*“
- E. 1574, 24. V.
- F. Potvrzen.

⁴²⁷ Kderé.

⁴²⁸ „Svičnickové“ je marginální poznámka.

⁴²⁹ Dům, kde na počátku 16. století bydlel biskup Filip Villanuova. Dnešní ulice Husova čp. 115/29. Srov. E. LEMINGER, *Stará Kutná Hora*, s. 50.

G. 1574, 13. VIII.

293.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 60v.

B. 1. Slovutný Melchisedech Bořek z Dohalic
Slovutný Jan starší Bořek z Dohalic

C. 2. Slovutná Kateřina Kapounová z Nečtin
3. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
4. Slovutná Mandalena z Dohalic

D. *„Co se průvodův u práva čtení zhajování dotýče“*

E. 1574, 30. VI.

F. Potvrzen.

G. 1574, 15. VIII.

294.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 61.

B. Slovutný Jan starší Humpolecký z Rybenska

C. Slovutný Josef Gerstorf z Gerstorfu a na Moravanech na místě jeho poddané Markéty Krčmářky z Pařizova

D. *„Co se dotčené Markéty Krčmářky po trojím outrpném ztrápení i také do kozla dání žádosti na Hrad pražský podání a při tom od práva upuštění dotýče“*

E. 1574, 16. VI.

F. Potvrzen s doložením. Markéta se nesmí na čtyři míle přiblížit ke gruntu Jana staršího Humpoleckého.

G. 1574, 16. VIII.

295.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 76v.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. 2. Kožišnický tovaryš
Anna Kuchařová

D. *„Co se z neřádného a cizoložného obcování a ruci nám propadení obvinění dotýče“*

E. 1574, 20. IX.

F. Napraven. Rychtář provedl řádnou žalobu na Macka a Annu, kteří spolu obcovali přes záповeď a rukojemství. Proto jsou oba povinni žalobou.

G. 1574, 10. XI.

296.

A. AS, inv. č. 118, odd. 1, fol. 92r.

B. 1. Dorota, manželka Kašpara Fifka

C. 2. Dorota, manželka Daniela Lehmana

Poručníci Střelečkových sirotek Doroty a Anny

D. *„Co se odporu kšaftu a podle toho dalšího folia k provozování téhož odporu u práva užití dotýče“*

E. 1574

F. Napraven. Poručníci sirotek a Dorota Lehmanová neučili v právní lhůtě žádných námitek k závěti Kateřiny Suchměšcové. Závěť je platná.

G. 1574, 17. XII.

297.

A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 21v.

B. Dorota, manželka Pavla z Hotmile

C. Pavel z Přítok

D. *„Co se z dílu statku [...] po někdy Matoušovi, otci jejím, v Přítoce pozůstalém obvinění dotýče“*

E. 1575, 20. I.

F. Potvrzen.

G. 1575, 26. IV.

298.

A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 30v.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. 2. Slovatná Kateřina z Nečtin

3. Slovatný Melchisedech Bořek z Dohalic

Slovatný Jan starší Bořek z Dohalic

4. Mandalena z Dohalic

D. *„Co se přípovědi na statek po někdy slovutném Janovi Bořkovi Dohalským pozůstalý nekšaftovaný učiněné a v něm náp[adův] užití dotýče“*

E. 1574, 22. XI.

F. Potvrzen.

G. 1575, 19. V.

299.

A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 36r.

B. Martin Čermák, koželužský tovaryš

C. Cechmistři a starší téhož řemesla

D. *„Co se k škodám ku právu zaručení dotýče“*

E. 1575

F. Potvrzen.

G. 1575, 9. VI.

300.

A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 56v.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. Jan Šťouchal

D. *„Co se přípovědi na statek po někdy Lidmile Šťouchalce pozůstalý a v něm nápadu užití dotýče“*

E. 1575, 16. V.

F. Potvrzen s doložením. Jestliže Lidmila Janovi nic neodkázala, může se soudit.

G. 1575, 19. VIII.

301.

A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 58v.

B. Martin Špicfous

C. Jílek Uzdař

D. *„Co se z padesáti kop g. českých pokuty rukojemstvím propadené obvinění dotýče“*

E. 1575, 13. IV.

F. Potvrzen.

G. 1575, 23. VIII.

302.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 58r.
- B. Kateřina mladší Bzenecká, vdova po Janovi Bzeneckém
- C. Kateřina starší Bzenecká, vdova po Jakobovi Samserovi
- D. *„Co se odporu kšaftu a téhož odporu provozování dotýče“*
- E. 1575, 13. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1575, 23. VIII.

303.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 66v.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Přátelé zemřelé Anny Chůvy
- D. *„Co se odporu kšaftu a při tom nápadu v statku po dotčené Anně Chůvě pozůstalém dotýče“*
- E. 1575, 17. VIII.
- F. Napraven. Při sepisování závěti Anny nebyly dodrženy náležitosti. Proto je závěť neplatná a veškerý majetek po Anně připadne rychtáři.
- G. 1575, 17. X.

304.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 77r.
- B. Jiřík Šatný z Olivetu
- C. Jindřich Vodolínský z Vodolína
- D. *„Co se v žalobě zastoupení dotýče“*
- E. 1575
- F. Potvrzen.
- G. 1575, 23. XI.

305.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 89r.
- B. Jan Bradavička, úředník sedleckého kláštera
- C. Diviš Procházka, mlynář
- D. *„Co se nářku poctivosti dotýče“*

- E. 1575, 28. IX.
- F. Napraven. Bradavička řádně podal žalobu a prokázal její příčinu. Diviš je dle zemského zřízení povinen učinit mu náhradu.
- G. 1575, 15. XII.

306.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 90v.
- B. Anna Zlatnice
- C. Jeremiáš Šentygar, apatykář
- D. „*Co se v domě překážky činění a v nové dveři mimo starobylý způsob⁴³⁰ udělání dotýče*“
- E. 1575, 3. VIII.
- F. Napraven. Anna neprokázala, že by jí nové dveře způsobily nějakou škodu. Proto dveře zůstanou na místě a obě strany je budou společně užívat.
- G. 1575, 16. XII.

307.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 2, fol. 96r.
- B. Bakalář Tomáš
- C. Anna Svícnice
- D. „*Co se příčinou spisu dluhův sepsaných nepravdivého ku právu složeného omylu při sčítání dluhův stálého obvinění dotýče*“
- E. 1575
- F. Napraven. Při sčítání dluhů došlo k omylu a Tomáš podle tohoto součtu odvedl židům z Kolína částku, která přesahovala výši dluhu. Tomáš má být připuštěn k průvodům proti Svíčnici a pokud prokáže její pochybení, Svíčnice mu bude muset částku uhradit.
- G. 1576, 3. II.

308.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 5r.
- B. 1. Slovtuný Zdislav Myška ze Žlunic a na Polních Mančících
- C. 2. Jiřík Holoubek

⁴³⁰ *Spůsob.*

Pekař Jindřich Bzenecký, jinak Holík

- D. „*Co se z hanlivých slov obvinění dotýče*“
- E. 1575, 9. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1576, 4. II.

309.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 12r.
- B. Slovutní bratři Adam starší a Václav mladší Maternové z Květnice a na Třebouticích
- C. Mandalena Zlatá
- D. „*Co se z stavení vnově mimo starobylej způsob⁴³¹ na škodu začatého obvinění dotýče*“
- E. 1575, 28. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1576, 27. II.

310.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 37r.
- B. Anna Netolická
- C. Jan Antonín Nymburský
- D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“
- E. 1576, 21. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1576, 24. V.

311.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 51r.
- B. Jiřík Holatys z Kaňku
- C. Anna, manželka Tomáš Haška ze Sukova
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1576, 13. VI.
- F. Částečně napraven. Artikl ohledně vězení Anny se ruší.
- G. 1576, 17. VII.

⁴³¹ *Spůsob.*

312.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 67v.
- B. Kryštof Leflar
- C. Václav Zahrádka
- D. *„Co se nářku poctivosti a podle toho nepřipuštění k svědomí vydání dotýče“*
- E. 1576, 20. VI.
- F. Částečně napraven. Zahrádka bude za svou všetečnost a řeči o Kryštofovi ztrestán šatlavou na 4 týdny o skromném jídle. Ohledně svědectví se rozsudek nemění.
- G. 1576, 1. X.

313.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 74r.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Jan Šťouchal
- D. *„Co se spravedlnosti v statku po někdy Lidmile Šťouchalce pozůstalém náležité prokazování a téhož statku inventáře složení dotýče“*
- E. 1576
- F. Napraven. Jan je povinen do dvou týdnů odevzdat veškerý majetek po Lidmile.
- G. 1576, 5. XI.

314.

- A. AS, inv. č. 118, odd. 3, fol. 89r.
- B. Kateřina Vlasáková
- C. Jan Jílovský, perkmistr
- D. *„Co se nářku poctivosti dotýče“*
- E. 1576
- F. Potvrzen.
- G. 1576, 13. XII.

315.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 12r.
- B. Matyáš Matebeus
- C. Zikmund Zygel z Chocemic

- D. *„Co se z nenáležitého nářku strčení a potom kordem dobití, sekání i jinak nenáležitě chování obvinění dotýče“*
- E. 1576, 28. XI
- F. Potvrzen s doložením. Zikmund musí do měšťanského vězení, které mu bylo vyměřeno.
- G. 1577, 2. III.

316.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 10v.
- B. Kateřina mladší Bzenecká
- C. Kateřina starší Bzenecká
- D. *„Co se z dílu statku po někdy Jakubovi Bzeneckém pozůstalého obvinění a podle toho k průvodům připuštění zhajování dotýče“*
- E. Sine dato
- F. Napraven. Platí úplně první rozsudek v této při. Kateřina starší má do dvou neděl od přečtení ortele učinit řádný popis statku. Poté budou strany rozsouzeny o podíly.
- G. 1577, 5. III.

317.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 20.
- B. Anna Netolická
- C. Jan Antonín Nymburský
- D. *„Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče“*
- E. 1577
- F. Napraven. Jan na žalobu odpověděl. Městská rada má dát stranám den k přednesení důkazů, vyslyšet je a poté mezi nimi učinit rozsudek.
- G. 1577, 23. IV.

318.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 24v.
- B. Václav od Slonu⁴³²
- C. Anna, jeho manželka

⁴³² Čp. 103 v Husově ulici. Za domem vedla Slonovská ulice, která spojovala ulici Vinnou (Husovu) s Tarmarkem.

- D. *„Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče“*
E. 1577
F. Napraven. Václav nespécifikuje provinění a neřádné chování manželky Anny v jeho nepřítomnosti a celá žaloba je tedy velmi nejasná. Anna je zproštěna žaloby, dokud se Václav lépe nevyjádří.
G. 1577, 10. V.

319.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 31v.
B. Jan Kokta
C. Štěpán Mincíř
D. *„Co se pobodání nožem a podle toho škod outratních a nákladních dotýče“*
E. 1577
F. Potvrzen.
G. 1577, 23. V.

320.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 32r.
B. Kateřina Jiskrová
C. Jiřík Budínský
D. *„Co se z vosmnácti kop g. českých dluhu za víno pozůstalého podle přípovědi, že zaplaceno bude, obvinění dotýče“*
E. 1576, 12. XII.
F. Potvrzen.
G. 1577, 23. V.

321.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 39r.
B. 1. Šimon a Martin, bratři Turkové
Přátelé zesnulého krejčího Vavřince, syna Jana Turka
C. 2. Jiřík Ručička
D. *„Co se mordu dotýče“*
E. 1577, 6. II.

F. Napraven. Žalující strana dostatečně neprokázala důvody žaloby. Ručička je proto žaloby zproštěn. Jelikož na něj ale okolnosti ukazují, má být dán na rukojmí pro případ, že by nakonec k soudu došlo.

G. 1577, 18. VI.

322.

A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 73r.

B. Kateřina mladší Bzenecká

C. Kateřina starší Bzenecká

D. *„Co se z dílu statku po někdy Jakubovi Bzeneckém pozůstalého vydání obvinění dotýče“*

E. 1577, 10. VII.

F. Potvrzen.

G. 1577, 4. X.

323.

A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 74r.

B. Bakalář Tomáš

C. Anna, vdova po Martinovi Svíčníkovi

D. *„Co se omylu v příčině spisu dluhův ku právu podaného o dvaceti tři kopy a deset grošův českých stálého a aby těch 23 kop 10 g. českých pro týž omyl zase navráceno bylo obvinění dotýče“*

E. 1577, 17. VI.

F. Napraven. Tomáš prokázal, že se řídil podle předešlého ortele apelačního soudu z 3. února 1576 a zaplatil více, než udávala cedule řezaná, tedy 23 kop grošů českých. Anna je povinna Tomášovi tuto sumu zaplatit.

G. 1577, 8. X.

324.

A. AS, inv. č. 119, odd. 1, fol. 100.

B. Voršila, kuchařka Michala Hrdiny

C. Michal Hrdina

D. *„Co se neřádného obcování i také obtěžkání dotýče“*

E. 1577, 16. IX.

F. Napraven. Voršila neprokázala, že by Hrdina obcoval a obtěžoval ji. Proto je od žaloby osvobozen a sama Voršila má být za své neřádné chování vypovězena z města.

G. 1577, 16. XII.

325.

A. AS, inv. č. 119, odd. 2, fol. 29r.

B. Jiřík Hensperger z Hradce Králové

C. Michal Prejmar

D. *„Co se z řetězu zlatého a podle toho ze třidciti zlatých červených na zástavu přijatých, aby zase po vejplatě tejš základ navrácen byl, obvinění dotýče“*

E. 1577, 9. XII.

F. Potvrzen.

G. 1578, 30. V.

326.

A. AS, inv. č. 119, odd. 2, fol. 52r.

B. Kateřina Stejšková

C. Jiřík Mládek

D. *„Co se z devadesáti sedmi kop 17 g. českých dluhu mimo smlouvu učiněnou pozůstávajícího obvinění dotýče“*

E. 1578, 9. VI.

F. Napraven. Mládek prokázal svůj odpor více, než Stejšková žalobu. Proto je Mládek zproštěn žaloby a strany se mají řídit smlouvou z 9. srpna 1578.

G. 1578, 24. VII.

327.

A. AS, inv. č. 119, odd. 2, fol. 70v.

B. 1. Mandalena Hrocková z Hradce nad Labem
Mandalena, děvečka

C. 2. Jakub Zaurman, bradýř z Chrudimi

D. *„Co se škod outratních a nákladních dotýče“*

E. 1578, 18. VI.

F. Potvrzen.

G. 1578, 22. VIII.

328.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 2, fol. 71r.
- B. Kateřina Lucinina, jinak Lucka
- C. Václav Zahradka
- D. „*Co se z neřádného obcování obvinění dotýče*“
- E. 1578, 9. VII.
- F. Potvrzen s doložením. Obě strany budou ztrestány vězením. Kateřina po dobu čtyř týdnů, Václav po dobu dvou. Pokud se budou chtít soudit o manželském slibu, mají se obrátit k církevnímu soudnictví.
- G. 1578, 22. VIII.

329.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 2, fol. 77v.
- B. Anna Netolická
- C. Jan Antonín Nymburský
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1578, 7. VII.
- F. Napraven. Anně nemají být řeči k újmě a Nymburský půjde za bezdůvodné řeči o Anně do vězení na šest týdnů hned po přečtení ortele.
- G. 1578, 21. X.

330.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 1.
- B. 1. Starší nad havíři
Kaňkovská rada perkverků
- C. 2. Tomáš Hašek ze Sukova, štolmistr na Kaňku
- D. „*Co se translaci z německé řeči na českou ku právu složené a jí odporu učiněného dotýče*“
- E. 1578
- F. Napraven. Překlad zhotovil syn Jakuba Hebenštreita Kryšpín, což bylo proti právu. Proto žalující strana tento překlad nemůže použít u soudu. Pokud se chtějí žalobci dále soudit, musí překladem pověřit přísežného písaře.
- G. 1579, 13. I.

331.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 3r.
- B. Kateřina mladší Bzenecká
- C. Kateřina starší Bzenecká
- D. „*Co se z nedosti smlouvě učiněné činění obvinění a podle toho žádosti exekuci vykonání dotýče*“
- E. 1578, 24. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1579, 23. I.

332.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 8r.
- B. 1. Balcar Nejman na místě manželky Barbory
- C. 2. Poručníci Jeronýma Pejskara
Kristýna, manželka Pejskara
- D. „*Co se předešlé vejpovědi vysvětlení dotýče*“
- E. 1578
- F. Potvrzen.
- G. 1579, 17. II.

333.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 51v.
- B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova na místě manželky Anyžky
- C. 2. Václav Prejnar
Kateřina, manželka Martina [...] ⁴³³
- D. „*Co se průvodiv u práva zhajování dotýče*“
- E. 1579
- F. Potvrzen.
- G. 1579, 24. VII.

334.

⁴³³ Příjímí v záhybu knihy. V rejstříku je jako žalovaná strana uveden pouze Václav.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 85v.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Vavřinec Čečetka
- D. „*Co se některých⁴³⁴ svědkův u práva [...] i také jich užití zhajování dotýče*“
- E. 1579, 26. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1579, 16. XI.

335.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 86v.
- B. 1. Starší nad havíři
Kaňkovská rada perkverků
- C. 2. Tomáš Hašek ze Sukova
- D. „*Co se neplacení zadržalých ourokův k záduši Vavřince na Kaňku obvinění dotýče*“
- E. 1579
- F. Potvrzen.
- G. 1579, 17. XI.

336.

- A. AS, inv. č. 119, odd. 3, fol. 93v.
- B. Jeremiáš Šentygar, apatykář
- C. Kateřina Stejšková
- D. „*Co se 36 g. vše českých za lékařství i také práci pozůstalých dotýče*“
- E. 1579, 29. VII.
- F. Částečně napraven. Kateřina je povinna se s Jeremiášem smluvit a urovnat do dvou týdnů od přečtení ortele. Pokud se nebudou moci dohodnout, městský soud učiní rozsudek ohledně peněz.
- G. 1579, 10. XII.

337.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 7v–8r.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

⁴³⁴ *Někderých.*

- C. Jan Kovanda a jeho šenkýřka
- D. „*Co se neřádného a cizoložného obcování obvinění dotýče*“
- E. 1579
- F. Napraven. Rychtář dostatečně neprokázal důvody žaloby. Kovanda je zatím zproštěn žaloby, ale má být vzat na rukojmí pro případ, že by se objevily nové důkazy. Šenkýřka Eva se sama přiznala a za své činy má být vypovězena z města.
- G. 1580, 4. II.

338.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 26v.
- B. Jakub Holý⁴³⁵
- C. Vavřinec Čečetka
- D. „*Co se k propůjčení spisu od práva povolení a podle toho odkladu dotýče*“
- E. 1580
- F. Napraven. Holý již nemůže mít další odklad k odpovědi na spis, a proto ji má vydat hned po přečtení ortele. Pokud se poté zjistí, že Čečetka je žalován právem, městská rada má mezi stranami učinit rozsudek.
- G. 1580, 21. IV.

339.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 38r.
- B. Václav Vokáček
- C. Bartoloměj Vokáček
- D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“
- E. 1580
- F. Napraven. Žaloba Václava ohledně nevrácení peněz je nesrozumitelná. Až ji Václav před městským soudem přednese jasně, Bartoloměj na ni bude muset odpovědět.
- G. 1580, 10. V.

340.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 38v.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

⁴³⁵ Radní jistě v roce 1579.

- C. Jana Šafářka
- D. „*Co se nápadu v statku po někdy Jakobovi Šafáři pozůstalém užití dotýče*“
- E. 1580, 16. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1580, 10. V.

341.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 40v.
- B. Adam Hněvosický
- C. Vavřinec Čečetka
- D. „*Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče*“
- E. 1580
- F. Napraven. Účel této žaloby je odvedení pozornosti od hlavní pře, Vavřinec předložil důvody svého neodpovídání na první žalobu. Na tuto druhou žalobu Vavřinec odpovídat nemusí. Strany mají přikročit k hlavní při a být bez odkladu vyslyšeny.
- G. 1580, 13. V.

342.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 50v.
- B. Jakub Holý
- C. Vavřinec Čečetka
- D. „*Co se odkladu dotýče*“
- E. 1580
- F. Napraven. Jakub již nemůže užít dalšího odkladu ke shromáždění důkazů. Hned po přečtení ortele má vydat svou odpověď na Vavřincův odpor. Pokud bude Vavřinec Jakobovi povinen žalobou, městský soud je má rozsoudit.
- G. 1580, 16. VI.

343.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 66r.
- B. 1. Dorota, manželka Jana Skřivana
- C. 2. Barbora, vdova po Jindřichovi Trnkovi
Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova a Kašpar Fifek, poručníci sirotek po Jindřichovi

D. „*Co se rovného dílu v statku po dotčeném Jindřichovi Trnkovi pozůstalém míti prokládání dotýče*“

E. 1580, 16. III.

F. Potvrzen.

G. 1580, 21. VII.

344.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 66.

B. Jan Veverín Písecký z Kranichfeldu⁴³⁶

C. Jakub Holý

D. „*Co se dalšího odkladu k průvodům užití zhajování dotýče*“

E. 1580

F. Napraven. Odklady předložení svědectví pro nepřítomnost jsou proti právu. Městský soud má stranám určit termín pro podání svědectví a poté učinit rozsudek.

G. 1580, 21. VII.

345.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 70v.

B. Anyžka Vodňanská, manželka rychtáře Mikuláše

C. Kateřina, manželka konváře Martina Bešty

D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“

E. 1580, 27. IV.

F. Potvrzen s doložením. Kateřina bude za své řeči ztrestána vězením na 8 dnů a nocí.

G. 1580, 2. VIII.

346.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 71v.

B. Jakub Holý

C. Vavřinec Čečetka

D. „*Co se na žalobu neodpovídání dotýče*“

E. 1580

⁴³⁶ Radní písař.

F. Potvrzen s vysvětlením. Hlavní pře je mezi rychtářem Vodňanským a Čečetkou. Čečetka Holému nemá na žalobu odpovídat a obě strany mají vypovídat v hlavní při.

G. 1580, 4. VIII.

347.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 80r.

B. Hendrich Gladpach

C. Dorota Vašková

D. *„Co se prodaje domu Vaškovského a na něj zápisu učinění dotýče“*

E. 1580, 1. VIII.

F. Potvrzen s doložením. Dcera Doroty Estera se stala majitelkou domu. Má jej užívat pouze ona, a pokud by ho v budoucnu chtěla prodat, musí ho prodat právě Hendrichovi. Artikul ohledně vězení Doroty se ruší.

G. 1580, 9. VIII.

348.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 85v.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. Tomáš Hašek ze Sukova

D. *„Co se v průvodích vedení překážky činění dotýče“*

E. 1580, 18. VII.

F. Potvrzen.

G. 1580, 4. X.

349.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 85v–86r.

B. Slovtuný Jiřík Voděradský z Hrušova na Suchdole a Dobřeni

C. Zikmund Freisichselbst z Freidnpachu

D. *„Co se z pěti set čtyřicíti pěti kop padesáti čtyř grošův [...] peníze vše českých dluhu od Zikmunda Kozla za vlnu [...] a nedoplačeného podle rukojemství obvinění dotýče“*

E. 1580, 11. VII.

F. Napraven. Zikmund se postavil jako rukojmí za dluh svého otčíma Zikmunda Kozla. Voděradský tak měl jistotu, že po odvážení vlny obdrží peníze. Další den po odvážení vlny však přijal zálohu od Kozla, čímž Freisichselbsta zprostil rukojemství. Ten tedy

Voděradskému není povinen žalobou. Voděradský má právo soudit svého kolužníka Zikmunda Kozla z dluhu.

G. 1580, 4. X.

350.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 90r.

B. Mikuláš Řízek na místě manželky Doroty

C. Pavel Krčmář z Bykánie

D. *„Co se z nenáležitého nočně outoku na dům učinění, ano také při tom nadepsané Doroty v rameno a v hlavu zranění i palce utětí, obvinění dotýče“*

E. 1580

F. Potvrzen s doložením. Pavel není povinen předvést před soud své spolupachatele. Musí ale udat jejich jména.

G. 1580, 10. X.

351.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 93.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

Obecní hospodáři Václav Vizina z Čazarova, Jakub Brodský, Pavel Skřivan

C. 2. Vavřinec Čečetka

D. *„Co se od někdy Jana Švachy s Markétou, manželkou jeho, nadepsanému Vavřincovi zápisem statku žádání odporu učiněného a v něm nápadu užití dotýče“*

E. 1580, 15. VI.

F. Potvrzen.

G. 1580, 21. X.

352.

A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 119v.

B. Anna, manželka Václava Viziny z Čazarova

C. Dorota Kubková

D. *„Co se nářku poctivosti dotýče“*

E. 1580, 31. X.

F. Potvrzen s doložením. Anně nemají být řečená slova k újmě na cti.

G. 1581, 13. I.

353.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 2r.
- B. 1. Dorota, manželka Jana Veverína
- C. 2. Kašpar Fifek
Jan Skřivan
- D. „*Co se svědomí vydání zhajování dotýče*“
- E. Sine dato
- F. Napraven. Kašpar a Skřivan neudali žádnou právní příčinu, proč by nemohli vydat svědectví Dorotě. Proto jej mají vydat.
- G. 1581, 19. I.

354.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 2.
- B. Dorota, manželka Jana Veverína
- C. Mistr Václav
- D. „*Co se od dotčeného mistra Václava svědomí vydání upuštění dotýče*“
- E. Sine dato
- F. Napraven. Dorota upustila od vydání svědectví Václava, což má oznámit u soudu.
- G. 1581, 19. I.

355.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 1, fol. 124.
- B. 1. Petr Bernášek, jménem rychtáře
- C. 2. Jan Hradištský
Kateřina, manželka Václava Vokáčka
- D. „*Co se z neřádného a cizoložného obcování obvinění a podle toho nám v ruku upadnutí dotýče*“
- E. 1580, 31. V.
- F. Napraven. Bernášek prokázal předmět žaloby. Na Jana a Kateřinu padne trest právem vyměřený pro cizoložníky.
- G. 1581, 27. I.

356.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 4v.
- B. Dorota Skřivanová
- C. Barbora Trnková
- D. *„Co se žádosti nadepsané Doroty Skřivanový, aby dotčená Barbora Trnková k učinění inventáře všeho a všelijakého statku po někdy Jindřichovi Trnkovi pozůstalého přidržána byla, dotýče“*
- E. 1580
- F. Potvrzen.
- G. 1581, 16. II.

357.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 19v.
- B. Jakub Brodský na místě manželky Anny
- C. Jindřich Brožovský a Václav Vilímovský, poručníci sirotka Matouše po Matoušovi Netolickém
- D. *„Co se spravedlnosti sirotčí vyhledání i také jí zaručení dotýče“*
- E. 1580
- F. Napraven. Anna Netolická zjistila, že díl pro sirotka má hodnotu 301,5 kop grošů. Anna je povinna vychovávat sirotka na statku po otci dokud nedospěje.
- G. 1581, 27. IV.

358.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 20.
- B. Václav Vokáček
- C. Bartoloměj Vokáček
- D. *„Co se zápisu na domě vedle vejplaty propuštění a zase téhož domu odstoupení dotýče“*
- E. 1581, 25. I.
- F. Napraven. Václav neučinil v zápise o platu z domu s Bartolomějem výjimku a nesložil mu do roka a do dne 60 kop grošů. Poté, nehledě na tento zápis, prodal dům někomu jinému. Lhůta prošla, a proto Bartoloměj nemusí peníze přijmout a postoupit mu dům.
- G. 1581, 27. IV.

359.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 31v–32r.
- B. Jiřík Englmajer, zlatník
- C. Cechmistři zlatnického řemesla
- D. *„Co se z nepřijetí do společnosti cechovní obvinění dotýče“*
- E. 1581, 10. IV.
- F. Potvrzen s doložením. Pokud Jiřík vykáže mistrovský kus, svede na sebe učiněný nářek Martina Jaroše z Hradce nad Labem.
- G. 1581, 5. VI.

360.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 32r.
- B. Matěj Maček, kožišník
- C. Starší cechu kožišnického
- D. *„Co se z nepřijetí do společnosti cechovní obvinění dotýče“*
- E. 1581, 8. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1581, 8. VI.

361.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 43v–44r.
- B. Václav Hakna
- C. Lipolt Šetlar
- D. *„Co se z padesáti kop g. českých pokuty rukojemstvím propadené obvinění dotýče“*
- E. 1581, 19. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1581, 7. VII.

362.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 46r.
- B. Estera Vašková
- C. Hendrich Glaczpach
- D. *„Co se prodaje domu Vaškovského a na něm pobídnutí dotýče“*
- E. 1581, 19. VI.

F. Napraven. Dům koupil od Doroty Vaškové Hendrich. Estera ho proto nemůže dále využívat a majitelem zůstává Hendrich.

G. 1581, 18. VII.

363.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 46r.

B. 1. Vavřinec Čečetka

C 2. Jakub Holý

Adam Mejšnar

D. *„Co se Jakuba Brodského proti sobě za prokurátora netrpení dotýče“*

E. 1581, 22. V.

F. Potvrzen s doložením. Vavřinec před soudem předložil své příčiny.

G. 1581, 18. VII.

364.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 47v–48r.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. Tomáš Hašek ze Sukova

D. *„Co se některých⁴³⁷ svědkův od jmenovaného Tomáše Haška vedených u práva čtení zhajování dotýče“*

E. 1581

F. Napraven. Spor je závažný, a proto mají být vyslechnuta všechna svědectví.

G. 1581, 1. VIII.

365.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 53r.

B. Slovutný Jan Ursín Vladořský z Vladoře i na místě Sidonie, nezletilé dcery zesnulého Ondřeje Ursína z Vladoře

C. Ambrož Zeť Kančík z Malína

D. *„Co se mordu dotýče“*

E. 1581, 17. V.

F. Potvrzen.

⁴³⁷ *Někderých.*

G. 1581. 11. VIII.

366.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 55v.

B. Opat sedleckého kláštera Ondřej Erkhart a konvent

C. Šimon Hrachovina, bývalý šafář ve Skalici

D. *„Co se z nenáležitýho šafářství a podle toho z neučinění počtu obvinění, ano i žádosti outrpného práva propuštění, dotýče“*

E. 1581, 29. V.

F. Napraven. Hrachovina neprokázal, že by opatu a konventu učinil pořádný počet. Proto jej má učinit nyní.

G. 1581, 25. VIII.

367.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 67v.

B. Jakub Holý

C. Vavřinec Čečetka

D. *„Co se apelaci za příčinou mlčení vyzdvižení zhajování dotýče“*

E. 1581, 9. VIII.

F. Napraven. Čečetka se včas odvolal k apelačnímu soudu a složil důkladní peníze. Den, kdy měla být apelace odeslána, byl svátek a soud nezasedal. Apelace má být odeslána.

G. 1581, 25. VIII.

368.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 79v.

B. Václav od Slonu

C. Anna, jeho manželka

D. *„Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče“*

E. 1581

F. Potvrzen.

G. 1581, 13. XI.

369.

A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 79r.

- B. Slovutný Václav Hrabáň z Přerubenic
- C. Václav od Slonu
- D. „*Co se ze 20 kop g. českých dluhu podle šulpryfu nevyváženého obvinění dotýče*“
- E. 1581, 19. IV.
- F. Napraven. Podle šuldpryfu není vinen pouze Václav, ale i jeho manželka Anna. Je vyměřeno, že oba mají být společně pohánění, obsíláni i viněni. To Hrabáň opomíjí, když viní pouze jednoho. Proto je Václav osvobozen od žaloby.
- G. 1581, 9. XI.

370.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 91r.
- B. Jakub Brodský
- C. Vavřinec Čečetka
- D. „*Co se nářku poctivosti a podle toho žádosti odporné strany od práva upuštění dotýče*“
- E. 1581, 20. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1581, 5. XII.

371.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 91r.
- B. Jakub Holý
- C. Vavřinec Čečetka
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1581, 6. III.
- F. Napraven. Apelační soud nenalezl, že by stranám byl určen termín k průvodům. Městský soud proto má stranám určit termín a poté mezi nimi učinit rozsudek.
- G. 1581, 5. XII.

372.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 108v.
- B. Dorota, manželka Jana Veverína
- C. Mandalena Hanuška, jinak Hejmanová

- D. „*Co se ze všeho statku po někdy Pavlovi Hejmanovi, nadepsané Anny⁴³⁸ otci, mimo věno odvedené, odkvitované, pozůstalého obvinění dotýče*“
- E. 1581, 25. X.
- F. Potvrzen s doložením. Pokud se najde cokoliv ze statku, co by Mandalena ukryla, i z toho případně podíl Dorotě.
- G. 1582, 20. II.

373.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 8v.
- B. Zikmund Kozel z Rejzntolu⁴³⁹
- C. Anna, manželka Jiříka Vážného
- D. „*Co se nářku poctivosti a podle toho soukupa jmenování dotýče*“
- E. Sine dato
- F. Napraven. Vážná dala Kozlovi odpověď a k činům se přiznala. Proto Kateřina Zygelová nemusí Annu zastupovat v soukupství. Anna je povinná žalobou Kozlovi.
- G. 1582, 22. II.

374.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 2, fol. 108v–109r.
- B. Sirotek Zikmund Holík a jeho poručníci
- C. Rukojmí za Jindřicha Bzeneckého a jeho manželku Kateřinu
- D. „*Co se dílu sirotčího, aby podle rukojemství složen a postoupen byl, obvinění dotýče*“
- E. 1581
- F. Napraven. Zaručení sirotčího statku Zikmunda se neuskutečnilo proto, aby rukojmí sirotka odbývali penězi, ale aby mu jej v jeho dospělosti předali. Navíc se zjistilo, že po Zikmundově otci Jakobovi Holíkovi pozůstal ještě dům. Rukojmí se uvolili sirotkovi dům s krámem postoupit, bude mu předán poté, co ho poručníci pošacují. Zbytek sirotčího dílu musí rukojmí v penězích složit do dvou týdnů.
- G. 1582, 23. II.

375.

⁴³⁸ Chyba písaře, jedná se o Dorotu.

⁴³⁹ Znám jako z *Rýzntálu*. Významný a velmi bohatý erbovní měšťan, který byl v roce 1587 povýšen do rytířského stavu. Mimo jiné poté zastával i funkci horního hofmistra. Více v: R. NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*, s. 37.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 31r.
- B. Poručníci Stejška
- C. Zikmund Kozel
- D. „*Co se podle smlouvy ze sta a padesáti tolarův nesložení obvinění dotýče*“
- E. 1581
- F. Potvrzen.
- G. 1582, 25. V.

376.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 31r.
- B. 1. Ondřej Smíšek
- C. 2. Centurion Muk, písař
Jiřík Klabal
- D. „*Co se z bití, ze praní a hrdoušení nočního obvinění dotýče*“
- E. 1582, 7. II.
- F. Potvrzen.⁴⁴⁰
- G. 1582, 25. V.

377.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 37r.
- B. Jan Ursín z Vladoře
- C. Ambrož Zeť Kančík z Malína
- D. „*Co se outrpnýho práva propuštění dotýče*“
- E. 1582, 3. I.
- F. Napraven. Svědectví ve při o mord ukazují nejen na Ambrože, ale také na hutníka Jíru Čepečka a syna zesnulého Joachima Šebka z Malína. Ambrož byl ve vězení, a proto nemohl své spolupachatele přivést před soud. Aby je mohl Ambrož přivést, má být z vězení propuštěn na dostatečné rukojmí. Pokud by rukojmí mít nemohl, bude propuštěn na zápis, že po dobu tří let se bude o suchých dnech dostavovat před šepmistry pod hrozbou ztráty hrdla.
- G. 1582, 15. VI.

⁴⁴⁰ Rozsudek, který potvrzuje rozhodnutí městského soudu, je škrtnutý.

378.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 62v
- B. Jiřík Šprtava z Nového Kolína nad Labem
- C. Kašpar Fifek
- D. *„Co se na žalobu učiněnou neodpovídání dotýče“*
- E. 1582, 6. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1582, 29. VIII.

379.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 2v–3r.
- B. Poručníci Marie Zlatnice
- C. Jiřík Ungar, zlatník
- D. *„Co se příčiny podle odporu kšaftu někdy Marie Zlatnice vloženého u práva čtení zhajování dotýče“*
- E. 1582, 7. XI.
- F. Napraven. Mezi stranami již dříve bylo učiněno dictum a to takové, že u soudu mají být přečteny důvody poručníků k odporu kšaftu Marie. Žádná strana se neodvolala k apelačnímu soudu, a proto dictum vešlo v platnost. Městský soud má určit den k průvodům ve sporu odporu kšaftu Marie a poté mezi stranami učinit rozsudek.
- G. 1583, 1. II.

380.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 4r.
- B. Severin Žitavský
- C. Jan a Florián Tučkové
- D. *„Co se z nenáležitého zbití, pěti zubův vyražení, braní klobouku i střevíc vzetí obvinění dotýče“*
- E. 1582, 1. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1583, 21. II.

381.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 5.

- B. Slovutná Anna Voděradská z Dobřenic a na Sukdole
- C. Zikmund Kozel z Rejzntolu
- D. „*Co se dluhu pěti set čtyřidceti pěti kop padesáti čtyř grošův půl čtvrtu peníze vše českých za vlnu pozůstávajícího obvinění dotýče*“
- E. 1582, 6. VIII.
- F. Napraven. Zikmund dluh nepopírá. Nemá ale hotové peníze, a proto chce zaplatit ze statku. Podává popis statku a chce jej připustit k šacuňku. Apelační soud potvrzuje, že tento postup je možný.
- G. 1583, 26. II.

382.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 14v.
- B. David Tapineus
- C. Mandalena Labušková
- D. „*Co se na žalobu z nářku cti vloženou odpovídati se zhajování dotýče*“
- E. 1583, 9. I.⁴⁴¹
- F. Potvrzen.
- G. 1583, 12. III.

383.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 14r.
- B. Mikuláš Dačický z Heslova
- C. Urozená Apolena Kolovratová Bítovská z Lichtemburka, vdova po urozeném Šťastném⁴⁴² Novohradském z Kolovrat a na Janovičkách, i na místě nezletilé dcery Kateřiny
- D. „*Co se na žalobu odpovídati zpěčování dotýče*“
- E. 1583, 21. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1583, 12. III.

⁴⁴¹ Datace vychází na 10. dubna, což vzhledem k rozsudku apelačního soudu není možné. Buď je špatně uveden rok – poté by datace vycházela na 11.4.1582 – nebo je míněn E.pavijský, poté by datace vycházela na 23.1. 1583. My volíme svátek Epiphania Domini jako nejpravděpodobnější. Datace zní: „*feria quarta post Epiphania léta tohoto etc. LXXXIII*“.

⁴⁴² Felix.

384.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 28v–29r.
- B. Tomáš Klabal⁴⁴³
- C. Pavel Skřivan
- D. „*Co se soukupství při právě zastoupení dotýče*“
- E. 1582, 10. V.
- F. Napraven. Pře je založena na nejistých řečech a pomluvách. Anně, dceři zesnulého Jana Rozuma z Druhanic, nemají být hanlivá slova k újmě. Pře se ruší.
- G. 1583, 2. IV.

385.

- A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 100r.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Tomáš Hašek ze Sukova
- D. „*Co se z podvodu a falše v příčině ryzí rudy a štušky⁴⁴⁴ bohatší [...]vštípání obvinění dotýče*“
- E. 1581, 23. X.
- F. Částečně napraven. Artikul ohledně závazku vyměřeného Haškovi se ruší.
- G. 1583, 5. VI.

386.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 53v–54r.
- B. Eva Kovářka
- C. Markéta Braničová
- D. „*Co se některých⁴⁴⁵ příčin oproti stvrzení kšaftu Ambrože Mincíře ku právu předložených dotýče*“
- E. 1583, 22. IV.

⁴⁴³ Konvář a zvonář Tomáš Klabal byl synem Jíry Klábala a za manželku pojal vnučku Martina Křivoláčka Dorotu. Měl značné majetky, od roku 1575 byl též spolukverkem dolu Klábal na Kuklíku, Čapčuchu nad Rejzím a dolu Kaliny. Měl 8 kukusů na dole Obecním požehnání a doloval také v Červeném lvu na Rovni. V letech 1555–1562 a 1583–1600 je zaznamenán jako konšel v obci pregéřské, sedával i v městské radě – k roku 1597 je uváděn jako starší šepmistr. Česká komora si jej v roce 1577 dokonce vyhlédla pro urburěřský úřad, kdyby ho Ludvík Schaffar odmítl. V roce 1585 mu bylo na Vlašském dvoře svěřeno přepalování stříbra. Více v: E. LEMINGER, Umělecké řemeslo, s. 35–36.

⁴⁴⁴ Ukázkový kus rudy.

⁴⁴⁵ *Někderých*.

F. Napraven. Eva chce předložit před soudem důvod, proč na ní nemá být uvalen stavuňk. Eva má dostat příležitost důvody přednést.

G. 1583, 8. VI.

387.

A. AS, inv. č. 120, odd. 3, fol. 99.

B. Slovník Petr Nyklásek z Žitenic a na Dolanech⁴⁴⁶

C. Zikmund Zygel z Chočemic

D. „*Co se mordy dotýče*“

E. 1582, 16. V.

F. Napraven. Zikmund u soudu dostatečně prokázal svou nevinu. Jan Nyklásek (který spadal pod kolínského právo) zranil Zikmunda úderem do hlavy. Zikmund je tedy zproštěn žaloby Petra Nykláskova. Pro závažnost skutku má být ale ztrestán vězením.

G. 1583, 20. VI.

388.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 65r.

B. Mikuláš Dačický z Heslova

C. Urozená Apolena Kolovratová Bítovská z Lichtemburka a na Janovičkách i na místě nezletilé dcery Kateřiny

D. „*Co se svědomí Matěje Salavy u práva čtení zhajování dotýče*“

E. 1583, 19. V.

F. Potvrzen.

G. 1583, 25. VI.

389.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 83v–84r.

B. Lidmila z Práchnan

C. Beneš Maškroubský

⁴⁴⁶ 3. dubna 1581 Petrův syn Jan vyvolal bitku v šenku u Kadeřávků. Jan a Zikmund se poprali za Kolínskou bránou, kde Zikmund Jana zabil. Poté odjel a do Kutné Hory se vrátil s císařským glejtem. Petr ho přesto zažaloval. Apelační soud Zikmunda očistil, stejný výsledek přinesla i revize, kterou vyřizoval nejvyšší hofmistr Kryštof Popel z Lobkovic. Zikmund mu musel zaplatit 100 tolarů. Srov. J. JANÁČEK (ed.), *Paměti*, s. 232. Dostupné z: <http://www.rodon.cz/admin/files/ModuleKniha/369-Pam%C2%A6Ti.pdf> [citováno k: 1. 7. 2019].

- D. *„Co se sporu o jedenácte korcův pšenice a potom ze dvou sladův a tři korcův vejše podle rabuše⁴⁴⁷ od sebe odvedení dotýče“*
- E. 1583, 13. V.
- F. Částečně napraven. Beneš od Lidmily skutečně přijal dva slady a tři korce do sladovny a má se s ní o zaplacení daného smluvit.
- G. 1583, 8. VIII.

390.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 100v.
- B. Jan Skřivan
- C. Barbora Trnková
- D. *„Co se 12 kop g. českých na právě složených a jí Barboře Trnkové na podíl její propuštěných dotýče“*
- E. 1583, 27. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1583, 26. VIII.

391.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 100.
- B. Jan Skřivan
- C. Barbora Trnková
- D. *„Co se sporu o inventář a popis statku po někdy Jindřichovi Trnkovi pozůstalého dotýče“*
- E. 1583, 27. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1583, 26. VIII.

392.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 104v.
- B. Kašpar Fifek
- C. Jiřík Šprotava
- D. *„Co se škod outratních a nákladních dotýče“*

⁴⁴⁷ Účetní doklad ve formě zářezů.

- E. 1583, 19. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1583, 2. IX.

393.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 112v–113r.
- B. Lidmila Šadka na místě sirotka Jindřicha po Mikulášovi Chyzonderovi
- C. Kateřina Hottmilská⁴⁴⁸
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1583, 26. VI.
- F. Částečně napraven. Je potvrzeno stvrzení kšaftu. Lidmila, manželka Jindřicha Bohaneckého, uvedla dostatečný důvod k odporování kšaftu a prokázala jej. Proto 300 kop grošů míšeňských má být vyplaceno sirotkovi.
- G. 1583, 16. IX.

394.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 118v–119r.
- B. Jan Skřivan
- C. Barbora Trnková
- D. „*Co se z užívání domu, jenž Stodolovský sluje, obvinění dotýče*“
- E. 1583, 27. V.
- F. Částečně napraven. Rozsudek je potvrzen ze strany činže a platu z domu. Co se týče věznění Skřivana a vedení svědků, tato část rozsudku se ruší.
- G. 1583, 26. IX.

395.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 125r.
- B. Eva Kovářka
- C. Jan Sládek
- D. „*Co se svědomí ku právu vydání se zpěčování dotýče*“
- E. 1583, 29. VII.
- F. Potvrzen.

⁴⁴⁸ Hotmilský mlýn, též Hoppmile, stával za Námětí směrem na Sedlec. Srov. E. LEMINGER, *Mlýny*, s. 1–9.

G. 1583, 3. X.

396.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 142.

B. Jiřík Lahvička

C. Václav Hlavsů

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

E. 1583, 12. VI.

F. Napraven. Jan Lahvička ve své závěti pominul svého syna Jiříka, přestože nedošlo k žádným skutečnostem, které by Jiříka zbavily otcovského dědictví. Kšaft se ruší.

G. 1583, 20. X.

397.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 149r.

B. Dorota Ryčlová

C. Švec Jan Straka a Jiřík Křikava, rukojmí za Pavla z Bykánie

D. „*Co se z 50 kop g. českých pokuty v rukojemství pro nepostavení ku právu téhož Pavla z Bykánie obvinění dotýče*“

E. 1583, 31. VII.

F. Napraven. Rukojmím bylo oznámeno, aby Pavla přivedli k soudu. Dorota neprokázala, že by ho o to rukojmí nepožádali a způsobili jí tím újmu. Proto jsou rukojmí osvobozeni od žaloby.

G. 1583, 30. X.

398.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 157v–158r.

B. Mikuláš Veverka

C. Slovutný Adam Materna mladší z Květnice na Přítoce na místě slovutné Anny ze Solopisk, jeho manželky a poručnice nad statkem Nebovidským i nad Lidmilou, sirotkem po Boleslavovi Hanykýři ze Semína

D. „*Co se svědomí ku právu vydání dotýče*“

E. 1583, 23. IX.

F. Napraven. Dorota Doležalka není povinná vydáním svědectví.

G. 1583, 12. XI.

399.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 158v–159r.
- B. Anna Rybičková
- C. Regina Knězová
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1583, 1. VIII.
- F. Napraven. Regina dala synovi Janovi Rybičkovi, jeho ženě Anně a jejich potomkům dům ležící vedle Pampova domu na rybném trhu, a to se vším příslušenstvím a beze vší výjimky. Toto právní pořízení bylo zapsáno do městských knih. Anna přežila manžela i děti a nemůže se dostat k spravedlnosti. Dům plným právem připadne Anně.
- G. 1583, 12. XI.

400.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 183.
- B. Poručníci sirotků po Jakubovi Stejškovi
- C. Poručníci statku po Václavovi Haknovi
- D. „*Co se z 100 kop g. českých podle jistého zápisu obvinění dotýče*“
- E. 1583, 24. VII.
- F. Napraven. Žalující strana dostatečně prokazuje dluh 100 kop grošů českých zápisem v městských knihách. Proto jim, jakožto zápisníkům, tato suma má být zaplácena přednostně před jinými věřiteli statku.
- G. 1583, 16. XII.

401.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 1v.
- B. Lidmila Šadka
- C. Kateřina Chyzderová
- D. „*Co se sporu o opatrování Jindřicha, sirotka po někdy Mikulášovi Chyzderovi pozůstalého, dotýče*“
- E. 1583, 4. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1584, 30. I.

402.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 197v–199r.
- B. Zikmund Freisichselbst, jinak Stejšek z Freidnpachu, na místě staršího bratra Matyáše
- C. Poručníci statku zemřelého Jakuba Stejška
- D. „*Co se žádosti dvou dílů statku mateřského postoupení dotýče*“
- E. 1583, 19. VI.
- F. Napraven. Manželka Zikmunda Kozla Kateřina Stejšková vymínila ve svatebních smlouvách, že statek po její smrti rovným dílem zdědí děti. Poručníci statku Kašpar Fifek, Pavel Pilgram a Václav Vilímovský se však po smrti Kateřiny zmocnili statku a doposud neučili žádný inventář, přestože její synové Zikmund a Matyáš již dosáhli dospělosti. Poručníci jsou povinni vytvořit inventář statku a odpřísáhnout, že si z něj nic nevzali a nemají na něm dluhy. Poté každý z bratrů dostane jeden díl statku, a jestliže se při soupisu zjistí, že byl statek díky hospodaření poručníků zmenšen, poručníci jsou povinni uhradit bratrům náhradu.
- G. 1584, 9. II.

403.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 204v.
- B. Jiřík Šprotava
- C. Kašpar Fifek
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1583, 9. IX.
- F. Potvrzen s doložením ohledně jistot a peněz na dvoře Puchři a dalších předmětů závěti Kateřiny, manželky Kašpara. Kateřina je dobrovolně díky královskému mocnému listu postoupila Kašparovi.
- G. 1584, 2. III.

404.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 207.
- B. Jiřík starší z Řásné⁴⁴⁹ na místě zlatnického cechu

⁴⁴⁹ Jiřík byl synem zlatníka Hanuše, nejstaršího známého a doloženého medailéra v Čechách, který tvořil zlatnické práce i pro královský dvůr. V roce 1523 mu byl udělen erb. Jiřík se vyučil zlatnickému řemeslu, oblíbil si zejména řezání pečeti a mincovních kolků a také v tom dosáhl vynikající zručnosti. Jeho práci chválil i panovník a byla vzorem pro ostatní české mincovny. V roce 1586 vyryl pečeť pro osmisoudce a v roce 1588 velkou stříbrnou pečeť pro městskou radu. Tato městská pečeť se sice ztratila, nicméně se dochovaly její otisky.

- C. Kristýna Engelmajerová
- D. „*Co se řemesla dělání zbraňování dotýče*“
- E. 1583, 14. VIII.
- F. Napraven. Jiřík Engelmajer⁴⁵⁰ se dopustil nářku cti Martina Jaroše Knířovského z Knířova a neřídil se rozsudkem apelačního soudu. Než byl spor uzavřen, Jiřík zemřel. Vdova nemůže provozovat zlatnické řemeslo, dokud se neprovdá za mistra téhož řemesla.
- G. 1584, 9. III.

405.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 31v.
- B. Sedlecký opat Bartoloměj Makš
- C. Ondřej Votýpek a Jan Herolt, rukojmí za Šimona Hrachovinu
- D. „*Co se žádosti 50 kop g. českých pokuty v rukojemství propadené dopomožení dotýče*“
- E. 1583, 2. XII.
- F. Potvrzen.
- G. 1584, 16. IV.

406.

- A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 34r.
- B. Dorota Veverínová
- C. Mandalena Hanuška, jinak Hejmanová
- D. „*Co se svědomí některých⁴⁵¹ svědků⁴⁵² již smrtí sešlých a na onen čas k jiné při zavedených při právě čtení zhajování dotýče*“
- E. 1584, 29. I.

Jiřík vyryl s největší pravděpodobností i několik pečetí pro významné erbovní měšťany. Více v: E. LEMINGER, *Umělecké řemeslo*, s. 12–13 a R. NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*, s. 55.

⁴⁵⁰ Jiří Engelmajer vlastnil Samsonovský dům u Kouřimské brány i se zahradou mezi valy, ležící vedle domu, v hodnotě 400 kop grošů českých. V roce 1580 podal žádost, aby byl přijat do zlatnického cechu jako spolumistr. Mistři ale namítali, že ve výučním listě není uvedeno, jak dlouho se učil, a že neznají žádného mistra Jeronýma Praga. List byl navíc opatřen pouze sekrety, ačkoliv se v něm mluvilo o zřejmě velké pečetí. Mistři byli ale nejvíce nespokojeni s výpovědí Martina Jarošů, který v hospodě u Kubků prohlásil, že Jiřík šidil vyráběné klenoty. Jiřík proto postavil Jeronýma Praga jako svědka před šepmistry, kteří rozhodli, že Jiřík má být přijat do cechu. Zlatníci ale neuposlechli rozsudek a Jiříka do cechu nepřijali kvůli výpovědi Martina Jarošů. V roce 1583 Jiřík neočekávaně zemřel a spor dál pokračoval, protože vdova po Jiříkovi Kristýna začala provozovat řemeslo i s několika tovaryši. Jiřík z Řásné podal na Kristýnu stížnost, protože tím bylo ublíženo vdovám, jejichž manželé byli přijati do cechu. Více v: E. LEMINGER, *Umělecké řemeslo*, s. 14.

⁴⁵¹ *Některých.*

⁴⁵² *Svědkův.*

F. Potvrzen.

G. 1584, 20. IV.

407.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 212r.

B. 1. Poručníci statku zesnulé Marie Zlatnice

C. 2. Jiřík Ungar

3. Rychtář Mikuláš Vodňanský

D. „*Co se připovědi na statek též Marii Zlatnici dotýče*“

E. 1583, 10. VI.

F. Částečně napraven. Třetí díl statku, který byl původně přidělený poručníkům, se má připojit k prvním dvěma dílům.

G. 1584, 4. V.

408.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 54r.

B. Pavel Vodolínský z Vodolína

C. Poručníci sirotka a statku po Anně z Chočemic

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

E. 1583, 13. II.

F. Potvrzen.

G. 1584, 30. V.

409.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 107v.

B. Kryštof Vrbík z Žaboklik

C. Anna Benecká

D. „*Co se spravedlnosti k manželce do statku jejího vnešené prokazování dotýče*“

E. 1584, 1. V.

F. Napraven. Vrbík neprokázal, že by dluhy za svou manželku Kateřinu platil vlastními penězi a ne pouze ze společné živnosti, ani to, že by vnesl do manželství větší množství majetku. Od rozsudku navíc uběhl více než rok a on neuplatňoval žádné své právo. Proto ze statku kromě třetího dílu, který mu byl v tomto rozsudku přidělen, nemůže nic užívat.

G. 1584, 7. VIII.

410.

A. AS, inv. č. 121, odd. 1, fol. 213v–214r.

B. Urozená Apolena Kolovratová Bítovská z Lichtenburku a na Janovičkách i na místě Kateřiny, sirotka po urozeném Felixi Novohradském z Kolovrat

C. Mikuláš Dačický z Heslova

D. „*Co se mordu dotýče*“

E. 1583, 24. VII.

F. Napraven. Novohradský provokoval Dačického řečmi i činy, poté jej začal sekat a zranil ho na hlavě. Na Dačického se proto nevztahuje trest za mord, který je vymíněn v zemském zřízení. Jedná se však o natolik závažný čin, že je Dačický povinen odejít z Českého království a nevracet se dřív než za deset let.

G. 1584, 4. X.

411.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 156v–157r.

B. Anna Benecká

C. Kryštof Vrbík z Žaboklik

D. „*Co se vysvětlení ortele dotýče*“

E. 1584, 8. X.

F. Vysvětlení. Apelační soud nemá záznamy, že by strany vznesly námitky k šacuňku, který byl nařízen v rozsudku. Proto šacuňk platí. Kryštof má dostat třetinu peněz složených u soudu od Anny a postoupit jí dům do dvou neděl od přečtení ortele.

G. 1584, 29. X.

412.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 165v–166r.

B. 1. Jakub Holý Šotnovský ze Závořic

Adam Hněvosický

C. 2. Anna, vdova po Vavřincovi Čečtkovi

Její poručníci Jan Veverín Písecký z Kranichfeldu a Řehoř Vodička

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

E. 1584, 29. I.

F. Potvrzen s vysvětlením. Vyjádření o Jakubovi a Adamovi v Čečetkově závěti nemají být dotčným k újmě na cti.

G. 1584, 13. XI.

413.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 174v–175r.

B. 1. Anna Tauberová

C. 2. Jakub Holý Šotnavský ze Závěřic a Jakub Brodský, poručníci Jana Čechtického
Janova matka Dorota

D. „*Co se ze tří kop 45 g. vše českých dluhu obvinění dotýče*“

E. 1584, 18. IV.

F. Napraven. Mladým lidem, zvláště pak nezletilým, se nemá půjčovat. Janovi navíc ještě nebyl postoupen statek, a proto žalovaná strana nemusí na žalobu odpovídat.

G. 1584, 4. XII.

414.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 198r.

B. Eva, manželka zesnulého Matěje Kováře z Kolmarku

C. Markéta Braničová

D. „*Co se žádosti od práva upuštění dotýče*“

E. 1584, 10. IX.

F. Napraven. Eva prokázala, že obstavuňk na ní byl uvalen mimo právní proces. Obstavuňk se proto ruší a strany mají být vyslyšeny v hlavní při o odpor kšaftu Ambrože Mlynáře.

G. 1585, 7. I.

415.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 35v–36r.

B. Jan Skřivan

C. Barbora Trnková

D. „*Co se žádosti 12 kop g. českých na purkrechtních penězích poražení dotýče*“

E. 1585, 6. II.

F. Napraven. Zesnulý Jindřich Trnka přijal peníze od Jana Skřivana a zavázal se ke splacení, což je zaznamenáno v městské knize. Barbora po smrti Trnky učinila soupis

majetku a přiznala, že Skřivanovi má být zaplaceno daných 12 kop grošů českých. Z toho důvodu mají být Skřivanovi peníze propuštěny na purkrechtních penězích.

G. 1585, 6. IV.

416.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 38r.

B. Jeroným Kaňkovský, zámečnický tovaryš

C. Jiřík Hodný, jinak Kovařík, poddaný urozených bratrů Adama a Jana z Donína a na Žehušicích

D. „*Co [se] nenáležitěho na svobodné silnici zbití a obloupení dotýče*“

E. 1585, 6. II.

F. Potvrzen.

G. 1585, 11. IV.

417.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 45v–46r.

B. Kryštof Meixnar

C. Starší cechmířtři na místě zlatnického cechu

D. „*Co se řemesla dělání zbraňování dotýče*“

E. 1585, 4. II.

F. Napraven. Spor vznikl předtím, než bylo cechu uděleno privilegium. Kryštof s jinými zlatnickými mistry může dál provozovat živnost.

G. 1585, 10. V.

418.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 61v–62r.

B. Vdova Dorota Dobšová

C. Vít Dobeš z Rohozova

D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

E. 1585, 25. II.

F. Částečně napraven. Rozsudek ohledně kšaftu zemřelého Jiříka Dobše je potvrzen kromě artiklu ohledně dvou dílů statku. Jiří neměl žádné děti, a proto bude statek rozdělen na tři díly s tím, že dva díly připadnou Vítovi a jeho dětem a třetí díl Dorotě.

G. 1585, 25. VI.

419.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 65.
- B. 1. Jiřík Hengsperger z Hradce nad Labem
- C. 2. Rychtář Mikuláš Vodňanský a obecní starší na místě celé obce
3. Lidmila, manželka Jindřicha Šedy, na místě sirotka Jindřicha po Mikulášovi Chyzderovi
4. Mandalena, vdova po Michalovi Prynarovi a nyní manželka Jana Skřivana
5. Kateřina Chyzderová, jinak Hotmilská
- D. *„Co se 150 kop g. a 70 zlatých nápadu po někdy Janovi a Dorotě, syna a dcery po Mikulášovi Chyzderovi pozůstalých, dotýče“*
- E. 1585, 27. II.
- F. Částečně napraven. Mikuláš se nedočkal nápadu po Janovi a Dorotě, vnoučatech Doroty Prynarové, naopak zemřel dřív než oni. Proto zde Jindřich nemá žádný nápad. Kšaft nařizuje jako nápadníka Jiříka Hengspergera.
- G. 1585, 28. VI.

420.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 82v–83r.
- B. Věřitelé zesnulého Václava Hakna
- C. Poručníci statku a sirotků po Jakobovi Stejškovi
- D. *„Co se přednosti v zaplacení dluhův dotýče“*
- E. 1585, 13. V.
- F. Napraven. Poručníkům Jakuba Stejška již byla přisouzena přednost přede všemi věřiteli, rozsudek stále platí. Poručníkům má být zaplacen dluh z domu vedle Šenkýřky Hedviky, kde Haken bydlel, a také z druhého domu se zahradou a stodolou za Kolínskou bránou. Peníze přijdou do důchodů pardubského panství.
- G. 1585, 2. VIII.

421.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 98.
- B. Vdova po Janovi Kaznarovi Mandalena a její pastorek Abraham
- C. Poručníci sirotka Abrahama
- D. *„Co se téhož Abrahama ku právu postavení dotýče“*

- E. 1585, 26. VI.
- F. Potvrzen s vysvětlením. Pokud strany do 4 týdnů nepřivedou Abrahama k soudu, má se přejít k hlavní při.
- G. 1585, 30. VIII.

422.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 103.
- B. Lidmila Hrůzová
- C. Kordula Tapineusová
- D. „*Co se některých⁴⁵³ řečí postranních o ní Lidmile Hrůzové promluvených dotýče*“
- E. 1585, 7. VIII.
- F. Napraven. Není prokázáno, že by se Kordula omluvila. Lidmile dané řeči nemají být k újmě na cti a Kordula bude za zbytečné řeči ztrestána vězením na tři dny.
- G. 1585, 8. X.

423.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 105v–106r.
- B. Mikuláš, syn zemřelého Jiříka Válka
- C. Slovtuný Jindřich Chulejovský z Chulejovic
- D. „*Co se nestání ku právu dotýče*“
- E. 1585, 21. VIII.
- F. Napraven. Jindřich prokázal, že se na daný termín nemůže dostavit k soudu, protože musí být v Praze u české komory. Tuto skutečnost včas oznámil skrze přítele Ondřeje Sychru. Strany mají přistoupit k hlavní při ohledně odporu kšaftu Marty Ráčkové.
- G. 1585, 18. X.

424.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 110v–111r.
- B. Eva, vdova po Matěji Kováři z Kolmarku a nyní manželka Jana Montana, jinak bakaláře Philomatesa
- C. Markéta, vdova po Ambrožovi Mincíři a nyní manželka Stanislava Braniče
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“

⁴⁵³ *Někderých.*

- E. 1585, 4. VIII.
- F. Částečně napraven. Třetí díl zahrady i s 25 kopami a 24 groši českými od zemřelého Martina Svíčníka bylo odkázáno jeho předešlé manželce Salomeně a dětem Adamovi a Anně. Eva přežila jak svou matku Salomenu, tak také své sourozence Annu a Adama, a proto má nárok na díl zahrady i peníze. Její maceše Markétě nenáleží nic.
- G. 1585, 26. XI.

425.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 115r.
- B. Prokop Křestál, kovář
- C. Eva, vdova po Matějovi Kováři a nyní manželka Jana Philomatesa, jinak Montana, z Čáslavi
- D. *„Co se přeslyšení a publikování apelaci dotýče“*
- E. 1585, 7. VIII.
- F. Napraven. Prokop neprokázal, že by se včas odvolal, složil důkladní peníze a obeslal druhou stranu. Naopak úmyslně nepředstoupil před soud a dopustil, aby rozsudek vešel v platnost. Platí rozsudek z 12. března 1584, od něhož nepřišlo žádné odvolání.
- G. 1585, 12. XII.

426.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 116r.
- B. 1. Václav Porybný od Slonu
- C. 2. Jan Vodňanský z Čazarova na místě manželky Doroty
- 3. Jan starší Šatný z Olivetu
- 4. Jiřík Šatný z Olivetu, úředník mince
- D. *„Co se přípovědi na statek po někdy Mandaleně Šatné pozůstalého dotýče“*
- E. 1585, 26. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1585, 13. XII.

427.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 118r.
- B. Zikmund Kozel z Rejzntolu
- C. Ludvík Šafar z Jelče, urbureř

- D. „Co se neodpovídání na žalobu dotýče“
- E. 1585, 7. X,
- F. Potvrzen.
- G. 1585, 17. XII.

428.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 122r.
- B. Ludvík Šafar z Jelče, urburěř
- C. Andrle Marštalíř z dolu Hop na Kaňku
- D. „Co se z 15 kop g. českých dluhu rukojemstvím za koně pozůstávajícího obvinění dotýče“
- E. 1585, 27. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 13. I.

429.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 123r.
- B. Zikmund Kozel z Rejzntolu
- C. Ludvík Šafar z Jelče, urburěř
- D. „Co se soukupství v příčině nářku poctivosti dotýče“
- E. 1585, 2. X.
- F. Napraven. Ludvík dal Zikmundovi odpověď na žalobu a za své soukupy určil Pavla Šebka z Kaňku a Kryštofa Pilicha. Ludvík je proto od žaloby osvobozen.
- G. 1586, 13. I.

430.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 122v–123r.
- B. Zikmund Kozel z Rejzntolu
- C. Ludvík Šafar z Jelče, urburěř
- D. „Co se nářku poctivosti dotýče“
- E. 1585, 30. X.
- F. Napraven. Urburěř sdělil ve svém psaní nejvyššímu mincmistru Vilému Oprštorfovi, že s ním v horní radě zasedají někteří nepoctiví lidé – kromě hofmistra, úředníků

mince a dalších. Odepřel, že by vinil nářkem Kozla. Po dotazu mincmistra oznámil jméno Václava Radostného. Ludvík proto není Zikmundovi povinen žalobou.

G. 1586, 13. I.

431.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 124v.

B. Jiřík Kolovratník

C. Pavel Pacovský

D. „*Co se z nenáležitého shodiv⁴⁵⁴ doliv strčení a v hlavu uražení obvinění dotýče*“

E. 1585, 2. IX.

F. Napraven. Kolovratník chce po Pacovském náhradu škody za úraz na hlavě, ale ničím jeho vinu neprokázal. Pacovský mu proto není povinen žalobou.

G. 1586, 14. I.

432.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 6r.

B. Estera Oplová, jinak Perkytlářka⁴⁵⁵

C. Dorota, manželka Matěje Všetečky

D. „*Co se žádosti popsání statku a inventáře zdělení dotýče*“

E. 1585, 21. X.

F. Potvrzen.

G. 1586, 25. II.

433.

A. AS, inv. č. 121, odd. 2, fol. 221.

B. Dorota, manželka Jana Veverína z Kranichfeldu

C. Mandalena Hanušová, jinak Hejmanová

D. „*Co se z některých⁴⁵⁶ věcí po smrti někdy Pavla Hejmana za ní Mandalenou Hejmanovou pozůstalých obvinění dotýče*“

E. 1584, 10. X.

⁴⁵⁴ Zřejmě schody.

⁴⁵⁵ Perkytlářky šily havířské kutny.

⁴⁵⁶ Někderých.

F. Napraven. Dorota prokázala, že Mandalena vlastní věci po jejím otci Pavlovi Hejmanovi, a to včetně stříbrných lžící a číšek, šatů a zlatých ubrusů. Mandalena je povinná je vrátit, nebo se o ně s Dorotou smluvit. Mimo dané věci už po Pavlovi nepozůstal žádný majetek, který by právem připadl jeho dceři Dorotě, a proto jí Mandalena není již ničím povinna.

G. 1586, 7. III.

434.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 143r.

B. Tomáš Klabal, kovář

C. Mandalena, manželka Václava Uzdaře

D. *„Co se z 56 kop 15 g. vše míšeňských na plech a cejn do Prahy k dovezení poručených obvinění dotýče“*

E. 1585, 2. X.

F. Napraven. Klabal neprokázal, že by dal Mandaleně peníze k dovezení do Prahy. Ta proto není povinna na žalobu odpovídat.

G. 1586, 10. III.

435.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 19.

B. Plnomocník žida Davida z Kolína

C. Kateřina a Dorota, dcery zemřelého Joachima Kožišníka

D. *„Co se z 52 kop g. českých dluhu za vorkauf věci kožišnických pozůstávajícího dotýče“*

E. 1584, 3. X.

F. Napraven. David má ceduli řezanou a svědky, kteří dluh potvrzují. Dcery Kožišníka jsou povinny dluh splatit ve třech termínech. Prvních 17 kop a 20 grošů do třech týdnů od přečtení ortele, dalších 17 kop a 20 grošů na sv. Jana a zbytek na sv. Havla.

G. 1586, 27. III.

436.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 25r.

B. Anna Šenkýřka z Kaňku

C. Jan Tanečný

D. *„Co se obtěžkání dotýče“*

- E. 1585, 27. XI.
- F. Napraven. Anna se má obrátit na církevní soudnictví.
- G. 1586, 20. IV.

437.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 34r.
- B. 1. Melichar Žatecký
- C. 2. Estera Perkytlárka, jinak Oplová
3. Rychtář Mikuláš Vodňanský a obecní hospodář Stanislav Kožišník
- D. *„Co se přípovědi na statek někdy Doroty Vočkové dotýče“*
- E. 1586, 19. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 8. V.

438.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 35r.
- B. Jan Dirpert z Jihlavy
- C. Mandalena Kaplan(k)ová
- D. *„Co se z 67 kop 30 g. vše če[ský]ch škody v rukojemství za někdy Jana Kaplana daných obvinění dotýče“*
- E. 1586, 10. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 12. V.

439.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 35v.
- B. Jan Dirpert z Jihlavy
- C. Mandalena, vdova po Janovi Kaplanovi
- D. *„Co se z 9 kop g. českých obvinění dotýče“*
- E. 1586, 10. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 12. V.

440.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 49v–50r.
- B. 1. Pavel Štěpán
- C. 2. Matěj Kalous na místě manželky Kateřiny Bydžovské, dříve manželky Václava Štěpána
3. Endres Brožovský, poručník sirotků a statku zemřelého Štěpána Koločníka
Poté Voršila, vdova po Brožovském
- D. „*Co se [...] dílův spravedlnosti dotýče*“
- E. 1585, 7. X.
- F. Napraven. Pavel prokázal, že prostřednictvím rychtáře Mikuláše Vodňanského učinil s Brožovským smlouvu a porovnání o sirotčí spravedlnost. Podle tohoto účtu má být Pavlovi vydán díl majetku, což Voršila nečinila. Voršila, jakožto dědička statku, má dodržet smlouvu a porovnat se s Pavlem.
- G. 1586, 3. VI.

441.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 75r.
- B. Samuel Nejepínský z Nejepína na místě manželky Kateřiny Nejepínské z Víckovic
- C. Jan Podubský, jinak Štolc
- D. „*Co se braní země v domě též Kateřiny z Víckovic dotýče*“
- E. 1586, 30. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 29. VII.

442.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 79.
- B. Urozená Apolena Kolovratová z Lichtumberku
- C. Mikuláš Dačický z Heslova
- D. „*Co se z pokuty pro prázdné mluvení obvinění dotýče*“
- E. 1586, 5. V.
- F. Napraven. Apolena nechala projít právní lhůtu, Mikuláš jí proto není povinen žalobou.
- G. 1586, 16. VIII.

443.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 80v.

- B. Václav Brněnský a manželka Anna
- C. Tomáš Štolecký a manželka Kateřina
- D. „*Co se promlčení apelaci dotýče*“
- E. 1586, 14. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 21. VIII.

444.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 84.
- B. Sedlecký opat Bartoloměj Makš i na místě celého konventu
- C. Markéta Zelenková
- D. „*Co se z některých⁴⁵⁷ věcí z dotčeného kláštera odnešení obvinění dotýče*“
- E. 1586, 2. VI.
- F. Napraven. Opat krádež neprokázal, ale u Markéty v domě se našlo nějaké cínové nádobí z kláštera. Markéta musí nádobí vrátit a odpřísáhnout, že nic jiného nevzala.
- G. 1586, 26. VIII.

445.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 84r.
- B. Sedlecký opat Bartoloměj Makš i na místě celého konventu
- C. Markéta Zelenková
- D. „*Co se z desíti kop g. českých pokuty pro prázdne mluvení ku právu propadené obvinění dotýče*“
- E. 1586, 21. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1586, 26. VIII.

446.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 85v.
- B. Lidmila, manželka Jindřicha Bohdaneckého, na místě sirotka Jindřicha po Mikulášovi Chyzderovi
- C. Kateřina Hotmilská, vdova po Mikulášovi Chyzderovi

⁴⁵⁷ *Někderých.*

D. *„Co se šesti set kop g. českých kšaftem někdy Anny z Práchňan, nejprvnější dotčeného Mikuláše Chyzdery manželky, Janovi a Dorotě, jí Anny z něho Mikuláše Chyzdery synu a dceři odkázaných, nápadu dotýče“*

E. 1586, 18. VI.

F. Potvrzen.

G. 1586, 29. VIII.

447.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 96r.

B. Vdova po Janovi Kaznarovi Mandalena a sirotek Abraham

C. Věřitelé Kaznara

D. *„Co se připuštění k průvodům dotýče“*

E. 1586, 19. V.

F. Potvrzen.

G. 1586, 26. IX.

448.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 111v–112r.

B. Jan Kovanda

C. Anna Třepelka

D. *„Co se čarův a otrávení i také o hrdlo připravení Anny, dcery téhož Jana Kovandy, dotýče“*

E. 1586, 15. X.

F. Potvrzen.

G. 1586, 6. XI.

449.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 1.

B. Kateřina, vdova po Mikulášovi Chyzderovi

C. Lidmila Šedka na místě sirotka Jindřicha po Mikulášovi Chyzderovi

D. *„Co se vysvětlení ortele dotýče“*

E. 1586, 24. XI.

F. Napraven. Hlavní spor se týká 600 kop grošů. Kateřina je bude splácet ročně po 100 kopách v témže termínu a současně je také povinna odvádět úrok ze statku. Pokud

Jindřich dospěje dřív, než bude suma splacena, Kateřina jej musí najednou doplatit v daném termínu.

G. 1587, 15. I.

450.

A. AS, inv. č. 122, odd. 1, fol. 160v.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. Václav Kejšar z Kaňku

D. „*Co se překládání koštův na vortě⁴⁵⁸ Jiráků dotýče*“

E. 1585, 5. VI.

F. Potvrzen.

G. 1587, 12. VI.

451.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 58r.

B. Dorota, manželka Matěje Vsetečky

C. Estera Oplová, jinak Perkytlářka

D. „*Co se ze tří set kop g. českých věna obvinění dotýče*“

E. 1587, 4. V.

F. Potvrzen.

G. 1587, 27. VIII.

452.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 100r.

B. Balcar Nejman, taurgangský perkmistr

C. Jan Engler, švábský marštalír⁴⁵⁹

D. „*Co se žádosti k dalším průvodům již po zavření pře hlavní přípuštění dotýče*“

E. 1587, 16. IX.

F. Napraven. Přestože po uzavření sporu již nemají být předkládány další důkazy, spor se týká nemalého nároku cti Balcara a při zápisu svědectví Kryštofa Jošta došlo k pochybení, a proto má být Balcar přípuštěn k dalšímu odvodu nevinny.

G. 1587, 3. XII.

⁴⁵⁸ Košt – vyúčtování důlního provozu, vort – část dolu.

⁴⁵⁹ Správce konírny.

453.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 117v.
- B. Dorota Fidlerová a Anna Jiglingarová, sestry ze Šaratic
- C. Anna Šaratická z Liboslavi na Vrbici, otcovská poručnice sirotek a statku po Martinovi Hanušovi z Šaratic
- D. „*Co se pũhonnýho psaní druhému otcovskému poručníkũ a jednomu z před [...] týmž otcovským poručníkũ k radě a pomoci dodání a odkladu ku právu v známost uvedení dotýče*“
- E. 1587, 3. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 4. I.

454.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 6v.
- B. Zikmund Kozel z Rejzntolu, hofmistr v Kutné Hoře
- C. Jan Kousal z Valu, jinak Koláčník
- D. „*Co se z nářku cti obvinění dotýče*“
- E. 1587, 25. XI.
- F. Potvrzen s doložením. Věznění Jana nemá být k újmě na cti jemu ani jeho potomkũ. Janovi a jeho manželce Dorotě je za vyhnání plodu z dcery Lidmily nařizeno vězení.
- G. 1588, 8. III.

455.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 20v–21r.
- B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. 2. Obecní starší na místě celé obce
3. Matouš Šedivek, postřihač
- D. „*Co se odepsání tálũv⁴⁶⁰ v dole Kříži po někdy Matesovi Tregarovi pozůstalých dotýče*“
- E. 1588, 18. I.

⁴⁶⁰ Důlní podíly.

F. Potvrzen s doložením. Šedivek má ihned vrátit a nahradit cupus,⁴⁶¹ který rychtář a obecní starší založili.

G. 1588, 29. IV.

456.

A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 30v.

B. Bohunka Holoubková z Vlčí Hory

C. Slovutní Johana Sobková ze Solopisk na Jezeře, Václav Březský z Ploskovic na Kovanicích, Jindřich Mirek ze Solopisk v Chratlinách – poručníci sirotků po Alexandrovi Podhradském z Vlčí Hory, kteří byli nařízeni zemským soudem

D. *„Co se přípovědi na díl spravedlnosti a statku někdy Alžběty z Vlčí Hory ku právu téhož města Hor Kuten přináležejícího za příčinou nepořadu práva chtíti zdvihnouti dotýče“*

E. 1588, 13. I.

F. Potvrzen.

G. 1588, 31. V.

457.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 131v.

B. 1. Slovutný Jan mladší Lukavecký z Lukavce na Kounicích nad Sázavou

C. 2. Jakub, Karlův syn z Kounic

Samuel Hradecký

D. *„Co se zaručení ku právu dotýče“*

E. 1587, 3. II.

F. Potvrzen.

G. 1588, 31. V.

458.

A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 136.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. 2. Jiřík Tkadlec z Nové vsi za Kolínem

Jan Jedlička, tovaryš tkadlcovského řemesla

⁴⁶¹ Cupus byly peníze, jimiž se krylo manko dolu vzniklé provozními náklady.

- D. „*Co se falešné mince dotýče*“
- E. 1587, 17. VI.
- F. Potvrzen s doložením. Jiřík za sebe musí určit rukojmí pro případ, že by se proti němu v budoucnu objevily důkazy a řízení se obnovilo.
- G. 1588, 7. VI.

459.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 43v.
- B. Lidmila, manželka Jindřicha Bohdaneckého, jinak Šeda, na místě nezletilého sirotka po Mikulášovi Chyzderovi
- C. Kateřina, vdova po Mikulášovi Chyzderovi
- D. „*Co se žádosti apelací, ortele vykonání dotýče*“
- E. 1588, 22. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 14. VI.

460.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 43v.
- D. „*...v té při dotýkající se odvodu Jiříka Řezníka, poddaného urozeného Jaroslava Trčky z Lípy na Ledci a Opočně, proti zločinnému vyznání Petra Petříčka, jinak Vávry, z Ounoště*“
- E. 1588, 30. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 14. VI.

461.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 37r.
- B. Vencel Pejskar
- C. Jiřík Šatný z Olivetu, úředník mince
- D. „*Co se odepsání tálův v dole Kříži sirotkům po někdy Jeronýmovi Pejskarovi pozůstalým dotýče*“
- E. 1588, 22. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 30. VI.

462.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 55v.
- B. Lidmila, služebnice zesnulého slovutného Vojtěcha Vopršala ze Zher
- C. Slovutný Jan Vopršal ze Zher
- D. *„Co se přípovědi na dům a jiný statek po Vojtěchovi Vopršalovi při právě čtení zhajování dotýče“*
- E. 1588, 16. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 17. VIII.

463.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 69v–70r.
- B. Slovutný Jaroslav Hlaváč z Vojenic na Lhotce a Pašiněvsi
- C. Lída, služebnice zesnulého Vojtěcha Vopršala ze Zher
- D. *„Co se svědomí listovního při právě čtení zhajování dotýče“*
- E. 1588, 18. VI.
- F. Napraven. Podle zemského zřízení může osoba z panského a rytířského stavu při načtení od osoby z nižšího stavu užit listovní svědectví. Proto jej Jaroslav může užit.
- G. 1588, 7. X.

464.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 80v.
- B. Mikuláš Dačický z Heslova
- C. Jakub Holý Šotnovský ze Závořic
- D. *„Co se svědomí při právě čtení zhajování dotýče“*
- E. 1588, 20. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 10. XI.

465.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 80v.
- B. Jakub Holý Šotnovský ze Závořic
- C. Mikuláš Dačický z Heslova

- D. *„Co se žádosti některé svědky proti plnomocníku zavedení a zapsání dání nemajíce sami žádné rozepře, nežli s principalem, dotýče“*
- E. 1588, 20. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 10. XI.

466.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 81r.
- B. Mikuláš Dačický z Heslova
- C. Mikuláš Náchodský z Babí a jeho manželka Maruše
- D. *„Co se některých⁴⁶² příčin, proč by svědomí při právě vydání povinni nebyli, předkládání dotýče“*
- E. 1588, 20. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 10. XI.

467.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 80r.
- B. Mikuláš Dačický z Heslova
- C. Mariana Šotnovská z Krásné Hory
- D. *„Co se na jednu i druhou žalobu světlé a patrné odpovědi nedání a podle toho žádosti stanného práva dotýče“*
- E. 1588, 25. VI.
- F. Napraven. Mariana dala na obě žaloby dostatečně jasné odpovědi, které platí.
- G. 1588, 10. XI.

468.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 87r.
- B. 1. Jakub Šotnovský ze Závěřic
- C. 2. Beneš Maškroubský
Jiřík Bystrý, kovář
- D. *„Co se 19 kop 33 g. českých sumy rukojemstvím povinné obvinění dotýče“*

⁴⁶² *Někderých.*

- E. 1588, 5. X.
- F. Napraven. Platí rozsudek městského rychtáře ze 14. června 1588.
- G. 1588, 2. XII.

469.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 87v.
- B. Bartoloměj Vokáček
- C. Burian Judex
- D. *„Co se jednoho sta a čtyřidceti kop g. českých dluhu za 21 volův pozůstávajícího obvinění dotýče“*
- E. 1588, 8. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1588, 5. XII.

470.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 94v.
- B. 1. Slovutný Jiřík Šatný z Olivetu, úředník mince
Václav Porybný od Slonu
- C. 2. Slovutný Jan starší Šatný z Olivetu
- D. *„Co se prodeje domu a zahrady dotýče“*
- E. 1588, 17. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1589, 9. I.

471.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 4v–5r.
- B. Slovutný Jaroslav Hlaváč z Vojenic
- C. Lidmila z Cechu, služebnice zesnulého slovutného Vojtěcha Vopršala ze Zher
- D. *„Co se nářku cti dotýče“*
- E. 1588, 7. XI.
- F. Částečně napraven. Jaroslav obhájil svou čest, a proto je Lidmila povinna uhradit mu veškeré vzniklé škody, které prokázal.
- G. 1589, 6. II.

472.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 120.
- B. Lidmila, kuchařka Jana Zdravého
- C. Jan Voblizázek, jinak Vobliza, řezník
- D. „*Co se pod přípovědí manželstva obtěžkání dotýče*“
- E. 1588, 11. X.
- F. Napraven. Spor náleží církevnímu soudnictví, a proto jsou strany odkázány na něj.
- G. 1589, 14. III.

473.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 18v.
- B. Anna, dcera zemřelého Petra Záhumního
- C. Voršila, vdova po Petrovi
- D. „*Co se statku inventování zbraňování dotýče*“
- E. 1589, 9. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1589, 16. III.

474.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 152r.
- D. „...*v té při dotýkající se samého toliko Václava Žemličky, havíře, v příčině krádeže rud a šlichův,*⁴⁶³ *těž toho více kradeného k sobě přijímání, jakž akta etc.*“
- E. 1587, 1. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1589, 9. V.

475.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 136v–137r.
- B. 1. Poručníci sirotka Šimona po Janovi Pampovi
Kateřina Zygelová ze Sukova
- C. 2. Justýna z Poděbrad
Alžběta, vdova po mistru Václavu Didactovi, a její syn Ezechiel

⁴⁶³ Tj. výplavků.

- D. „*Co se odporu zápisu dotýče*“
- E. 1588, 25. I.
- F. Potvrzen s doložením. Marta Pampová vnesla do manželství s Šimonem Pampou (již zesnulý) statek s tím, že 100 kop grošů českých si vymínila pro sebe. Tyto peníze nezksaftovala, a proto podle druhého zápisu patří Ezechielovi.
- G. 1589, 13. VI.

476.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 39.
- B. 1. Slovník Jaroslav Hlaváč z Vojenic na Lhotce
- C. 2. Václav Vocelovský, prubíř
Havel Chytra, rukojmí za Lidmilu z Cechu
- D. „*Co se svědomí při právě čtení zhajování dotýče*“
- E. 1589, 24. IV.
- F. Napraven. Tato pře vznikla o svědka, jehož svědectví si dal ke své potřebě Jaroslav zapsat. Neprokázalo se, že by písaři nezaplátil. Svědomí má být u soudu použito.
- G. 1589, 20. VI.

477.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 154v.
- B. Slovník Jan Jiří Háša z Újezda na Konárovicích
- C. Urban Hoffman, uhlířský pacholek od Labe
- D. „*Co se mordu dotýče*“
- E. 1587, 20. VII.
- F. Částečně napraven. Potvrzena žaloba z mordu, ale vězení je zmírněno na šest týdnů.
- G. 1589, 23. VI.

478.

- A. AS, inv. č. 122, odd. 2, fol. 155v.
- D. „*v té při samé Anny Vážné v příčině z světa sprovození⁴⁶⁴ Matesa Malíře se dotýkající*“
- E. 1588, 4. III.

⁴⁶⁴ Zprovození.

F. Částečně napraven. Apelační soud potvrdil trest vězením, kam má být Anna zavřena za dva měsíce. Artikul ohledně vypovězení z města se ruší.

G. 1589, 23. VIII.

479.

A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 83v.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
Zikmund Kozel z Rejzntolu, horní hofmistr

C. 2. Jan Horlanský

D. „*Co se překládání a falšování košťův a nákladův na některých⁴⁶⁵ dolích k škodě naší dotýče*“

E. 1588, 12. XII.

F. Potvrzen.

G. 1589, 5. X.

480.

A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 107r.

B. Mates Kovář

C. Jan Mašatka

D. „*Co se odpovědi na žalobu dání zhajování dotýče*“

E. 1589, 3. V.

F. Potvrzen.

G. 1589, 20. XI.

481.

A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 113r.

B. Václav Xisfides, apatykář

C. Jan Skřivan, krejčí

D. „*Co se vyptávání na spravedlnost manželky téhož Xisfidesa dotýče*“

E. 1589, 31. VII.

F. Napraven. Apatykář ve své výpovědi uvedl, že statek zesnulého Jindřicha Trnky byl právně počacován a jeho manželce Barboře bylo vydáno 150 kop grošů českých, které

⁴⁶⁵ *Někderých.*

pro ni byly vymíněny ve satební smlouvě. Zbytek statku byl rozdělen na tři díly, jeden připadl Barboře a dva sirotkům. Apelační soud ale nemůže nalézt, jestli podíl manželky apatykáře vlastní Barbora Trnková nebo manželka Jana Skřivana Dorota. Pokud tedy někdy bude chtít soudit Jana a Dorotu, nemá mu v tom být bráněno.

G. 1589, 29. XI.

482.

A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 115r.

B. Slovutný Jaroslav Hlaváč z Vojenic na Lhotce

C. Havel Chytra a Václav Vocelovský, rukojmí za Lidmilu z Cechu

D. *„Co se škod outratních a nákladních dotýče“*

E. 1589, 16. X.

F. Napraven. Hlaváč jel častokrát s čeládkou k soudu a musel proto zapřáhnout dva, tři, někdy i čtyři koně. Jakožto osoba rytířského stavu měl také útratu v hostincích, jak se patří. Hlaváč prokázal, že škody přesáhly 21 kop grošů českých a 4 denáry. Rukojmí jsou povinni mu tyto škody uhradit.

G. 1589, 4. XII.

483.

A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 119r.

B. Plnomocník Daniela Pilgrama z Pilgramu, hejtmana panství Krupky

C. Václav Pejskar

D. *„Co se po složení dílu peněz podle rukojemství na jednoho příšlého žádosti z rukojemství propuštění dotýče“*

E. 1589, 4. X.

F. Částečně napraven. Apelační soud změnil rozsudek v poslední artikuli týkající se částky 185 kop a 30 českých grošů. Rukojmí potvrdili danou částku a žaloba zůstává platná tak, že pokud se chce Pejskar vyvázat z rukojemství, je povinen zaplatit hotovými penězi svůj díl.

G. 1589, 8. XII.

484.

A. AS, inv. č. 123, odd. 1, fol. 149v–150r.

B. Daniel Pilgram z Pilgramu, hejtman panství Krupky

- C. Kateřina Vlkovská
- D. *„Co se z 100 kop g. českých obvinění dotýče“*
- E. 1587, 12. VIII a 1588, 13. I.
- F. Napraven. Apelační soud v dané při napravuje jak první rozsudek od osmisoudců, tak druhý od konšelů. Daniel zažaloval Kateřinu ze zadržení a užívání purkrechtních peněz. Kateřina měla peníze složit v daném termínu a ani po několika přátelských napomenutích tak neučinila, čímž způsobila Pilgramovi nemalé škody. Kateřina je proto povinna se do dvou týdnů od přečtení ortele smluvit s Pilgramem o užívání purkrechtních peněz i o vzniklých škodách.
- G. 1590, 19. I.

485.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 3.
- B. Samuel Kavka
- C. Martin Matiades Písecký
- D. *„Co se jednou žalobou několik osob obvinění a na ní porůzno odpovídání zhajování dotýče“*
- E. 1589, 23. X.
- F. Napraven. Martin jedním obesláním zažaloval několik osob, zejména z noční výtržnosti. Každý z nich má dát odpověď na žalobu za sebe, ne za nikoho jiného, a proto odpověď Samuela Kavky má být přijata.
- G. 1590, 29. I.

486.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 133r.
- B. 1. Anna z Jelče
Adam Volf z Hradce nad Labem na místě svých dětí Ludvíka, Samuela a Kateřiny
- C. 2. Kateřina, vdova po zesnulém Ludvíkovi Šafarovi z Jelče a otcovská poručnice dětí
Doroty, Lidmily a ještě nenarozeného
- D. *„Co se odporu kšaftu dotýče“*
- E. 1589, 22. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1590, 30. I.

487.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 14r.
- B. Kryštof Suchý, zlatník
- C. Fridrich Morenšperger (Morenšperský), hutní písař
- D. *„Co se vejtržného v tvář i také v ruku zranění dotýče“*
- E. 1590, 8. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1590, 6. IV.

488.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 42r.
- B. 1. Opat sedleckého kláštera Jiřík Taxer na místě svého poddaného Jiříka Jirky
- C. 2. Václav Voříšek
Filip Fidler
Simeon Ručičský
- D. *„Co se z noční vejtržnosti obvinění dotýče“*
- E. 1590, 14. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1590, 30. VIII.

489.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 42r.
- B. Fridrich Morenšperský
- C. Kryštof Suchý, zlatník
- D. *„Co se vysvětlení, co by za ouraz a na prstech ochromení i také obmeškání při řemesle dáno býti jmělo, dotýče“*
- E. 1590, 14. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1590, 30. VIII.

490.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 54v.
- B. Václav Kadeřávek z Chotěboře
- C. Jan Pečeký, lojovník

- D. „Co se z 155 kop míšeňských dluhu za lůj pozůstávajícího obvinění dotýče“
- E. 1590, 7. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1590, 27. IX.

491.

- A. AS, inv. č. 123, odd. 2, fol. 158v–159r.
- B. Anna Žádná
- C. Jan Kunovský
- D. „Co se snížení na poctivosti skutkem smilným dotýče“
- E. 1589, 29. V.
- F. Napraven. Jan je žaloby zproštěn, ale Anna jej může vinit u církevního soudnictví z příslibu manželství. Svědkové vypověděli, že Anna s Janem se chovali nemravně a obcovali spolu, a proto jsou oba odsouzeni ke čtyřem týdnům vězení dnem i nocí.
- G. 1590, 12. X.

492.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 87v.
- B. Zikmund Freisichselbst z Freidenpachu
- C. Jan Strunka
- D. „Co se z nenáležitého políčku dání obvinění dotýče“
- E. 1590, 24. IX.
- F. Potvrzen s doložením. Jan je dle zemského zřízení povinen zaplatit Zikmundovi pokutu.
- G. 1590, 10. XII.

493.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 87.
- B. Zimund Freisichselbst z Freidenpachu
- C. Jan Strunka
- D. „Co se z nářku kvaltu a pychu provedeného dotýče“
- E. 1590, 16. X.
- F. Potvrzen s doložením. Jan neoprávněně nařknul Zikmunda a má za to podle zemského zřízení zaplatit pokutu.

G. 1590, 10. XII.

494.

A. AS, inv. č. 124, odd. 2, fol. 36r.

B. Poručníci kšaftu Mandaleny Hanušky⁴⁶⁶

C. Václav Porybný od Slonu

D. „*Co se po vyslyšení jedné strany průvodův a s tím od práva ustoupení dalších průvodův chtíti vzíti dotýče*“

E. 1591, 6. III.

F. Napraven. Pře se má řídit artikulí B. LVIII Městských práv, kde je vše vysvětleno.⁴⁶⁷

G. 1591, 20. VI.

495.

A. AS, inv. č. 124, odd. 1, fol. 112v–113r.

B. Jan Strymilovský, postřihač

C. Jan Kunžatský z Nového Kolína nad Labem

D. „*Co se nářku cti dotýče*“

E. 1590, 18. VI.

F. Napraven. Strymilovský údajně zamordoval dítě, které měl s kuchařkou, a dal jej do šachty. Kunžatský to ale neprokázal, a proto má být za nenáležité mluvení ztrestán vězením na osm dní bez újmy na jeho cti. Vzhledem ke skutečnosti, že je v soudním sporu ohledně obtěžkání kuchařky Anny veden jako podezřelý, musí zaplatit pokutu, která bude vypočítána z jeho statku. Peníze přijdou na milosrdné skutky.⁴⁶⁸

G. 1591, 18. VII.

496.

A. AS, inv. č. 124, odd. 2, fol. 95r.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. 2. Starší obecní perkverku kaňkovského

⁴⁶⁶ 27. září 1590 zemřela Mandalena Hanuška. Radní písař Pavel Litomyšlský sepsal její závěť v neprospěch nápadníka jejího statku Václava Porybného. Asi pátý den po jejím pohřbu byl u sv. Barbory nalezen vykopaný hrob, její tělo bylo svlečené z oděvu, krvavé a nosem ležící k zemi jakoby klečelo. Pachatel zůstal neznámý. Srov. J. JANÁČEK (ed.), *Paměti*, s. 249. Dostupné z: <http://www.rodon.cz/admin/files/ModuleKniha/369-Pam%C2%A6Tti.pdf> [citováno k: 1. 7. 2019].

⁴⁶⁷ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 106, čl. B. LVIII.

⁴⁶⁸ Později se prokázalo, že Jan dítě skutečně zamordoval. Za svůj čin byl ztrestán šatlavou.

3. Jan Machovský

Zikmund Brodský

- D. „*Co se doplnění některých⁴⁶⁹ nedostatků v aktech od starších perkverku kaňkovského ku právu téhož města Hor Kuten odeslaných dotýče*“
- E. 1591, 11. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 10. I.

497.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 5.
- B. Slovutný Jindřich Myška ze Žlunic na Hrádku pod Poďousy
- C. Jan Pišl, krejčí
- D. „*Co se žádosti peněz důkladních ku právu přijetí a dále apelaci k vrchnímu právu propuštění dotýče*“
- E. 1591, 4. XI.
- F. Napraven. Po vydání rozsudku se Myška rozhodl odvolat k apelačnímu soudu. Patnáctý den v poledne se jeho plnomocník dostavil k městskému soudu a chtěl složit důkladní peníze. Vše proběhlo v právně stanovené lhůtě, a proto má být Myškovo odvolání zasláno apelačnímu soudu.
- G. 1592, 18. II.

498.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 11r.
- B. Kateřina od Příhodů, vdova po Václavu Pertoltickém
- C. Jan, Vít a Matouš Pertoltičí, bratři ze Sezemic
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1591, 9. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 2. III.

499.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 27v.

⁴⁶⁹ *Někderých.*

- B. Jan Čížek
- C. Dorota, vdova po Janu Podivickém
- D. „*Co se přípovědi na statek po témž někdy Janovi Podivickým pozůstalý pro sumu 75 kop g. českých dotýče*“
- E. 1592, 10. II.
- F. Napraven. Pokud chce Jan dané sumy užít, musí stvrdit přísahou, že ji Podivickému odvedl a nepřijal ji od něj zpět.
- G. 1592, 25. V.

500.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 41v.
- B. Slovatný Jindřich Myška ze Žlunic na Hrádku nad Pod'ousy
- C. Jan Pišl, krejčí
- D. „*Co se z vejtržného zranění obvinění dotýče*“
- E. 1591, 21. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 25. VI.

501.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 45v.
- B. 1. Balcar Novotný na místě manželky Anny
Markéta, dcera zesnulého Jakuba Sklenáře
- C. 2. Vít Dobeš z Rohozova a další rukojmí za Jana Sklenáře
- D. „*Co se na žalobu neodpovídání dotýče*“
- E. 1591, 6. XI.
- F. Napraven. Rukojmí neuvedli žádnou právní příčinu, proč by neměli odpovídat na žalobu Novotného a Markéty.
- G. 1592, 30. VI.

502.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 2, fol. 135.
- B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. 2. Jan Ticháček

Eva Koláčnice, nájemnice od Kurvy Máteře⁴⁷⁰

- D. „*Co se apelace ku právu jiti zhajování dotýče*“
- E. 1591, 14. VIII.
- F. Napraven. Od vydání rozsudku je možné podat odvolání k apelačnímu soudu do dopoledne patnáctého dne. Ticháček se dostavil k městskému soudu patnáctý den ráno, a proto jeho odvolání má být posláno apelačnímu soudu.
- G. 1592, 14. VII.

503.⁴⁷¹

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 71r.
- B. Starší nad hašplíři hor stříbrných⁴⁷²
- C. Starší nad hašplíři perkverku kaňkovského
- D. „*Co se popeněžného z lůnu tovaryšského každého téhodne vycházejícího odněti dotýče*“
- E. 1592, 2. VI.
- F. Napraven. Každý hašplíř odvádí starším hašplířům daného perkverku popeněží 1,5 českého denáru pro případ zaopatření nemocných dělníků. Takto to zůstane i nadále s tím, že dané se nevztahuje na rozsudek, který horní úředníci učinili bez řádného procesu 14. května 1591. Tyto peníze půjdou pouze na milosrdné skutky a starší nad hašplíři jsou povinni složit hornímu úřadu řádný počet.
- G. 1592, 27. VIII.

504.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 70.
- B. Mariana, dcera Jakuba Hájka z Ledče
- C. Jakub, syn koláčníka Jana Štěpána
- D. „*Co se obtěžkání pod slibem manželským dotýče*“
- E. 1592, 3. VI.
- F. Napraven. Manželský slib náleží církevnímu soudnictví, a proto se mu spor předává.
- G. 1592, 27. VIII.

⁴⁷⁰ Dům U Kurvy Máteře, také zvaný Štraskytlovský nebo U pštrosů, byl zbourán během třicetileté války. Stával na místě dnešního parku U tří pávů.

⁴⁷¹ Apelace je adresována hornímu úřadu.

⁴⁷² „*Hory stříbrné*“ bylo označení pro jižní část důlního revíru, kterou tvořila stříbronosná pásma roveňské, oselské, hloušecké, grejfské a kuklické. Více o žilných pásmech Jaroslav BÍLEK, *Kutnohorské dolování*, Kutná Hora 2000.

505.⁴⁷³

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 70r.
- B. Václav Pejskar
- C. Jakub Kobler z Koberšperku, měšťan Nového Města pražského
- D. „*Co se svědomí Zikmunda Kozla pod pečeti vydaného při právě čtení zhajování dotýče*“
- E. 1592, 4. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 27. VIII.

506.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 71v.
- B. Kverkové dolu Dobré Mysle
- C. Kverkové dolu Kuchyně
(oba na Kuklíku)
- D. „*Co se v [...] a maršedích mezi nimi zdělání a v nich jedny druhým na škodu rud vysekání dotýče*“
- E. 1592, 12. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 31. VIII.

507.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 75r.
- B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. 2. Jan Ticháček
3. Eva, manželka havíře Václava Koláčníka, nájemnice v domě U Kurvy Máteře
- D. „*Co se jich dvouch obvinění společné odpovídání dotýče*“
- E. 1592, 5. VIII.
- F. Napraven. Hlavní pře se dotýká hrdelního trestu Jana a Evy. Každý z nich má sám za sebe odpovědět na žalobu rychtáře.
- G. 1592, 7. IX.

⁴⁷³ Apelace je adresována hornímu úřadu.

508.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 88r.
- B. Lidmila Kanarystová a její sestra Dorota
- C. Jakub Vrták z Pod'ous
- D. „*Co se stavuňku dotýče*“
- E. 1592, 29. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 24. IX.

509.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 2, fol. 152v.
- B. Slovník Bernard Materna z Květnice
- C. Jan Váček, jinak Pertoltický ze Sezemic
- D. „*Co se odporu proti zločinnému vyznání Matěje, jinak Macha, Nádvorníka dotýče*“
- E. 1590, 15. X.
- F. Napraven. Jan je zproštěn soudem nařízené přísahy, ale musí za sebe postavit rukojmí. Pokud by je neměl, bude propuštěn na dostatečný zápis. Jestli se v budoucnu najdou nové důkazy a pře se znovu otevře, Jan musí přijít k soudu pod hrozbou ztráty hrdla.
- G. 1592, 22. X.

510.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 111v–112r.
- B. Slovník Václav Voděradský z Hrušova na Sukdole
- C. Jan Šafařík, mlynář
- D. „*Co se nájmu mlejna a jeho pořádně nepostoupení dotýče*“
- E. 1592, 26. VIII.
- F. Napraven. Voděradský pronajímal Šafaříkovi na jistý čas mlýn, to dosvědčili svědkové a cedule řezané. Šafařík nepočkal na daný termín, nájem přenechal Janovi Zubínovi a nezaopatřil mlýn proti škodám. Zubín byl napomenut, aby upustil z rybníka, z něhož jde na mlýn voda, než se rozvodní. Zubín tak neučinil, hráz přetekla a celá se strhla, což způsobilo škody na mlýně. Šafařík je povinen smluvit se s Voděradským na náhradě škody.
- G. 1592, 9. XI.

511.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 127r.
- B. Jiřík Kačerovský na místě dcery Kateřiny
- C. Eva Koláčnice, bývalá nájemnice v domě U Kurvy Máteře
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1592, 14. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1592, 1. XII.

512.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 126v–127r.
- B. Slovutná Johanka Střelová ze Sloupna na Cerhenicích
- C. Dorota Mlynářka z Větrného mlýna
- D. „*Co se žádosti za příčinou čar kouzlův outrpného práva puštění dotýče*“
- E. 1592, 19. X.
- F. Potvrzen s doložením. Dorota má být po vykonání trestu vězení propuštěna na rukojmí nebo na dostatečný zápis. Pokud se v této při naleznou nové důkazy, musí se dostavit k soudu pod hrozbou ztracení hrdla.
- G. 1592, 1. XII.

513.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 130.
- B. Jan Machovský z Údolí
- C. Poručníci sirotek a Bohunky po zemřelém Václavovi Holoubkovi
- D. „*Co se dalšího přístupu ku právu zamčování dotýče*“
- E. 1592, 14. IV.
- F. Napraven. Mezi stranami již byl učiněn rozsudek, v němž byl Machovský připuštěn k soudnímu řízení. V právně stanovené lhůtě se nikdo neodvolal a rozsudek tak vešel v platnost. Strany mají být vyslyšeny v záležitosti odvodů a má mezi nimi být učiněn rozsudek s možností odvolání k apelačnímu soudu.
- G. 1592, 7. XII.

514.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 141v–142r.
- B. Alžběta Kuchařka
- C. Samuel Kavka
- D. „*Co se z obtěžkání obvinění dotýče*“
- E. 1592, 12. X.
- F. Napraven. Alžběta neprokázala, že by jí Samuel obtěžkal pod příslibem manželství. Samuel je osvobozen od nařízené přísahy a Alžběta může Samuela soudit z manželského slibu u církevního soudnictví.
- G. 1593, 21. I.

515.

- A. AS, inv. č. 124, odd. 3, fol. 145r.
- B. Václav Pejskar
- C. Jakub Kober z Koberšperku
- D. „*Co se čtyř kukusův⁴⁷⁴ a na ně vyšlých ibrlaufův z dolu Anny nad Rejzím dotýče*“
- E. 1592, 14. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 18. II.

516.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 12v.
- B. Cechmistři, mistři a celý cech zlatnický v Kutné Hoře
- C. Mates Miller, zlatnický tovaryš
- D. „*Co se nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1592, 4. XI.
- F. Potvrzen s doložením. Mates má po vykonání trestu vězení učinit celému cechu měšťanskou nápravu a poté má být vypuzen z města.
- G. 1593, 25. II.

517.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 15r.
- B. Starší mistři a celý cech ševcovského řemesla v Kutné Hoře

⁴⁷⁴ Kukusy jsou důlní podíly a ibrlauf zisk z nich.

- C. Pavel Žoček, koželuh
- D. „*Co se z hanlivých slov obvinění dotýče*“
- E. 1592, 23. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 25. III.

518.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 21r.
- B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. 2. Starší obecní perkverku kaňkovského
3. Jan Machovský z Údolí
Zikmund Brodský
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1592, 7. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 5. IV.

519.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 26v.
- B. 1. Salomena, dcera bakaláře Kryšpína Dobříše z Hradce nad Labem
- C. 2. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
3. Obecní hospodáři na místě obce
4. Jakub Zima
5. Anežka, manželka Jana Pistora a nyní Martina Hradišťského
- D. „*Co se přípovědi na statek po někdy Janovi Pistorovi pozůstalý dotýče*“
- E. 1592, 9. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 17. V.

520.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 55r.
- B. Daniel Tapineus
- C. Dorota, vdova po Janovi Veverínovi z Kranichfeldu, a její sirotci
- D. „*Co se cedule, ho průvod, proti sobě na právě složení zpěčování dotýče*“

- E. 1593, 13. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 25. VI.

521.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 68r.
- B. Jan Ticháček, pekař
- C. Václav Koláčník, havíř
- D. *„Co se nářku poctivosti a pod tím ohlášení a přistoupení rychtáře našeho Mikuláše Vodňanského z Čazarova na místě a k ruce naší k té při dotýče“*
- E. 1593, 22. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 29. VII.

522.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 81v.
- B. Havel Chytrý
- C. Pavel Pacovský
- D. *„Co se z slov hanlivých obvinění dotýče“*
- E. 1593, 29. III.
- F. Potvrzen s doložením. Vězení má být bez klepet nebo jiného ukování.
- G. 1593, 30 VIII.

523.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 81v.
- B. Havel Chytrý
- C. Pavel Pacovský, jinak Rudolt
- D. *„Co se z slov pohrůžlivých obvinění dotýče“*
- E. 1593, 29. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 30. VIII.

524.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 82r.

- B. Havel Chytrý
- C. Pavel Pacovský, jinak Rudolt
- D. „*Co se nářku cti dotýče*“
- E. 1593, 29. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 30. VIII.

525.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 88v–89r.
- B. Matyáš Vodolínský z Vodolína
- C. Anna Prknová
- D. „*Co se purkrechtu na domě [...] Haflicích zadržalého dotýče*“
- E. 1593, 23. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1593, 9. IX.

526.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 116v–117r.
- B. 1. Voršila Šlechtová
- C. 2. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- 3. Obecní hospodáři na místě celé obce
- 4. Jan Sládek
- D. „*Co se přípovědi na statek po někdy Benešovi Maškroubským pozůstalý a nekšaftovaný dotýče*“
- E. 1593, 30. VI.
- F. Napraven. Voršila prokázala nejbližší pokrevnost s Benešem. V době, kdy přistoupila k soudu a učinila přípověď na statek, byla ale zbavena své dědičné vrchnosti. Sládek neprokázal svou spravedlnost ke statku. Z toho důvodu je celý statek přisouzen rychtáři a obecním hospodářům.
- G. 1593, 3. XI.

527.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 128v.
- B. 1. Daniel Tapineus

- C. 2. Dorota Veverínová
Ludvík i na místě nezletilého Pavla, synové zesnulého Jana Veverína Píseckého z
Kranichfeldu
- D. „*Co se z [...] kop g. českých od udělání Epitaphium⁴⁷⁵ mos[azného] pozůstalých
obvinění dotýče*“
- E. 1593, 4. VIII.
- F. Potvrzen s doložením. Ze sumy má být odečteno 15 kop grošů, které byly vydány.
- G. 1593, 9. XII.

528.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 2, fol. 14r.
- B. Kateřina, dcera bednářky Anny Černé
- C. Jan Vodňanský, sklenář
- D. „*Co se obtěžkání dotýče*“
- E. 1593, 13. X.
- F. Napraven. Kateřina obtěžkání neprokázala, tudíž jí Jan není povinen žalobou.
- G. 1594, 10. III.

529.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 2, fol. 17r.
- B. Slovný Jan Jiří Háša z Újezda na Nebovidech
- C. Jan Brepta
- D. „*Co se podle outrpného vyznání žádosti ortelování k smrti dotýče*“
- E. 1593, 13. XII.
- F. Potvrzen.
- G. 1594, 17. III.

530.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 2, fol. 87v.
- B. Bartoloměj Koles, jinak Kuleš, z Lelova v Polském království

⁴⁷⁵ Konvář a zvonář Daniel Tapineus zhotovil v letech 1591–1592 mosazné *epitaphium* radního písaře Jana Veverína P. z K. s nebožtíkovým plastickým obrazem. To bylo vsazeno do zdi nad hrob Veverína v kostele sv. Barbory. Daniel měl poté s vdovou a syny po Píseckém spor o 50 kop grošů českých za jeho vyhotovení. *Epitaphium* již neexistuje, dochovala se pouze malovaná obruba na zdi, do níž bylo vsazeno. Více v: E. LEMINGER, *Umělecké řemeslo*, s. 40.

- C. Jan Lahvička
- D. „*Co se slibu rukoudáním za sumu 243 tolary podle šuldpryfu povinných dotýče*“
- E. 1594, 17. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1594, 4. XI.

531.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 152v–153r.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Jan Ticháček, jinak Podlaha
- D. „*Co se z neřádného chování obvinění dotýče*“
- E. 1593, 1. IX.
- F. Částečně napraven. Manželka Václava Koláčníka Eva a Jan spolu dnem i nocí sedávali a hodovali v domě U Kurvy Máteře, kde byla Eva v podnájmu, tudíž na ně padlo velké podezření z neřádného chování. Přísaha, která byla Ticháčkovi nařízena v posledním artikuli, se mění na trest měšťanského vězení na 4 týdny dnem i nocí pro něho a Evu. Artikul ohledně pokuty je potvrzen.
- G. 1595, 12. I.

532.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 153.
- B. Jan Ticháček, jinak Podlaha, pekař
- C. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- D. „*Co se z neřádu a nám v ruce upadnutí obvinění dotýče*“
- E. 1593, 1. IX.
- F. Částečně napraven. Eva, manželka Koláčníka, byla v nájmu v domě U Kurvy Máteře, kam za ní v noci chodil Ticháček. Hodovali a pili spolu, a ačkoliv měl své bydlení, zůstával tam s ní přes noc. Oba dva mají být potrestáni měšťanským vězením na čtyři týdny dnem i nocí. Nenařízení trestu useknutí ruky je potvrzeno.
- G. 1595, 12. I.

533.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 154.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

- C. Eva, manželka Václava Koláčníka a bývalá nájemnice v domě U Kurvy Máteře
- D. „*Co se cizoložstva obvinění dotýče*“
- E. 1593, 1. IX.
- F. Částečně napraven. Artikul ohledně osvobození od trestu useknutí ruky je potvrzen. Eva je osvobozena od soudem nařízené přísahy, ale je podezřelá, protože mnohokrát dnem i nocí hodovala a pila s Ticháčkem. Oba dva mají být ztrestáni měšťanským vězením na 4 týdny dnem i nocí.
- G. 1595, 12. I.

534.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 1, fol. 154v–155r.
- B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Eva, manželka Václava Koláčníka a bývalá nájemnice v domě U Kurvy Máteře
- D. „*Co se z neřádného a nemanželského chování obvinění dotýče*“
- E. 1593, 1. IX.
- F. Částečně napraven. Artikul ohledně osvobození od trestu useknutí ruky je potvrzen. Eva je osvobozena od soudem nařízené přísahy, ale je podezřelá, protože mnohokrát dnem i nocí hodovala a pila s Ticháčkem. Oba dva mají být ztrestáni měšťanským vězením na 4 týdny dnem i nocí.
- G. 1595, 12. I.

535.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 2, fol. 140v.
- B. Jakub Brodský
- C. Pavel Skřivan
- D. „*Co se ze 202 kop 4 g. vše českých sumy cupusův do dolův obecních, jenž v Hruškách stávají, pozůstávajících obvinění dotýče*“
- E. 1594, 19. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1595, 8. VI.

536.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 3, fol. 52r.
- B. 1. Dorota Klabalová

Lidmila Kneblová

- C. 2. Anna Taurovcová
- D. „*Co se nářku poctivosti a vězením zstižení dotýče*“
- E. 1595, 28. VI.
- F. Potvrzen s doložením. Dorota nemá být ztrestána špalkem v šatlavě, ale měšťanským vězením na deset dní dnem i nocí.
- G. 1595, 11. IX.

537.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 3, fol. 86r.
- D. „*v té při dotýkající se samé toliko Kateřiny Chobotové, jinak Trunkatové. Co se vydání vejpisu společného zadání statku s někdy Matoušem Trunkatem, manželem též Kateřiny, učiněného a do knih městských pro nezaplacení písařům za práci jejich nezapsaného dotýče*“
- E. 1595, 18. IX.
- F. Potvrzen s doložením. Kateřině má být vydán výpis bez pečeti, který dodala na radnici a který ještě nebyl zapsán do knih.
- G. 1595, 7. XII.

538.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 3, fol. 92.
- B. Ezechiel Lopatský
- C. Martin Kochan z Prachové
- D. „*Co se za některými⁴⁷⁶ příčinami nechtíti proti sobě za přítele druhé strany trpěti dotýče*“
- E. 1595, 12. IV.
- F. Napraven. Martin prohledal, přečetl a schvaloval některé spisy Ezechiela a chtěl se mu postavit za přítele. Z toho důvodu nemá v při stát ani na jedné straně a celá záležitost mu nemá být k újmě na cti.
- G. 1596, 8. I.

539.

⁴⁷⁶ *Někderými.*

- A. AS, inv. č. 125, odd. 3, fol. 92r.
- B. Centurion Muk
- C. Mikuláš Dačický z Heslova a Jiřík mladší z Řásné, plnomocníci zesnulého sedleckého opata Jiříka Taxera
- D. *„Co se žaloby na sebe slyšeti za příčinou smrti principála té pře se zpěčování dotýče“*
- E. 1595, 7. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1596, 8. I.

540.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 3, fol. 113r.
- B. Slovutný Mikuláš Salava z Lípy na Lhotce
- C. Matěj Procházka, poddaný slovutného Jana nejstaršího Lukaveckého z Lukavce
- D. *„Co se svědomí při právě čtení zhajování dotýče“*
- E. 1595, 13. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1596, 27. V.

541.

- A. AS, inv. č. 125, odd. 3, fol. 116v.
- B. Soukenický cech v Kutné Hoře
- C. Kašpar Štajnart Knap
- D. *„Co se zbránění do cechu přijetí“*
- E. 1594, 17. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1596, 18. VI.

542.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 80v.
- B. 1. Jakub Veverka
Anna, manželka Jana Černického
- C. 2. Kateřina Trunkatová, po její smrti rychtář Mikuláš starší Vodňanský z Čazarova
3. Obecní hospodáři
- D. *„Co se statku po někdy Matoušovi Trunkatovi zůstalého dotýče“*

- E. 1596, 10. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1596, 25. XI.

543.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 85r.
- B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. 2. Obecní hospodáři
- 3. Salomena Průchová z Kouřimi
- 4. Jakub Drahlovský, měšťan z Českého Brodu
- D. „Co se žádosti ouvodu do domu v Tarmarce na rohu ležícího propuštění dotýče“
- E. 1596, 17. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1596, 2. XII.

544.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 85v.
- B. Slovutný Bohuslav Voděradský z Hrušova na Sukdole na místě poddaného Martina, jinak Martínka
- C. Jiřík Mráček, řezník
- D. „Co se ztracení šesti ovec dotýče“
- E. 1596, 6. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1596, 2. XII.

545.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 84v–85r.
- B. Anna Mládková
- C. Alexandr Mládek, její syn
- D. „Co se z 150 kop g. českých přijatých vykvitování dotýče“
- E. 1596, 1. VII.
- F. Napraven. Matka a syn jsou ve velkém sporu o dané podíly. Alexandr má mít podle inventáře rovný díl na otcovském statku a také žádá být připuštěn do zápisu k inventáři statku po jeho zesnulé bábě Regině Texové. V daný čas nejsou zaznamenány žádné

průvody. Městští soudci mají dát stranám postranní termín, kdy je vyslyší a učiní rozsudek s možností odvolání k apelačnímu soudu.

G. 1596, 2. XII.

546.

A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 84v.

B. Martin Vrbický

C. Matěj Dítě

D. „*Co se stavení oken prve v témž místě nebývalých zhajování dotýče*“

E. 1596, 21. IX.

F. Potvrzen.

G. 1596, 2. XII.

547.

A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 85v.

B. Pavel Prácheňský

C. Ondřej Vydra a jeho manželka Anna

D. „*Co se z domění ztráty⁴⁷⁷ peněz obvinění dotýče*“

E. 1596, 4. IX.

F. Potvrzen.

G. 1596, 5. XII.

548.

A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 115v.

B. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova

C. Ezechiel Lopatský, měšťan Nového Města pražského

D. „*Co se 222 kop g. českých peněz sirotčích z truhlice na zámku Malešově ztracených dotýče*“

E. 1596, 9. X.

F. Napraven. Ezechiel prokázal, že v době, kdy mu byla úhrnkem⁴⁷⁸ předána správa malešovského panství, nebyla daná truhlice nikdy vykazována. Ezechiel je proto zproštěn obžaloby.

⁴⁷⁷ Stráty.

⁴⁷⁸ Přenechání věci, jak stojí a leží.

G. 1597, 20. V.

549.

A. AS, inv. č. 126, odd. 2, fol. 89v–90r.

B. 1. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova, po něm Řehoř Vodička

C. 2. Starší obecní perkverku kaňkovského na místě obce Kaňku

3. Jiřík Dominik, urburěř

D. „*Co se svědomí Václava Jílovského a Jakuba Hlavničky při právě čtení zhajování dotýče*“

E. 1597, 3. IX.

F. Napraven. Jílovský a Hlavnička jakožto kšaftovníci byli od rychtáře a staších perkverků obesláni ke sporu o kšaft. Oba u soudu daný kšaft a odkaz v něm odřekli, proto Dominik jejich svědomí nemůže použít ve sporu o odpor daného kšaftu.

G. 1598, 19. I.

550.

A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 13r.

B. Urozený Kašpar Melichar ze Žerotína a na Nových Dvorech na místě mlynáře z Kobylnic Jana Smetany Chrudimského

C. Pavel Šedivý, obyvatel v Kutné Hoře

D. „*Co se pohrůžky škozením dotýče*“

E. 1598, 4. II.

F. Napraven. Šedivý se u soudu přiznal, že vyhrožoval mlynářovi. Hrozil mu, že pokud mu nedá peníze, způsobí mu škodu. Šedivého stihne trest smrti vyměřený opovědníkům v zemském zřízení. Žerotín může udělit Šedivému milost.

G. 1598, 9. IV.

551.

A. AS, inv. č. 126, odd. 1, fol. 128r.

B. Plnomocníci zesnulého sedleckého opata Jiříka Taxera

C. Centurion Muk

D. „*Co se mordu dotýče*“⁴⁷⁹

⁴⁷⁹ O mordu podrobně informuje Dačický ve svých Pamětech. Germanus, řečený Franc Grotta, žádal od svého pokrevního příbuzného Jiříka Taxera peníze, ten mu přenechal obligaci na peněžitý dluh k vyupomínání na

- E. 1596, 8. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1598, 16. VII.

552.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 46v.
- B. 1. Adam Choustnický z Hradce nad Labem, plnomocník jeho manželky Markéty a její sestry Anežky Londynové
- C. 2. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova, po jeho smrti Řehoř Vodička
3. Obecní hospodáři na místě celé obce
- D. „*Co se připovědi na statek po někdy Barboře Sládkové zůstalý dotýče*“
- E. 1598, 10. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1598, 11. IX.

553.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 46r.
- B. 1. Gothart Wezl
- C. 2. Rychtář Mikuláš Vodňanský z Čazarova, po jeho smrti Řehoř Vodička
3. Obecní hospodáři na místě celé obce
- D. „*Co se odporu ouvodu do domu a statku po někdy Barboře Sládkové zůstalého dotýče*“
- E. 1598, 10. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1598, 14. IX.

554.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 68v.

Centurinovi. Grotta šel za Mukem do domu u Bohemických naproti Hrádku, upomenul jej z dluhu a došlo k velké hádce. Centurion při hádce nedopatřením zabil ženu. Po činu byl vzat na rukojemství, zbaven úřadu v buchhalterii a poté vsazen do šatlavy. Následně jej plnomocníci Taxera zažalovali. Muk se vyručil z vězení, ale k soudu se nedostavil a schovával se. Jeho rukojmové konvář Tomáš Klabal (otec jeho první manželky Anny) a Jiřík Hrdík se kvůli tomu dostali do velkých potíží, podařilo se jim ho ale vysledovat v Praze. Tam byl vsazen do vězení a poté převezen zpět do Kutné Hory. Muk se od rozsudku odvolal k apelačnímu soudu, ale zjistilo se, že zfalšoval některé spisy, takže se vše muselo znovu přezkoumat. Mezitím Taxer zemřel a apelace zůstala nevyřízená. Muk byl propuštěn z vězení. Dačický události datuje k roku 1595, spor byl tedy obnoven a Muk vzal toto odvolání k apelačnímu soudu. Srov. J. JANÁČEK (ed.), *Paměti*, s. 262–263. Dostupné z: <http://www.rodon.cz/admin/files/ModuleKniha/369-Pam%C2%A6Tti.pdf> [citováno k: 1. 7. 2019].

- B. Slovník Václav Kustoš z Lipky
- C. Anna, manželka Pavla Berana
- D. „*Co se ze 26 korcův jáhel, každý korec po 5 kopách míšeňských počítajíce, obvinění dotýče*“
- E. 1598, 30. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1599, 26. I.

555.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 74v.
- B. Adam Brodský z Většina
- C. Alexandr Mládek
- D. „*Co se nepřijetí soukupa dotýče*“
- E. 1595, 23. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1599, 15. II.

556.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 4, fol. 10r.
- B. 1. Rychtář Mikuláš starší Vodňanský z Čazarova, po jeho smrti Řehoř Vodička Horažďovský
- C. 2. Starší obecní důchodů perkverku kaňkovského
3. Jiřík Dominik, bývalý urburěř a nyní úředník mince
4. Dorota Stará Rychtářka z Markvartic
- D. „*Co se odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1598, 7. X.
- F. Potvrzen s doložením. Artikul sněmovního usnesení z roku 1575 ohledně horních svobod nesnese jiného výkladu, než jak jej vykládá městské právo v Kutné Hoře.
- G. 1599, 8. III.

557.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 4, fol. 16r.
- B. Anna Rosická
- C. Pavel Hradecký

- D. *„Co se obtěžkání dotýče“*
E. 1598, 7. XII.
F. Částečně napraven. Potvrzen kromě vězení s nohama v kládě, které se mění na 4 týdny šatlavy dnem i nocí bez klády a bez ukování. Vězení Pavlovi nemá být k újmě na cti.
G. 1599, 2. IV.

558.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 85r.
B. Slovutný Václav Chotouchovský z Nebovid na Hostačově
C. Marta Korbelka
D. *„Co se žádosti tůž Martu Korbelku z práva města Hor Kuten vyzdvižení a dále vrchnosti její dědičné k dalšímu od ní za spravedlivé učinění odtud vydání dotýče“*
E. 1598, 27. IV.
F. Napraven. Apelační soud nenašel žádné právní příčiny, proč by Marta měla v dané při právně spadat pod její vrchnost a ne město. Marta má proto na žalobu odpovídat u městského soudu v Kutné Hoře. Její vrchnost jí v tom ale může zabránit.
G. 1599, 22. IV.

559.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 3, fol. 84v–85r.
B. Slovutný Jindřich Chotouchovský z Nebovid na Žlebech
C. Matěj Sedláček, jeho poddaný
D. *„Co se po dvojím outrpným tázání dalšího vytrestání dotýče“*
E. 1598, 4. V.
F. Částečně napraven. Apelační soud zrušil vypovězení Matěje z Českého království a zároveň upozorňuje, že to není v pravomoci městského ani vrchnostenského soudu.
G. 1599, 22. IV.

560.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 4, fol. 47r.
B. Pavel Beran a Ondřej Hubka, poručníci dcery Anny Lipové Lidmily
C. Pavel Pauker
D. *„Co se z dědictví otcovského a některých věcí na smlouvách svadebních vymíněných po mateři zůstalých obvinění dotýče“*

- E. 1599, 24. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1599, 29. VII.

561.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 4, fol. 57v.
- B. Urozený Kašpar Melichar ze Žerotína na Nových Dvorech
- C. Štěpán Kosař, jinak Štefek
- D. *„Co se z gruntův proti zápisu ujiti, před vrchností svou ukrejvání a za tou příčinou žádosti tou pokutou podle znění zápisu ztrestání dotýče“*
- E. 1599, 14. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1599, 16. VIII.

562.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 1, fol. 3.
- D. *„v té při samého toliko Šimona Vešky⁴⁸⁰ v příčině odvodu neřádného chování s Dorotou z Řečice, děvkou služebnou“*
- E. 1599, 4. VIII.
- F. Napraven. Obvinění není prokázáno, Šimon je zproštěn obžaloby.
- G. 1600, 4. II.

563.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 1, fol. 3v.
- B. Kateřina, manželka Stanislava Kožišníka a nyní Tomáše Rejnle
- C. Balcar Nejmon, Melichar Slavík, Honza Hartman – i na místě jiných nápadníků statku zesnulého Vencla Pejškara
- D. *„Co se přípovědi na peníze purkrechtní, které se z domu Smíškovského⁴⁸¹ klásti mají“*
- E. 1599, 9. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1600, 4. II.

⁴⁸⁰ V zápise je Šimon dvakrát označen jako Bleška a jednou jako Veška. V rejstříku je veden také jako Veška.

⁴⁸¹ Dnešní čp. 117/33 v Husově ulici.

564.

- A. AS, inv. č. 126, odd. 4, fol. 84r.
- B. Slovník Václav Chotouchovský z Nebovid na Hostačově
- C. Marta Korbělka
- D. „*Co se z čar a kouzlův obvinění dotýče*“
- E. 1599, 21. VI.
- F. Napraven. Apelační soud nenašel důkazy, že by Marta kouzlila a škodila lidem na zdraví a majetku. Jedná se pouze o babské pověry a básně bez ďábelských účinků, což nestačí na předání k útrpnému právu. Marta je osvobozena od žaloby a má být propuštěna z vězení.
- G. 1600, 20. III.

565.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 1, fol. 26r.
- B. Slovník Oldřich Mírek ze Solopisk
- C. Roch Otta
- D. „*Co se z vejtržného rapírem⁴⁸² pod pravou při pobodnutí obvinění dotýče*“
- E. 1600, 1. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1600, 8. V.

566.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 1, fol. 70v.
- B. Slovník Zikmund z Freidenpachu na Konárovicích
- C. Plnomocníci vdovy Kateřiny po Josefovi Sladovníkovi z Českého Brodu i na místě jejích synů Jana a Petra
- D. „*Co se plnomocenství při právě čtení zhajování dotýče*“
- E. 1599, 2. XII.
- F. Napraven. Toto plnomocenství není v souladu s právem.
- G. 1600, 5. X.

567.

⁴⁸² Bodná zbraň podobná kordu.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 1, fol. 90.
- B. Plnomocníci slovutného Alše Vrabského Tlukse z Vrábí na Mladějovicích
- C. Dorota Skoupá, jinak Svinková
- D. „*Co se kouzlův a čar dotýče*“
- E. 1600, 13. IX.
- F. Potvrzen s doložením. Až Dorota učiní nařízený zápis, nemá již být ničím zatěžována.
- G. 1600, 7. XII.

568.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 1, fol. 103.
- B. Slovutný Zikmund z Freidnpachu na místě Jana, Kateřiny a Mandaleny, sirotků po jeho bratrovi Matyášovi z Freidnpachu
- C. Obecní hospodáři Tobiáš Tříška a Adam Hněvosický na místě jejich poddaného Jana Pleskaře
- D. „*Co se zaručení ku právu dotýče*“
- E. 1600, 25. IX.
- F. Napraven. Hospodáři jsou povinni zachovat právní řád a zaručit se o škody.
- G. 1601, 29. I.

569.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 2, fol. 5v.
- B. Matouš Sendražský ze Starého Bydžova
- C. Přípovědníci na statek po bratrech Janovi a Matoušovi Spálených
- D. „*Co se přípovědi na týž statek dotýče*“
- E. 1600, 11. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1601, 22. II.

570.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 2, fol. 23r.
- B. Mandalena Kotčová, jinak Zabilbabová
- C. Matěj Štumpfar
- D. „*Co se obtěžkání dotýče*“
- E. 1601, 31. I.

- F. Potvrzen.
- G. 1601, 3. V.

571.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 2, fol. 32r.
- B. Plnomocník Mikuláše, opata kláštera Jindřichov ve Slezském knížectví
- C. Jiřík a Václav Lahvička
- D. „*Co se dvouch z černa hnědých valachův dotýče*“
- E. 1601, 28. III.
- F. Napraven. Bratři se vzpřičili valachy navrátit. Apelační soud na základě artikule H. XI Městských práv rozhodl, že se o valachy s opatem mají smluvit.⁴⁸³
- G. 1601, 4. VI.

572.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 2, fol. 35r.
- B. Slovutný Hrdibor Hrabán z Přerubenic
- C. Slovutný Albrecht Vražda z Kunvaldu
- D. „*Co se ouvodu do domu, jenž slove Perštejnský, slove na Koňském trhu ležícího, dotýče*“
- E. 1601, 21. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1601, 22. VI.

573.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 2, fol. 60v.
- B. Dorota Hošková
- C. Jan Hlaváč
- D. „*Co se nářku cti dotýče*“
- E. 1601, 4. IV.
- F. Potvrzen s doložením. Hlaváč je povinen učinit Dorotě měšťanskou nápravu, celá záležitost nemá být k újmě na cti.
- G. 1601, 30. VIII.

⁴⁸³ K. MALÝ a kol. (edd.), *Práva*, s. 218, čl. H. XI. Bratři koupili kradené valachy a podle Městských práv je byli povinni vrátit.

574.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 1.
- B. Mikuláš Vodňanský z Čazarova
- C. Mikuláš Dačický z Heslova
- D. *„Co se společné odpovědi na žalobu z vejtržnosti s Martinem Huňkou dáni dotýče“*
- E. 1601, 23. X.
- F. Napraven. Vodňanský se zůstavuje při své obraně předložené u soudu. Sám má odpovědět na žalobu a prokázat svou nevinu.
- G. 1602, 17. I.

575.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 3v.
- B. 1. Mistr Jan Benicius Táborský
Jiřík Kutlír
- C. 2. Tomáš Rejnlejn a jeho manželka Kateřina
- D. *„Co se přípovědi na statek po Dorotě Novoveské, od práva mlejna Štolce tak řečeného zběhlé, zůstalého dotýče“*
- E. 1601, 23. X.
- F. Napraven. Kateřina musí stvrdit přísahou, že s manželem ze statku nevzali nic k vlastnímu užítku, pouze nezbytné peníze na čeládku a dobytek ve mlýně. Užitek z mlýna po odečtení nájmu případně nadepsaným rukojmím, kteří z něj zaplatí dluh, za jehož splacení se postavili v rukojemství.
- G. 1602, 31. I.

576.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 25v.
- B. Jan Hlaváč
- C. Tobiáš Tříška Táborský
- D. *„Co se nářku cti šelem nadávání a že by týž Tobiáš Tříška ouřadu toho, v kterémž⁴⁸⁴ od nás postaven jest, hoden býti nejměl dotýče“*
- E. 1601, 5. XII.

⁴⁸⁴ Kderémž.

F. Napraven. Podle zemského zřízení má být Hlaváč ztrestán vězením a učinit Třískovi měšťanskou nápravu. Záležitost nemá být k újmě na cti.

G. 1602, 3. VI.

577.

A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 25.

B. Tobiáš Tříška Tábořský

C. Jan Hlaváč

D. „*Co se nářku poctivosti duplovanou šelmou a nehodnosti ouřadu konšelského nadání dotýče*“

E. 1602, 30. I.

F. Částečně napraven. Apelační soud potvrdil, že Tobiášovi nemá být záležitost k újmě na cti a Hlaváč má být ztrestán vězením. Jedná se ale o závažný skutek a Hlaváč musí za nenáležitý nářek dotýkající se poctivosti úřadu města prodat veškeré své majetky v Kutné Hoře a odejít z města, a to v termínu, který mu bude uložen.

G. 1602, 3. VI.

578.

A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 25r.

B. Tobiáš Tříška Tábořský

C. Jan Hlaváč

D. „*Co se z slov hanlivých klukem a vovčákem nazvání obvinění dotýče*“

E. 1602, 6. II.

F. Částečně napraven. Apelační soud potvrzuje vězení vyměřené Hlaváčovi a zachování poctivosti Tříšky. Artikul ohledně pokuty za zhanění se ruší.

G. 1602, 3. VI.

579.

A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 49r.

B. Kateřina Kuchařka z České Třebové

C. Jan Zelený

D. „*Co se obtěžkání dotýče*“

E. 1602, 10. VI.

F. Napraven. Kateřina žalobu neprokázala, a proto jí Jan není povinen odpovídat.

G. 1602, 22. VIII.

580.

A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 60r.

B. 1. Měšťan z Chrudimi Pavel Tichý, plnomocník své manželky Reginy a Jakuba Střelinského, měšťana z Vyškova v Markrabství moravském

C. 2. Jiřík Švanka a Jan Třebechveský, poručníci Judity, nezletilého sirotka po Janovi Jedličkovi
Lidmila Roudnická

D. „*Co se přípovědi na statek po někdy Johaně Jedličkové dotýče*“

E. 1602, 8. V.

F. Potvrzen.

G. 1602, 5. IX.

581.

A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 74r.

B. Anna Šlechtová na místě sirotků

C. Rudolf Breitenbach⁴⁸⁵ z Kladrub

D. „*Co se ujetí lázně a z ní nevypravování purkrechtu dotýče*“

E. 1602, 10. VII.

F. Potvrzen.

G. 1602, 17. X.

582.

A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 74v.

B. 1. Valentin Šembek, opat kláštera v Sedlci
Melichar Weingart, převor kláštera v Sedlci

C. 2. Plnomocníci Václava Šatného z Olivetu

D. „*Co se žádosti dalšího hojemství při právě chítí užítí dotýče*“

E. 1602, 28. VIII.

F. Potvrzen.

G. 1602, 17. X.

⁴⁸⁵ V zápise je jméno v podobě Prayttmbach.

583.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 102v.
- B. Rychtář Řehoř Vodička Horažďovský
- C. Dorota Matička
- D. *„Co se za příčinou neřádného chování v ruku nám upadnutí dotýče“*
- E. 1602, 23. IX.
- F. Napraven. Apelační soud nemohl ze zaslaných spisů nalézt, že by se Dorota dopustila jakéhokoliv neřádu se Šimonem Kotrbou. Dorota proto nemusí na žalobu odpovídat, ale vztáhla na sebe velké podezření, protože byla spatřována se Šimonem v domě, kde byla v nájmu. Scházeli se tam, jedli a pili v její komoře. Z toho důvodu je Dorotě vyměřeno měšťanské vězení na 4 týdny dnem i nocí bez újmy na cti.
- G. 1603, 3. II.

584.

- A. AS, inv. č. 127, odd. 3, fol. 103.
- B. 1. Rychtář Řehoř Vodička Horažďovský
- C. 2. Šimon Kotrba
Dorota Matička
- D. *„Co se za příčinou cizoložstva a jiného neřádného chování v pokutu a ruku nám upadnutí dotýče“*
- E. 1602, 23. IX.
- F. Napraven. Apelační soud nemohl ze zaslaných spisů nalézt, že by se Šimon dopustil jakéhokoliv neřádu s Dorotou. Šimon proto nemusí na žalobu odpovídat, ale vztáhl na sebe velké podezření, protože byl spatřován s Dorotou v domě, kde byla v nájmu. Scházeli se tam, jedli a pili v její komoře. Z toho důvodu je Šimonovi vyměřeno měšťanské vězení na 4 týdny dnem i nocí bez újmy na cti.
- G. 1603, 3. II.

585.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 24v.
- B. 1. Slovutný Matěj Salava z Lípy, hejtman čáslavského kraje
Jeho bratr Václav
- C. 2. Urozený Herolt Václav Libštejnský z Kolovrat na Janovičkách, berník čáslavského

kraje, na místě svého poddaného Jana Bradáče ze Zdeslavic

D. „*Co se stavuňku dotýče*“

E. 1602, 25. XI.

F. Potvrzen.

G. 1603, 2. V.

586.

A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 25r.

B. Erhart Štyl, zlatník

C. Mates Šlégl, zlatník⁴⁸⁶

D. „*Co se nářku cti dotýče*“

E. 1603, 29. I.

F. Potvrzen.

G. 1603, 2. V.

587.

A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 53r.

B. Marta Náchodská na místě dcery Anny

C. Mandalena Klebsatlová

D. „*Co se obvinění nářku cti dotýče*“

E. 1603, 7. V.

F. Potvrzen s doložením. Anně nemá být celá záležitost k újmě na cti a Mandalena bude ztrestána měšťanským vězením na dva týdny bez újmy na cti.

G. 1603, 12. VIII.

588.

A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 71v.

B. Radslav Hlavsa z Liboslavi⁴⁸⁷ na místě děvečky Anny a čeledína

C. Dorota Čermáková, jinak Kobejřovská

D. „*Co se z vejtržnosti obvinění dotýče*“

⁴⁸⁶ Mates z Nisy byl manžel dcery Jiříka z Řásné. V r. 1615 byl spolutvůrcem daru k příjezdu císaře Matyáše. Erhart Štyl byl r. 1604 uvězněn za vydávání falešných mincí. Více v: E. LEMINGER, *Umělecké řemeslo*, s. 15.

⁴⁸⁷ Radslav v Kutné Hoře zastával tyto úřady: 1594 pisař mince, 1604–1608 horní kněhvedoucí, 1616 radní, 1616–1620 jeden ze čtyř správců úřadu nejv. mincmistra, 1624 primas. Srov.: R. NOHEL, *Kutnohorské erbovní rody*, s. 26–27.

- E. 1603, 29. I.
- F. Potvrzen s doložením. Dorota má být ztrestána měšťanským nebo šatlavním vězením.
- G. 1603, 18. IX.

589.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 71v–72r.
- B. Radslav Hlavsa z Liboslavi na místě své nezletilé dcery Lidmily
- C. Dorota Čermáková, jinak Kobejřovská
- D. *„Co se obvinění z nenáležitého pohlavkování dotýče“*
- E. 1603, 29. I.
- F. Potvrzen s doložením. Dorota má být ztrestána měšťanským vězením.
- G. 1603, 18. IX.

590.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 84r.
- B. Matěj Všetečka
- C. Vdova Lidmila na místě sirotek Václava, Mandaleny a Anny po Jakobovi Vopičkovi
- D. *„Co se z dluhu 301 kop 55 g. českých vedle register domácích obvinění dotýče“*
Spor soudili osmisoudci. Šepmistři tento rozsudek potvrdili.
- E. 1602, 13. XI.
- F. Napraven. Matěj obvinil vdovu a sirotky z dluhu. Pokud Matěj přísahou stvrdí, že mu vdova a sirotci skutečně dluží, budou povinni mu dluh zaplatit.
- G. 1603, 31. X.

591.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 85v–86r.
- B. Matěj Dítě
- C. Anna Ryšánková
- D. *„Co se z nářku cti obvinění dotýče“*
- E. 1603, 1. X.
- F. Napraven. Anna nepředkládá žádné právní příčiny, proč by Matěj nemohl na svou žádost užít odkladu. Povoluje se odklad jeden týden od přečtení tohoto ortele.
- G. 1603, 7. XI.

592.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 1, fol. 96r.
- B. Jiřík Krása
- C. Tomáš Žižka
- D. „*Co se obvinění z nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1603, 17. IX.
- F. Napraven. Jiřík dostatečně prokázal důvody své žaloby, na kterou Tomáš odpověděl a doznal se. Jiřík je proto očištěn na cti a Tomáš bude bez újmy na cti ztrestán šatlavním vězením na 2 týdny dnem i nocí.
- G. 1603, 1. XII.

593.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 2, fol. 27.
- B. Václav Červenomlejnský⁴⁸⁸
- C. Plnomocník Kateřiny Hledíkové
- D. „*Co se svědkův čtení zhajování dotýče*“
- E. Sine dato
- F. Napraven. Neexistují žádné právní důvody, proč by svědomí neměla být čtena, a proto mají být čtena.
- G. 1604, 30. III.

594.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 2, fol. 53.
- B. Lidmila Muková
- C. Jan Březina
- D. „*Co se obvinění z obtěžkání pod slibem manželským dotýče*“
- E. 1604, 11. II.
- F. Napraven. Spor má být předán církevnímu soudnictví.
- G. 1604, 28. VI.

595.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 2, fol. 78r.

⁴⁸⁸ Červený mlýn, čp. 1 v Bylanech u Kutné Hory.

- B. 1. Valentin Šembek, opat kláštera v Sedlci
Melichar Weingart, převor kláštera v Sedlci
- C. 2. Václav Šatný z Olivetu
- D. „*Co se odporu vložení obstavuňku pro dluh 109 kop 6 g. českých dotýče*“
- E. 1604, 7. VI.
- F. Napraven. Rozsudek je zanechán na sněmovním usnesení.
- G. 1604, 4. X.

596.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 2, fol. 85v–86r.
- B. Jan Frank
- C. Anna, jeho manželka
- D. „*Co se obvinění z cizoložstva dotýče*“
- E. 1604, 14. VI.
- F. Napraven. Anna je osvobozena od žaloby, protože se z předložených spisů nedá zjistit, zda je vinna.
- G. 1604, 22. X.

597.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 3, fol. 8r.
- B. 1. Rychtář Leopold Šetlar
- C. 2. Matěj Tichý
Anna Hořicová
- D. „*Co se z nenáležitého skutku cizoložného obvinění dotýče*“
- E. 1604, 18. VIII.
- F. Potvrzen.
- G. 1605, 3. II.

598.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 3, fol. 35v–36r.
- B. 1. Anna Vodňanská
- C. 2. Matěj Kalous, Jan Třebechovský a Zikmund Zygel, poručníci sirotků a vdovy po Matějovi Dítětovi

3. Jan Šultys a Jan Benecius, poručníci Doroty Dítětové⁴⁸⁹

4. Lidmila Brtnická

- D. „*Co se odpečetění pokojův v domě po n[ebožtíkovi]*⁴⁹⁰ Matějovi Dítětovi dotýče“
- E. 1605, 24. I.
- F. Napraven. Matěj Dítě odkázal statek své dceři Anně s tím, aby jí v dané záležitosti nebylo činěno žádná překážky. Ostatní tři strany sporu ale tomuto zápisu odporují. Aby se žádné straně neuškodilo, statek po Matějovi Dítětovi má zůstat zpečetěný až do doby, kdy se přejde k hlavní při. Městský soud má určit termín pro hlavní při, bez meškání vyslyšet strany a učinit mezi nimi rozsudek. Zároveň mezitím nesmí dojít k žádné škodě na svrščích.
- G. 1605, 2. V.

599.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 3, fol. 59v.
- B. Jindřich Krasoňovský
- C. Starší nad soukeníky
- D. „*Co se obstavuňku na vlnu dotýče*“
- E. 1605, 11. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1605, 29. VIII.

600.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 4, fol. 50r.
- B. Filip Fidler
- C. Voršila Štanertová
- D. „*Co se obvinění z nářku cti dotýče*“
- E. 1605, 21. III.
- F. Napraven. Voršila má být za své mluvení ztrestána měšťanským vězením na 8 dní dnem i nocí. Záležitost nemá být stranám ani jejich potomkům k újmě na cti.
- G. 1606, 7. VI.

601.

⁴⁸⁹ Sirotek po nebožtíku Pavlu Dítětovi.

⁴⁹⁰ Nebo n[ebožtíku].

- A. AS, inv. č. 128, odd. 4, fol. 49v.
- B. Kašpar Štanert
- C. Filip Fidler
- D. „*Co se obvinění z nářku cti dotýče*“
- E. 1605, 23. III.
- F. Napraven. Pře vznikla z hněvu, a proto nemá být stranám k újmě na cti.
- G. 1606, 7. VI.

602.

- A. AS, inv. č. 128, odd. 4, fol. 71v–72r.
- B. Slovutný Hendrich Kustoš Kunětický z Lipky a Zubřího na Vlačicích
- C. Mikuláš Žižka
- D. „*Co se obvinění z krádeže noční obilí v stodolách dotýče*“
- E. 1605, 4. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1606, 18. VII.

603.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 1, fol. 34v.
- B. Slovutný Jiřík Bračický z Chořov
- C. Mandalena Plačková
- D. „*Co se obvinění z důvěrného opatrování domu a v něm všelijakých svrškův, nábytkův, od zlata a stříbra šatův [...] dotýče*“
- E. 1606, 16. X.
- F. Napraven. Jiřík neprokázal, že by Mandaleně svršky svěřil. Ta ale nechala přenést některé svršky z Jiříkova domu mezi své a vztáhla na sebe nemalé podezření. Chce-li se podezření zbavit, musí odpřisáhnout, že si nic z Jiříkova majetku nepřivlastnila.
- G. 1607, 21. V.

604.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 1, fol. 38v.
- B. 1. Jiřík Herden
- C. 2. Lidmila, jeho žena
Jan Makal

- D. „*Co se neřádu cizoložstva dotýče*“
- E. 1607, 14. II.
- F. Napraven. Apelační soud nenachází dostatečné důvody k předání obviněných k útrpnému právu, a proto je od něj žalovaná strana osobožena. Jan je ale po záповědi do domu Jiříka, a proto má být vsazen do šatlavy do dvou týdnů od přečtení ortele.
- G. 1607, 25. V.

605.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 1, fol. 46.
- B. 1. Jan Šultys z Felsdorfu a mistr Jan Benicius, poručníci sirotka po Pavlu Dítětovi
- C. 2. Jan Třebechovský, Matěj Kalous a Zikmund Brodský, poručníci sirotků a vdovy po Matějovi Dítětovi
3. Anna Vodňanská
- D. „*Co se odporu proti zápisu od n[ebožtíka] Matěje Dítěte k nechání učiněnému na právu naloženého dotýče*“
- E. 1607, 10. I.
- F. Napraven. Pekař Matěj Dítě učinil zápis do městských knih, v němž všechn svůj majetek odkázal své dceři Anně, manželce Mikuláše Vodňanského z Čazarova. Majetek tedy zůstane Anně a celá záležitost nemá být nikomu k újmě na cti.
- G. 1607, 25. VI.

606.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 1, fol. 57v.
- B. Slovník Simeon Těmín z Těmic
- C. Jakub Solfant
- D. „*Co se z krádeže obvinění a při tom žádosti dalšího útrpného práva na Jakuba Solfanta propuštění dotýče*“
- E. 1607, 28. V.
- F. Napraven. Jakub byl dán k útrpnému právu, protože se přiznal ke krádeži a uvedl související okolnosti. Jakub má být znovu dán k útrpnému právu kvůli určení spolupachatelů a soudci mají dávat velký pozor, jestli se nepřizná ještě k jiným činům.
- G. 1607, 9. VIII.

607.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 1, fol. 61.
- B. Václav Jirásek
- C. Martin Mareš
- D. „*Co se po prodeji domu některých⁴⁹¹ svrškův z něho braní dotýče*“
- E. 1607, 7. V.
- F. Napraven. Martin prodal Václavovi dvě almary a další věci, a proto je povinen je vrátit do domu Václava.
- G. 1607, 16. VIII.

608.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 1, fol. 82v–83r.
- B. Václav Červený, mlynář
- C. Václav Dušnický a jeho manželka Anna
- D. „*Co se obvinění z braní některých domovních věcí dotýče*“
- E. 1606, 3. VI.
- F. Napraven. Svědectví tvrdí, že Václav s Annou měli pronajaté pokoje v domě Červeného. Když se Červenému stala ztráta, Václav s Annou byli poblíž, takže na ně padlo podezření. To ale není dostatečný důkaz. Manželé musí odpřísáhnout svou nevinu, aby se osvobodili od žaloby.
- G. 1607, 17. X.

609.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 2, fol. 17r.
- B. 1. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína
Obecní hospodáři Dobiáš Tříška Tábořský a Adam Hněvosický
- C. 2. Rozina, vdova po ševci Bartolomějovi Fidlarovi
- D. „*Co se přípovědi na statek nepořízený po témž Bartolomějovi pozůstalý dotýče*“
- E. 1607, 5. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1608, 31. I.

610.

⁴⁹¹ *Někderých.*

- A. AS, inv. č. 129, odd. 2, fol. 22v–23r.
- B. Lidmila Mirková
- C. Jan Březina
- D. „*Co se z obtěžkání obvinění dotýče*“
- E. 1604, 11. II.
- F. Napraven. Spor bude předán církevnímu soudnictví, kam náleží.
- G. 1608, 6. III.

611.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 2, fol. 40r.
- B. Jan Baroch Týnišťský a jeho manželka
- C. Dorota Čechtická, jinak Rodičková
- D. „*Co se složení na průvod proti sobě cedule řezané dotýče*“
- E. 1607, 20. III.
- F. Potvrzen.
- G. 1608, 8. VII.

612.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 2, fol. 106v.
- B. Dorota Barchovská
- C. Jan Kalous
- D. „*Co se z obtěžkání obvinění dotýče*“
- E. 1608, 5. III.
- F. Napraven. Dorota obvinění dostatečně neprokázala, a proto je Jan zproštěn žaloby. Ze svědectví je ale patrné, že se Jan mravně provinil. Apelační soud mu ukládá trest měšťanského vězení na 8 dní bez újmy na cti.
- G. 1608, 10. XI.

613.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 3, fol. 29v.
- B. Plnomocník urozeného Jana Fridricha Hoffmanna z Grynpychle a z Střechova na Novém Želivě
- C. Jiřík Ovčák
- D. „*Co se z nevěrného a zlodějného v službě chování obvinění dotýče*“

- E. 1609, 12. I.
- F. Potvrzen.
- G. 1609, 7. IV.

614.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 3, fol. 62r.
- B. Matěj Chladna
- C. Kašpar Štanert
- D. *„Co se nařknutí svědomí téhož Matěje Chladny dotýče“*
- E. 1609, 13. V.
- F. Částečně napraven. Apelační soud potvrdil, že svědectví Matěje je možné u soudu použít prot Kašparovi. Poslední klauzule je ale změněna. Kašpar Matějovo svědectví úmyslně nařknul a zaneprázdnil tak soud, a proto má být vsazen do šatlavy na 4 týdny bez újmy na poctivosti.
- G. 1609, 2. X.

615.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 3, fol. 63r.
- B. Václav Vokáček, řezník
- C. Starší nad řezníky na místě řeznického cechu
- D. *„Co se zastavení řemesla a z cechu vyloučení dotýče“*
- E. 1608, 8. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1609, 5. X.

616.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 3, fol. 71v–72r.
- B. 1. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína
Obecní hospodáři Tobiáš Třiska a Adam Hněvosický
- C. 2. Kšaftovníci nebožky Barbory Nejmanové
- D. *„Co se odporu kšaftu též n[ebožky] Barbory Nejmanové vloženého a při tom excepti [...] témuž odporu a příčinám předložení dotýče“*
- E. 1609, 27. V.

F. Částečně napraven. Rozsudek je potvrzen kromě posledního artiklu o společném statku Balcara Nejmana a Barbory. Tato pře se společného statku netýká, a proto nemá být zahrnut v rozsudku.

G. 1609, 23. X.

617.

A. AS, inv. č. 129, odd. 3, fol. 84v–85r.

B. Mincíř Adam Cvrček a jeho manželka Mandalena

C. Mandalena, manželka Jana Kučery

D. *„Co se sporu o [...] zápisu na skoupené peníze purkrechtní se vztahujícího dotýče“*

E. 1609, 5. X.

F. Napraven. Mandalena Kučerka má purkrechtní peníze na domě Cvrčka, jak je uvedeno v městské knize. Podle svědectví Jana Endrle je pod jistou podmínkou postoupila Cvrčkovi. Jeden svědek ale nebývá žádným svědkem. Platí zápis v městské knize, tudíž Kučerce patří peníze a Cvrčkovi není ničím povinna.

G. 1609, 23. XI.

618.

A. AS, inv. č. 129, odd. 3, fol. 88r.

B. Michal Šmidych, jeslař

C. Jiřík Ryšavý Forman

D. *„Co se neupřímného a nevěrného soudku s krámskými věcmi a šmejdu vezení a opatrování obvinění dotýče“*

E. 1609, 16. IX.

F. Potvrzen.

G. 1609, 1. XII.

619.

A. AS, inv. č. 129, odd. 4, fol. 17v.

B. Anna Moravcová

C. Vojtěch Svoboda, kovář

D. *„Co se v nové proti starobylému způsobu⁴⁹² verkštatů⁴⁹³ kovářského postavení dotýče“*

⁴⁹² Spůsobu.

⁴⁹³ Podnikání.

- E. 1609, 7. XII.
- F. Potvrzen.
- G. 1610, 1. III.

620.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 4, fol. 67r.
- B. Matěj Chladna
- C. Kašpar Štanert
- D. *„Co se obvinění z škod nákladních dotýče“*
- E. 1610, 3. V.
- F. Potvrzen.
- G. 1610, 17. VIII.

621.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 4, fol. 73r.
- B. 1. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína
Obecní hospodáři
- C. 2. Kněz Šimon a jeho bratr Jan Machma
- D. *„Co se připovědi na dva díly statku po někdy Ondřejovi Malinkovi a Dorotě, manželce jeho, pozůstalého nepořízeného učiněné dotýče“*
- E. 1610, 21. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1610, 19. IX.

622.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 5, fol. 6r.
- B. Anna Vodňanská
- C. Dorota Pokorná
- D. *„Co se dopovědění a práv městských čtení dotýče“*
- E. 1610, 8. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1611, 31. I.

623.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 5, fol. 24r.
- B. Zikmund Brodský a Zikmund Kaňkovský, poručníci statku po Justýně Soušické
- C. Jiřík Šípař
- D. „*Co se excepti neodpovídání na příčiny odporu kšaftu dotýče*“
- E. 1610, 5. VII.
- F. Potvrzen s doložením. Jiřík nepředložil v záležitosti odporu závěti žádné právní důvody, pouze zbytečně zaneprázdnil soud a žalující stranu přivedl ke škodám. Proto je povinen veškeré škody zaplatit.
- G. 1611, 11. X.

624.

- A. AS, inv. č. 129, odd. 5, fol. 45r.
- B. Anna Hlavsová
- C. Mandalena Labušková
- D. „*Co se obvinění z nářku cti dotýče*“
- E. 1610, 29. XI.
- F. Potvrzen.
- G. 1611, 9. XII.

625.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 1, fol. 9v.
- B. Slovutný Petr Lukavecný z Lukavce na Klucích a jeho manželka Kateřina
- C. Pavel Nicefor Horský a jeho manželka Dorota
- D. „*Co se obvinění z jednoho sta padesáti kop grošův českých dotýče*“
- E. 1611, 3. X.
- F. Napraven. Pavel žádal městskou radu o přímluvu u Lukaveckého, aby mu mohl svůj dluh splácet v delším čase. Lukavecký na to nepřistoupil. Splácení dluhu na Pavlově domě se má řídit původním zápisem.
- G. 1612, 27. I.

626.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 1, fol. 42r.
- B. Jan Baroch Týnišťský a jeho manželka Anna
- C. Dorota Čechtická

D. *„Co se spisu, místo mluvení ku právu podaného, čtení a proti němu se ohlašování dotýče“*

E. 1612, 18. I.

F. Potvrzen.

G. 1612, 18. V.

627.

A. AS, inv. č. 130, odd. 1, fol. 54r.

B. Jan Veverka, mlynář

C. Mandalena Plačková

D. *„Co se obvinění z sumy 71 kop g. míšeňských k věrné ruce k schování daných dotýče“*

E. 1612, 27. II.

F. Potvrzen.

G. 1612, 10. VII.

628.

A. AS, inv. č. 130, odd. 1, fol. 57.

D. *„v té při dotýkající se odvodu nevinu Jindřicha Skaleckýho proti zločinnému vyznání Bartoně, jinak Bajše Suchý Řípy“*

E. 1610, 20. VIII.

F. Napraven. Apelační soud nenachází důvody, proč by měl být Skalecký předán k útrpnému právu, a proto jej od něj osvobozuje. Z vězení má být propuštěn na dostatečný zápis – pokud by se proti němu v budoucnu našly důkazy a on se nedostavil k soudu, přijde o hrdlo.

G. 1612, 17. VII.

629.

A. AS, inv. č. 130, odd. 2, fol. 21.

B. 1. Václav Synek

Jeho sestra Anna Melcarová

C. 2. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína

Obecní hospodáři Tobiáš Tříška Tábořský a Adam Hněvosický

D. *„Co se přípovědi na všechn všelijaký statek po ne[božce] Anně Tručné pozůstalý učiněný dotýče“*

- E. 1612, 24. X.
- F. Potvrzen.
- G. 1613, 8. III.

630.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 2, fol. 61r.
- B. Martin Wilhajm z Wustenova, Jan Heniochus Hradecký a Václav Třebický, plnomocníci urozeného Adama Slavaty z Chlumu a Košumberka
- C. Mistr Samuel Labuška
- D. *„Co se zaručení ku právu o škody dotýče“*
- E. 1613, 29. IV.
- F. Napraven. Sněmovní usnesení určuje, že neusedlý se má při právě zaručit o škody proti usedlému. Proto je žalující strana povinna se při právě zaručit o škody.
- G. 1613, 4. VII.

631.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 38v–39r.
- B. Martin Wilhajm z Wustenova, Jan Heniochus Hradecký a Václav Třebický, plnomocníci urozeného Adama Slavaty z Chlumu a Košumberka
- C. Mistr Samuel Labuška
- D. *„Co se obvinění z prostřelení Jiříka, jinak Jana, Žandárského dotýče“*
- E. 1614, 5. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1614, 30. VI.

632.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 44r.
- B. Pavel Zahořanský z Vorlíku
- C. Jan Křepelka Přerovský
- D. *„Co se zhajování čtení svědomí listovního dotýče“*
- E. 1612, 3. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1614, 4. VII.

633.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 50r.
- B. 1. Šťastný Smolík Ctitaraský
- C. 2. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína
Obecní hospodáři
- D. „*Co se přípovědi na statek po ne[božtíkovi]⁴⁹⁴ Jiříkovi Smolíkovi Ctitaraským pozůstalý dotýče*“
- E. 1613, 16. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1614, 20. VII.

634.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 58.
- B. Jan Zborovský, plnomocník Doroty Kropáčové
- C. Mikuláš Vodňanský z Čazarova, plnomocník Kateřiny Musilové
- D. „*Co se excepti proti přípovědi na statek po ne[božtíkovi]⁴⁹⁵ knězi Janovi Teodosiovi Holickým zůstalý dotýče*“
- E. 1613, 17. IV.
- F. Napraven. Vodňanský neprokázal, proč by neměla platit přípověď Zborovského. Apelační soud nenašel v zaslaných spisech zmínku o jiné přípovědi na statek kromě té z 29. srpna. Zborovský má být připuštěn k podání přípovědi.
- G. 1614, 21. VII.

635.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 63r.
- B. Plnomocníci Ondřeje Vodičky z Nového Města pražského
- C. Bratři Václav a Martin Nožičkové, nápadníci a držitelé statku nebožky Mandaleny Plačkové
- D. „*Co se obvinění z sumy 106 kop 30 g. vše míšeňských dotýče*“
- E. 1613, 9. XII.
- F. Potvrzen.
- G. 1614, 12. VIII.

⁴⁹⁴ Nebo *ne[božtíku]*.

⁴⁹⁵ Nebo *ne[božtíku]*.

636.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 73r.
- B. Anna Hlavsová
- C. Magdalena Labušková
- D. „*Co se obvinění z nářku poctivosti dotýče*“
- E. 1614, 16. IV.
- F. Potvrzen.
- G. 1614, 28. VIII.

637.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 3, fol. 87r.
- B. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína
- C. Melichar Taubert, řezbář
- D. „*Co se obvinění z neřádného skutku smilstva dotýče*“
- E. 1614, 25. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1614, 30. X.

638.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 4, fol. 5.
- B. Šebestián Helcl ze Šternštejna
- C. Kateřina z Freidenpachu
- D. „*Co se obvinění z dluhu 400 kop míšeňských na domě Stejškovským pojištěných dotýče*“
- E. 1614, 22. X.
- F. Napraven. Helcl prokázal, že Petr Freisichselbst měl v nedílnosti se svou nezletilou sestrou Kateřinou z Freidenpachu díl spravedlnosti na domě Stejškovském a pojistil na něm Helclovi 400 kop grošů míšeňských, což se nemělo stát. Pokud chce Kateřina užívat celý dům, musí Helclovi odvést polovinu dané sumy, tedy 200 kop. Helcl se může soudit o zbylých 200 kop s jejím bratrem Petrem.
- G. 1615, 23. I.

639.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 4, fol. 16r.
- B. Václav Červenomlejský, mlynář
- C. Martin Husyjan, posel
- D. „*Co se žádosti propuštění outrpného práva dotýče*“
- E. 1612, 24. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1615, 9. II.

640.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 4, fol. 47r.
- B. Jan Rychetský, plnomocník urozeného Jana Fridricha Hoffmanna z Grynpychle a z Střechova a na Novém Želivě
- C. Adam Strnad z Přítok
- D. „*Co se stanného práva dání dotýče*“
- E. 1613, 8. VII.
- F. Potvrzen.
- G. 1615, 6. IV.

641.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 4, fol. 50.
- B. 1. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína
Obecní hospodáři
- C. 2. Estera Radličková
- D. „*Co se přípovědi na statek Jiříka Radličky dotýče*“
- E. 1614, 5. XI.
- F. Napraven. Jiřík pojal ze ženu vdovu Esteru a společný majetek si dali zapsat do knih města Českého Brodu. Estera má nárok na movitý i nemovitý majetek.
- G. 1615, 30. IV.

642.

- A. AS, inv. č. 130, odd. 4, fol. 85r.
- B. 1. Rychtář Václav Sixt ze Zvířetína na místě svých nezletilých dětí Adama Sixta,
Doroty a Alžběty
Tobiáš Tříška Tábořský na místě jeho manželky Lidmily

Václav Trnka

Dorota Fidlerová

- C. 2. Kateřina Musilová z Berouna
- 3. Jan Zborovský, plnomocník Doroty Kropáčkové z města Sušice
- 4. Anyžka Hřešilová z Letovic v Markrabství moravském
- D. „*Co se přípovědi na statek po neb[ožtíkovi]*⁴⁹⁶ *kn[ězi] Janovi Teodosiovi Holickým zůstalý a nepořízený učiněných dotýče*“
- E. 1615, 15. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1615, 17. IX.

643.

- A. AS, inv. č. 131, fol. 38v.
- B. Urozený Melichar ze Žerotína a na Nových Dvorech
- C. Zikmund Kozel z Rejzntolu
- D. „*Co se excepti a příčin k neodpovídání předložených dotýče*“
- E. 1616, 1. II.
- F. Potvrzen.
- G. 1616, 28. IV.

644.

- A. AS, inv. č. 131, fol. 46v–47r.
- B. Tomáš Ess, šiftař⁴⁹⁷
- C. Ručníci Václav Slovák, Martin Voňka, Melichar Líček (L. během trvání sporu zemřel)
- D. „*Co se dělání lůžek k ručnicím a šiftování dotýče*“
- E. 1615, 14. X.
- F. Napraven. Tomáš Ess se odkazuje na privilegium císaře Rudolfa (poté i Matyáše), v němž je stanoveno, že pražským šiftařům a lůžkařům se do řemesla nemají jiná řemesla mísit. Apelační soud ale nemůže ve spisech nalézt, že by se privilegium vztahovalo i na mimopražské lůžkaře, nicméně v kutnohorském cechu, do něhož byl Ess přijat, se to zachovává. Kdo udělá mistrovský kus, může řemeslo provozovat. Voňka mistrovský kus udělal a řemeslo může bez překážky provozovat.

⁴⁹⁶ Nebo *neb[ožtíku]*.

⁴⁹⁷ Šiftař vyráběl pažby.

G. 1616, 21. VI.

645.

A. AS, inv. č. 131, fol. 63v.

B. Václav Keisner

C. Jan Jiřík od Mečíře

D. *„Co se obvinění z oukladního mordu dotýče“*

E. 1616, 11. I.

F. Potvrzen.

G. 1616, 4. VIII.

646.

A. AS, inv. č. 131, fol. 64v–65r.

B. Pavel Lang, úředník na Žehušicích

C. Barbora Poslová

D. *„Co se obvinění z čar a kouzel dotýče“*

E. 1615, 2. XII.

F. Potvrzen s doložením. Až Barbora odsedí vyměřené 4 týdny v šatlavě, má být na dostatečný zápis propuštěna.

G. 1616, 8. VIII.

647.

A. AS, inv. č. 131, fol. 74.

B. Anna Hněvosická

C. Dorota Kherborová

D. *„Co se svědkův k té při, kdež nepřijetí soukupův v nářku cti mezi nimi činiti jest vedení, čtení zhajování dotýče“*

E. 1616, 8. II.

F. Potvrzen.

G. 1616, 23. VIII.

648.

A. AS, inv. č. 131, fol. 113r.

B. Řehoř Fidolis Nymburský

- C. Kateřina Langová
- D. *„Co se obvinění z obtěžkání jí Kateřiny Langové a na poctivosti její snížení dotýče“*
- E. 1616, 22. VI.
- F. Napraven. Kateřina obtěžkání neprokázala, Řehoř je osvobozen od žaloby.
- G. 1616, 3. XI.

649.

- A. AS, inv. č. 132, fol. 22.
- B. Jan Rejmon, kovář
- C. Martin Ryšánek, řezník
- D. *„Co se z čtyřidcítí šesti kop míšeňských od někdy Matěje Formana, jinak havíře, jemu Janovi Rejmonovi povinných a na roli mezi haldami kuchyňskou, vráteckou a peknovskou tu při městě Hor Kuten na Kuklíku ležící, kderěz⁴⁹⁸ nyní týž Martin Ryšánek v držení jest, zjištěných a nedodalých obvinění dotýče“*
- E. 1616, 20. VI.
- F. Napraven. Zápisem v gruntovní knize z 22. 4. 1613 pojistil Matěj Forman svůj dluh 110 kop grošů míšeňských Janu Rejmonovi na své roli na Kuklíku. Rejmon už část peněz přijal, ale ne celou částku, a proto role nesmí být prodána nikomu jinému než Rejmonovi. Zápis v knize je platný, dokud Rejmonovi nebude splacena celá částka.
- G. 1617, 21. II.

650.

- A. AS, inv. č. 132, fol. 101r.
- B. Anna z Páchu
- C. Mandalena Klebsatlová
- D. *„Co se dle outoku a obvinění škod na sebe vztažení dotýče“*
- E. 1617, 21. VI.
- F. Potvrzen.
- G. 1617, 13. X.

651.

- A. AS, inv. č. 132, fol. 116v.

⁴⁹⁸ Kderěz.

- B. Kunderát Lindegrin, plnomocník Daniela Štenglina mladšího
- C. Izaiáš Ringer
- D. „*Co se excepti a příčin k neodpovídání na žalobu pro sumu 561 zlatejch rejnskejch učiněnou předložení a dle nich od práva upuštění dotýče*“
- E. 1617, 13. IX.
- F. Potvrzen s doložením. Kunderát může žalovat Ringera ze sumy nebo čehokoliv jiného.
- G. 1617, 3. XI.

652.⁴⁹⁹

- A. AS, inv. č. 132, fol. 129.
- B. Plnomocníci poručníků urozené Veroniky z Valdštejna, rozené z Lípy a na Žehusicích, na místě nezletilých sirotek po urozeném Adamovi starším z Valdštejna
- C. Opat Sedleckého kláštera Bartoloměj Píka na místě poddaného Jana Jánského
- D. „*Co se z oukladního mordu obvinění dotýče*“
- E. 1616, 12. XII.
- F. Napraven. Jánský v Horušicích viděl Jana Zemánka natahovat svou ručnici a urychleně se vydal pryč ze vsi. Zemánek ho dohnal a Jánský jej v sebeobraně zabil. Jánský je proto osvobozen od žaloby a pokuty vyměřené mordýřům, ale má být ztrestán šatlavním vězením na tři měsíce.
- G. 1617, 24. XI.

653.

- A. AS, inv. č. 132, fol. 133.
- B. Slovtný Václav Chotouchovský z Nebovid na Hostačově a Hrádku nad Páchem
- C. Vavřinec Musil ze Stupárovic, poddaný sirotek po slovtném Janovi Chotouchovském z Nebovid
- D. „*Co se z vražedné vejtržnosti nad Martinem Tichým, ouředníkem statku Hostačovského, nenáležitě provedené obvinění dotýče*“
- E. 1617, 17. IV.
- F. Potvrzen s doložením. Musil je povinen učinit zápis, v němž slíbí, že řečí ani skutky nebude škodit své vrchnosti ani nikomu jinému, jinak dojde k trestu.
- G. 1617, 4. XII.

⁴⁹⁹ Pře byla dána k revizi.

654.

- A. AS, inv. č. 132, fol. 144v–145r.
- B. Slovutný Václav Chotouchovský z Nebovid na Hostačově a Hrádku nad Páchem
- C. Šimon Skřinecký/Křinecký
- D. *„Co se odvezení a zašekování Anny, někdy Adama Říčaře manželky, se dvěma syny jejími obvinění dotýče“*
- E. 1617, 17. IV. + vysvětlení 1617, 22. V.
- F. Potvrzen s doložením. Šimon se musí s Chotouchovským do dvou týdnů od přečtení ortele smluvit a porovnat o vystěhování jeho poddané Anny a jejích synů.
- G. 1617, 12. XII.

655.

- A. AS, inv. č. 132, fol. 146v.
- B. Jan Němčický a Matyáš Dačický z Heslova poručníci sirotka Adama po Václavovi Vocolovském
- C. Samuel Kavka z Tolenštejna
- D. *„Co se nařknutí svědka, a proto čtení svědomí jeho zhajování, dotýče“*
- E. 1617, 18. IX.
- F. Potvrzen.
- G. 1617, 12. XII.

656.

- A. AS, inv. č. 133, fol. 19v.
- B. Přípovědníci statku po mistru Adamu Jeníkovském
- C. Opatrovníci škol v Kutné Hoře Jan Strejc Písecký a Pavel Spongopeus Jistebnický
- D. *„Co se k přípovědem jich přípovědníkův na statek po témž někdy n[ebožtíkovi]⁵⁰⁰ Adamovi Jeníkovském zůstalý učiněným předkládání průvodův zhajování dotýče“*
- E. 1618, 10. I.
- F. Potvrzen s doložením. Opatrovníci jsou povinni bez odkladu inventovat statek tak, aby druhá strana kvůli prodlevám neměla škody.
- G. 1618, 1. II.

⁵⁰⁰ Nebo n[ebožtíku].

657.

- A. AS, inv. č. 133, fol. 43v–44r.
- B. Bartoloměj Trnka
- C. Jan Čermák
- D. *„Co se pro nepostavení se ku právu strany z nářku cti obviněné v den uložený na ní stanného práva propuštění dotýče“*
- E. 1617, 8. XI.
- F. Napraven. Čermák předkládá příčiny, proč by měl být stavuňk proti němu zastaven. Provozování příčin se připouští. Trnka může žalovat Čermáka ohledně příčin.
- G. 1618, 30. III.

658.

- A. AS, inv. č. 133, fol. 44.
- B. Kateřina Strnadová
- C. Poručníci sirotků po Augustinovi Šmilauerovi ze Šmilova
- D. *„Co se odporu a příčin proti artikuli kšaftu téhož n[ebožtíka] Augustina Šmilaura ze Šmilova předložených pro nepostavení se ku právu strany původní v den uložený protažení dotýče“*
- E. 1617, 8. XI.
- F. Napraven. Kateřina předkládá důvody, proč by měly být odpor a důvody proti dané artikuli závěti vynechány. Provozování příčin se připouští. Poručníci mohou žalovat Kateřinu z příčin.
- G. 1618, 30. III.

659.

- A. AS, inv. č. 133, fol. 50.
- B. Jan Henioch a Zikmund Tručný, plnomocníci urozeného Kašpara Melichara ze Žerotína na Nových Dvorech, Pouzdřanech a Strážnici
- C. Ovčáčtí pacholci Abraham, Adam, Ondřej Michalový, Jan mladší Němec
- D. *„Co se z některých⁵⁰¹ nešlechtností obvinění a proto outrpného práva na ně puštění dotýče“*

⁵⁰¹ Někderých.

- E. 1618, 29. I.
- F. Potvrzen s doložením. Útrpné vyznání Adama a Abrahama má být použito k dalšímu vyšetřování.
- G. 1618, 30. IV.

Jmenný a místní rejstřík

A

Abraham

- ovčácký pacholek, 56, 315
- syn Jana Kaznara, 238, 247

Adam

- ovčácký pacholek, 56, 315
- syn Jana Toboláře, 135
- syn Martina Svíčníka, 240
- syn Václava Sixta ze Zvířetína, 309
- syn Václava Vocelovského, 314
- z Donína a na Žehusicích, 237

Adam starší z Valdštejna, 313

Alžběta

- dcera Václava Sixta ze Zvířetína, 309
- manželka mistra Václava, 107
- vdova po mistru Václavu Didactovi, 255
- z Vlčí Hory, 250

Anežka

- manželka Jana Kořínka, 184
- manželka Martina Hradišského, 270
- sestra Jana Lukaveckého z Lukavce, 129, 160, 165

Anna, 54

- dcera Doroty Prenárky, 137
- dcera Jakuba Vopičky, 293
- dcera Jana Kovandy, 247
- dcera Jana Rozuma z Druhanic, 226
- dcera Jindřicha z Práchnan, 117
- dcera Jiříka Střelečka, 167
- dcera Martina Poláka, 153
- dcera Martina Svíčníka, 240
- dcera Marty Náchodské, 292
- dcera Máši Macha, 99
- dcera Petra Záhumního, 255
- dcera Sanctorina z Nedvojovic, 165
- dcera Střelečka, 198

dcera Víta Dlabače, 149

děvečka, 292

manželka Adama Říčaře, 314

manželka Balcara Novotného, 264

manželka Bauslava Bauši, 112

manželka Jakuba Brodského, 217

manželka Jakuba Pařízka z Lošan, 139

manželka Jana Barocha Týnišťského, 304

manželka Jana Černického, 277

manželka Jana Franka, 295

manželka Jana Chyzdery, 105

manželka Jana Špalka, 122

manželka Jeronýma Wolfa z Prahy, 90

manželka Jiřího Děda, 85

manželka Jiříka Vážného, 222

manželka Matěje Koželuha, 184

manželka Ondřeje Říhy, 142

manželka Ondřeje Vydry, 279

manželka Pavla Berana, 282

manželka Pavla Šafáře z Hradiska, 47

manželka Tomáše Haška ze Sukova, 202

manželka Václava Brněnského, 246

manželka Václava Dlabače, 155

manželka Václava Dušnického, 52, 299

manželka Václava od Slonu, 204, 220, 221

manželka Václava Viziny z Čazarova, 215

manželka Vavřince Růže ze Sionu, 64, 104

manželka Víta Hada, 151

pastorkyně Ondřeje Trouсила, 91

sestra Doroty Kotrbky, 154, 159

sestra Jana Lukaveckého z Lukavce, 129, 160, 165

vdova po Janu Vokáčkovi, 176

vdova po Jiříku Střelečkovi, 167

vdova po Martinovi Svíčníkovi, 187, 206

vdova po Matoušovi Netolickém, 184

vdova po Petru Šmelířovi, 93

vdova po Václavu Vachovi, 59

- vdova po Vavřincovi Čečetkovi, 235
z Chočemic, 234
z Jelče, 259
z Liboslavě, 162
z Lošan, 148
z Páchu, 312
z Práchňan, 247
z Vilémovce, 134, 161, 164, 168, 172
ze Skalice, 160
ze Solopisk, 230
- Anyžka
dcera Anny Velké, 64, 174, 177
manželka Mikuláše Vodňanského, 209
- Apolena
dcera Mikuláše z Práchňan, 88
manželka Jakuba Kubíčka, 163
manželka Jakuba Mlynáře, 94
z Práchňan, 95, 106, 146
- Arab, Jan, 94
- Augsburg*, 26
- B**
- Bačetín*, 175
- Bahno*, 153
- Bakalář
Jakub, přísežný, 159
Tomáš, 201, 206
- Barbora
manželka Balcara Nejmana, 209
manželka Václava Xisfidesa, 257
vdova po Jindřichovi Trnkovi, 212
- Barchoveská, Dorota, 300
- Bárta, 81
Jan, 81, 95
- Barták
pacholek, 51
syn Tomáše Erzkafere, 99
- Bartoň (Bajš), Suchá Řípa, 305
- Bartoš z Práchňan, 95
- Bártová, Kateřina, 81
- Bauša, Bauslav, korbelář, 112
- Baušková, Anna, 176
- Bavorský, Arnošt, 106
- Benecká, Anna, 234, 235
- Benicius, Jan, mistr, 288, 296, 298
- Beran, Pavel, 283
- Beránková, Dorota, 127, 132, 136
- Bernášek
Petr, 169, 216
Petr, šepmistr, 54
Vít, tkadlec, 54, 83
- Bernatice*, 129
- Beroun*, 310
- Bezdědice*, 165
- Bezdužický z Kolovrat, Jan, 29
- Bílové*, 102
- Blažek
poddaný Jana Libenického z Vrchovišť a na
Libenicích, 166
syn mlynáře Víta Dlabáře, 126
- Bobrová, Anna, 52, 84
- Bodlák, Václav, 60, 138, 163, 171, 172, 180, 183,
190
- Bodláková, Mandalena, 164
- Bohanecký, Jindřich, 229
- Bohemický z Bohemic, Jan, 59, 196
- Bohunka
dcera Václava Holoubka, 268
z Plaňan, 139, 148
- Bohutín*, 146
- Bonaventura z Hradce, 59, 151
- Borotín*, 85
- Bořek z Dohalic, 41, 115
Jan, 135, 166, 199
Jan starší, 197, 198
Melchisedech, 197, 198
- Bračický z Chořov, Jiřík, 52, 297
- Bradáč ze Zdeslavic, Jan, 292
- Bradavička, Jan, úředník sedleckého kláštera, 200
- Bradič, Ignác, 124

brána

Čáslavská, 17, 18

Klásterská, 17

Kolínská, 17, 18, 227, 238

Kouřimská, 17, 18, 49, 233

Braničová, Markéta, 226, 236

Braslavice, 54, 148

Breitenbach z Kladrub, Rudolf, 290

Brepta, Jan, 56, 273

Brněnský, Václav, 246

Brodský

Adam z Většina, 282

Jakub, 170, 178, 179, 215, 217, 221, 236, 275

Jakub z Tarmarku, 147

Zikmund, 263, 270, 298, 304

Brož, 147

Matěj, 178

Brožovský

Endres, 245

Jindřich, 217

Brtík, Pavel, lochský dvořák, 181

Brtnická, Lidmila, 296

Brtnický, Mikuláš, 91

Březina, Jan, 294, 300

Březský z Ploskovic a na Kovanicích, Václav, 250

Budínský, Jiřík, 205

Budovec z Budova, Václav, 29

Bukař, Ambrož, 114

Bukařka, Kateřina, 114

Burian z Chořov, 105, 113, 116, 119, 123, 128

Burš, bratr Jana Ječmínka, 133

Bušková, Anna, 185

Bydžovská, Kateřina, 245

Bykánec, 15, 185, 215, 230

Bykánecký z Bykánce

Jan, 51, 99, 135

Tomáš, 185

Bylanka, potok, 13

Bylany, 165

Byslavice, 105, 181

Bystrý, Jiřík, kovář, 253

Bzenecká

Kateřina mladší, 200, 204, 206, 209

Kateřina starší, 200, 204, 206, 209

Bzenecký

Jakub, 149, 204, 206

Jan, 200

Jindřich, 222

Jindřich (Holík), pekař, 202

Bzynka, Jan, 132

C

Cerhenice, 166, 268

Cvoček, Ondřej, 102, 112, 177, 185

Cvočková, Mandalena, 102

Cvrček, Adam, mincíř, 302

Č

Čáslav, 13, 37, 54, 72, 83, 127, 130, 133, 158, 159,
240

Čazarov, 215

Čečetka

Jan, 128

Jan, kloboučník, 156

Vavřinec, 34, 43, 210, 211, 212, 213, 215, 219,
220, 221, 235

Čechtická (Rodičková), Dorota, 300

Čechtický

Adam, 163

Jan, 236

Čepeček, Jíra, hutník, 223

Čermák

Jan, 43, 315

Martin, koželužský tovaryš, 199

Čermáková (Kobejřovská), Dorota, 292, 293

Černiny, 118

Černý z Bylan, Říha, 165

Červenka, Ondřej, 51, 145

Červený, Václav, mlynář, 52, 294, 299, 309

Česká Třebová, 289

Český Brod, 37, 153, 175, 178, 278, 285, 309

Čížek, Jan, 264

Človíčková, Kateřina, 114

D

Dačický z Heslova

Matyáš, 314

Mikuláš, 40, 48, 88, 225, 227, 235, 245, 252,
253, 277, 288

Dalkovice, 101, 109, 137

David z Kolína, žid, 120, 243

de Villanuova, Filip, biskup, 16

Děd

Jan, 85

Jíra, 85

Jiřík, 85

Didactus, Václav, mistr, 255

Dirpert z Jihlavy, Jan, 244

Dítě

Matěj, 279, 293, 295, 298

Mikuláš, pekař, 98

Pavel, 298

Dítětová, Dorota, 296

Ditrich, Kristián, 194

Dlabač

Jan, mlynář, 148

Vít, 149

Dlabačka, Anna, 148

Dlabař

Václav, 47, 155

Vít, 126

Dobeš

Jiřík, 237

Vít z Rohozova, 237, 264

Zikmund, 93, 135

Dobřeň, 39, 131, 167, 214

Dobřenský z Dobřenic, Jan, 187

Dobšová

Anna, 92, 93, 97, 135

Dorota, 237

Dolany, 227

Dolejší rynek, 16, 17

Doležalka, Dorota, 230

Dominik

Jiřík, urburěř, 280

Jiřík, úředník mince, 282

Dorota, 113, 119

dcera Jakuba Kubíčka, 163

dcera Jana Bzynky, 132

dcera Jiříka Střelečka, 167

dcera Joachima Kožišníka, 243

dcera Ludvíka Šafara z Jelče, 259

dcera Mikuláše Chyzdery, 238, 247

dcera Mikuláše z Práchnan, 83, 88

dcera Sanctarina z Nedvojovic, 165

dcera Střelečka, 198

dcera Václava Sixta ze Zvířetína, 309

kuchařka Nykodema Sekery, 99

manželka Adama Čechtického, 163

manželka Daniela Lehmana, 198

manželka Davida Kazdy, 190

manželka Jana Kousala z Valu, 249

manželka Jana Skřivana, 212, 258

manželka Jana Veverína, 216, 221, 242

manželka Jana Vodňanského z Čazarova, 240

manželka Jiříka Krumlovského, 185

manželka kaňkovského rychtáře Pavla, 80

manželka Kašpara Fifka, 198

manželka Matěje Všetečky, 242, 248

manželka Mikuláše Řízka, 53, 215

manželka Ondřeje Malinky, 303

manželka Pavla Nicefora, 304

manželka Pavla Plata, 114

manželka Pavla z Hotmile, 198

manželka po Janovi Veverínovi, 270

manželka Rafaela Mincíře, 66, 138

matka Jana Čechtického, 236

mladší z Práchnan, 95

od Šadky, 141

sestra Jana Šafáře, 126

- sestra Lidmily Kanarystové, 267
 starší z Práchnan, 95
 vdova po Bartolomějovi Kasovi, 142
 vdova po Janu Podivickém, 264
 z Dubenic, 33, 139
 z Práchnan, 105
 z Řečice, 284
 ze Psince, 102
- Drahlovský, Jakub, měšťan z Českého Brodu, 278
- Drobnovský, Václav, mlynář, 193
- Dub, Jan, 109
- důl*
- Anna nad Rejzím*, 269
Dobrá Mysl, 266
Hop, 241
Kříž, 249, 251
Kuchyně, 266
Osel, 152
Plimle, 137, 140
v Hruškách, 275
- dům*
- Bohemický*, 281
Bojanovský, 59, 196
Buzenovský, 115
Holicovský, 100, 144
Jana Juliána, 140
Jihlavův, 182
Knejslíkovský, 106, 121
Knížecí, 106
Liškův, 137, 140
Mejšňarův, 100
Melhauz, 90
Minsterberský, 106
Orlův, 174
Perštejnský, 287
Samsonovský, 233
Smíškovský, 284
Stejškovský, 308
Stodolovský, 229
Svojanovský, 192
- Štraskytlovský*. viz *U Kurvy Máteře*
U Kadeřávků, 227
U Kubků, 233
U Kurvy Máteře, 84, 265, 266, 268, 274, 275
U Slona, 204, 220, 221, 254, 262
U Svobodů, 49
Vaškovský, 214, 218
Zlatá Husa, 87, 174
- Dušek, 180
- Dušnický, Václav, 52, 299
- dvůr*
- Fausovský*, 182
Kryblovský, 85
Pucheř, 232
- E**
- Elena, manželka Martina Špicfouse, 194
- Eliška z Landštejna a na Žehušicích, 184, 187
- Elzhamer ze Salcpurku, Hanuš, 134
- Engelmajer, Jiřík, zlatník, 218, 233
- Engelmajerová, Kristýna, 65, 233
- Engler, Jan, švábský marštalíř, 42, 248
- Erkhart, Ondřej, opat sedleckého kláštera, 220
- Ess, Tomáš, šiftař, 65, 310
- Estera
- dcera Doroty Vaškové, 214
 dcera Pavla Lahvičky, 80
- Eva
- manželka Jana Montana, bakaláře Philomatesa z Čáslavi, 239, 240
 manželka Matěje Kováře z Kolmarku, 236
 manželka Matěje Krátkého, 168
 vdova po Matějovi Krátkém, 167
- Ezar z Prahy, žid, 119
- Ezechiel, syn mistra Václava Didacta, 255
- F**
- Fabiánka z Lipan, Markéta, 132
- Famfrlík, Martin, 102, 112, 185
- Fausová, Lidmila, 171

Ferdinand I., 9, 26, 27
Ferdinand z Donína, 29

Fidlar

Bartoloměj, 299
Filip, 260, 296, 297

Fidlarová

Dorota, 310
Dorota ze Šaratic, 249

Fifek

Jan, 47, 140, 151
Kašpar, 59, 60, 147, 149, 162, 184, 188, 212,
216, 224, 228, 232

Flašar z Dolan a na Levíně, Bohuslav, 179

Forman

Jiřík Ryšavý, 302
Matěj, havíř, 312
Mates, 122
Petříček Ječmínek, 118
Vencl, 66, 157

Frank, Jan, 295

Freisichselbst-Stejšek z Freidenpachu

Jakub, královský rychtář, 20, 54, 59, 60, 169,
175, 182, 184, 194, 223, 231, 232, 238
Jan, 286
Matyáš, 59, 232, 286
Petr, 308
Zikmund, 50, 59, 214, 232, 261, 285, 286

Fridrich z Talenberka, 29

Frýzek z Braslavic, Jiřík, 54, 148

G

Gerštorf z Gerštorfu a na Moravanech, Josef, 56,
192, 193, 197

Glaczpach, Hendrich, 214, 218

Gorčanský, Lorenc, 81

Grotta, Franc (Germanus), 280

Grynar

Pavel, 33
Petr, 91, 127

H

Had, Vít, 59, 151

Hajman, Pavel, kloboučník, 126

Hakna, Václav, 218, 231, 238

Halar, Hanuš, 90, 104, 108, 117, 121

Halásková ze Zaříčan, Marta, 187

haltýř, 145, 146

Hamerperger z Nového Města pražského, Jiřík, 193

Hanuš

Martin z Šaratic, 249
zlatník, 232

Hanuška, Mandalena, 262

Hanyaková, Anna, 150

Hanyakýř ze Semína, Boleslav, 230

Hanzl, služebník, 175

Harlánek, 103

Jan, 130

Hartman, Honza, 284

Háša z Újezda, Jan Jiří, 56, 256, 273

Hašek ze Sukova

Tomáš, 41, 153, 210, 214, 219, 226
Tomáš, štolmistr na Kaňku, 208

Hatalčová z Kašova, Mariana, 189

Havel z Bahna, 153

Havěř, Tomáš, 81

Havíř

Dušek, 187

Pavel, 124

Hazler, Adam, probošt chotěšovský, 196

Hebenštreit, Jakub, 137, 208

Hedvika z Čáslavi, 133

Hejman, Pavel, 156, 222, 242

Hejmanová, Mandalena (Hanuška), 221, 233, 242

Hejmon, Pavel, 60, 188

Helcl ze Šternštejna, Šebestián, 308

Hengsperger z Hradce nad Labem, Jiřík, 207, 238

Henioch, Jan, 315

Herden, Jiřík, 297

Herolt, Jan, 233

Hes, Šebestián, 86

Hlaváč
 Jan, 45, 287, 288, 289
 Jiřík, 178
 Hlaváč z Vojenic
 Adam, 181
 Jaroslav, 63, 252, 254, 256, 258
 Hlaváček, Jiřík, 165
 Hlavnička, Jakub, 280
 Hlavsa z Liboslavi
 Petr, 163
 Radslav, 292, 293
 Hlavsová, Anna, 304, 308
 Hlavsu, Václav, 230
 Hledíková, Kateřina, 294
Hloušky, 60, 145, 146
 Hložek z Byslavic, Natanael, 105, 181
 Hněvosická, Anna, 311
 Hněvosický
 Adam, 34, 212, 235
 Adam, obecní hospodář, 286, 299, 301, 305
 Havel, poděbradský důchodní písař, 64, 192, 195
 Hodný, Jiřík (Kovařík), 52, 237
 Hoffman, Urban, uhliřský pacholek od Labe, 256
 Hoffmann z Grynpychle a z Střechova a na Novém
 Želivě, Jan Fridrich, 300, 309
 Hokyně, Marta, 196
 Holatys z Kaňku, Jiřík, 202
 Holická, Kateřina, 41, 61, 92, 97, 100, 115, 120,
 144
 Holický, Jan Teodosius, kněz, 307, 310
 Holík
 Jakub, 110
 Zikmund, 222
 Holoubek
 Jiřík, 201
 Václav, 268
 Holoubková
 Bohunka z Vlčí Hory, 250
 Mandalena, 183
 Holubruska, Eva, 179

Holý
 Jakub, 43, 211, 212, 213, 219, 220, 221
 Pavel, řezník, 50, 138
 Tomáš z Kaňku, 102
 Tomáš, šmelíř z Kaňku, 80
 Horlanský, Jan, 257
 Horníček, Mikuláš, 175
 Horník, Mikuláš, 170
 Horský, Pavel Nicefor, 304
Horušice, 313
Hořany, 88
 Hořicová, Anna, 295
Hořejší rynek, 16
Hořkovec, 150, 156
Hostačov, 49, 54, 283, 285, 313, 314
 Hostačovský z Petrovic a v Toušicích, Jiřík, 178,
 179
 Hošek, Jakub, 173
 Hošková, Dorota, 287
 Hotmilská, Kateřina, 229, 246
 Houdková, Regina, 120
 Hovorka, Jan, mlynář, 193
 Hrabán z Přerubenic
 Hrdibor, 287
 Jan, 179
 Václav, 221
 Hrabánová z Rokyc, Leonora, 166
Hradec, 59, 151
Hradec Králové, 15, 37, 207, 238, 259, 270, 281
 Hradecký
 Jan Heniochus, 306
 Martin (Maršatka), 45, 125, 134
 Pavel, 282
 Samuel, 250
Hrádek nad Páchem, 54, 313, 314
Hrádek pod Pod'ousy, 263, 264
Hradisko, 155
Hradiště, 92, 94
 Hradištek, Pavel, 119
 Hradištský

Jan, 46, 216
Jan ze Zahoran, 62, 175
Hrachovina, Šimon, šafář ze Skalice, 56, 220, 233
Hrdík, Jiřík, 281
Hrdina, Michal, 206
Hrneček, Martin, 95
Hrocková z Hradce nad Labem, Mandalena, 207
Hrubá, Marta Johaneska, 172
Hrubeš, Šimon, 181
Hrubý
 Václav z Čáslavi, 158
 Vavřinec, 57, 88
Hruška
 Jan, 128
 Martin, 137, 140
Hrůzová, Lidmila, 239
Hřešilová z Letovic, Anyžka, 310
Hubka, Ondřej, 283
Humpolecká z Pucheře, Kateřina, 158
Humpolecký z Rybenska, Jan starší, 56, 191, 192,
 193, 197
Huňka, Zikmund (Dobeš), 92
Hůra, Řehoř, 133
Husová, Eva, 171, 172, 180, 183, 190
Husyjan, Martin, posel, 309

Ch

Chanický ze Všehrd, Jan, 121
Chladna, Matěj, 301, 303
Chlum z Chlumu, Jan, 183
Chlumec, 81
Chobotová (Trunkatová), Kateřina, 276, 277
Choemice, 124, 155, 169, 203, 227, 234
Chořov, 105, 113, 116, 119, 123, 128, 297
Chotěboř, 85, 153, 260
Chotěšov, 196
Chotouchovský z Nebovid
 Jan, 181, 313
 Jindřich, 56, 283
 Václav, 49, 54, 283, 285, 313, 314

Choustnický z Hradce nad Labem, Adam, 281
Chrást, 15
Chratliny, 250
Chrudim, 37, 182, 207, 290
Chřenovice, 160
Chulejovský z Chulejovic, Jindřich, 42, 239
Chůva, Anna, 200
Chytra, Havel, 256, 258
Chytrý, Havel, 271, 272
Chyzdera
 Jan, královský rychtář, 20, 95, 105, 127, 161
 Mikuláš, 157, 161, 164, 168, 172, 229, 231, 238,
 246, 251
Chyzderka z Vilémovce, Anna, 157
Chyzderová (Hotmilská), Kateřina, 231, 238

I

Izaiáš, syn Jana Medového, 122
Izdrahel, žid z Kolína, 112

J

Jagellonský, Vladislav, 14
Jáchymov, 14
Jakub, 82, 126
 Karlův syn z Kounic, 250
 kněz, 99
 služebník Johany Klobásky, 82
 syn koláčníka Jana Štěpána, 265
 z Kaňku, 53, 108
Jalovský, Vít, 177
Jan
 manžel Zuzany Kačicové, 143
 pastorek Jana Kofrly, 126
 Pertoltický ze Sezemic, 263
 písař, 102
 syn Jakuba Vorla, 177
 syn Jiříka Kremše, 142
 syn Josefa Sladovníka z Českého Brodu, 285
 syn Martina Šáši, 110
 syn Mikuláše Chyzdery, 238, 247

syn Mikuláše z Práchnan, 140
 syn Ondřeje Křivoláčka, 138
 syn Petra Nykláska z Žitenic, 48
 syn Petra Nykláska z Žitenic a na Dolanech, 227
 syn písaře Jana, 102
 syn Vavřince Růže ze Sionu, 95
 syna Ondřeje Křivoláčka, 50
 vnuk Markéty Zlaté, 127
 z Dalkovic, 65
 z Dalkovic, 137
 z Donína a na Žehušicích, 237
 z Liboslavě, 97, 110, 125
 z Polné, 95
 z Popovic, písař mince, 92, 94, 98
 z Popovic, urburní písař, 44
 z Práchnan, 106
 z Vítovic, mlynář, 126
 ze Skalice, 160
Janovičky, 225, 227, 235, 291
 Jánský, Jan, 48, 313
 Jaroš z Hradce nad Labem, Martin, 218
 Jarošů, Martin, 233
 Ječmínek, Jan, 133
 Jedlička, Jan, tkadlcovský tovaryš, 250
 Jedličková, Johana, 290
Jeleč, 259
 Jeliva, Jan, ševcovský tovaryš, 173
 Jeníkovský, Adam, mistr, 314
 Jeroným z Melhauzu, 90
Jezero, 250
 Jiglingarová ze Šaratic, Anna, 249
Jihlava, 15, 22, 244
Jilmanice, 159
 Jílovský
 Jan, perkmistr, 203
 Václav, 280
 Jindřich
 bratr Mikuláše Chyzdery, 168
 syn Jana Chyzdery, 134
 syn Jiříka Střelečka, 167
 syn Juliana Mečíře, 80
 syn Mikuláše Chyzdery, 229, 231, 238, 246, 247
 z Chocevic, 84
 z Petrovic, 127
 z Práchnan, 58, 83, 88, 118, 137, 140
Jindřichov, klášter v Polském království, 64, 287
 Jirásek
 Tomáš z Čáslavi, 159
 Václav, 64, 299
 Jirka, Jiřík, 260
 Jiří mladší z Lobkovic, 29
 Jiří z Poděbrad, 14
 Jiřík, 145
 Jan od Mečíře, 311
 manžel Estery Radličkové, 309
 mladší z Řásné, 277
 starší z Řásné, 232
 syn Anyžky Šustýrkové, 194
 syn Jana Ryšánka, 39, 126, 131, 181
 synovec Jana Matrase, 164
 z Bačetína, 175
 Jiskrová, Kateřina, 205
 Joachim, syn Mikuláše Němečka, 96
 Joachimová, Mandalena, 96
 Johan Zbyněk z Hasenburka, 29
 Johana
 dcera Martina Hrnečka, 95
 sestra Jana Lukaveckého z Lukavce, 129, 160,
 165
 sestra Zikmunda Škorníčka, 164
 vnučka Sanctorina z Nedvojovic, 165
 z Veltrus, 194
 ze Všehrd, 106
 Josef, žid z Kolína, 120
 Jošt, Kryštof, 42, 248
 Judex
 Burian, 254
 Havel, řezník, 153
 Judita, dcera Jana Jedličky, 290
 Julián

Jan, 47, 140
Jindřich, 95, 101
Justýna
vdova po Mikulášovi z Práchnan, 58, 83, 88, 89,
140
z Poděbrad, 255
Juza, perkmistr, 102

K

Kabát, Jan, 86
Kačerovský, Jiřík, 268
Kačicová, Zuzana, 53, 143
Kadeřávek z Chotěboře, Václav, 260
Kadeřavý z Kolína, Jakub, žid, 119
Kalderfer, Zikmund, 149, 162
Kalenda ze Šipší, Martin, 136, 142
Kalfas, Havel, 82
Kalivoda z Kasanic, Jan, 48, 166
Kalous
Jan, 300
Matěj, 245, 295, 298
Kanarystová, Lidmila, 267
Kančík z Malína, Ambrož Zeť, 219, 223
Kaňk, 13, 80, 102, 108, 119, 139, 141, 153, 182,
202, 208, 210, 241, 243, 248, 262, 265, 270, 280,
282
Kaňkovský
Jeroným, zámečnický tovaryš, 52, 237
Severin z Kamsuštejna, 92, 97, 101, 121, 144
Zikmund, 304
Kaplan(k)ová, Mandalena, 244
Kaplan, Jan, 244
Kapounová z Nečtin, Kateřina, 197
Kas(a), Bartoloměj, 142
Kasalický z Kaštic, Václav, 66, 138
Kasanice, 166
Kašková, Johana, 124
Kašov, 189
Kašpar Melichar ze Žerotína, 54, 55, 280, 284, 310,
315

Kateřina, 97, 180, 191
bába Jana Montana, 135
dcera Adama Volfa z Hradce nad Labem, 259
dcera Apoleny Kolovratové, 235
dcera bednářky Anny Černé, 273
dcera Jakuba Kubička, 163
dcera Jiříka Kačerovského, 268
dcera Joachima Kožišníka, 243
dcera Matyáše z Freidnpachu, 286
děvečka a služebnice Marty Hrubé, 172
kuchařka Johany Klobásky, 82
manželka Jakuba Mlynáře z Chrudimi, 182
manželka Jakuba Samsery, 89
manželka Jeronýma Kůrky, 86
manželka Jindřicha Bzeneckého, 222
manželka Jiříka Zlatníka, 174
manželka Kašpar Fifka, 232
manželka konváře Martina Bešty, 213
manželka Kryštofa Vrbíka z Žaboklik, 234
manželka Martina [...], 209
manželka Ondřeje Trouсила, 91
manželka Petra Lukaveckého z Lukavce, 304
manželka Tomáše Rejnle, 284
manželka Tomáše Rejnlejna, 288
manželka Tomáše Štoleckého, 246
manželka Václava Vokáčka, 46, 216
manželka Víta Dlabače, 149
od Příhodů, 263
sestra Jana Šáši, 111
sestra Matěje Machoty, 118
sestra Václava Opozdíla, 92
schovankyně Jana Novomlejského, 110
vdova po Jakubovi Holíkovi, 189
vdova po Jakubovi Stejškovi, 188
vdova po Jeronýmu Kůrkovi, 127
vdova po Josefovi Sladovnickovi z Českého
Brodu, 285
vdova po Mikulášovi Chyzderovi, 247, 251
vdova po Vítovi Dlabařovi, 126

vdova po zesnulém Ludvíkovi Šafarovi z Jelče,
 259
 z Freidenpachu, 308
 z Nečtin, 198
 z Rokyc, 127
 z Vilémovce, 105
 Kavka z Tolenštejna, Samuel, 314
 Kavka, Samuel, 40, 259, 269
 Kazda, David, 190
 Kaznar, Jan, 238
 Keisner, Václav, 311
 Kejšar z Kaňku, Václav, 248
 Kherborová, Dorota, 311
 Klabal
 Jíra, 226
 Jiřík, 96, 107, 223
 Tomáš, 226, 281
 Tomáš, kovář, 243
 Klabalová, Dorota, 275
Kladruby, 290
 Klebsatlová, Mandalena, 292, 312
 Kliková, Anna, 187
 Klobása, Václav, 180
 Klobáska, Marta, 101, 110
 Kloboučník
 Endres, 62, 186
 Pavel, 108, 156
 Václav, 178
 Kloková, Anna, 178
Kluky, 304
 Knap, Kašpar Štajnart, 277
 Kneblová, Lidmila, 276
 Kněz, Šimon, 303
 Kněžová z Hloušek, Regina, 60, 145, 146, 231
 Knířovský z Knířova, Martin Jaroš, 233
 Kobler od sv. Havla, Michal, 134
 Kobler z Koberšperku, Jakub, měšťan Nového
 Města pražského, 266, 269
Kobylnice, 54
 Kofrla, Jan, 126
 Kochan z Prachové, Martin, 276
 Kokta, Jan, 205
 Koláčnice, Eva, 46, 265, 266, 268, 274, 275
 Koláčník, Václav, havíř, 271
 Koles (Kuleš) z Lelova v Polském království,
 Bartoloměj, 273
Kolín, 13, 15, 42, 76, 112, 119, 120, 135, 180, 201,
 224, 227, 243, 262
 Koločník, Štěpán, 245
 Kolovrat, Felix Novohradský, 48
 Kolovratník, Jiřík, 242
 Kolovratová Bítovská z Lichtenburku, Apolena, 48,
 225, 227, 235, 245
 Komochová, Kateřina, 196
Konárovice, 256, 285
Konice, 146
 Koniček, 103
 Konvář, Rafael, 107
 Kopřiva, Václav, 116
 Korbelař, Bohuslav, 185
 Korbělka, Marta, 55, 283, 285
 Kořínek, Jan, 184
 Kos, Matěj, 80
 Kosař, Štěpán (Štefek), 54, 284
Košice, 80
 Košťál, Jan, 120
 Kotčová (Zabilbabová), Mandalena, 286
 Kotrba
 Jiřík, 154
 Šimon, 46, 291
 Kotrbka, Dorota, 102, 154, 159
Kounice nad Sázavou, 250
Kouřim, 13, 278
 Kousal, Jan z Valu (Koláčník), 249
 Kousalová ze Šternberka, Johana, 159
 Kovanda, Jan, 211, 247
Kovanice, 250
 Kovář
 Bartoš, 82
 Matěj z Kolmarku, 239

Mates, 257
 Kovářka, Eva, 41, 170, 226, 229
 Kozák
 Václav (Kozáček), 150
 Vít, řezník, 62, 186
 Kozel
 Mikuláš, 50, 87, 144, 156
 Zikmund, 214, 223, 232, 266
 Kozel z Rýzntálu, Zikmund, 15, 53, 61, 222, 225,
 240, 241, 249, 257, 310
Kozí Mančice, 179
 Kozlová, Kateřina, 156
 Koželuh, Matěj, 109, 184
 Kožišník
 Jiřík, 111, 127
 Joachim, 243
 Stanislav, 189
 Stanislav, obecní hospodář, 244
 Krajčí z Nového Bydžova, Jan, 129
 Krása, Jiřík, 294
 Krasoňovský, Jindřich, 296
 Krátký, Matěj, 167
 Kraunská, Marta, 186, 190
 Krbcová, Anna, 95, 107, 146
 Krčmář
 Martin z Opatovic, 51, 145
 Pavel z Bykánie, 53, 215
 Krčmářka
 Markéta z Pařízova, 56, 192, 197
 Regina, 166
 Kremš, Jiřík, 142
 Kristýna, manželka Jeronýma Pejskara, 209
 Krofta z „Normberka“, Wolf, 144
 Kropáč, Štěpán, havíř, 42, 135
 Kropáčková ze Sušic, Dorota, 307, 310
 Krumlovská, Dorota, 177
 Krumlovský, Jiřík, 185
Krupá, 15
Krupky, panství, 258
 Kryšpín, syn Jakuba Hebenštreita, 208
 Kryštof z Lobkovic, 29
 Křepelka
 Jan, 180
 Jan Přerovský, 306
 Křepelková
 Anna, 180
 Marta, 180
Křesetice, 15
 Křestal, Prokop, kovář, 240
 Křikava, Jiřík, 230
 Křivoláček, Ondřej, 20, 40, 54, 57, 88, 90, 105,
 127, 135, 137, 140, 143, 146, 154, 155, 169
 Kubíček, Jakub, 163
 Kubková, Dorota, 215
 Kučerka, Mandalena, 302
 Kuchařka
 Alžběta, 269
 Johana, 178
 Kateřina z České Třebové, 289
 Kuchařová, Anna, 197
 Kule, Adam, řezník z Českého Brodu, 153
 Kulhánek, 103
 Kunovský, Jan, 261
 Kunžatský z Nového Kolína nad Labem, Jan, 262
 Kůrka, Jeroným, 86, 127
 Kůrková, Kateřina, 91, 127
 Kustoš z Lipky
 Hendrich Kunětický, 51, 297
 Václav, 282
 Kutlíř, Jiřík, 288
 Kutná Hora, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23,
 24, 30, 32, 33, 35, 37, 39, 49, 53, 59, 67, 68, 70,
 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 83, 88, 90,
 103, 107, 108, 110, 125, 153, 167, 192, 227, 250,
 263, 269, 277, 280, 281, 282, 283, 289, 292, 312,
 314

L

Labe, řeka, 256
 Labuška

Jakub, 109, 163, 176
 Jakub, šepmistr, 43, 104
 Lukáš, městský rychtář, 53, 108
 Samuel, mistr, 306
 Labušková, Mandalena, 225, 304, 308
 Lahvička
 Jan, 230, 274
 Jiřík, 64, 230, 287
 Václav, 64, 287
 Lahvičková, Kateřina, 171
 Lang, Pavel , úředník na Žehušicích, 311
 Langová, Kateřina, 312
 Lavičková, Estera, 95, 101
 Lazar, Ondřej, koželuh, 50, 171
 Lazarka, Kateřina, 184
Ledce, 251
Ledeč, 265
 Leflar, Kryštof, 203
 Lehnar, Daniel, 173
Lelov v Polském království, 273
Letovice, 310
 Lev, žid, 42, 136
Levín, 179
Lhotka, 252, 256, 258, 277
Libenice, 129, 131, 139, 141, 143, 152, 160, 165
 Libenický z Vrchovišť a na Libenicích, Jan, 33, 43,
 129, 131, 139, 141, 143, 152, 160, 165, 166
Liboslav, 97, 105, 110, 125, 162
 Libštejnský z Kolovrat, Herolt Václav, berník
 čáslavského kraje, 292
 Líček, Melichar, ručník, 310
 Lidmila, 175, 188, 189
 dcera Anny Lipové, 283
 dcera Boleslava Hanykýře ze Semína, 230
 dcera Jana Kousala z Valu, 249
 dcera Ludvíka Šafara z Jelče, 259
 dcera Mikuláše z Práchnan, 83, 88
 dcera Radslava Hlavsy z Liboslavi, 293
 kuchařka Jana Zdravého, 255
 manželka Jindřicha Bohdaneckého, 246
 manželka Jindřicha Šedy, 238
 manželka Jiříka Herdena, 297
 manželka Jiříka Holoubka, 130
 manželka Kašpara Fifka, 147, 149, 162
 manželka Ondřeje Trouсила, 91
 manželka Tobiáše Třísky Táboorského, 309
 manželka Václava Kasalického z Kaštic, 138
 manželka Václava Šatného z Olivetu, 127
 služebnice Vojtěcha Vopršala ze Zher, 252
 snacha Jana z Práchnan, 106
 vdova po Jakubovi Vopičkovi, 293
 vdova po Janu Štuchalovi, 57, 129
 vdova po Lorencovi Gorčanském, 84
 vdova po Petru Grynarovi, 86, 91, 127
 vdova po Vávrovi Nožíři, 170
 z Cechu, 256, 258
 z Cechu, služebnice Vojtěcha Vopršala ze Zher,
 254
 z Litomyšle, 102
 z Práchnan, 178, 227
 Lindegrin, Kundrát, 313
 Linhartová, Dorota, 185, 196
Lipany, 132
 Lipová, Anna, 283
 Litman z Nového Kolína nad Labem, žid, 42, 135
Litomyšl, 102
 Litomyšlský, Pavel, radní písař, 262
 Loketský z Hořkovce, Adam, 42, 150, 151, 156,
 168
Lomnice, 189, 194
 Lomnický, Jan, 45, 125, 134
 Londynová, Anežka, 281
 Lopatský, Ezechiel, měšťan Nového Města
 pražského, 63, 276, 279
Lorec, tvrz, 15, 17
 Lorecký
 Jiřík, 160
 Zikmund, 157
 Lorencová, Lidmila, 81, 98
Lošany, 139, 148

Lucemburský, Zikmund, 14
Lucina (Lucka), 159
Lucinina, Kateřina (Lucka), 208
Ludvík
syn Adama Volfa z Hradce nad Labem, 259
syn Jana Toboláře, 170
syn Jana Veverína Píseckého z, 273
Lukavecký z Lukavce
Jan, 40, 129, 131, 141, 152, 160, 165
Jan mladší, 250
Jan nejstarší, 277
Jetřich, 182
Petr, 304
Prokop, 160
Lukšová, Anna, 191

M

Macek, 198
Maček, Matěj, kožišník, 218
Magdalena
manželka Jana Araba, 94
manželka Jana Kofrly, 126
manželka Macha Máši, 99
sestra Doroty Kotrbky, 154
vdova po Hanušovi Hallarovi, 127
vdova po Janu Kůrkovi, 86
Magrle ze Sobišku, Václav, 148
Machma, Jan, 303
Machota z Prahy, Matěj, 118
Machovský z Údolí, Jan, 263, 268, 270
Makal, Jan, 297
Makš, Bartoloměj, sedlecký opat, 52, 233, 246
Malešov, zámek, 63, 279
Malín, 13, 194, 219, 223
Malinka, Ondřej, 303
Malíř, Mates, 47, 256
Malovcová z Pacova a na Borotíně, Kateřina, 85
Malovec z Malovic a na Zbraslavicích, Oldřich, 166
Mandalena, 191
dcera Jakuba Vopičky, 293

dcera Martina Svičnicka, 187
dcera Matyáše z Freidnpachu, 286
dcera Rafaela Konváře, 117
děvečka, 207
manželka Jana Havlana, 177
manželka Jana Skřivana, 238
manželka Jiříka Šašaty, 116
manželka Václava Uzdaře, 243
maželka mincíře Adama Cvrčka, 302
sestra Doroty Kotrbky, 159
vdova po Janu Kaznarovi, 238, 247
z Dohalic, 197, 198
z Chřenovic, 160
z Košic, 80
Mareš, Martin, 64, 299
Mariana
dcera Jakuba Hájka z Ledče, 265
manželka Samuela Vodolína, 119
sestra Řehoře z Chocevic, 124
z Hradiště, 92, 94
Markéta
dcera Jakuba Sklenáře, 264
dcera Marty Křepelkové, 180
dcera Víta Dlabace, 149
manželka Adama Choustnického z Hradce nad
Labem, 281
manželka Jana Krajčího z Nového Bydžova, 129
manželka Jana Švachy, 215
manželka písaře Jana, 102
manželka Rafaela Konváře, 107, 109, 117
manželka Stanislava Braniče, 239
manželka Šimona Pampy, 107, 116
vdova po Janu Blanařovi, 56, 191
z Jilmanic, 159
z Pařizova, 193
ze Šipší, manželka Martina Kalendy, 136, 143
Markrabství moravské, 37, 95
Markvart z Jilmanic, 159
Markvartice, 282
Marštalíř z dolu Hop na Kaňku, Andrlé, 241

Marta, 188, 189
 sestra Doroty Kotrbky, 154, 159
 tchýně Jiříka Zlatníka, 174
 vdova po Vavřincovi Hrubém, 87

Martin
 bratr Jana Ječmínka, 133
 Martínek, 278
 syn Václava Vinaře, 82

Martinický z Chřenovic, Hynek, 90

Maruše, manželka Mikuláše Náchodského z Babi,
 253

Maříkovský z Bernatic, Matěj, 129

Máslník, Jan, 118

Masník, Jan, 105, 140

Máša z Hornosína, Petr, 99

Mašatka, Jan, 257

Maškroubský, Beneš, 227, 253

Matebeus, Matyáš, 203

Matěj, 39, 126
 bratr Jana Ječmínka, 133
 bratr Reginy Příhodky, 47, 140
 syn Pavla Turka z Jarovic, 191
 z Ostrova, 101

Materna z Květnice
 Adam, 62, 175, 184
 Adam mladší, 230
 Adam starší, 202
 Bernard, 267
 Jindřich starší, 181
 Václav mladší, 202

Matička, Dorota, 46, 291

Matouš, 198
 knihař z Prahy, 144
 mistr, 95, 146
 syn Matouše Netolického, 217

Matoušová, Dorota, bednářka, 177

Matras, Jan, 164

Matrasová, Kateřina, 164

Matyáš
 syn Jana z Práchnan, 106
 z Práchnan, 121

Matyáš II., 292, 310

Maxmilián II., 28

Medový, Jan, 98

Měchura, Jan, 136

Meixnar, Kryštof, 65, 237

Mejšnar, Adam, 219

Melcarová, Anna, 305

Melhauzská, Anna, 90

Mělník, 112

Michal, bratr mistra Matouše, 95

Michalový, Ondřej, ovčácký pacholek, 56, 315

Mikuláš
 opat kláštera Jindřichov v Polském království,
 64, 287
 syn Jana Chyzdery, 134
 syn Jana Vokáčka, 176
 syn Jiříka Válka, 239
 z Kasanic, 166
 z Práchnan, 58, 83, 88, 118, 137, 140
 ze Starého Kolína, 180

Miller, Mates, zlatnický tovaryš, 269

Mincíř
 Ambrož, 226, 239
 Rafael, 66, 127, 138, 162
 Štěpán, 205

Mírek ze Solopisk
 Jindřich, 250
 Oldřich, 285

Mirková, Lidmila, 300

Mladějovice, 286

Mládek
 Alexandr, 278, 282
 Jiřík, 207

Mládková, Anna, 278

Mlíčná, Lidmila, 170

mlýn, 126, 149
 Hotmilský, 198, 229
 Nové mlýny, 110
 Štolec, 121, 160, 288

Větrný, 268
Mlynář
 Ambrož, 236
 Diviš, 53, 143, 155, 169
 Jakub, 93, 94, 185
 Jan Novomlejský, 110
 Jiřík, postříhač, 119
 Václav ze Štolce, 50, 121
Mlynářka, 110
 Dorota z Větrného mlýna, 268
 Johana z Jilmanic, 159
Mojžíš, žid, 90
Morašice, 181
Moravany, 56, 192, 193, 197
Moravcová, Anna, 302
Moravec, Jíra, 125
Morenšperger, Fridrich, hutní písař, 49, 260
Mráček, Jiřík, řezník, 278
Muchová, Anna, 63, 111
Muk, Centurion, 40, 223, 277, 280
Muková, Lidmila, 294
Musil ze Stupárovic, Vavřinec, 49, 313
Musilová z Berouna, Kateřina, 307, 310
Mydlář
 Bartoš, 103
 Kašpar, 103
Myška ze Žlunic
 Jindřich, 263, 264
 Zdislav, 201

N

Nadřínek, Martin, 152
Nádvorník, Matěj (Mach), 57, 267
Náchodská, Marta, 292
Náchodský z Babí, Mikuláš, 253
Najerník z Orlova domu, Václav, 174
náměstí, 16, 17, 21
Náměť, 63, 111, 158, 229
Naučová, Kateřina, 117
Nebovidy, 56, 273

Nebozízková, Dorota, 92, viz *Opozdílová, Dorota*
Nečas, Jan, 125
Nedvojovice, 132, 150, 156, 165, 168
Nejepínská z Víckovic, Kateřina, 245
Nejepínský z Nejepína, Samuel, 245
Nejman
 Balcar, 209, 302
 Balcar, taurgangský perkmistr, 42, 248
Nejmanová, Barbora, 301
Nejmon, Balcar, 284
Němčice, 142
Němčický, Jan, 314
Němec
 Jan mladší, ovčácký pacholek, 56, 315
 Petr, tesař, 117
Němeček, Mikuláš, 96
Němečková, Anna, 96
Netolická, Anna, 188, 202, 204, 208
Netolický, Matouš, 175, 178, 184, 217
Niklásková z Přerubenic, Anna, 132
Norberk, 103, 118
Nosek, Jan, tesař, 141
Nová ves u Kolína, 250
Nové Dvory, 54, 56, 280, 284, 310, 315
Nové Město pražské, 16, 26, 37, 63, 82, 108, 115,
 193, 266, 279
Novohradský z Kolovrat, Felix, 225
Novotný, Balcar, 264
Novoveská, Dorota, 288
Nový Bydžov, 129
Nový Želiv, 300, 309
Nožička
 Martin, 307
 Václav, 307
Nožír
 Jan, 184, 188
 Vávra, 170
Nožířka
 Lidmila, 182
 Mandalena, 66, 157, 170, 175, 184

Nykl, Baltazar, 66, 118, 157
Nyklásek z Žitenic a na Dolanech, Petr, 227
Nymburský
Jan Antonín, 202, 204, 208
Řehoř Fidolis, 311

O

Oks, Ondřej, 144
Olomouc, 15
Ondřej
bratr Jana Matrase, 164
sedlecký opat, 194
syn Martina Hrnečka, 95
Opatovice, 145
Opl, Erhart, kramář, 112
Oplová, Estera (Perkytlářka), 242, 244, 248
Opočno, 251
Opozdíl, Václav, 92
Opozdílová, Dorota, 92, 94
Oprštorf, Vilém, nejvyšší mincmistr, 241
Oryn z Chocemic
Jakub, 124
Řehoř, 124
Ostrov, 101
Otta, Roch, 285
Ovčák
Havel, 62, 175, 184
Jiřík, 300
Oxenfelder, Wolf, 59, 112, 122, 151

P

Pacovský
Pavel, 242
Pavel (Rudolt), 271, 272
Pách, řeka. Viz Vrchlice
Pampa
Jan, 255
Šimon, 43, 103, 107
Václav, 107, 116
Pampová, Marta, 256

pánové z Vrchovišť, 14
Pařízek z Lošan, Jakub, 129, 139
Pařízek z Pařízu, Václav, 89
Pašiněves, 252
Pauker, Pavel, 283
Pavel
kaňkovský rychtář, 80
syn Jana Veverína Píseckého z, 273
syn konváře Jiříka Klabala, 96
z Bykánie, 230
z Přítok, 198
Pazdera, Martin, 168
Pečecký, Jan, lojovník, 260
Pečka, Adam, 163
Pejskar
Jeroným, 209, 251
Václav, 258, 266, 269
Vencl, 251, 284
Peklo, Mikuláš, 194
Perečka, Mariana, 156
Perman, Šebestián, 112, 120
Pernštejnský ze Skalice, Jiřík, 149
Perštejnec, 15
Pertoltický ze Sezemic
Jan (Váčkový), 267
Matouš, 263
Vít, 263
Petr
syn Josefa Sladovníka z Českého Brodu, 285
z Hradce, 152
Petrová
Anna, 133
Anna z Kaňku, 141
Petrovice, 127
Petříček
Petr (Vávra), 251
Petr z Kozích Mančic, 179
Píka, Bartoloměj, sedlecký opat, 313
Pikhart
Prokop, 162

Prokop ze Starého Města pražského, 120
 Pikhartová, Kateřina, 147, 149, 162
 Pilgram z Pilgramu, Daniel, 258
 Pilgram, Pavel, 59, 60, 149, 154, 182, 188, 190, 232
 Pilich, Kryštof, 241
 Pinkas, Šebestián, 50, 138
 Písecký z Kranichfeldu, Jan Veverín, 213
 Písecký, Martin Matiades, 40, 259
Písek, 95
 Pisor, Jan, 270
 Pišl, Jan, krejčí, 263, 264
 Pivka z Mělníka, Řehoř, 112
pivovar, 123, 182
 Lorec, 157
 Šašatovský, 116
 Plačková, Mandalena, 52, 297, 305, 307
Plaňany, 139, 148
 Pleskař, Jan, 286
 Pleskota, Matouš, 185
 Plimský, Petr, 93
 Plšek, Jan (Brož), 47, 140, 151
Poboří, 58, 88
Poděbrady, 13, 17, 37, 44, 59, 75, 192, 195
 Podhradský z Vlčí Hory, Alexandr, 250
 Podivický, Jan, 264
Pod'ousy, 267
 Podubský, Jan (Štola), 245
 Pokorná, Dorota, 303
 Polák, Martin, 153
Polička, 28
Polná, 95
Polní Mančice, 201
 Popel z Lobkovic
 Jan, 29
 Kryštof, nejvyšší hofmistr, 227
 Ladislav II., 10, 27, 29
Popovice, 92, 94, 98
 Porybný od Slonu, Václav, 42, 240, 254, 262
 Poslová, Barbora, 311
 Postříhač, David, 63, 81, 111, 158, 173
 Potenciána z Bezdědic, 165
Pouzďřany, 315
 Prag, Jeroným, mistr, 233
Praha, 9, 14, 27, 42, 52, 90, 103, 116, 118, 119,
 144, 196, 239, 243, 281
 Prácheňský, Pavel, 279
Práchnany, 95, 105, 106, 117, 121, 137, 140, 146,
 178, 227
 Prachová, 276
 Prášková, Markéta, 128, 156
 Pražka, Marta, 52, 84
 Prejmar, Michal, 207
 Prejnar, Václav, 209
 Prenárka, Dorota, 58, 83, 88, 89, 117, 137, 140
 Prknová, Anna, 272
 Procházka
 Diviš, mlynář, 200
 Matěj, 277
 Prokop, 129
 synovec Bartoše z Práchnan, 95
 Prstek, Jan, 53, 108
 Průchová z Kouřimi, Salomena, 278
 Prynar, Michal, 238
 Prynarová, Dorota, 238
předměstí
 Cech, 13, 254, 256, 258
 Hloušky, 13, 17
 Karlovy, 13
 Kolmark, 13, 115, 183, 236, 239
 Nové město, 13
 Pách, 13, 154, 157, 312
 Roveň, 13
 Tarmark, 147, 278
 Vrchlice, 13
 Přibík, Jakub, 145, 146
 Příbram, Jan, 147
 Příhoda, Vít, 146
 Příhodka, Regina, 47, 140, 151
Přítoky, 198
 Pštrosová, Anna, 124

Pucheř, 192

Pucheřský z Pucheře, Jan, 158

R

Ráčková, Marta, 239

Radličková, Estera, 309

radnice, 16, 21

Radostný, Václav, 242

Raková, Zuzana, 135

Regina, 123

dcera Ignáce Bradiče, 124, 131

manželka Jiříka Pernštejnského ze Skalice, 150

manželka Pavla Tichého z Chrudimi, 290

sestra Petra Máši z Hornosína, 99

z Čáslavi, 154

z Českého Brodu, 175, 178

z Kaňku, 139

Rejmon, Jan, kovář, 312

Rejnlejn, Tomáš, 288

Rendličková, Apolena, 120, 128

Ringer, Izaiáš, 313

Rohozov, 237, 264

Rokyce, 166

Rosická, Anna, 282

Roudnická, Lidmila, 290

Roudnický z Olivetu, Jan, 61, 92, 97

Rozina, vdova po ševci Bartolomějovi Fidlerovi,
299

Rozum z Druhanic, Jan, 226

Ručička, Jiřík, 205

Ručičský, Simeon, 260

Rudolf II., 32, 65, 310

Růže ze Sionu, Vavřinec, 64, 104

Růžička, Jiřík, 49, 97

Rybička, Jan, 231

Rybičková, Anna, 231

Ryčlová, Dorota, 230

Rychetský, Jan, 309

Rychnovský z Rychnova, Jiřík, 124, 131

Ryšánek

Jan, 181

Martin, řezník, 312

Ryšánková, Anna, 293

Rzaun z Chotěboře, Gabriel, 153

Ř

Řezník

Jiřík, 251

Michal, 122, 123, 124

Vít, z Chotěboře, 85

Říčanská z Olbramovic a na *Zásmucích*, Eva, 33,
139

Říha, 88

bratr Martina Famfrlíka, 102

Řízek, Mikuláš, 215

S

Salámová z Újezda, Magdalena, 135

Salava z Lípy

Matěj, hejtman čáslavského kraje, 291

Mikuláš, 277

Salava, Matěj, 48, 227

Salomena, 39, 126

dcera bakaláře Kryšpína Dobříše z Hradce nad
Labem, 270

dcera Martina Hrnečka, 95

dcera Martina Svíčníka, 187

manželka Jana Seneky, 61

manželka Jana Žlutického, 64, 104

manželka Martina Svíčníka, 240

manželka Pavla Pilgrama, 149, 182, 190

Samsera, Jakub, 200

Samserová, Kateřina, 41

Samuel

syn Adama Volfa z Hradce nad Labem, 259

z Vodolína, 105, 119, viz Vodolínský z

Vodolína, Samuel

Sanctorin z Nedvojovic, 165

Sedláček, Matěj, 56, 283

Sedlář, Josef, 184

Sedlec, 13, 14, 18, 103, 194, 200, 220, 229, 233,
 246, 260, 280, 290, 295, 313
 Sekera, Nykodem, 99
Semin, 230
 Sendražský ze Starého Bydžova, Matouš, 286
 Seneka, Jan, 61, 100, 111
 Seneková, Salomena, 111
 Severín z Kapí Hory, Viktorin, 125
 Sidonie, dcera Ondřeje Ursína z Vladoře, 219
 Sixt ze Zvířetína, Václav, královský rychtář, 20,
 299, 301, 303, 305, 307, 308, 309
 Skalecký, Jindřich, 305
Skalice, 149, 160, 220
 Sklenář, Jan, 264
 Skoupá (Svinková), Dorota, 286
 Skřinecký, Šimon, 54, 314
 Skřivan
 Jan, 186, 212, 216, 228, 229, 236, 238
 Jan, krejčí, 166, 190, 257
 Pavel, 215, 226, 275
 Skřivanová, Dorota, 217
 Sládek
 Jan, 41, 229, 272
 Petr, 48, 166
 Václav, 82
 Sládková, Barbora, 281
 Slavata z Chlumu a Košumberka
 Adam, 306
 Diviš, 166
 Slavík, Melichar, 284
Slezské knížectví, 37
 Slovák, Václav, ručník, 310
 Smetana
 Jan, 181
 Jan Chrudimský, mlynář z Kobylnic, 54, 280
 Smetánka, Václav, 110
 Smíšek, Ondřej, 223
 Smolík Ctitarický
 Jiřík, 307
 Šťastný, 307
 Smolík, Jan, 85
 Smolíková, Kateřina, 85
 Sobková ze Solopisk a na Jezeře, Johana, 250
 Sobol, Jakub, 101
 Sobolka, Kristýna, 100
 Sokol z Čáslavi, Václav, 90
 Solfant, Jakub, 298
 Soušická, Justýna, 304
 Spálený
 Jan, 286
 Matouš, 286
 Spongopeus Jistebnický, Pavel, 314
 Srb, Jakub, 138
 Srbková, Kateřina, 154
 Srbový, Simeon, 189
 Staněk, 119
 z Liškova domu, 137, 140
 Staňka, Anna, 152
 Stará Rychtářka z Markvartic, Dorota, 282
Staré Město pražské, 19, 26, 37, 120, 122, 163
Starý Bydžov, 286
 Stejšková, Kateřina, 59, 60, 193, 207, 210, 232
 Strádal z Polné, Řehoř, 61, 100, 111
 Straka, Jan, švec, 230
Strážnice, 315
 Strejc Písecký, Jan, 314
 Strejcová, Salomena, 159
 Strnad z Přítok, Adam, 309
 Strnadová, Kateřina, 315
 Strunka, Jan, 50, 261
 Strymilovský, Jan, postřiháč, 262
 Střela z Rokyc a na Cerhenicích, David, 166
 Střelecký, Jiřík, 100
 Střeleček
 Jiřík, 97, 167
 Jiřík, kožišník, 61, 87
 Jiřík, šepmistr, 50
 Střelinský z Vyškova, Jakub, 290
 Střelová ze Sloupna a na Cerhenicích, Johanka, 268
Stupárovice, 313

Suda z Řehnic a na Zdechovicích, 89
Sudesa z Nového Města pražského, Jiří, 115
Suchdol, 214, 225, 267, 278
Suchměšcová, Kateřina, 198
Suchý, Kryštof, zlatník, 49, 260
Sukov, 13, 41, 153, 202, 208, 210, 214, 219, 226,
255
Suksová, Anna, z Nového Města pražského, 82
Sup, Albrecht, 124
Sus, Jan, 84
Sušice, 310
Sušil, Jan, 110
Svatoš ze Záboří, 133
Svíčnice, Anna, 191, 201
Svíčnick, Martin, 82, 187, 191, 240
Svíčnicková, Marta, 196
Svítkov, 185
Svoboda, Vojtěch, kovář, 302
Svojan, Jan, 118
Synek, Václav, 305

Š

Šadka, Lidmila, 229, 231
Šafar z Jelče, Ludvík, urbureč, 186, 240, 241
Šafář
 Jakub, 89, 212
 Jan, 126
 Ludvík, 181
 Ludvík z Kaňku, 182
 Pavel z Hradiska, 47
 Petr z Hradiska, 155
Šafařík, Jan, mlynář, 63, 267
Šafařka, Jana, 212
Šajlová, Salomena, 91
Šaratic, 249
Šaratická z Liboslavi na Vrbici, Anna, 249
Šárovec, Havel, 103
Šaršuna, Gabriel, 132
Šašata, Jiřík, 116
Šašatka, Magdalena, 122

Šášová, Markýta, 111
Šatná
 Lidmila, 179
 Mandalena, 240
Šatný
 Jan, 92
 Jiřík, 183
 Tobiáš, 179
Šatný z Olivetu
 Jan starší, 240, 254
 Jiřík, 40, 177, 190, 200
 Jiřík, úředník mince, 240, 251, 254
 Václav, 116, 125, 290, 295
 Václav, radní písař, 113, 123
Šebek
 Joachim z Malína, 223
 Pavel z Kaňku, 241
Šedivek, Matouš, postřihač, 249
Šedivý, Pavel, 54, 280
Šedka, Lidmila, 247, 251
Šembek, Valentin, sedlecký opat, 290, 295
Šenkýřka
 Anna z Kaňku, 243
 Eva, 211
 Hedvika, 238
Šentygar, Jeremiáš, apatykář, 201, 210
Šetlar, Leopold, královský rychtář, 20, 218, 295
Ševčík z Kaňku, Martin, 119
Šimon
 (Šimek) z Třebešic, 181
 syn Jana Pampy, 255
 z Kasanic, 166
 z Malína, 194
 z Nadějova a na Bohutíně, místopísař
 Markrabství moravského, 95, 146
Šípař, Jiřík, 304
Šipší, 136, 142
Šklebnová, Káča, 196
Škorníček, Zikmund, 164, 174
Šlégl, Mates, zlatník, 292

Šlechta, Jakub, 102, 112, 177, 185
Šlechtová
 Anna, 290
 Voršila, 272
Šmacová, Kateřina, 59, 128, 137, 147, 151, 169,
 170
Šmelíř, Petr, 133
Šmidych, Michal, jeslař, 302
Šmilauer ze Šmilova, Augustin, 315
Šotnovská z Krásné Hory, Mariana, 40, 253
Šotnovský ze Závoric, Jakub Holý, 235, 236, 252,
 253
Špaček
 Jiřík, 139, 148
 Urban, 50, 121
Špalek, Jan, 122
Špalková z Prahy, Anna, 116
Špetle z Prudic, Jetřich, 42, 135
Špicfous, Martin, 194, 199
Šprotava, Jiřík, 228, 232
Šprtava z Nového Kolína nad Labem, Jiřík, 224
Štanert, Kašpar, 297, 301, 303
Štanertová, Voršila, 296
Štenglin, Daniel mladší, 313
Štěpán
 Pavel, 245
 šafář mince z Vlašského dvoru, 158
Šternberk, 159
Šternštejn, 308
Štolecký, Tomáš, 246
Šton z Endrštorfu, Kryštof. viz Šton z Hernštorfu
Šton z Hernštorfu, Kryštof, 41, 115, 120
Šťouchal, Jan, 199, 203
Šťouchalka, Lidmila, 199, 203
Štuchal, Jan, 57, 129
Štumpfar, Matěj, 286
Štyl, Erhart, zlatník, 292
Šultys z Felsdorfu, Jan, 18, 296, 298
Šustýrková, Anyžka, 194
Švacha, Jan, 215

Švanka, Jiřík, 290
Švonc z Vejgeštorfu a ve Svítkově, Jan, 185
Švorcová, Magdalena, 187

T

Táborský
 Tobiáš Tříška, 288, 289, 309
 Tobiáš Tříška, obecní hospodář, 286, 299, 301,
 305
 Tobiáš Tříška, šepmistr, 45
Tanečný, Jan, 243
Tapineus
 Daniel, 270, 272
 David, 225
 Jan, radní písař, 159
Tapineusová, Kordula, 239
Táta, Matěj, šafář mince, 107
Tauberová, Anna, 236
Taubert, Melichar, řezbář, 308
Taurycová, Anna, 276
Taxer, Jiřík, sedlecký opat, 40, 260, 277, 280
Těmín z Těmic, Simeon, 298
Těšínský, Mikuláš, kovář, 182
Texová, Regina, 278
Ticháček (Podlaha), Jan, pekař, 46, 264, 266, 271,
 274, 275
Tichý
 Martin, 313
 Matěj, 295
 Pavel, měšťan z Chrudimi, 290
Tkadlec
 Ambrož, 191
 Jiřík z Nové vsi za Kolínem, 250
Tobolář, Jan, 158, 170
Tomáš, bakalář, 54, 169
Toušice, 178, 179
Toužimský, Linhart, 196
Trčka z Lípy na Ledci a Opočně, Jaroslav, 251
Trčkové z Lípy, 86
Tregar, Mates, 249

Trnka
Bartoloměj, 315
Cipřínek, 184
Jindřich, 169, 212, 217, 228, 236, 257
Jindřich, radní písař, 177
Jindřich, šepmistr, 54
Václav, 310
Trnková, Barbora, 217, 228, 229, 236, 258
Tručná, Anna, 305
Tručný
Jan, 154
Zikmund, 315
Truhlář, Jaroš, 173
Trunkata, Matouš, 276, 277
Třasoruký, 80
Třebechovský, Jan, 295, 298
Třebechveský, Jan, 290
Třebešice, 181
Třebický, Václav, 306
Třeboutice, 202
Třepelka, Anna, 49, 247
Tuček
Florián, 224
Jan, 224
Turek
Jan, 205
Martin, 205
Šimon, 205
Vavřinec, krejčí, 49
Týniště, 15
Týnišťský, Jan Baroch, 300, 304
Tyránek, Jan, 127

U

Údolí, 268
Újezd, 135
ulice
Česká, 16, 17
Dlouhá, 17
Řeznická, 17

Soukenická, 17
Vinná, 17
Ungar, Jiřík, zlatník, 224, 234
Ursín z Vladoře
Jan, 219, 223
Ondřej, 219
Uzdař, Jílek, 199

V

Václav
bratr Matěje Salavy z Lípy, 291
kolmarský rychtář, 82
lojovnický tovaryš, 141
mistr, 107, 216
mistr, radní písař, 43, 104
od Slonu, 204, 220, 221
syn Anny Dlabáčky, 148
syn Jakuba Vopičky, 293
tovaryš mlynářský, 110
z Bílového, 102
z Páchu, 147, 154
z Písku, 95
z Valdštejna a na Lomnici, 189, 194
Václav II., 13
Václav IV., 14
Váčkař, Ambrož, 106
Váčkový, Jan, 57
Vach, Václav, 59, 151
Vachtl z Pantenova, Zdeněk, 54, 146
Val, 249
Válka, Jiřík, 239
Vaničková, Kateřina, 92
Vašek, Adam, bratr Evy Waldykové z Waldeku,
186
Vašková
Dorota, 214, 219
Ester, 218
Vávrová, Anna, 180
Vavřinec
syn Jana Turka, krejčí, 205

z Kasanic, 166
 Vážná, Anna, 47, 256
 Vážný, Jan, 170
 Veis z Dalkovic, Jan, 93, 101, 109, 137
 Veisová, 42
 Veisová z Nedvojovic, Johana, 65, 93, 101, 109,
 128, 132, 136, 137, 150, 151, 156, 168
 Vejvoda, Jan. humpolecký rychtář, 85
 Velká
 Anna, 64, 177
 Anna od Zlaté Husy, 174
Velké Lošany, 129
 Velký, Jan, od Zlaté Husy, 50, 87
 Veronika z Valdštejna, 313
 Veška (Bleška), Šimon, 284
Věšín, 282
 Veverín Písecký z Kranichfeldu, Jan, 235
 Veverínová, Dorota, 233, 273
 Veverka
 Jakub, 277
 Jan, mlynář, 52, 305
 Mikuláš, 230
 Vilémovec, 105, 134, 157, 161, 164, 168, 172
 Vilímovský
 Jakub, 183
 Václav, 59, 60, 188, 217, 232
 Vinař z Kolmarku, Václav, 82, 115
 Višňovská z Višňového, Regina, 182, 190
 Vít, syn Jana Medového, 123
 Vitanovský, Arnošt, 121
 Vizina
 Václav, 181
 Václav z Čazarova, obecní hospodář, 215
Vlačice, 51, 297
 Vlasáková, Kateřina, 203
Vlašský dvůr, 17, 18, 158
Vlčí Hora, 250
 Vlkovská, Kateřina, 259
 Vnuček
 Šimon z Časlavi, 130
 Tomáš, 86
 Voblizázek, Jan (Vobliza), řezník, 255
 Vocelovský, Václav, prubíř, 256, 258
 Vočko, Václav, 184
 Vočková, Dorota, 244
 Voděradská z Dobřenic a na Suchdole, Anna, 225
 Voděradský z Hrušova
 Bohuslav, 278
 Jindřich, 167
 Jiřík, 39, 126, 131, 167, 214
 Václav, 63, 267
 Vodička
 Jiřík, krejčí, 81
 Ondřej z Nového Města pražského, 307
 Řehoř, 110, 235
 Řehoř Horažďovský, královský rychtář, 20, 280,
 281, 282, 291
 Vodičková, Zuzana, 110
 Vodňanská
 Anna, 43, 295, 298, 303
 Anyžka, 64, 192, 195, 213
 Vodňanský
 Jan, sklenář, 273
 Mikuláš, 156, 177
 Vodňanský z Čazarova
 Jan, 240
 Mikuláš, 288, 307
 Mikuláš starší, královský rychtář, 20, 41, 46, 53,
 63, 189, 191, 192, 193, 195, 196, 197, 198,
 199, 200, 203, 209, 210, 211, 212, 214, 215,
 219, 226, 234, 238, 244, 245, 248, 249, 250,
 257, 262, 264, 266, 270, 271, 272, 274, 275,
 277, 278, 279, 280, 281, 282
 Vodolínský z Vodolína
 Jindřich, 40, 200
 Matyáš, 272
 Pavel, 234
 Samuel, královský rychtář, 20, 42, 142, 147, 150,
 151, 153, 154, 158, 163, 167, 169, 170, 171,
 172, 177, 179, 180, 183, 190

Vokáček
Bartoloměj, 54, 107, 109, 117, 169, 173, 176,
189, 194, 211, 217, 254
Bartoň, 122, 123, 124, 143, 155, 188, 189
Jan, 107, 109, 176
Václav, 176, 211, 217, 301
Vokáčková, Anna, 173, 176
Voleník z Němčic, Blažek, 142
Volf z Hradce nad Labem, Adam, 259
Volšanský, Jan, písař mince, 64, 177
Voňka, Martin, ručník, 65, 310
Vopička, 103
Vopozdíl, Václav, 114
Vopozdílová, Dorota, 114
Vopršal ze Zher
Jan, 252
Vojtěch, 252
Vopselková, Marta, 114
Vorel
Albrecht z Rokycan, 173
Jakub, 154, 177, 183, 190
Vorlík, 306
Vorlová, Kateřina, 177
Voršila
dcera Jana Košťála, 120
kuchařka Michala Hrdiny, 206
matka Lorence Gorčanského, 81
vdova po Brožovském, 245
vdova po Martinovi Zoubkovi, 122, 123
vdova po Petrovi Záhumním, 255
Voříšek, Václav, 260
Voselský, Jiřík, přísežný, 159
Votýpek, Ondřej, 233
Vozka, Václav, 105
Vrabský Tluks z Vrábí a na Mladějovicích, Alš,
286
Vražda z Kunvaldu, Albrecht, 287
Vrbice, 249
Vrbický, Martin, 279
Vrbík z Žaboklik, Kryštof, 234, 235

Vrchlabská z Vrchlabí, Alžběta, 192, 193, 196
Vrchlice, řeka, 13
Vrták z Poďous, Jakub, 267
Vřesovec, Vilém, nejv. mincmistr, 18
Všehrdy, 121
Všetečka
Matěj, 293
Václav, koželuh, 50, 171
Vydra, Ondřej, 279
Vyškov, 290

W

Waldeková z Waldeku, Eva, 130, 186
Wamhal ze Sadské, Matěj, 154
Weingart, Melichar, sedlecký převor, 290, 295
Wezl, Gothart, 281
Wilhajn z Wustenova, Martin, 306
Willenberg, Jan, 17, 18
Winter z Nového Města pražského, Kašpar, 104,
108
Wolf
Jeroným z Prahy, 90
Šebestián z Normberga, 90
Wustenov, 306

X

Xisfides, Václav, apatykář, 257

Z

Záboří, 133
Zahořanský z Vorlíku, Pavel, 306
Zahořany, 62, 175
Zahrádka
Jan, 41, 89
Václav, 203, 208
Zařičany, 187
Zásmuky, 139
Zaurman, Jakub, bradýř z Chrudimi, 207
Zborovský, Jan, 307, 310

Zbraslavice, 166
Zdechovice, 89
Zdeslavice, 292
Zelenková, Markéta, 52, 246
Zelený, Jan, 289
Zelí, Tomáš, 163
Zelová, Marta, 98
Zemánek, Jan, 48, 313
Zikmund
 (Zícha) z Morašic, 181
 syn Jakuba Holíka, 189
 syn Jana z Práchňan, 106
 syn Lidmily z Litomyšle, 102
 vnuk Sanctorina z Nedvojovic, 165
 z Práchňan, 121
Zima, Jakub, 270
Zlatá
 Mandalena, 62, 202
 Markéta, 127
Zlatnice
 Anna, 62, 201
 Marie, 224, 234
Zlatník
 Jan z Liboslavě, 105
 Jiřík, 174
Zoubek, Martin, 122, 123
Zoubková, Voršila, 124
Zubín, Jan, 62, 267
Zuzana, vdova po Janu z Popovic, 98
Zygel z Chocevic
 Adam, 54, 155, 169
 Zikmund, 48, 203, 227, 295

Zygelová
 Kateřina, 222
 Kateřina ze Sukova, 255
 Mandalena, 147, 149, 162

Ž

Žabokliky, 235
Žádná, Anna, 261
Žák, Jan, 150
Žandárský, Jiřík (Jan), 306
Žatecký, Melichar, 244
Žďárský, Adam, 43, 44, 92, 94, 104, 114, 123, 125,
 128
Žehusický, Václav, 144
Žehušice, 184, 187, 237, 311, 313
Žemlička, Václav, havíř, 51, 255
Žerotínská ze Smiřic, Kateřina, 15
Žitavský, Severin, 224
Žižka
 Matouš, 108
 Mikuláš, 51, 297
 Tomáš, 294
Žleby, 56, 283
Žlutický, Jan, 64, 104
Žoček
 Jan, 159
 Pavel, koželuh, 270
Žofka
 dcera Martina Hrnečka, 95
 manželka Balcara Nykla, 174
Žoldán, Jan, 103